

10.04.004.003

ΚΥΠΡΙΑΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΑΓΡΟΤΙΚΩΝ ΠΛΗΡΩΜΩΝ (Κ.Ο.Α.Π.)
CYPRUS AGRICULTURAL PAYMENTS ORGANISATION (C.A.P.O.)

Παλιό Κερατάρη 24 (Κερατάρη & Πάρις) Λεμεσός, 2000 Λεμεσός
T.O. 16102, 2000 Λεμεσός
Tηλ: 22 557771, Φαξ: 22 557755
24, Michal Koutalio (Κερατάρη & Michal Koutalio), 2000 Λεμεσός
P.O. Box 16102, 2000 Lemesos
Tel: 22 557771, Fax: 22 557755
E-mail: complaints@capo.gov.cy

ΛΗΦΘΗΚΕ

10 ΑΥΓ. 2020

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΓΕΩΡΓΙΑΣ, ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

ΚΟΑΠ 13.23.001.021, 22.05.001

6 Αυγούστου 2020

ΕΠΕΙΓΟΝ - ΜΕ ΤΟ ΧΕΡΙ

Γενικό Διευθυντή
Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος

**Θέμα: Προϋπολογισμός Οργανισμού Αγροτικών Πληρωμών για το 2021 και
Μεσοπρόθεσμο Δημοσιονομικό Πλαίσιο 2021-2023
Βεβαίωση εφαρμογής του Κώδικα Δημόσιας Διακυβέρνησης**

6148477
Αναφορικά με το πιο πάνω θέμα και σε συνέχεια ταυτάριθμης επιστολής ΟΑΠ ημερομηνίας 22 Ιουλίου 2020, επισυνάπτονται:

- Η Λεπτομερής Έκθεση Συμμόρφωσης και Εφαρμογής των Παρατηρήσεων του Γενικού Ελεγκτή που περιέχονται στην τελευταία εκδοθείσα Ετήσια Έκθεση του για τον ΟΑΠ, για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2017 και
- Η Βεβαίωση εφαρμογής του Κώδικα Δημόσιας Διακυβέρνησης (Παράρτημα III της εγκυκλίου αρ. 1625 ημερ. 06 Ιουλίου 2020 του Υπουργείου Οικονομικών).

Για τυχόν διευκρινίσεις ή πρόσθετη πληροφόρηση, παρακαλώ επικοινωνήστε με την Υπεύθυνη της Υπηρεσίας Διαπίστευσης και Οριζόντιων Θεμάτων, κα Μαρία Χαραλαμπίδου στο τηλ. 22557643.

Τίμης Ευθυμίου
Επίτροπος

Κοιν. Γενικός Ελεγκτής της Δημοκρατίας

ΚΥΠΡΙΑΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΑΓΡΟΤΙΚΩΝ ΠΛΗΡΩΜΩΝ (Κ.Ο.Α.Π.)
CYPRUS AGRICULTURAL PAYMENTS ORGANISATION (C.A.P.O.)

ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΑΓΡΟΤΙΚΩΝ ΠΛΗΡΩΜΩΝ

(ΟΑΠ)

ΛΕΠΤΟΜΕΡΗΣ ΕΚΘΕΣΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ ΚΑΙ
ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΩΝ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΩΝ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ
ΕΛΕΓΚΤΗ ΠΟΥ ΠΕΡΙΕΧΟΝΤΑΙ ΣΤΗΝ ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ
ΤΟΥ ΓΙΑ ΤΟΝ ΟΑΠ ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ ΣΤΙΣ

31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2017

Ιούλιος 2020

.....
Τίμης Ευθυμίου

Επίτροπος Αγροτικών Πληρωμών

Π Ε Ρ Ι Ε Χ Ο Μ Ε Ν Α

ΚΥΠΡΙΑΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΑΓΡΟΤΙΚΩΝ ΠΛΗΡΩΜΩΝ (Κ.Ο.Α.Π.)
CYPRUS AGRICULTURAL PAYMENTS ORGANISATION (C.A.P.O.)

	... 1
Εισαγωγή	1
ΤΜΗΜΑ Α.....	2
Ευρήματα για τα οποία απαιτούνταν ενέργειες τον Ιούλιο 2019.....	2
2. Νομικό πλαίσιο.....	2
3. Διοικητικά μέτρα σε περιπτώσεις διαπίστωσης παρατυπιών.....	3
4. Δημόσια διακυβέρνηση.....	4
6. Διαπίστευση.....	5
8. Εκχώρηση αρμοδιοτήτων σε αναδόχους.....	8
9. Έκθεση Παγκόσμιας Τράπεζας.....	9
13. Προσωπικό.....	11
17. Καθεστώς Ενιαίας Στρεμματικής Ενίσχυσης και Ενίσχυση για Γεωργικές Πρακτικές Επωφελείς για το Κλίμα και το Περιβάλλον.....	13
18. Μέτρο 1&2- Ενέργειες Προώθησης Γεωργικών Προϊόντων στις Τρίτες Χώρες και στην Εσωτερική Αγορά οι οποίες Ενισχύονται από την ΕΕ.....	26
20. Μέτρο Εθνικό Πρόγραμμα Στήριξης Αμπελοοινικού Τομέα (ΕΠΣΑ) 3α- Ενθάρρυνση της επενδυτικής δραστηριότητας και ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας στον οινοποιητικό κλάδο.....	31
21. Προαιρετική Συνδεδεμένη Στήριξη Αιγοπροβάτων.....	58
22. Μεταβατική Εθνική Ενίσχυση στην Αιγοπροβατοτροφία (ΜΕΕΑ).....	60
23. Αχρεωστήτως καταβληθέντα ποσά σε διοικητικές κυρώσεις.....	62
24. Σχέδιο Ιατροφαρμακευτικής Περίθαλψης του ΟΑΠ.....	76
25. Νομικές υπηρεσίες.....	80
26. Διαχείριση εγγράφων.....	85
27. Διοργάνωση 1 ^{ου} Αγροτικού Φεστιβάλ ΟΑΠ.....	86
29. Ενοικίαση κτιρίου για στέγαση των Κεντρικών Γραφείων του ΟΑΠ στην οδό Μιχαήλ Κουτσόφτα στη Λευκωσία.....	87
ΤΜΗΜΑ Β.....	90
Διαπιστώσεις για τις οποίες υπήρξε συμμόρφωση από τον Ιούλιο 2019 και δεν έχρηζαν περαιτέρω ενεργειών.....	90
1. Έκθεση συμμόρφωσης και εφαρμογής.....	90
5. Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων (ΓΚΠΔ).....	90
14. Εξαίρεση ποσών από Κοινοτική Χρηματοδότηση.....	92
18. Μέτρο 1&2- Ενέργειες Προώθησης Γεωργικών Προϊόντων στις Τρίτες Χώρες και στην Εσωτερική Αγορά οι οποίες Ενισχύονται από την ΕΕ.....	97
20. Μέτρο Εθνικό Πρόγραμμα Στήριξης Αμπελοοινικού Τομέα (ΕΠΣΑ) 3α- Ενθάρρυνση της επενδυτικής δραστηριότητας και ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας στον οινοποιητικό κλάδο.....	97
23. Αχρεωστήτως καταβληθέντα ποσά σε διοικητικές κυρώσεις.....	99
25. Νομικές υπηρεσίες.....	99
28. Πρακτικές δυσχέρειες κατά τη διεξαγωγή του ελέγχου.....	100

Εισαγωγή

Για σκοπούς ευκολότερης αναφοράς, τα ευρήματα της Ελεγκτικής Υπηρεσίας, παρατίθενται στο παρόν έγγραφο αυτούσια, με την ίδια αρίθμηση όπως αυτή δίδεται στις αντίστοιχες παραγράφους στην έκθεση του Γενικού Ελεγκτή για τον ΟΑΠ για το έτος 2017. Επιπλέον αναφέρεται, ότι στο παρόν έγγραφο καταγράφονται μόνο οι διαπιστώσεις από τις οποίες προκύπτουν συστάσεις και γι' αυτό το λόγο παρατηρούνται κενά στην αρίθμηση των παραγράφων. Οι λοιποί παράγραφοι της έκθεσης του Γενικού Ελεγκτή δεν περιέχονται στο παρόν έγγραφο.

Η δομή της παρούσας έκθεσης συμμόρφωσης για κάθε θέμα για το οποίο προκύπτουν ενέργειες για τον Οργανισμό, οι οποίες διατυπώνονται υπό μορφή «Σύστασης», είναι η ακόλουθη :

Θέμα

- Διαπίστωση (παρατίθεται αυτούσια από την ετήσια έκθεση του Γενικού Ελεγκτή)
- Σύσταση
- Ανταπόκριση ΟΑΠ Ιούνιος 2018 (καταγράφεται η θέση ΟΑΠ που ενσωματώθηκε στην ετήσια έκθεση του Γενικού Ελεγκτή)
- Θέση Γενικού Ελεγκτή μετά την ανταπόκριση ΟΑΠ (ισχύει μόνο στις περιπτώσεις όπου καταγράφεται διαφωνία μεταξύ των θέσεων του Οργανισμού και της άποψης της Ελεγκτικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας ακόμα και μετά την ανταπόκριση ΟΑΠ τον Ιούνιο 2018. Η θέση της Ελεγκτικής Υπηρεσίας καταγράφεται αυτούσια.
- Ανταπόκριση ΟΑΠ Ιούλιος 2018
- Ανταπόκριση ΟΑΠ Ιανουάριος 2019
- Ανταπόκριση ΟΑΠ Ιούλιος 2019
- Ανταπόκριση ΟΑΠ Ιούλιος 2020

Η εν λόγω έκθεση συμμόρφωσης επικαιροποιήθηκε 4 φορές μέχρι στιγμής κατά τις αναφερόμενες πιο πάνω χρονικές περιόδους (Ιούλιος 2018, Ιανουάριος 2019 καθώς επίσης, Ιούλιος 2019 και Ιούλιος 2020) και όπου υπήρξαν πρόσθετες ενέργειες / θέσεις / απόψεις ΟΑΠ που έχρηζαν αναφοράς, πέραν των όσων ήδη καταγράφονται ως η θέση του Επιτρόπου στην ετήσια έκθεση του Γενικού Ελεγκτή, αυτές καταγράφονται ανά περίοδο κάτω από τον αντίστοιχο τίτλο, παρέχοντας έτσι πληροφόρηση για την εξέλιξη των ενεργειών του ΟΑΠ για κάθε σύσταση του Γενικού Ελεγκτή.

Κατά το έτος παρακολούθησης 2020 και για πιο εύκολη ανάγνωση του παρόντος εγγράφου, η έκθεση χωρίζεται σε δύο Τμήματα. Στο **Τμήμα Β** παρατίθενται οι διαπιστώσεις / συστάσεις για τις οποίες υπήρξε συμμόρφωση από το προηγούμενο έτος παρακολούθησης (2019) και δεν έχρηζαν περαιτέρω ενεργειών, ενώ τα υπόλοιπα θέματα καταγράφονται στο **Τμήμα Α**.

ΤΜΗΜΑ Α

Ευρήματα για τα οποία απαιτούνταν ενέργειες τον Ιούλιο 2019

2. Νομικό πλαίσιο.

«(α) Ο Οργανισμός Αγροτικών Πληρωμών (ΟΑΠ) ιδρύθηκε στις 27.6.2003 με τη δημοσίευση στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας του περί της Ίδρυσης και Λειτουργίας του Οργανισμού Αγροτικών Πληρωμών, καθώς και Άλλων Συναφών Θεμάτων Νόμου του 2003 (Ν. 64(Ι)/2003). Σύμφωνα με το άρθρο 7 του πιο πάνω Νόμου, ο ΟΑΠ είναι ανεξάρτητος Οργανισμός και δεν υπάγεται σε οποιοδήποτε Υπουργείο ή Τμήμα της Κυβέρνησης.

Βάσει του υπό αναφορά Νόμου, οι σκοποί του Οργανισμού είναι η διαχείριση των πιστώσεων που προέρχονται από τα σχετικά Ταμεία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) και από την Κυπριακή Δημοκρατία και κατατίθενται στο Ταμείο Πληρωμών του Οργανισμού, η πρόληψη και η πάταξη των ατασθαλιών σε σχέση με τη διαχείρισή τους και η ανάκτηση των ποσών, που προέρχονται από τις πιστώσεις αυτές και τα οποία χάθηκαν λόγω παρατυπίας ή αμέλειας.

(β) Στις 27.4.2018 ο Οργανισμός έθεσε σε δημόσια διαβούλευση προσχέδιο νομοσχεδίου με την ονομασία «ο περί Κυπριακού Οργανισμού Αγροτικών Πληρωμών Νόμος του 2018», ο οποίος θα καταργήσει τον Νόμο 64(Ι)/2003. Οι κυριότερες αλλαγές που προωθούνται με το υπό αναφορά νομοσχέδιο περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, την υιοθέτηση του νέου ευρωπαϊκού θεσμικού πλαισίου σε σχέση με τις αγροτικές πληρωμές που αφορά σε συγκεκριμένα Τμήματα/Υπηρεσίες του Οργανισμού. Επιπλέον, εισάγονται νέες πρόνοιες που αφορούν στην επιβολή διοικητικών προστίμων, θέμα για το οποίο γίνεται εκτενέστερη αναφορά στην παράγραφο 3 πιο κάτω.»

Σύσταση: Το υπό αναφορά προσχέδιο νομοσχεδίου θα πρέπει να προωθηθεί το συντομότερο δυνατό, ώστε αφενός η νομοθεσία του ΟΑΠ να συνάδει με τους νέους ευρωπαϊκούς Κανονισμούς και τις σύγχρονες ανάγκες του Οργανισμού και αφετέρου να υπάρξει συμμόρφωση με την απαίτηση για επιβολή διοικητικών προστίμων όταν παρατηρούνται παρατυπίες.

Αναπόκριση ΟΑΠ Ιούνιος 2018

Το υπό αναφορά προσχέδιο νομοσχεδίου θα προωθηθεί στο Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού εντός Ιουνίου - Ιουλίου 2018.

Αναπόκριση ΟΑΠ Ιούλιος 2018

Το υπό αναφορά προσχέδιο νομοσχεδίου θα προωθηθεί στο Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού εντός Αυγούστου 2018.

Αναπόκριση ΟΑΠ Ιανουάριος 2019

Το υπό αναφορά προσχέδιο νομοσχεδίου προωθήθηκε στο Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού (ΤΔΔΠ) τον Αύγουστο του 2018. Το Νοέμβριο του 2018 λήφθηκαν τα σχόλια / εισηγήσεις του ΤΔΔΠ. Το προσχέδιο έχει αναπροσαρμοστεί με βάση τα εν λόγω σχόλια / εισηγήσεις και εντός των ημερών θα αποσταλεί στη Νομική Υπηρεσία για νομοτεχνική επεξεργασία.

Ανταπόκριση ΟΑΠ Ιούλιος 2019

Στις 09/05/2019, πραγματοποιήθηκε συνάντηση μεταξύ εκπροσώπων του ΟΑΠ και του Υπουργείου ΓΑΑΠ, στην οποία ολοκληρώθηκε η διαβούλευση μεταξύ των δύο πλευρών για το κείμενο του προσχεδίου. Οι αλλαγές που συμφωνήθηκαν ενσωματώθηκαν στο προσχέδιο του νομοσχεδίου και συμπληρώθηκε το ερωτηματολόγιο αντικτύπου. Επίσης, μετά από εισήγηση του Υπουργού ΓΑΑΠ, το κείμενο της προτεινόμενης νομοθεσίας αποστάληκε στο Υπουργείο Οικονομικών για απόψεις. Ο Υπουργός ΓΑΑΠ θα αποστείλει στη Νομική Υπηρεσία για νομοτεχνική επεξεργασία, το προσχέδιο του νομοσχεδίου και το προσχέδιο των κανονισμών, σύμφωνα με την καθορισμένη διαδικασία.

Ανταπόκριση ΟΑΠ Ιούλιος 2020

Ο νομοτεχνικός έλεγχος του υπό αναφορά νομοσχεδίου έχει ολοκληρωθεί και εντός των ημερών αναμένεται να αποσταλεί από το Υπουργείο Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος στο Υπουργικό Συμβούλιο για έγκριση.

3. Διοικητικά μέτρα σε περιπτώσεις διαπίστωσης παρατυπιών.

«Η κοινοτική νομοθεσία (Κανονισμός (ΕΚ, Ευρατόμ) 2988/95) ορίζει ως «παρατυπία» κάθε παράβαση διάταξης του κοινοτικού δικαίου που προκύπτει από πράξη ή παράλειψη ενός οικονομικού φορέα, με πραγματικό ή ενδεχόμενο αποτέλεσμα να ζημιωθεί ο προϋπολογισμός της Κοινότητας.

Σε προηγούμενες επιστολές μας εισηγηθήκαμε όπως ο Οργανισμός επανεξετάσει την τακτική μη επιβολής κυρώσεων, πέραν της ανάκτησης των αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών, στις περιπτώσεις παρατυπιών, ώστε να διασφαλίζεται ότι τα διοικητικά μέτρα που εφαρμόζει ενεργούν αποτρεπτικά για την πάταξη της απάτης.

Όπως αναφέραμε εκτενέστερα σε προηγούμενες επιστολές μας, ο Οργανισμός προχώρησε με την ετοιμασία νομοσχεδίου που αφορά, μεταξύ άλλων, στη θέσπιση διοικητικών κυρώσεων για παρατυπίες που εντοπίζονται στα πλαίσια των εκ των υστέρων ελέγχων που διενεργούνται στα εμπορικά έγγραφα δικαιούχων από την εξειδικευμένη Μονάδα του Οργανισμού που συστάθηκε βάσει του Τίτλου V, Κεφάλαιο III του Κανονισμού (ΕΚ) 1306/2013. Παρόλο που, εντός του 2017, διενεργήθηκαν προσπάθειες για οριστικοποίηση του νομοσχεδίου, το θέμα εξακολουθεί να παραμένει σε εκκρεμότητα.»

Σύσταση: Επαναλαμβάνεται η άποψη ότι το θέμα της αποτρεπτικότητας των διοικητικών μέτρων που λαμβάνονται για πάταξη των περιπτώσεων απάτης θα πρέπει να απασχολήσει τον Οργανισμό και να προωθηθούν κατάλληλα μέτρα για την πρόληψη περιπτώσεων αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών.

Ανταπόκριση ΟΑΠ Ιούνιος 2018

Συμφωνούμε με τη σύσταση.

Ανταπόκριση ΟΑΠ Ιούλιος 2020

Έχουν προστεθεί διοικητικά μέτρα στο προσχέδιο του νομοσχεδίου. Αναμένουμε την ψήφιση του.

4. Δημόσια διακυβέρνηση.

«Η καλή διακυβέρνηση ενός Οργανισμού οδηγεί στη διαφάνεια, ακεραιότητα, λογοδοσία, αποτελεσματικότητα και συνοχή, τα οποία ενθαρρύνουν την εμπιστοσύνη και τη συμμετοχή του κοινού και επιτρέπουν στους Οργανισμούς να βελτιώνουν τις προσφερόμενες υπηρεσίες τους. Συνεπώς, είναι σημαντική η λήψη μέτρων για την ενίσχυση των πιο πάνω, ώστε ο Οργανισμός να είναι σε θέση να επιτελέσει τον σκοπό του, με τον καλύτερο δυνατό τρόπο. Επιπλέον, τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου του Οργανισμού (στην προκειμένη περίπτωση ο Επίτροπος και ο Βοηθός Επίτροπος) έχουν ευθύνη να διασφαλίζουν ότι εκπληρώνονται οι σκοποί και οι στόχοι του και ότι αυτοί εξυπηρετούν το δημόσιο συμφέρον.

Όπως αναφέρθηκε και στην προηγούμενη Έκθεσή μας, το υφιστάμενο νομοθετικό πλαίσιο δεν θεσμοθετεί τις αρχές ενός καθολικού κώδικα χρηστής δημόσιας διακυβέρνησης, ωστόσο ο Σύνδεσμος Εγκεκριμένων Λογιστών Κύπρου (ΣΕΛΚ) εξέδωσε, τον Δεκέμβριο του 2011, Κώδικα Δημόσιας Διακυβέρνησης, με βάση ανάλογο κώδικα ο οποίος εκδόθηκε από το Chartered Institute of Public Finance and Accountancy (CIPFA) του Ηνωμένου Βασιλείου.

Σύμφωνα με τον υπό αναφορά Κώδικα, αυτός δεν αποσκοπεί στην αντικατάσταση ή υπέρβαση οποιασδήποτε νομοθεσίας, αλλά έχει εισηγητική μορφή για την καλύτερη άσκηση της δημόσιας διακυβέρνησης. Οι Οργανισμοί ενθαρρύνονται να χρησιμοποιούν τις αρχές δημόσιας διακυβέρνησης που αναφέρονται στον Κώδικα με τρόπο που αρμόζει στη δομή τους και είναι ανάλογος με το μέγεθός τους. Επιπλέον, σύμφωνα με τον υπό αναφορά Κώδικα, ο Επίτροπος και ο Βοηθός Επίτροπος καλούνται να αναφέρουν δημόσια τον βαθμό στον οποίο ανταποκρίνονται στον Κώδικα και να εξηγήσουν γιατί και πως έχουν προσαρμόσει οποιοσδήποτε από τις αρχές του, ώστε να ανταποκρίνονται καλύτερα στον τύπο και στο μέγεθος του Οργανισμού τους.

Στο πλαίσιο της προώθησης των αρχών της χρηστής διοίκησης και της διαφάνειας, στην προηγούμενη Έκθεσή μας εισηγηθήκαμε όπως ο Οργανισμός προωθήσει την υιοθέτηση του Κώδικα Δημόσιας Διακυβέρνησης, καθώς και των αρχών δημόσιας διακυβέρνησης και συμπεριλάβει, στην ετήσια έκθεσή του, αναφορά στον βαθμό υιοθέτησης των υπό αναφορά αρχών δημόσιας διακυβέρνησης, καθώς και επεξήγησης των περιπτώσεων που οι αρχές αυτές δεν τηρήθηκαν. Επιπλέον, αναφέραμε ότι θα έπρεπε να εξεταστεί η επάρκεια της νομοθεσίας που διέπει τη σύσταση και λειτουργία του Οργανισμού σε θέματα διακυβέρνησης. Παρόλο ότι ο Οργανισμός στην έκθεση συμμόρφωσης και εφαρμογής των παρατηρήσεων του Γενικού Ελεγκτή για το έτος 2016, με ημερ. 17.7.2017 ανέφερε ότι η εισήγηση της Υπηρεσίας μας επρόκειτο να μελετηθεί, διαπιστώσαμε ότι το θέμα βρίσκεται ακόμα σε εκκρεμότητα.»

Σύσταση: Επαναλαμβάνεται η εισήγησή ότι στο πλαίσιο της προώθησης των αρχών της χρηστής διοίκησης και της διαφάνειας, ο Οργανισμός θα πρέπει να προωθήσει την υιοθέτηση του Κώδικα Δημόσιας Διακυβέρνησης και των αρχών δημόσιας διακυβέρνησης και συμπεριλάβει, στην ετήσια έκθεσή του, αναφορά στον βαθμό υιοθέτησης των υπό αναφορά αρχών δημόσιας διακυβέρνησης, καθώς και επεξήγησης των περιπτώσεων που οι αρχές αυτές δεν έχουν τηρηθεί. Επιπλέον, θα πρέπει να εξεταστεί η επάρκεια της νομοθεσίας που διέπει τη σύσταση και λειτουργία του Οργανισμού σε θέματα διακυβέρνησης.

Αναπόκριση ΟΑΠ Ιούνιος 2018

Η εισήγησή μελετάται και στόχος είναι η υιοθέτηση του Κώδικα εντός του τρέχοντος έτους. Επίσης αναφέρεται ότι ο ΟΑΠ εφαρμόζει ήδη αρκετές από τις αρχές του Κώδικα και των αρχών δημόσιας διακυβέρνησης.

Αναπόκριση ΟΑΠ Ιούλιος 2019

Το προσχέδιο κώδικα δημόσιας διακυβέρνησης είναι υπό ετοιμασία.

Αναπόκριση ΟΑΠ Ιούλιος 2020

Σχετικά με τη συμμόρφωση με τις αρχές του κώδικα δημόσιας διακυβέρνησης, ο Οργανισμός έχει συμπληρώσει και αποστέλλει στην Ελεγκτική Υπηρεσία της Δημοκρατίας σχετικό ερωτηματολόγιο. Κάτι ανάλογο στάληκε και στο Υπουργείο Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος.

6. Διαπίστευση.

«(α) Σύμφωνα με το άρθρο 5(2) του Νόμου, ο Οργανισμός υπόκειται σε διαπίστευση από την αρμόδια Αρχή Διαπίστευσης, δηλαδή τον Υπουργό ΓΑΑΠ, η οποία, βάσει του άρθρου 10 του κοινοτικού Κανονισμού (ΕΚ) 1306/2013, αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση προκειμένου οι δαπάνες που αφορούν στο Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Εγγυήσεων (ΕΓΤΕ) και στο Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) και τις οποίες πραγματοποιεί ο Οργανισμός, να μπορούν να καλυφθούν από κοινοτική χρηματοδότηση. Βάσει του άρθρου 42 του Νόμου, ο Υπουργός διορίζει τριμελή Συμβουλευτική Επιτροπή για χρονική περίοδο που δεν υπερβαίνει τα τρία έτη, η οποία συνέρχεται σε τόπο και χρόνο που ορίζονται από τον Πρόεδρό της και ρυθμίζει τη διαδικασία της λειτουργίας της με εσωτερικούς κανονισμούς. Σύμφωνα με το άρθρο 43 του Νόμου, η Συμβουλευτική Επιτροπή έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες: (α) Παρακολουθεί την τήρηση από τον ΟΑΠ των προϋποθέσεων διαπίστευσης και ενημερώνει την αρμόδια Αρχή Διαπίστευσης (β) συμβουλεύει την αρμόδια Αρχή Διαπίστευσης για θέματα που εμπíπτουν στις αρμοδιότητες του ΟΑΠ και (γ) παρέχει συμβουλές, υποστήριξη και βοήθεια στον Επίτροπο εάν και όταν αυτός το ζητήσει. Για σκοπούς αποτελεσματικότερης άσκησης των αρμοδιοτήτων της δυνάμει του άρθρου 44, η Επιτροπή δύναται, με βάση εξουσιοδότηση της αρμόδιας Αρχής Διαπίστευσης, να ζητά και να λαμβάνει από τον ΟΑΠ, καθώς και οποιοδήποτε ανάδοχο, πληροφορίες και στοιχεία. Ο Υπουργός ΓΑΑΠ, με επιστολές του ημερ. 23.12.2015, διόρισε νέα τριμελή Συμβουλευτική Επιτροπή για περίοδο τριών χρόνων από 23.12.2015 έως 23.12.2018.

Παρατηρήσαμε και πάλι ότι δεν συντάχθηκαν εσωτερικοί κανονισμοί που να διέπουν τη διαδικασία λειτουργίας της Συμβουλευτικής Επιτροπής και ως εκ τούτου δεν καθίσταται δυνατή η επιβεβαίωση άσκησης των αρμοδιοτήτων της όπως καθορίζονται στον Νόμο καθώς και του τόπου και χρόνου που συνέρχεται.»

Σύσταση: Γίνεται και πάλι εισήγηση όπως μελετηθεί από την αρμόδια Αρχή Διαπίστευσης το ενδεχόμενο κατάρτισης εσωτερικών κανονισμών που να διέπουν τη λειτουργία της Συμβουλευτικής Επιτροπής, ώστε να μπορεί να αξιολογείται η συμβολή της και η άσκηση των αρμοδιοτήτων της.

ΛΕΠΤΟΜΕΡΗΣ ΕΚΘΕΣΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ ΜΕ ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΛΕΓΚΤΗ ΓΙΑ ΤΟ 2017

Ανταπόκριση ΟΑΠ Ιούνιος 2018

Βρίσκονται υπό ετοιμασία οι τυπικοί κανονισμοί εσωτερικής λειτουργίας της Συμβουλευτικής Επιτροπής και αναμένεται να ολοκληρωθούν μέχρι το τέλος Ιουλίου 2018. Η Συμβουλευτική Επιτροπή Διαπίστευσης υποβάλλει κάθε τρίμηνο στον ΟΑΠ στοιχεία σχετικά με τον τόπο, χρόνο και σκοπό για τον οποίο συνέρχεται.

Ανταπόκριση ΟΑΠ Ιούλιος 2018

Έχει ετοιμαστεί προσχέδιο των κανονισμών.

Ανταπόκριση ΟΑΠ Ιούλιος 2019

Οι υπό αναφορά Κανονισμοί έχουν καταρτιστεί και αναμένεται η έγκρισή τους από τον Υπουργό Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος.

Ανταπόκριση ΟΑΠ Ιούλιος 2020

Οι υπό αναφορά Κανονισμοί έχουν εγκριθεί από τον Υπουργό Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος.

« (γ) Συναφώς αναφέραμε ότι, λόγω της έκφρασης πρόθεσης από τον ΟΑΠ για ανάκληση των συμφωνιών αναδοχής, ο Υπουργός ΓΑΑΠ, με επιστολή του ημερ. 13.11.2014 προς τον ΟΑΠ ενημέρωσε ότι, σε περίπτωση σημαντικών αλλαγών στο σύστημα διαχείρισης και ελέγχου, που ενδεχομένως να προκύψουν από νέες διαδικασίες που θα υιοθετηθούν για την εφαρμογή νέων Μέτρων ή σημαντικές αλλαγές οργανωτικής φύσεως, όπως η ανάκληση των αναδοχών, θα απαιτηθεί εκ νέου διαπίστευση. Ο ΟΑΠ, με επιστολή του ημερ. 26.11.2014, προς τον Υπουργό ΓΑΑΠ, ανέφερε ότι η εφαρμογή της νέας Κοινής Αγροτικής Πολιτικής και του νέου θεσμικού πλαισίου που τη διέπει δεν έχουν επιφέρει, ούτε και αναμένεται να επιφέρουν στο μέλλον, σημαντικές αλλαγές στη διοικητική οργάνωση, το εσωτερικό περιβάλλον, το σύστημα διαχείρισης και ελέγχου και γενικά στα συστήματα εσωτερικού ελέγχου του Οργανισμού, στις ενέργειες ενημέρωσης και επικοινωνίας, καθώς και στην τρέχουσα παρακολούθηση μέσω των δραστηριοτήτων εσωτερικού ελέγχου. Επίσης, ο ΟΑΠ ανέφερε ότι θα προχωρήσει σταδιακά στην ανάκληση των εργασιών που βρίσκονται σε αναδοχή, κρίνοντας ότι, με την ανάκληση των αναδοχών και τη διεξαγωγή του συνόλου των εργασιών από τον ΟΑΠ, θα επιτευχθούν σημαντικά οφέλη. Περαιτέρω, ο ΟΑΠ σημείωσε ότι εναπόκειται στον Υπουργό ΓΑΑΠ, υπό την ιδιότητά του ως αρμόδια Αρχή Διαπίστευσης, να αποφασίσει για την αναγκαιότητα της εκ νέου διαπίστευσης του Οργανισμού.

Συναφώς αναφέραμε ότι, σύμφωνα με την τροποποίηση σύμβασης, με αρ. 1/2011, ημερ. 24.10.2016, μεταξύ του Υπουργείου ΓΑΑΠ και του Οργάνου Πιστοποίησης, εκπονήθηκε στις 17.11.2017, από το τελευταίο, έκθεση σε σχέση με τα κριτήρια διαπίστευσης (εσωτερικό περιβάλλον, δραστηριότητες ελέγχου, ενημέρωση και επικοινωνία και παρακολούθηση). Συγκεκριμένα, αντικείμενο της εργασίας ήταν η επισκόπηση της συμμόρφωσης του ΟΑΠ σε δέκα μέτρα με τα κριτήρια διαπίστευσης, όπως αυτά αναφέρονται στον Κανονισμό 907/2014 της ΕΕ. Τα συγκεκριμένα μέτρα επιλέγηκαν λαμβάνοντας υπόψη τις αλλαγές στο κανονιστικό πλαίσιο και στις αναδοχές. Σύμφωνα με την υπό αναφορά Έκθεση, εννέα από τα δέκα μέτρα/καθεστώτα αξιολογήθηκαν ότι λειτουργούν και ένα καθεστώς αξιολογήθηκε ότι λειτουργεί μερικώς. Για το τελευταίο σημειώθηκε ότι υπάρχει σε εξέλιξη σχέδιο και ότι η

ΛΕΠΤΟΜΕΡΗΣ ΕΚΘΕΣΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ ΜΕ ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΛΕΓΚΤΗ ΓΙΑ ΤΟ 2017

αξιολόγηση της συμμόρφωσης με τα κριτήρια διαπίστευσης για το συγκεκριμένο καθεστώς αναμένεται να βελτιωθεί.»

Σύσταση: Λαμβάνοντας υπόψη την έκθεση ευρημάτων για τα κριτήρια διαπίστευσης, ο Υπουργός ΓΑΑΠ, υπό την ιδιότητά του ως αρμόδια Αρχή Διαπίστευσης, θα πρέπει να αποφασίσει εάν προκύπτει ανάγκη για εκ νέου διαπίστευση του Οργανισμού. Επιπλέον, γίνεται εισήγηση όπως η εν λόγω Έκθεση, η οποία έχει διαβαθμιστεί ως εμπιστευτική, αποχαρακτηρισθεί, ώστε να μπορεί να χρησιμοποιείται ως μη εμπιστευτικό έγγραφο από όλους τους αρμόδιους φορείς.

Ανταπόκριση ΟΑΠ Ιούνιος 2018

Βρίσκεται υπό ετοιμασία εισηγητική έκθεση/σημείωμα της Συμβουλευτικής Επιτροπής προς τον νέο Υπουργό ΓΑΑΠ, η οποία θα καλύψει τα συμπεράσματα της επισκόπησης συμμόρφωσης του ΟΑΠ σε σχέση με τα υπό αναφορά δέκα μέτρα/καθεστώτα, τα αποτελέσματα της ετήσιας έκθεσης του Οργάνου Πιστοποίησης για το οικονομικό έτος που έληξε στις 15.10.2017 και την έκθεση κλεισίματος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για το ίδιο έτος που λήφθηκε τον Μάιο του 2018, καθώς και τα κύρια ευρήματα του ελέγχου της Υπηρεσίας μας. Με βάση τα συμπεράσματα της έκθεσης, θα υποβληθεί εισήγηση και θα ληφθεί απόφαση από τον Υπουργό ΓΑΑΠ, εντός Ιουλίου 2018, κατά πόσο είναι απαραίτητη η εκ νέου διαπίστευση του Οργανισμού.

Ανταπόκριση ΟΑΠ Ιούλιος 2018

Υποβλήθηκε στον Υπουργό Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος σχετικό σημείωμα εκ μέρους της Συμβουλευτικής Επιτροπής Διαπίστευσης.

Ανταπόκριση ΟΑΠ Ιούλιος 2019

Στις 30/6/2019 ετοιμάστηκε και υποβλήθηκε στην ΕΕ η Έκθεση των αποτελεσμάτων της εποπτείας εκ μέρους της Αρμόδιας Αρχής Διαπίστευσης, για συμμόρφωση του Οργανισμού Πληρωμών με τα κριτήρια διαπίστευσης, σύμφωνα με το άρθρο 2 παράγραφος 1 του Εκτελεστικού Κανονισμού αριθ. 908/2014 της ΕΕ. Η έκθεση αυτή αφορά την τριετία 16/10/15 – 15/10/18 (οικονομικά έτη 2016, 2017 και 2018). Το τελικό συμπέρασμα της Αρμόδιας Αρχής είναι η επιβεβαίωση ότι:

« Στις 15/10/2018, ο Κυπριακός Οργανισμός Αγροτικών Πληρωμών συνέχισε να τηρεί τα κριτήρια διαπίστευσης σύμφωνα με το άρθρο 7 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1306/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου».

Δεδομένης της πιο πάνω εργασίας, εξετάζεται κατά πόσο είναι απαραίτητη η εκ νέου διαπίστευση του ΟΑΠ με έκδοση νέας πράξης διαπίστευσης.

Ανταπόκριση ΟΑΠ Ιούλιος 2020

Το θέμα εξετάστηκε και δεν κρίνεται στο παρόν στάδιο απαραίτητη η έκδοση νέας πράξης διαπίστευσης. Ο Οργανισμός Αγροτικών Πληρωμών είναι συμμορφούμενος με τα κριτήρια διαπίστευσης.

8. Εκχώρηση αρμοδιοτήτων σε αναδόχους.

«Με βάση τις δυνατότητες που του παρέχει το άρθρο 15 του Νόμου (Ν.64(Ι)/2003), ο Οργανισμός συνήψε στο παρελθόν συμφωνίες αναδοχής με κυβερνητικούς και ημικρατικούς φορείς, οι οποίοι διεκπεραίωναν τις διαδικασίες χειρισμού των αιτήσεων για συγκεκριμένα Μέτρα επιδοτήσεων που τους ανατέθηκαν μέχρι το στάδιο της έγκρισης της πληρωμής και στη συνέχεια προωθούσαν τις αιτήσεις στον Οργανισμό ο οποίος, μετά τη διενέργεια σχετικών ελέγχων, κατέβαλλε τις ενισχύσεις στους δικαιούχους, τηρούσε τα απαιτούμενα στοιχεία και υπέβαλλε σχετικές πληροφορίες στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Μέχρι τις 31.12.2017, βρίσκονταν σε ισχύ πέντε συμφωνίες αναδοχής, με τα Τμήματα Γεωργίας και Δασών, τις Κτηνιατρικές Υπηρεσίες και τα Υπουργεία Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού (ΕΕΒΤ) και Εσωτερικών. Επιπλέον, βρισκόταν σε ισχύ μια συμφωνία συνεργασίας με το Τμήμα Τελωνείων. Σύμφωνα με σχετική πρόνοια των συμφωνιών αναδοχής, οι ανάδοχοι οργανισμοί υπέβαλαν διαχειριστικές δηλώσεις χωρίς επιφύλαξη προς τον Επίτροπο, σε σχέση με το οικονομικό έτος που έληξε στις 15.10.2017, στον τύπο της διαχειριστικής δήλωσης που υποβάλλει ο Επίτροπος στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Συναφώς αναφέρεται ότι, στη βάση των συμφωνιών αναδοχής/συνεργασίας που συνάφθηκαν κατά το 2016, ο χρονικός ορίζοντας των συνεργασιών έχει μετακυλήσει μέχρι τις 31.12.2023 για τα Τμήματα Γεωργίας και Δασών και Υπουργεία ΕΕΒΤ και Εσωτερικών και τις 31.12.2020 για τις Κτηνιατρικές Υπηρεσίες και το Τμήμα Τελωνείων.

Όπως αναφέρθηκε εκτενέστερα στην προηγούμενη Έκθεσή μας, λαμβάνοντας υπόψη την πρόθεση του ΟΑΠ για σταδιακή ανάκληση των αναδοχών για όλα τα Μέτρα που χειρίζεται, ο Υπουργός ΓΑΑΠ, με επιστολή του ημερ. 22.1.2016 προς τον Επίτροπο, εξέφρασε τις επιφυλάξεις του αναφορικά με την ικανότητα ανταπόκρισης του Οργανισμού στις πρόσθετες αρμοδιότητες που θα προκύψουν με την προγραμματιζόμενη άρση των αναδοχών. Ο Επίτροπος, με απάντησή του προς τον Υπουργό ημερ. 10.3.2016, ανέφερε ότι καταβάλλεται κάθε προσπάθεια ώστε τυχόν πρόσθετο κόστος που θα προκύψει από την άρση των αναδοχών περιοριστεί στο ελάχιστο δυνατό, δεδομένης και της διαδικασίας ανακατανομής θέσεων και αναδιοργάνωσης του Οργανισμού.

Όπως αναφέρεται εκτενέστερα στην παράγραφο της Έκθεσής μας που αφορά σε θέματα προσωπικού, το Υπουργικό Συμβούλιο, με την Απόφασή του ημερ. 19.12.2017, ενέκρινε τη διεξαγωγή μελέτης για τις ανάγκες του Οργανισμού σε προσωπικό και τον τρόπο διάρθρωσής του, λαμβάνοντας υπόψη τα οποιαδήποτε νέα δεδομένα έχουν δημιουργηθεί ή αναμένονται σε σχέση με τις αναδοχές.»

Σύσταση: Λαμβανομένης υπόψη της ημερομηνίας λήξης των συνεργασιών αναδοχής, ο Οργανισμός θα πρέπει να αρχίσει έγκαιρα να προγραμματίζεται, ώστε να αποκτήσει την τεχνογνωσία και να δημιουργήσει τις υποδομές που θα διασφαλίσουν ότι θα είναι έτοιμος να αναλάβει την πλήρη ευθύνη εφαρμογής των Μέτρων που τελούν σήμερα υπό καθεστώς αναδοχής, διασφαλίζοντας την πλήρη συμμόρφωση με τα κριτήρια διαπίστευσης.

Ανταπόκριση ΟΑΠ Ιούνιος 2018

Συμφωνούμε με την εισήγησή. Τα χρονικά πλαίσια σχετικά με την άρση των αναδοχών ενδεχομένως να επανακαθοριστούν.

Αναπόκριση ΟΑΠ Ιούλιος 2019

Αναμένεται η ολοκλήρωση της μελέτης προσωπικού για περαιτέρω σχετικές ενέργειες.

Αναπόκριση ΟΑΠ Ιούλιος 2020

Αναμένεται η ολοκλήρωση της μελέτης προσωπικού για περαιτέρω σχετικές ενέργειες. Από την 1^η Ιουλίου 2020 έχει τερματιστεί η σύμβαση που ανατέθηκε σε εταιρεία για διενέργεια της εν λόγω μελέτης, αφού η αρμόδια Καθοδηγητική Επιτροπή δεν αποδέχτηκε τα παραδοτέα, καθώς έκρινε ότι αυτά δεν συμμορφώνονταν με τις απαιτήσεις της Σύμβασης και τους όρους των εγγράφων του Διαγωνισμού. Ως εκ τούτου ο Οργανισμός θα διερευνήσει τις διαθέσιμες επιλογές για εφαρμογή της απόφασης του Υπουργικού Συμβουλίου.

9. Έκθεση Παγκόσμιας Τράπεζας.

«Το Υπουργικό Συμβούλιο, με την Απόφασή του ημερ. 4.2.2015, εξουσιοδότησε τον Υπουργό ΓΑΑΠ, όπως, σε συνεργασία με τους Υπουργούς Εσωτερικών και ΕΕΒΤ, καθώς και τον Υφυπουργό παρά τω Προέδρω να υποβάλει Πρόταση στο Συμβούλιο σε σχέση με τις αρμοδιότητες και το μέλλον του ΟΑΠ, στη βάση σχετικών εισηγήσεων έκθεσης της Παγκόσμιας Τράπεζας, που ετοιμάστηκε στα πλαίσια της αναδιάρθρωσης της Δημόσιας Υπηρεσίας. Στη συνέχεια, το Υπουργικό Συμβούλιο με την Απόφασή του ημερ. 18.1.2017 αποφάσισε να τροποποιήσει την προηγούμενη Απόφασή του ημερ. 4.2.2015, έτσι ώστε να εξουσιοδοτήσει τον Υπουργό ΓΑΑΠ να υποβάλει, το αργότερο μέχρι τέλους Ιουνίου 2017, Πρόταση στο Συμβούλιο η οποία να περιλαμβάνει συγκεκριμένες εισηγήσεις σε σχέση με την αναδιοργάνωση του ΟΑΠ, με στόχο τη μείωση των λειτουργικών του δαπανών. Για την υλοποίηση της υπό αναφορά Απόφασης του Υπουργικού Συμβουλίου, ο ΟΑΠ υπέβαλε, με επιστολή ημερ. 22.5.2017, στη Γενική Διευθύντρια του Υπουργείου ΓΑΑΠ οικονομικά στοιχεία του Οργανισμού με αναφορές σε ενέργειες που ήδη έγιναν για περιορισμό των δαπανών του Οργανισμού, στο πλαίσιο και των νέων δεδομένων μετά την ανάκληση των αναδόχων. Ο Οργανισμός επισημαίνει στην εν λόγω επιστολή ότι περαιτέρω σημαντική μείωση των λειτουργικών εξόδων του Οργανισμού είναι εξαιρετικά δύσκολο να γίνει, διαφυλάσσοντας παράλληλα την ικανότητα του Οργανισμού να διενεργεί έγκαιρες και έγκυρες πληρωμές και να συνεχίσει να πληροί τα κριτήρια διαπίστευσης. Ο Οργανισμός επισήμανε επίσης ότι η μείωση των δαπανών και η συγκράτηση του αριθμού του προσωπικού του Οργανισμού σημειώθηκαν παρά το γεγονός ότι από το 2015 ο Οργανισμός εφαρμόζει ο ίδιος αρκετά από τα Μέτρα του νέου ΠΑΑ (2014-2020), τα οποία στο προηγούμενο ΠΑΑ (2007-2013) εφαρμόζονταν από άλλες υπηρεσίες/αναδόχους. Λαμβανομένου υπόψη των πιο πάνω, το Υπουργείο ΓΑΑΠ υπέβαλε στις 19.10.2017 Πρόταση προς το Υπουργικό Συμβούλιο στην οποία επισημαίνει ότι για να είναι δυνατή η εξαγωγή ασφαλών συμπερασμάτων αναφορικά με τη δυνατότητα περαιτέρω μείωσης των δαπανών του Οργανισμού και για σκοπούς υλοποίησης της Απόφασης του Υπουργικού Συμβουλίου ημερ. 18.1.2017, θα πρέπει να εκπονηθεί μελέτη από κατάλληλο φορέα, στα πρότυπα αντίστοιχων μελετών που διεξάγει το Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού (ΤΔΔΠ), μέσα από την οποία θα εξετασθούν οι πραγματικές ανάγκες του Οργανισμού σε προσωπικό με βάση την υφιστάμενη κατάσταση, καθώς και με προοπτική εφαρμογής πρόσθετων ή όλων των μέτρων του ΠΑΑ από τον ίδιο τον ΟΑΠ. Αναφέρει επίσης ότι για τη διεξαγωγή της μελέτης έχει συμπεριληφθεί σχετικό κονδύλι στον προϋπολογισμό του ΟΑΠ για το 2018 καθώς και ότι για τον σκοπό της μελέτης θα συσταθεί Καθοδηγητική Επιτροπή, από εκπροσώπους του ΟΑΠ, του Υπουργείου ΓΑΑΠ και του Υπουργείου Οικονομικών/ ΤΔΔΠ, η

ΛΕΠΤΟΜΕΡΗΣ ΕΚΘΕΣΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ ΜΕ ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΛΕΓΚΤΗ ΓΙΑ ΤΟ 2017

οποία θα καθορίσει τους όρους εντολής για τη μελέτη και θα παρακολουθεί την υλοποίηση του έργου. Στη βάση των αποτελεσμάτων της εν λόγω μελέτης, το Υπουργείο ΓΑΑΠ, θα υποβάλει Πρόταση στο Υπουργικό Συμβούλιο για λήψη νέας Απόφασης για το μέλλον του ΟΑΠ. Το Υπουργικό Συμβούλιο, με Απόφασή του ημερ. 19.12.2017, ενέκρινε τη διεξαγωγή μελέτης από τον ΟΑΠ για τις ανάγκες του Οργανισμού σε προσωπικό και τον τρόπο διάρθρωσής του, λαμβάνοντας υπόψη τα οποιαδήποτε νέα δεδομένα έχουν δημιουργηθεί ή αναμένονται σε σχέση με τις αναδοχές και εξουσιοδότησε τον Υπουργό ΓΑΑΠ όπως υποβάλει Πρόταση στο Συμβούλιο στη βάση των αποτελεσμάτων της εν λόγω μελέτης. Για τον σκοπό της μελέτης, το Συμβούλιο συμφώνησε όπως συσταθεί Καθοδηγητική Επιτροπή στη βάση της εισήγησης του Υπουργείου ΓΑΑΠ. Το Υπουργείο ΓΑΑΠ σε επιστολή του ημερ. 8.3.2018 ενημέρωσε τον Οργανισμό ότι σύντομα θα καθοριστεί συνάντηση στο Γραφείο της Γενικής Διευθύντριας του Υπουργείου ΓΑΑΠ για συντονισμό των ενεργειών στα πλαίσια της εφαρμογής της Απόφασης του Συμβουλίου.»

Σύσταση: Επίσπευση των ενεργειών για την εκπόνηση της μελέτης και υποβολή Πρότασης στο Συμβούλιο στα πλαίσια εφαρμογής της Απόφασής του ημερ. 19.12.2017.

Ανταπόκριση ΟΑΠ Ιούνιος 2018

Κατόπιν προφορικής συνεννόησής του με τον Υπουργό ΓΑΑΠ, ο ΟΑΠ δρομολόγησε ενέργειες ώστε να προωθηθεί η υλοποίηση της υπό αναφορά Απόφασης του Υπουργικού Συμβουλίου εντός του 2018.

Ανταπόκριση ΟΑΠ Ιούλιος 2018

Έγινε συνάντηση των εμπλεκομένων στις 19/06/2018. Με απόφαση Επιτρόπου ημερ. 12/07/2018, συστάθηκε η Καθοδηγητική Επιτροπή και ορίστηκε ο διευθυντής του έργου.

Ανταπόκριση ΟΑΠ Ιανουάριος 2019

Ετοιμάζονται τα έγγραφα του Διαγωνισμού. Οι τεχνικές προδιαγραφές των εγγράφων έχουν ήδη εγκριθεί από την Καθοδηγητική Επιτροπή. Ο Διαγωνισμός αναμένεται να προκηρυχθεί περί τις αρχές Φεβρουαρίου 2019.

Ανταπόκριση ΟΑΠ Ιούλιος 2019

Η διαδικασία του διαγωνισμού έχει ολοκληρωθεί και ανατέθηκε στην εταιρεία MKR MANSYSTEMS BUSINESS CONSULTANTS LTD. Βρίσκεται σε εξέλιξη και αναμένεται να ολοκληρωθεί εντός του μηνός Νοεμβρίου 2019.

Ανταπόκριση ΟΑΠ Ιούλιος 2020

Από την 1^η Ιουλίου 2020 έχει τερματιστεί η πιο πάνω σύμβαση, αφού η αρμόδια Καθοδηγητική Επιτροπή δεν αποδέχτηκε τα παραδοτέα, καθώς έκρινε ότι αυτά δεν συμμορφώνονταν με τις απαιτήσεις της Σύμβασης και τους όρους των εγγράφων του Διαγωνισμού. Ο Οργανισμός θα διερευνήσει τις διαθέσιμες επιλογές για εφαρμογή της απόφασης του Υπουργικού Συμβουλίου.

ΛΕΠΤΟΜΕΡΗΣ ΕΚΘΕΣΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ ΜΕ ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΛΕΓΚΤΗ ΓΙΑ ΤΟ 2017

13. Προσωπικό.

«(α) Στελέχωση Οργανισμού. Σύμφωνα με τον εγκεκριμένο Προϋπολογισμό του Οργανισμού για το 2017, πέραν των θέσεων των δύο αξιωματούχων, οι προβλεπόμενες μόνιμες οργανικές θέσεις ήταν 134, όσες και το 2016, από τις οποίες, κατά την 31.12.2017, είχαν πληρωθεί 125 (όσες και στις 31.12.2016), ενώ εννέα παρέμεναν κενές. Στις 31.12.2017 υπηρετούσαν επίσης στον Οργανισμό 97 έκτακτοι υπάλληλοι, (98 έκτακτοι υπάλληλοι στις 31.12.2016), που αποτελεί ποσοστό 43% του προσωπικού και τέσσερις ωρομίσθιοι (όσοι και στις 31.12.2016). Σε επιστολή του ΟΑΠ ημερ. 10.6.2015, αναφέρεται ότι ο Οργανισμός προχώρησε σε αναδιοργάνωση, με στόχο την καλύτερη δυνατή αξιοποίηση των συστημάτων και των ανθρώπινων πόρων του, ώστε να μπορέσει να ανταποκριθεί στη νέα πρόκληση της ανάκλησης των αναδοχών. Σε συνέχεια σύσκεψης στο Υπουργείο ΓΑΑΠ ημερ. 30.3.2017, ο ΟΑΠ υπέβαλε, στις 22.5.2017, στη Γενική Διευθύντρια του Υπουργείου ΓΑΑΠ κατάσταση με τις πραγματικές δαπάνες του Οργανισμού για τα έτη 2010-2016.

Στις 19.12.2017 το Υπουργικό Συμβούλιο αποφάσισε να εγκρίνει τη διεξαγωγή μελέτης από τον ΟΑΠ για τις ανάγκες του Οργανισμού σε προσωπικό και τον τρόπο διάρθρωσής του. Επίσης, αποφάσισε να συσταθεί Καθοδηγητική Επιτροπή, η οποία θα αποτελείται από εκπροσώπους του ΟΑΠ, του Υπουργείου ΓΑΑΠ και του Υπουργείου Οικονομικών/Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού η οποία θα καθορίσει τους όρους εντολής για την εν λόγω μελέτη και θα παρακολουθεί την υλοποίηση του έργου.»

Σύσταση: Λαμβάνοντας υπόψη ότι παρήλθαν πέραν των τριών ετών από την ανάκληση των πρώτων αναδοχών, καθώς και την ενδεχόμενη ανάκληση και άλλων, εισηγηθήκαμε όπως ο Οργανισμός προβεί άμεσα σε υλοποίηση της απόφασης του Υπουργικού Συμβουλίου ημερ. 19.12.2017 όσον αφορά στη διεξαγωγή μελέτης για τις ανάγκες του Οργανισμού σε προσωπικό και τον τρόπο διάρθρωσής του, καθώς και σύστασης Καθοδηγητικής Επιτροπής.

Ανταπόκριση ΟΑΠ Ιούνιος 2018

Κατόπιν προφορικής συνεννόησής του με τον Υπουργό ΓΑΑΠ, ο ΟΑΠ έχει αναλάβει την πρωτοβουλία να συντονίσει το πιο πάνω θέμα και απέστειλε στους αρμόδιους φορείς πρόσκληση για συνάντηση.

Ανταπόκριση ΟΑΠ Ιούλιος 2018

Έγινε συνάντηση των εμπλεκόμενων στις 19/06/2018. Με απόφαση Επιτρόπου ημερομηνίας 12/07/2018, συστάθηκε η Καθοδηγητική Επιτροπή και ορίστηκε ο διευθυντής του έργου.

Ανταπόκριση ΟΑΠ Ιανουάριος 2019

Ετοιμάζονται τα έγγραφα του Διαγωνισμού. Οι τεχνικές προδιαγραφές των εγγράφων έχουν ήδη εγκριθεί από την Καθοδηγητική Επιτροπή. Ο Διαγωνισμός αναμένεται να προκηρυχθεί περί τις αρχές Φεβρουαρίου 2019.

ΛΕΠΤΟΜΕΡΗΣ ΕΚΘΕΣΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ ΜΕ ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΛΕΓΚΤΗ ΓΙΑ ΤΟ 2017

Ανταπόκριση ΟΑΠ Ιούλιος 2019

Η διαδικασία του διαγωνισμού έχει ολοκληρωθεί και ανατέθηκε στην εταιρεία MKR MANSYSTEMS BUSINESS CONSULTANTS LTD. Βρίσκεται σε εξέλιξη και αναμένεται να ολοκληρωθεί εντός του μηνός Νοεμβρίου 2019.

Ανταπόκριση ΟΑΠ Ιούλιος 2020

Από την 1^η Ιουλίου 2020 έχει τερματιστεί η πιο πάνω σύμβαση, αφού η αρμόδια Καθοδηγητική Επιτροπή δεν αποδέχτηκε τα παραδοτέα, καθώς έκρινε ότι αυτά δεν συμμορφώνονταν με τις απαιτήσεις της Σύμβασης και τους όρους των εγγράφων του Διαγωνισμού. Ο Οργανισμός θα διερευνήσει τις διαθέσιμες επιλογές για εφαρμογή της απόφασης του Υπουργικού Συμβουλίου.

(δ) Οι περί του Οργανισμού Αγροτικών Πληρωμών (Πρόσληψη, Προαγωγή και Υπηρεσία Προσωπικού) Κανονισμοί του 2003 (ΚΔΠ 883/2003).

«Στις 11.5.2012 δημοσιεύθηκαν στην Επίσημη Εφημερίδα της Κυπριακής Δημοκρατίας οι περί του Οργανισμού Αγροτικών Πληρωμών (Πρόσληψη, Προαγωγή και Υπηρεσία Προσωπικού) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί (ΚΔΠ 172/2012), οι οποίοι ρυθμίζουν θέματα που αφορούν στον διορισμό, προαγωγή, κ.λπ. Ωστόσο, δεν έχουν ακόμα ρυθμιστεί θέματα που αφορούν στην αξιολόγηση του προσωπικού και τον τρόπο λειτουργίας του Συμβουλίου Πειθαρχικού Ελέγχου.»

Όπως αναφέραμε και στην προηγούμενη επιστολή μας, σύμφωνα με απαντητική επιστολή του ΟΑΠ, ημερ. 10.6.2015, προς την Υπηρεσία μας, το 2014 ετοιμάστηκε ολοκληρωμένο προσχέδιο Κανονισμών, με τίτλο «Οι περί του Κυπριακού Οργανισμού Αγροτικών Πληρωμών (Πρόσληψη, Προαγωγή, Υπηρεσία και Πειθαρχικός Έλεγχος Υπαλλήλων) Κανονισμοί του 2014» που ρυθμίζουν όλα τα θέματα προσωπικού και αντικαθιστούν τους ισχύοντες Κανονισμούς (ΚΔΠ 883/2003 και ΚΔΠ 172/2012). Όπως μας αναφέρθηκε, μετά από την ολοκλήρωση της διαβούλευσης με τη συντεχνία των υπαλλήλων του ΟΑΠ (ΠΑ.ΣΥ.Δ.Υ.) για το προσχέδιο του νομοσχεδίου με τίτλο «Ο περί της Ίδρυσης και Λειτουργίας του Κυπριακού Οργανισμού Αγροτικών Πληρωμών καθώς και άλλων συναφών θεμάτων Νόμος του 2015», τα δύο προσχέδια θα σταλούν στο Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού για απόψεις.»

Επισημάναμε και πάλι ότι η οριστικοποίηση και προώθηση τόσο των Κανονισμών όσο και του Τροποποιητικού νομοσχεδίου εξακολουθεί να εκκρεμεί για μεγάλο χρονικό διάστημα.

Σύσταση: Γίνεται εισήγηση να προωθηθούν οι απαιτούμενες ενέργειες για ρύθμιση των θεμάτων που αφορούν στην αξιολόγηση του προσωπικού και τον τρόπο λειτουργίας του Συμβουλίου Πειθαρχικού Ελέγχου.

Ανταπόκριση ΟΑΠ Ιούνιος 2018

Τα δύο προσχέδια θα αποσταλούν στο Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού εντός των μηνών Ιουνίου-Ιουλίου 2018.

ΛΕΠΤΟΜΕΡΗΣ ΕΚΘΕΣΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ ΜΕ ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΛΕΓΚΤΗ ΓΙΑ ΤΟ 2017

Ανταπόκριση ΟΑΠ Ιούλιος 2018

Τα δύο προσχέδια θα αποσταλούν στο Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού εντός του Αυγούστου 2018.

Ανταπόκριση ΟΑΠ Ιανουάριος 2019

Τα υπό αναφορά προσχέδια προωθήθηκαν στο Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού (ΤΔΔΠ) τον Αύγουστο του 2018. Το Νοέμβριο του 2018 λήφθηκαν τα σχόλια / εισηγήσεις του ΤΔΔΠ. Τα προσχέδια έχουν αναπροσαρμοστεί με βάση τα εν λόγω σχόλια / εισηγήσεις και εντός των ημερών θα αποσταλεί στη Νομική Υπηρεσία για νομοτεχνική επεξεργασία.

Ανταπόκριση ΟΑΠ Ιούλιος 2019

Στις 09/05/2019, πραγματοποιήθηκε συνάντηση μεταξύ εκπροσώπων του ΟΑΠ και του Υπουργείου ΓΑΑΠ, στην οποία ολοκληρώθηκε η διαβούλευση μεταξύ των δύο πλευρών για το κείμενο του προσχεδίου του νομοσχεδίου. Οι αλλαγές που συμφωνήθηκαν ενσωματώθηκαν στο προσχέδιο του νομοσχεδίου και συμπληρώθηκαν τα ερωτηματολόγια ανικτύπου. Επίσης, μετά από εισήγηση του Υπουργού ΓΑΑΠ, το κείμενο του προσχεδίου του νομοσχεδίου αποστάληκε στο Υπουργείο Οικονομικών για απόψεις. Ο Υπουργός ΓΑΑΠ θα αποστείλει στη Νομική Υπηρεσία για νομοτεχνική επεξεργασία, το προσχέδιο του νομοσχεδίου και το προσχέδιο των κανονισμών, σύμφωνα με την καθορισμένη διαδικασία.

Ανταπόκριση ΟΑΠ Ιούλιος 2020

Ο νομοτεχνικός έλεγχος των υπό αναφορά προσχεδίων έχει ολοκληρωθεί και εντός των ημερών αναμένεται να αποσταλούν από το Υπουργείο Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος στο Υπουργικό Συμβούλιο για έγκριση.

17. Καθεστώς Ενιαίας Στρεμματικής Ενίσχυσης και Ενίσχυση για Γεωργικές Πρακτικές Επωφελείς για το Κλίμα και το Περιβάλλον.

« (β) Στρεμματική ενίσχυση για τεμάχια κρατικής δασικής γης που καλλιεργούνται από πρόσωπα χωρίς συμφωνία μίσθωσης. Το Τμήμα Δασών, με επιστολή του ημερ. 4.1.2018, ζήτησε ενημέρωση από τον ΟΑΠ κατά πόσο καταβλήθηκε στρεμματική ενίσχυση την τελευταία δεκαετία (2008 – 2017) σε σχέση με συγκεκριμένα τεμάχια κρατικής δασικής γης στην περιοχή Κοκκινοχωριών, με σκοπό τη στοιχειοθέτηση ποινικών υποθέσεων και προώθησή τους στο Δικαστήριο. Ο ΟΑΠ, με επιστολή του ημερ. 16.4.2018, ενημέρωσε το Τμήμα Δασών για 51 περιπτώσεις αιτητών που επιχορηγήθηκαν ή και που εξακολουθούν να επιχορηγούνται για τεμάχια κρατικής δασικής γης στην υπό αναφορά περιοχή.

Από έλεγχο που διενεργήσαμε, διαπιστώσαμε ότι, από τις υπό αναφορά 51 περιπτώσεις, οι 31 αφορούσαν σε αιτητές που υπέβαλαν αίτηση και κατά το 2017 για τεμάχια συνολικής έκτασης 614,60 δεκαρίων. Από τις 31 περιπτώσεις, επιλέγηκαν συνολικά οκτώ αιτητές (με βάση το μέγεθος της δασικής γης που θεωρήθηκε ως επιλέξιμη για στρεμματική ενίσχυση από τον ΟΑΠ) για περαιτέρω έλεγχο, τα αποτελέσματα του οποίου παρουσιάζονται, συνοπτικά, στον πιο κάτω πίνακα:

ΛΕΠΤΟΜΕΡΗΣ ΕΚΘΕΣΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ ΜΕ ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΛΕΓΚΤΗ ΓΙΑ ΤΟ 2017

Α/Α	ΑΡ. ΑΙΤΗΣΗΣ	ΖΗΤΗΘΕΙΣΑ ΕΚΤΑΣΗ (ΔΕΚΑΡΙΑ)	ΕΠΙΛΕΞΙΜΗ ΕΚΤΑΣΗ (ΔΕΚΑΡΙΑ)		ΠΟΣΟΣΤΟ ΕΠΙΛΕΞΙΜΗΣ ΔΑΣΙΚΗΣ ΓΗΣ ΣΤΗ ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΕΠΙΛΕΞΙΜΗ	ΣΥΝΟΛΟ (ΚΕΣΕ & ΠΡΑΣΙΝΗ ΕΝΙΣΧΥΣΗ) ΓΙΑ ΔΑΣΙΚΗ ΓΗ	ΣΥΝΟΛΟ (ΚΕΣΕ & ΠΡΑΣΙΝΗ ΕΝΙΣΧΥΣΗ)
			ΣΥΝΟΛΟ	ΚΡΑΤΙΚΗ ΔΑΣΙΚΗ ΓΗ	%	€	€
1	124238	30,0	30,0	30,0	100%	1.001	1.001
2	03241	50,8	50,8	30,9	61%	1.031	1.694
3	115351	89,1	89,1	48,2	54%	1.608	2.972
4	02458	125,9	125,9	64,5	51%	2.151	4.199
5	117023	139,7	139,7	57,8	41%	1.928	4.660
6	117144	179,9	179,9	40,4	22%	1.348	6.001
7	03264	254,0	254,0	54,0	21%	1.801	8.472
8	11868	340,7	340,7	29,4	9%	981	11.364

Όπως προκύπτει καταβάλλονται σημαντικά ποσά σε αιτητές που καλλιεργούν παράνομα κρατική δασική γη, τους οποίους, το Κράτος, όχι μόνο δεν διώξει, αλλά τους ενισχύει και οικονομικά. Συγκεκριμένα, όπως παρουσιάζεται στον πιο πάνω πίνακα, σε μια περίπτωση, η συνολική αιτηθείσα και επιλέξιμη έκταση αφορούσε εξολοκλήρου κρατική δασική γη, ενώ στις άλλες περιπτώσεις το ποσοστό της κρατικής δασικής γης προς τη συνολική επιλέξιμη έκταση ανήλθε μέχρι και 61%. Σημειώνεται ότι ο σχετικός έλεγχος βασίστηκε σε στοιχεία που αφορούσαν μόνο στην περιοχή Κοκκινοχωριών, ενώ ενδέχεται να προκύπτουν παρόμοια προβλήματα και σε άλλες περιοχές με κρατικά δασικά τεμάχια.

Επισημάνουμε ότι η επιχορήγηση κρατικών δασικών τεμαχίων που καλλιεργούνται παράνομα, προωθεί την εκχερσωση τέτοιων περιοχών. Συναφώς αναφέραμε ότι, για το θέμα το εκχερσώσεων γενικότερα είχαμε αναφερθεί στην Έκθεσή μας για τον έλεγχο του ΟΑΠ για το 2015, επισημαίνοντας ότι, σύμφωνα με τον προηγούμενο Κανονισμό (ΕΚ) 73/2009, ο οποίος αντικαταστάθηκε από τον Κανονισμό (ΕΕ) 1307/2013, ο όρος «επιλέξιμο εκτάριο» σήμαινε οποιαδήποτε γεωργική έκταση της εκμετάλλευσης, η οποία διατηρείτο σε καλή γεωργική κατάσταση στις 30.6.2003, ανεξαρτήτως του εάν κατά τη συγκεκριμένη ημερομηνία χρησιμοποιείτο για παραγωγή ή όχι. Στον νέο Κανονισμό (ΕΕ) 1307/2013, ο περιορισμός της πιο πάνω ημερομηνίας άρθηκε. Ως αποτέλεσμα, είχαν διαπιστωθεί έντονες εκχερσώσεις μεγάλων εκτάσεων, τόσο ιδιωτικών όσο και χαλίτικων, οι οποίες καλύπτονταν από φυσική και άγρια βλάστηση και σε ορισμένες περιπτώσεις, ήταν ενταγμένες στο δίκτυο «Natura 2000», με στόχο να καταστούν επιλέξιμες. Παρόλο που πριν δύο χρόνια είχαμε συστήσει τη λήψη όλων των μέτρων ώστε να αποτραπούν περαιτέρω εκχερσώσεις σε περιοχές «Natura 2000» και σε κρατική γη (περιλαμβανομένης και της δασικής), παρατηρήσαμε ότι ο ΟΑΠ εξακολουθεί να καταβάλλει στρεμματική ενίσχυση για τεμάχια κρατικής δασικής γης που καλλιεργούνται χωρίς αυτά να έχουν παραχωρηθεί νόμιμα, με συμφωνία μίσθωσης.»

Σύσταση: Θα πρέπει να ληφθούν όλα τα μέτρα ώστε να αποτραπούν οι αιτητές να συμπεριλαμβάνουν στις αιτήσεις τους τεμάχια κρατικής δασικής γης και όταν το πράττουν, αυτό να αναφέρεται άμεσα στο Τμήμα Δασών για τις δικές του ενέργειες. Γίνεται εισήγηση

ΛΕΠΤΟΜΕΡΗΣ ΕΚΘΕΣΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ ΜΕ ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΛΕΓΚΤΗ ΓΙΑ ΤΟ 2017

όπως ο ΟΑΠ περιλάβει σχετικό πεδίο στο Σύστημα Ηλεκτρονικής Υποβολής Αιτήσεων (EAS), ώστε να δηλώνεται για κάθε τεμάχιο ξεχωριστά κατά πόσο αυτό αποτελεί ιδιοκτησία του αιτητή και εάν όχι με ποιο τρόπο το διαχειρίζεται (π.χ. μίσθωση από άλλο ιδιοκτήτη ή το κράτος).

Ανταπόκριση ΟΑΠ Ιούνιος 2018

Ο Οργανισμός θα μελετήσει το όλο θέμα, όπως έχει διαμορφωθεί βάσει της σχετικής απόφασης του Υπουργικού Συμβουλίου και θα ενεργήσει ανάλογα.

Ανταπόκριση ΟΑΠ Ιούλιος 2019

Δες απάντηση σημείο (γ) που ισχύει και στο παρόν εύρημα καθότι η κρατική, δασική γη αποτελεί μέρος των κρατικών τεμαχίων (χαλίτικα).

Ανταπόκριση ΟΑΠ Ιούλιος 2020

Δες απάντηση Σημείο (γ) που ισχύει και στο παρόν εύρημα καθότι η κρατική, δασική γη αποτελεί μέρος των κρατικών τεμαχίων (χαλίτικα).

(γ) Στρεμματική ενίσχυση για τεμάχια κρατικής γης και τουρκοκυπριακής ιδιοκτησίας που καλλιεργούνται από πρόσωπα χωρίς συμφωνία μίσθωσης.

«Όπως αναφέραμε εκτενέστερα στις Εκθέσεις μας για το 2015 και 2016, από διασταυρούμενους ελέγχους που διενεργήσαμε μεταξύ της βάσης δεδομένων των τεμαχίων κρατικής γης και γης τουρκοκυπριακής ιδιοκτησίας του Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας (ΤΚΧ) και της Υπηρεσίας Διαχείρισης Τουρκοκυπριακών Περιουσιών (ΥΔΤΠ), αντίστοιχα με τη βάση δεδομένων στον ΟΑΠ, εντοπίστηκε μεγάλος αριθμός τεμαχίων που δεν εμφανίζονταν ως εκμισθωμένα σε πρόσωπα άλλα από τους αιτητές της στρεμματικής ενίσχυσης.

Το Υπουργικό Συμβούλιο, με την Απόφασή του ημερ. 28.3.2018, ενέκρινε την παραχώρηση στους χρήστες κρατικής / τουρκοκυπριακής γης για γεωργικούς σκοπούς, προσωρινής άδειας χρήσης για συνέχιση της γεωργικής χρήσης που αυτοί ασκούν, μέχρι την 31.3.2019, με τους συνήθεις όρους που περιλαμβάνονται σε άδειες χρήσης κρατικής / τουρκοκυπριακής γης για γεωργικούς σκοπούς, αναφέροντας τα ακόλουθα:

- Η άδεια χρήσης θα τερματιστεί αυτοδικαίως την 31.3.2019, εκτός και αν μέχρι τότε οι χρήστες αποταθούν με αίτησή τους στο ΤΚΧ για εξασφάλιση άδειας για χρονική περίοδο μετά την 1.4.2019, ενώ μετά την 31.3.2019 συνέχιση χρήσης της εν λόγω γης, χωρίς να έχει υποβληθεί αίτηση, θα θεωρείται παράνομη και θα λαμβάνονται νομικά μέτρα κατά των παρανομοούντων.
- Για όσες περιπτώσεις υποβληθούν αιτήσεις, η προσωρινή άδεια χρήσης θα επεκταθεί μέχρι την εξέταση των αιτήσεων αυτών και τη λήψη οριστικής απόφασης.

Συναφώς αναφέραμε ότι, σύμφωνα με τη σχετική Πρόταση του Υπουργείου Εσωτερικών, προς το Υπουργικό Συμβούλιο, ημερ. 19.3.2018, με βάση σχετική προκαταρκτική έρευνα που έγινε από το ΤΚΧ και τον ΟΑΠ σχετικά με την κρατική γη, διαπιστώθηκε ότι, περίπου

ΛΕΠΤΟΜΕΡΗΣ ΕΚΘΕΣΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ ΜΕ ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΛΕΓΚΤΗ ΓΙΑ ΤΟ 2017

3.150 καλλιεργητές επιδοτούνται από τον ΟΑΠ για περίπου 11.300 καλλιέργειες για τις οποίες δεν έχουν εξασφαλίσει σχετική άδεια χρήσης. Όπως αναφέρεται, η Πρόταση για παραχώρηση προσωρινής άδειας χρήσης για συνέχιση της γεωργικής χρήσης μέχρι την 31.3.2019 προωθήθηκε προκειμένου το όλο θέμα να τύχει ορθολογιστικού χειρισμού στο πλαίσιο της ισχύουσας νομοθεσίας και στην προσπάθεια να εντοπιστούν και καταγραφούν τα στοιχεία για όλους τους καλλιεργητές, με τη συνεργασία και συμβολή του ΟΑΠ, στον οποίο θα πρέπει να παρουσιάζεται αποδεικτικό νόμιμης κατοχής και χρήσης για να καταβάλλει την επιδότηση.»

Σύσταση: Γίνεται εισήγηση όπως ο ΟΑΠ εκδώσει ανακοίνωση τύπου για ενημέρωση των αιτητών, σε σχέση με την υπό αναφορά Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, προκειμένου αυτοί να προχωρήσουν στην προβλεπόμενη διαδικασία υποβολής αίτησης για παραχώρηση άδειας χρήσης. Επισημαίνεται ότι για την πλήρη πάταξη του φαινομένου της καταβολής στρεμματικής ενίσχυσης μη αδειοδοτημένων εκμεταλλεύσεων γης κρατικής και τουρκοκυπριακής ιδιοκτησίας θα πρέπει, στο πλαίσιο εξέτασης των αιτήσεων για το 2019, να τηρηθεί αυστηρά η καταληκτική ημερομηνία που έθεσε με την υπό αναφορά Απόφαση του το Υπουργικό Συμβούλιο. Για τον σκοπό αυτό, θα πρέπει, κατά την εξέταση των αιτήσεων για το 2019, να διερευνάται κατά πόσο τα τεμάχια γης κρατικής και τουρκοκυπριακής ιδιοκτησίας που περιλαμβάνονται σε αιτήσεις για στρεμματική ενίσχυση έχουν εκμισθωθεί νομότυπα στους ίδιους τους αιτητές για γεωργικούς σκοπούς και επομένως τυγχάνουν νόμιμης χρήσης από αυτούς (π.χ. με την απαίτηση προσκόμισης, από τους αιτητές, συμφωνίας εκμίσθωσης ή άδειας χρήσης των τεμαχίων από το ΤΚΧ ή την ΥΔΤΠ).

Ανταπόκριση ΟΑΠ Ιούνιος 2018

Το αρμόδιο προς ενημέρωση των επηρεαζόμενων είναι το Υπουργείο Εσωτερικών, εντούτοις ο ΟΑΠ θα ενεργήσει ανάλογα.

Θέση Γενικού Ελεγκτή μετά την ανταπόκριση ΟΑΠ

«Συναφώς αναφέρεται ότι, η Υπηρεσία μας, με επιστολή της ημερ. 31.5.2018, προς τον Υπουργό Εσωτερικών, επισήμανε ότι η επίσπευση της εξέτασης, από τα αρμόδια Τμήματα του Υπουργείου Εσωτερικών, των αιτήσεων που θα υποβληθούν για εξασφάλιση άδειας χρήσης, θα συμβάλει στην πλήρη πάταξη του φαινομένου παράνομης χρήσης κρατικής γης και τουρκοκυπριακής ιδιοκτησίας για γεωργικούς σκοπούς και κατ' επέκταση του τερματισμού καταβολής, από τον ΟΑΠ, στρεμματικής ενίσχυσης για μη αδειοδοτημένη εκμετάλλευση τέτοιας γης. Συνεπώς, εισηγηθήκαμε όπως το Υπουργείο Εσωτερικών, προωθήσει έγκαιρα όλα τα απαραίτητα μέτρα, ώστε να καταστεί εφικτή η τήρηση της καταληκτικής ημερομηνίας που έθεσε με την υπό αναφορά Απόφασή του το Υπουργικό Συμβούλιο. Επιπλέον, εισηγηθήκαμε όπως το Υπουργείο προωθήσει άμεσα, στον ΟΑΠ, κατάσταση με όλα τα τεμάχια κρατικής γης και τουρκοκυπριακής περιουσίας, προκειμένου ο ΟΑΠ να τα καταχωρίσει σε μια απαγορευτική κατάσταση και αυτά να αποδεσμεύονται και να καθίστανται επιδοτούμενα μόνο εφόσον οι αιτητές προσκομίζουν αποδεικτικά έγγραφα νόμιμης κατοχής.»

Ανταπόκριση ΟΑΠ Ιούλιος 2019

Σχετικές ενέργειες έχουν τροχοδρομηθεί στα πλαίσια των αποφάσεων του Υπουργικού Συμβουλίου, όσον αφορά την κρατική γη. Όσον αφορά τα Τ/Κ τεμάχια αναμένεται ότι το έτος 2019 θα είναι το τελευταίο έτος ανοχής και ακολούθως ο Οργανισμός θα ενεργήσει κατά

ΛΕΠΤΟΜΕΡΗΣ ΕΚΘΕΣΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ ΜΕ ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΛΕΓΚΤΗ ΓΙΑ ΤΟ 2017

παρόμοιο τρόπο όπως και με τα κρατικά τεμάχια εφόσον δεν διαφοροποιηθούν οι υφιστάμενες, σχετικές αποφάσεις Υπουργικού Συμβουλίου.

Ανταπόκριση ΟΑΠ Ιούλιος 2020

Σχετικές ενέργειες έχουν τροχοδρομηθεί στα πλαίσια των αποφάσεων του Υπουργικού Συμβουλίου, όσον αφορά την κρατική και τουρκοκυπριακή γη.

(δ) Νομιμότητα κατοχής αιτούμενων τεμαχίων.

«Με αφορμή την υπό αναφορά Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, προχωρήσαμε σε εξέταση του θέματος της νομιμότητας κατοχής των αιτούμενων τεμαχίων, από την οποία προέκυψαν τα ακόλουθα.

Στο εγχειρίδιο εφαρμογής ενιαίας αίτησης εκταρικών επιδοτήσεων για το 2017, η «ημερομηνία κατοχής γης» ορίζεται η ημερομηνία κατά την οποία το φυσικό ή νομικό πρόσωπο είναι και μπορεί να αποδείξει ότι είναι ο νόμιμος κάτοχος του τεμαχίου ή της έκτασης που αποτελεί αντικείμενο αιτήματος επιδότησής του στο πλαίσιο της Ενιαίας Αίτησης Εκταρικών Επιδοτήσεων. Η ημερομηνία κατοχής καθορίζεται για κάθε έτος υποβολής αιτήσεων και για το ΚΕΣΕ 2017 καθορίστηκε η 1.3.2017. Ο Οργανισμός έχει το δικαίωμα να ελέγξει τη νομιμότητα της κατοχής των αιτούμενων τεμαχίων, καθώς και να απορρίψει τεμάχια για σκοπούς καταβολής ενίσχυσης επιβάλλοντας μειώσεις και αποκλεισμούς σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία σε περίπτωση που ο αιτητής, κατά την κρίση του Οργανισμού, δεν μπορεί να τεκμηριώσει νόμιμη κατοχή κατά την ημερομηνία κατοχής γης. Σύμφωνα με το ίδιο εγχειρίδιο, πριν την υποβολή της αίτησης, κάθε νέος αιτητής προτρέπεται όπως δηλώσει/προσκομίσει στο Επαρχιακό Γραφείο ΟΑΠ (α) όλα τα στοιχεία των τεμαχίων που περιλαμβάνονται στην εκμετάλλευση του τρέχοντος έτους και προτίθεται να δηλώσει στην αίτηση, έτσι ώστε να γίνει η σχετική προεργασία από το Επαρχιακό Γραφείο του Οργανισμού και (β) δικαιολογητικά έγγραφα, ανάλογα με την περίπτωση (πρόσφατος τίτλος ιδιοκτησίας, νόμιμο ενοικιαστήριο έγγραφο ή συμβόλαιο ενοικίασης, άδεια χρήσης ή σύμβαση μίσθωσης χαλίκινης γης, πιστοποιητικό παραχώρησης τουρκοκυπριακής γης, άλλα έγγραφα).

Σχετικά με το πιο πάνω, παρατηρήσαμε τα εξής:

- Η πιο πάνω προτροπή για προσκόμιση εγγράφων αφορά μόνο στους νέους αιτητές. Η προτροπή και όχι υποχρέωση των αιτητών να υποβάλλουν έγγραφα που να υποδεικνύουν τη νόμιμη κατοχή των τεμαχίων, κατά την άποψή μας, δεν πρόκειται να επιλύσει το πρόβλημα που προκύπτει και αφορά σε αιτητές που αιτούνται επιδότηση για τεμάχια για τα οποία δεν έχουν αποκτήσει νόμιμη κατοχή, είτε αυτά είναι κρατικά ή τουρκοκυπριακά, είτε ανήκουν σε άλλους ιδιώτες.
- Ο Οργανισμός δεν διενεργεί οποιοδήποτε έλεγχο για διαπίστωση της νόμιμης κατοχής των τεμαχίων, εκτός από τις περιπτώσεις διπλοαιτούμενων τεμαχίων. Στις περιπτώσεις που υποβάλλονται σχετικά έγγραφα, ενημερώνεται το σχετικό πεδίο στο ηλεκτρονικό σύστημα διαχείρισης αιτήσεων σχετικά με την προσκόμισή τους, όμως, όπως διαπιστώθηκε, δεν υπάρχει η δυνατότητα σάρωσης και καταχώρισης των εγγράφων στο σύστημα. Επιπλέον, δεν υπάρχει ομοιόμορφος

ΛΕΠΤΟΜΕΡΗΣ ΕΚΘΕΣΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ ΜΕ ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΛΕΓΚΤΗ ΓΙΑ ΤΟ 2017

τρόπος αρχειοθέτησης των εν λόγω εγγράφων μεταξύ των Επαρχιακών Γραφείων του Οργανισμού.»

Σύσταση: Λαμβάνοντας υπόψη την υπό αναφορά Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου ημερ. 28.3.2018, για παραχώρηση, στους χρήστες κρατικής/τουρκοκυπριακής γης για γεωργικούς σκοπούς, προσωρινής άδειας χρήσης για συνέχιση της γεωργικής χρήσης που αυτοί ασκούν, μέχρι την 31.3.2019, ο Οργανισμός θα πρέπει να δρομολογήσει έγκαιρα όλα τα απαραίτητα μέτρα για υλοποίησή της. Συγκεκριμένα, συστήνεται όπως:

- (i) Ο Οργανισμός καταχωρίσει σε μια απαγορευτική κατάσταση όλα τα τεμάχια που είτε βρίσκονται στην κατοχή της ΥΔΤΠ, είτε του Κράτους (κρατική γη ή κρατική δασική γη) και αυτά να αποδεσμεύονται από την απαγορευτική κατάσταση μόνο εφόσον οι αιτητές προσκομίζουν σύμβαση μίσθωσης των εν λόγω τεμαχίων.
- (ii) Να εγκριθεί διαδικασία για την ομοιόμορφη αρχειοθέτηση των εγγράφων που προσκομίζουν οι αιτητές στο πλαίσιο του ΚΕΣΕ, τα οποία, ενόψει της επικείμενης υλοποίησης της υπό αναφορά απόφασης του Υπουργικού Συμβουλίου, αναμένονται να είναι πολλά.
- (iii) Με σκοπό την προώθηση της εξέτασης της νόμιμης κατοχής των τεμαχίων, θα πρέπει γίνει αναθεώρηση των καταστάσεων ελέγχου ώστε να περιλαμβάνεται σχετικός έλεγχος ως προς την προσκόμιση αποδεικτών εγγράφων νόμιμης κατοχής.
- (iv) Να εξεταστεί η δυνατότητα του ηλεκτρονικού συστήματος διαχείρισης αιτήσεων για φύλαξη των σχετικών εγγράφων (σάρωσης εγγράφων και καταχώρισής τους στο ηλεκτρονικό σύστημα).

Επισημάνθηκε ότι η συμβολή του Οργανισμού θα είναι καθοριστική στην πάταξη της παράνομης χρήσης κρατικής και τουρκοκυπριακής γης.

Ανταπόκριση ΟΑΠ Ιούνιος 2018

Το θέμα θα μελετηθεί στην ολότητά του και ο Οργανισμός θα διενεργήσει τη βέλτιστη δυνατή τεχνική λύση.

Ανταπόκριση ΟΑΠ Ιούλιος 2019

Σχετική η απάντηση στο προηγούμενο σημείο.

Ανταπόκριση ΟΑΠ Ιούλιος 2020

Σχετική η απάντηση στο προηγούμενο σημείο γ.

(ε) Ελάχιστη επιλέξιμη έκταση.

«Σύμφωνα με την παράγραφο 12 και το άρθρο 10 του Κανονισμού (ΕΕ) 1307/2013 περί θεσπίσεως κανόνων για άμεσες ενισχύσεις στους γεωργούς βάσει καθεστώτων στήριξης στο πλαίσιο της Κοινής Γεωργικής Πολιτικής, προκειμένου να αποφευχθεί ο υπερβολικός διοικητικός φόρτος από τη διαχείριση των ενισχύσεων χαμηλού ύψους, τα κράτη μέλη αποφασίζουν τη μη χορήγηση άμεσων ενισχύσεων σε γεωργούς στις ακόλουθες περιπτώσεις:

ΛΕΠΤΟΜΕΡΗΣ ΕΚΘΕΣΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ ΜΕ ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΛΕΓΚΤΗ ΓΙΑ ΤΟ 2017

- (i) Όταν το συνολικό ποσό των ζητούμενων ή των προς καταβολή άμεσων ενισχύσεων για δεδομένο ημερολογιακό έτος δεν υπερβαίνει τα €100.
- (ii) Όταν η επιλέξιμη έκταση της εκμετάλλευσης την οποία αφορούν οι ζητούμενες ή προς καταβολή άμεσες ενισχύσεις δεν υπερβαίνει το ένα εκτάριο.

Επιπλέον, προκειμένου να λαμβάνεται υπόψη η δομή των γεωργικών οικονομιών τους, τα κράτη μέλη μπορούν να προσαρμόζουν τα κατώτατα όρια που προβλέπονται στα (i) και (ii) πιο πάνω εντός των ορίων που παρατίθενται στο Παράρτημα IV του Κανονισμού, το οποίο για την Κύπρο ανέρχεται στο 0,3 εκτάριο.

Ο Οργανισμός επέλεξε το κατώτατο όριο που προβλέπεται στον Κανονισμό για την Κύπρο, δηλαδή τα τρία δεκάρια (0,3 εκτάριο).

Όπως παρουσιάζεται στον πιο κάτω πίνακα, στο πλαίσιο του ΚΕΣΕ για το 2017, 13.261 αιτήσεις είχαν αιτηθείσα έκταση μεταξύ 3 και 9,9 δεκαρίων με συνολική έκταση 80.085 δεκάρια ή μέσο όρο ανά αίτηση 6 δεκάρια και ενίσχυση για ΚΕΣΕ και Πράσινη ενίσχυση €197.

ΕΚΤΑΣΗ (ΔΕΚΑΡΙΑ)	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΙΤΗΣΕΩΝ	ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΑΙΤΟΥΜΕΝΗ ΕΚΤΑΣΗ (ΔΕΚΑΡΙΑ)	ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ ΕΚΤΑΣΗΣ ΑΝΑ ΑΙΤΗΤΗ	ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΕΝΙΣΧΥΣΗ €	ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΑΝΑ ΑΙΤΗΤΗ* €
3 ΜΕΧΡΙ 4,9	4.770	18.804	3,9	612.301	128
5 ΜΕΧΡΙ 6,9	3.998	23.659	5,9	777.225	194
7 ΜΕΧΡΙ 9,9	4.493	37.622	8,4	1.231.333	274
	13.261	80.085	6,0	2.620.859	197

* Με την προϋπόθεση ότι η αιτούμενη έκταση ισούται με την επιλέξιμη

Όπως προκύπτει, σημαντικός αριθμός αιτητών αιτείται έκταση μικρότερη των 10 δεκαρίων (ανώτατο όριο για ελάχιστη επιλέξιμη έκταση που θέτει ο ευρωπαϊκός Κανονισμός), στους οποίους καταβάλλεται ποσό για ΚΕΣΕ και Πράσινη Ενίσχυση που ξεπερνά στο σύνολο τα €2,5 εκ., ενώ στον καθένα καταβάλλεται κατά μέσο όρο ποσό ύψους €197, το οποίο, κατά την άποψή μας, δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι αποτελεί ουσιαστική ενίσχυση.»

Σύσταση: Γίνεται εισήγηση για επανεξέταση, από τον Οργανισμό, του καθορισμού της ελάχιστης επιλέξιμης έκτασης στα τρία δεκάρια, προκειμένου αυτή να αυξηθεί ώστε το ποσό που θα προκύπτει για κάθε αιτητή να προσφέρει ουσιαστική ενίσχυση και, όπως αναφέρεται και στον υπό αναφορά Κανονισμό, να αποφευχθεί ο υπερβολικός διοικητικός φόρτος από τη διαχείριση των ενισχύσεων χαμηλού ύψους.

Ανταπόκριση ΟΑΠ Ιούνιος 2018

Ο Οργανισμός δεν συμφωνεί με την προσέγγιση της αύξησης της ελάχιστης επιλέξιμης έκτασης, σημειώνοντας ότι το πρόσθετο διοικητικό κόστος των επηρεαζόμενων αιτήσεων δεν είναι ουσιαστικό και επιπρόσθετα η μείωση της επιδοτούμενης γεωργικής έκτασης της Κύπρου δυνατόν να οδηγήσει, διαχρονικά, σε μείωση του οικονομικού φακέλου της Κύπρου.

ΛΕΠΤΟΜΕΡΗΣ ΕΚΘΕΣΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ ΜΕ ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΛΕΓΚΤΗ ΓΙΑ ΤΟ 2017

Μας πληροφόρησε επίσης ότι το θέμα είναι σύνθετο και πολύπλευρο με οικονομικές, περιβαλλοντικές, γεωργικές, κοινωνικές και πολιτικές προεκτάσεις και δεν είναι δυνατόν να εξαντληθεί στα πλαίσια ελεγκτικών εργασιών που επικεντρώνονται κυρίως σε θέματα διοικητικού κόστους, καθώς επίσης ότι το θέμα αφορά απόφαση γεωργικής πολιτικής που εμπίπτει στις αρμοδιότητες του Υπουργείου ΓΑΑΠ.

Θέση Γενικού Ελεγκτή μετά την ανταπόκριση ΟΑΠ

«Η Υπηρεσία μας εξακολουθεί να διατηρεί τις θέσεις της επί του πιο πάνω θέματος και θεωρεί ότι το όλο θέμα θα πρέπει να τύχει τεκμηριωμένης αξιολόγησης από τον ΟΑΠ, ώστε να διαφανεί ο αντίκτυπος των οικονομικών, περιβαλλοντικών, γεωργικών, κοινωνικών και πολιτικών προεκτάσεων που επικαλείται ο Οργανισμός. Συναφώς αναφέρεται ότι, η Υπηρεσία μας, με επιστολή της ημερ. 1.6.2018, εισηγήθηκε στον Υπουργό ΓΑΑΠ την επανεξέταση του καθορισμού της ελάχιστης επιλέξιμης έκτασης, προκειμένου αυτή να αυξηθεί, ώστε το ποσό που θα προκύπτει για κάθε δικαιούχο να προσφέρει ουσιαστική ενίσχυση και, όπως αναφέρεται και στον υπό αναφορά Κανονισμό, να αποφευχθεί ο υπερβολικός διοικητικός φόρτος από τη διαχείριση των ενισχύσεων χαμηλού ύψους. Επιπλέον, λαμβάνοντας υπόψη την πρόθεση του ΟΑΠ για σταδιακή ανάκληση των αναδοχών για όλα τα Μέτρα που χειρίζεται, αναφέραμε ότι η καλύτερη αξιοποίηση του προσωπικού, που αναμένεται να προκύψει σε περίπτωση μείωσης του διοικητικού φόρτου από τη διαχείριση των ενισχύσεων χαμηλού ύψους, θα συμβάλει στην ικανότητα του Οργανισμού να ανταποκριθεί στις πρόσθετες αρμοδιότητες που θα προκύψουν με την άρση των αναδοχών.»

Ανταπόκριση ΟΑΠ Ιούλιος 2020

Ο Οργανισμός εμμένει στην αρχική του τοποθέτηση.

(στ) Τήρηση αρχείου μικρών παρατυπιών.

«Σύμφωνα με το άρθρο 1(2) του Κανονισμού (ΕΚ) 2988/95 σχετικά με την προστασία των οικονομικών συμφερόντων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, «παρατυπία» συνιστά κάθε παράβαση διάταξης του κοινοτικού δικαίου που προκύπτει από πράξη ή παράλειψη ενός οικονομικού φορέα, με πραγματικό ή ενδεχόμενο αποτέλεσμα να ζημιωθεί ο γενικός προϋπολογισμός των Κοινοτήτων ή προϋπολογισμός διαχειριζόμενος από τις Κοιότητες, είτε με τη μείωση ή ματαίωση εσόδων που προέρχονται από ίδιους πόρους που εισπράττονται απευθείας για λογαριασμό της Κοινότητας, είτε με αδικαιολόγητη δαπάνη. Επιπλέον, σύμφωνα με το άρθρο 58 του Κανονισμού (ΕΕ) 1306/2013 σχετικά με τη χρησιμοποίηση, τη διαχείριση και την παρακολούθηση της Κοινής Γεωργικής Πολιτικής, τα κράτη μέλη θεσπίζουν όλες τις νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις και λαμβάνουν όλα τα άλλα μέτρα που είναι αναγκαία για την αποτελεσματική προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης, όσον αφορά, μεταξύ άλλων, στην εξακρίβωση της νομιμότητας και της κανονικότητας των πράξεων που χρηματοδοτούνται από τα ταμεία και την πρόληψη, τον εντοπισμό και τη διόρθωση παρατυπιών και περιπτώσεων απάτης. Με βάση τον Κανονισμό (ΕΚ) 1848/2006, σχετικά με τις παρατυπίες και την ανάκτηση των αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών στο πλαίσιο της χρηματοδότησης της Κοινής Γεωργικής Πολιτικής και της οργάνωσης συστήματος πληροφόρησης στον τομέα αυτό, προβλεπόταν η τήρηση αρχείου μικρών παρατυπιών, αφού η Επιτροπή μπορούσε να ζητήσει από το κράτος μέλος να κοινοποιήσει το αρχείο σε οποιαδήποτε στιγμή. Η εν λόγω υποχρέωση άρθηκε με την κατάργηση του πιο πάνω Κανονισμού και την αντικατάστασή του

ΛΕΠΤΟΜΕΡΗΣ ΕΚΘΕΣΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ ΜΕ ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΛΕΓΚΤΗ ΓΙΑ ΤΟ 2017

με τον Κανονισμό (ΕΕ) 1971/2015, ο οποίος προβλέπει την κοινοποίηση, στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, έκθεσης για παρατυπίες οι οποίες αφορούν ποσό συνεισφοράς άνω των €10.000. Επιπλέον, σύμφωνα με το εγχειρίδιο «Διαδικασία κοινοποίησης παρατυπιών» της Υπηρεσίας Καταπολέμησης της Απάτης και Νομικών Θεμάτων του ΟΑΠ, το Τμήμα Άμεσων Πληρωμών και το Τμήμα Κοινών Οργανώσεων Αγοράς και Αγροτικής Ανάπτυξης οφείλουν να τηρούν αρχείο μικρών παρατυπιών για τις περιπτώσεις παρατυπιών που αφορούν σε ποσά κάτω των €10.000 και εντός 15 ημερών από τη λήξη κάθε τριμήνου αυτό να κοινοποιείται στην υπό αναφορά Υπηρεσία.

Όπως διαπιστώσαμε, το Τμήμα Άμεσων Πληρωμών δεν έχει συμμορφωθεί με την υπό αναφορά διαδικασία κοινοποίησης παρατυπιών, η οποία βασίζεται στο ευρωπαϊκό δίκαιο, στην εν λόγω Υπηρεσία. Επιπλέον, παρατηρήσαμε ότι το αρχείο παρατυπιών, το οποίο, κατά τον προηγούμενο έλεγχό μας, εξαγόταν από το σύστημα διαχείρισης αιτήσεων και αφορούσε στις περιπτώσεις αιτήσεων που η αιτούμενη έκταση ήταν μεγαλύτερη από την επιλέξιμη, δεν μπορεί πλέον να εξαχθεί από το εν λόγω σύστημα. Σημειώσαμε ότι, στην προηγούμενη επιστολή μας είχαμε συστήσει τη δρομολόγηση όλων των αναγκαίων ενεργειών, ώστε τα δεδομένα που εξαγόταν από το σύστημα να περιλαμβάνουν και τις περιπτώσεις μικρών παρατυπιών.»

Σύσταση: Ο Οργανισμός θα πρέπει να προβεί σε όλες τις αναγκαίες ενέργειες, ώστε τα δεδομένα που εξαγονται από το σύστημα διαχείρισης αιτήσεων να περιλαμβάνουν τις περιπτώσεις μικρών παρατυπιών και σχετικό αρχείο να προωθείται στην Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης και Νομικών Θεμάτων του Οργανισμού. Επισημαίνεται ότι, η άρση, από το ευρωπαϊκό δίκαιο, της υποχρέωσης κοινοποίησης στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, αρχείου μικρών παρατυπιών δεν συνεπάγεται και την άρση της υποχρέωσης του Οργανισμού τήρησης των συγκεκριμένων πληροφοριών, αφού, σύμφωνα με τον υπό αναφορά ευρωπαϊκό Κανονισμό (ΕΚ) 2988/95, που αναφέρεται πιο πάνω, ο ορισμός της παρατυπίας δεν διαχωρίζει τις παραβάσεις σε μικρές και μεγάλες. Επιπλέον, η τήρηση και κοινοποίηση στα αρμόδια Τμήματα του Οργανισμού του υπό αναφορά αρχείου είναι ιδιαίτερα σημαντική κατά τον προγραμματισμό των φυσικών επιτόπιων ελέγχων, καθότι, σύμφωνα με το άρθρο 59(5) του Κανονισμού (ΕΕ) 1306/2013, που αναφέρεται πιο πάνω, τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ένα ελάχιστο επίπεδο επιτόπιων ελέγχων που απαιτείται για την αποτελεσματική διαχείριση των κινδύνων, το οποίο μπορεί να μειώνουν όταν τα συστήματα διαχείρισης και ελέγχου λειτουργούν σωστά και τα ποσοστά σφάλματος παραμένουν σε ανεκτό επίπεδο. Επομένως, εκφράστηκε η άποψη ότι η συμμόρφωση με την υπό αναφορά εσωτερική διαδικασία θα ενδυναμώσει τα συστήματα ελέγχου του Οργανισμού προκειμένου να περιοριστεί ο κίνδυνος εσφαλμένου υπολογισμού των ενισχύσεων.

Ανταπόκριση ΟΑΠ Ιούνιος 2018

Συμφωνούμε με τη σύστασή.

Ανταπόκριση ΟΑΠ Ιούλιος 2019

Σχετικές ενέργειες έχουν τροχοδρομηθεί και βρίσκονται σε εξέλιξη προς διόρθωση της κατάστασης.

Ανταπόκριση ΟΑΠ Ιούλιος 2020

Έχουν τροχοδρομηθεί όλες οι απαραίτητες ενέργειες προς συμμόρφωση με την υπό αναφορά διαδικασία κοινοποίησης παρατυπιών. Τα δεδομένα που εξάγονται από το σύστημα διαχείρισης αιτήσεων περιλαμβάνουν και τις περιπτώσεις μικρών παρατυπιών για Μέτρα του Τμήματος Άμεσων Πληρωμών και σχετικά αρχεία προωθούνται στην Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης και Νομικών Θεμάτων του Οργανισμού.

(ζ) Επιτόπιοι έλεγχοι.

«Σύμφωνα με το άρθρο 58 του Κανονισμού (ΕΕ) 1306/2013, τα κράτη μέλη εφαρμόζουν αποτελεσματικά συστήματα διαχείρισης και ελέγχου ώστε να διασφαλίζεται η συμμόρφωση με τη νομοθεσία που διέπει τα καθεστώτα στήριξης της ΕΕ, με σκοπό την ελαχιστοποίηση του κινδύνου πρόκλησης οικονομικής ζημιάς στην Ένωση. Το πιο πάνω σύστημα περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, επιτόπιους ελέγχους, για τους οποίους προβλέπεται ότι, τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ένα ελάχιστο επίπεδο επιτόπιων ελέγχων που απαιτείται για την αποτελεσματική διαχείριση των κινδύνων. Επιπλέον, σύμφωνα με το άρθρο 35 του Κανονισμού (ΕΕ) 809/2014, όταν από τους επιτόπιους ελέγχους αποκαλύπτονται σημαντικές περιπτώσεις μη συμμόρφωσης στο πλαίσιο ενός δεδομένου καθεστώτος ενισχύσεων ή μέτρου στήριξης ή σε μια περιφέρεια ή τμήμα μιας περιφέρειας, η αρμόδια Αρχή αυξάνει σε δέοντα βαθμό το ποσοστό των δικαιούχων που πρέπει να υποβληθούν σε επιτόπιο έλεγχο το επόμενο έτος.

- (ii) Οι αιτητές που δικαιούνται ενίσχυση στο πλαίσιο του ΚΕΣΕ, λαμβάνουν επιπλέον την Πράσινη Ενίσχυση. Με βάση τις πρόνοιες του Καθεστώτος της Πράσινης Ενίσχυσης, οι μικρότερες εκμεταλλεύσεις (αυτές με αρόσιμη γη λιγότερη από 100 δεκάρια και χωρίς μόνιμους βοσκότοπους) μπορούν να επωφεληθούν από τη στήριξη στο πλαίσιο της Πράσινης Ενίσχυσης χωρίς ουσιαστικά να οφείλουν να εφαρμόσουν όλες τις απαιτήσεις της Πράσινης Ενίσχυσης ή ακόμα και καμία από αυτές.

Επιπλέον, σύμφωνα με το άρθρο 31 του Εκτελεστικού Κανονισμού (ΕΕ) 809/2014, για τις ενισχύσεις στο πλαίσιο της Πράσινης Ενίσχυσης, το δείγμα ελέγχου για τους επιτόπιους ελέγχους που διενεργούνται σε ετήσια βάση θα πρέπει να καλύπτει, μεταξύ άλλων, τουλάχιστον το 5% του συνόλου των δικαιούχων που οφείλουν να εφαρμόζουν τις γεωργικές πρακτικές που είναι επωφελείς για το κλίμα και το περιβάλλον.

Με βάση στοιχεία του Οργανισμού, από τις 32.584 αιτήσεις που υποβλήθηκαν για στρεμματική ενίσχυση και υποβλήθηκαν σε διοικητικούς ελέγχους, μόνο 2.140 (2016: 2.054) δικαιούχοι ή ποσοστό 6,6% οφείλαν να εφαρμόσουν επωφελείς για το κλίμα και το περιβάλλον γεωργικές πρακτικές. Επιπλέον, διενεργήθηκαν, στο πλαίσιο της Πράσινης Ενίσχυσης, επιτόπιοι έλεγχοι σε 148 αιτήσεις (2016: 128) (13 με φυσικό επιτόπιο έλεγχο και 135 με τη μέθοδο της τηλεπισκόπησης) ή ποσοστό 6,9 % (2016: 6,2 %). Σύμφωνα με τα προκαταρκτικά αποτελέσματα των

ΛΕΠΤΟΜΕΡΗΣ ΕΚΘΕΣΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ ΜΕ ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΛΕΓΚΤΗ ΓΙΑ ΤΟ 2017

ελέγχων αυτών, σε 41 περιπτώσεις (2016: 15) ή ποσοστό 27,7 % (2016: 11,7 %) παρουσιάστηκαν αποκλίσεις σχετικές με την Πράσινη Ενίσχυση, δηλαδή το ποσοστό σημείωσε σημαντική αύξηση σε σύγκριση με το 2016.»

Σύσταση: Λαμβάνοντας υπόψη αφενός την πρόνοια του άρθρου 35 του Κανονισμού (ΕΕ) 809/2014 που αναφέρεται πιο πάνω, για αύξηση του ποσοστού των δικαιούχων που υποβάλλονται σε επιτόπιο έλεγχο όταν αποκαλύπτονται σημαντικές περιπτώσεις μη συμμόρφωσης και αφετέρου ότι πρόκειται για τη μοναδική άμεση ενίσχυση της οποίας ο κύριος δεδηλωμένος στόχος είναι περιβαλλοντικός, θα πρέπει, κατά τον προγραμματισμό των επιτόπιων ελέγχων για τις αιτήσεις του 2018, το δείγμα των επιτόπιων ελέγχων να αυξηθεί σε τέτοιο βαθμό ώστε οι επιτόπιοι έλεγχοι όχι μόνο να διενεργούνται σύμφωνα με το ευρωπαϊκό δίκαιο αλλά και να μπορούν να συμβάλουν στην πραγματική βελτίωση των περιβαλλοντικών και κλιματικών επιδόσεων.

Επιπρόσθετα, λαμβάνοντας υπόψη ότι οι κανόνες της Πράσινης Ενίσχυσης επιφέρουν θετικές αλλαγές στις γεωργικές πρακτικές σε ποσοστό περίπου 50% της γεωργικής επιλέξιμης γης (επιλέξιμη έκταση αιτήσεων με υποχρεώσεις Πράσινης Ενίσχυσης 73.557 εκτάρια, συνολική επιλέξιμη έκταση 136.787 εκτάρια), εισηγηθήκαμε όπως λαμβάνονται μέτρα για μείωση των αποκλίσεων που παρατηρούνται στο πλαίσιο αυτό, ώστε η συμβολή του Οργανισμού στην προώθηση των γεωργικών πρακτικών οι οποίες είναι επωφελείς για το κλίμα και το περιβάλλον, να είναι η μεγαλύτερη δυνατή. Τα μέτρα αυτά μπορούν να περιλαμβάνουν την πιο εντατική ενημέρωση των γεωργών ως προς τις υποχρεώσεις τους, καθώς και όσο το δυνατό μεγαλύτερη κάλυψη με φυσικούς επιτόπιους ελέγχους των δικαιούχων που έχουν σχετικές υποχρεώσεις.

Ανταπόκριση ΟΑΠ Ιούνιος 2018

Ο Οργανισμός πρόκειται να επιλέξει, κατά το 2018, δείγμα επιτόπιων ελέγχων, στο πλαίσιο της Πράσινης Ενίσχυσης, ποσοστού 6%, το οποίο είναι μεγαλύτερο από την ελάχιστη υποχρέωσή του που αφορούσε ποσοστό 5,5%. Μας πληροφόρησε επίσης ότι έχει δρομολογηθεί η υλοποίηση σχεδίου δράσης για μείωση των σχετικών αποκλίσεων.

Ανταπόκριση ΟΑΠ Ιούλιος 2019

Κατά το 2019 ο ΟΑΠ συνέχισε σε λήψη μέτρων για τη μείωση των αποκλίσεων στο πλαίσιο της Πράσινης Ενίσχυσης. Συγκεκριμένα προέβη σε:

- Στοχευμένη ενημέρωση αιτητών στα πλαίσια της ενημερωτικής εκστρατείας για την Ενιαία Αίτηση 2019 (περιφερειακές ενημερωτικές συγκεντρώσεις)
- Προσωπική επιστολή στους επηρεαζόμενους από αυτά τα μέτρα αιτητές με αναφορά στο συγκεκριμένο πρόβλημα
- Περαιτέρω ενέργειες κατά την περίοδο υποβολής της Ενιαίας Αίτησης.

ΛΕΠΤΟΜΕΡΗΣ ΕΚΘΕΣΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ ΜΕ ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΛΕΓΚΤΗ ΓΙΑ ΤΟ 2017

Ανταπόκριση ΟΑΠ Ιούλιος 2020

Στα πλαίσια της ενημέρωσης των αιτητών από τον ΟΑΠ για την Ενιαία Αίτηση, οι υποχρεώσεις για την Πράσινη Ενίσχυση αναλύονται στο «Εγχειρίδιο Εφαρμογής Ενιαίας Αίτησης – Ενημέρωση Αιτητή» και παρουσιάζονται στην ενημερωτική παρουσίαση για την Ενιαία Αίτηση.

Και τα δύο αρχεία αναρτώνται στην ιστοσελίδα του Οργανισμού και είναι εύκολα προσβάσιμα.

Επιπλέον περαιτέρω ενέργειες λαμβάνουν χώρα κατά την περίοδο υποβολής της Ενιαίας Αίτησης. Για το 2020 λόγω της έκτακτης κατάστασης της πανδημίας ο ΟΑΠ ακολουθεί τις αναπροσαρμοσμένες οδηγίες της ΕΕ για το ύψος των δειγμάτων για τους επιτόπιους ελέγχους.

- (iii) *«Σύμφωνα με το άρθρο 41 του Εκτελεστικού Κανονισμού (ΕΕ) 809/2014 όσον αφορά στο ολοκληρωμένο σύστημα διαχείρισης και ελέγχου, τα μέτρα αγροτικής ανάπτυξης και την πολλαπλή συμμόρφωση, για κάθε επιτόπιο έλεγχο που διενεργείται, παρέχεται στον δικαιούχο η δυνατότητα να υπογράψει την έκθεση ελέγχου κατά τον έλεγχο για να βεβαιώσει την παρουσία του στον έλεγχο και να προσθέσει παρατηρήσεις. Επιπρόσθετα, όταν τα κράτη μέλη κάνουν χρήση έκθεσης ελέγχου που έχει καταρτιστεί με ηλεκτρονικά μέσα κατά τη διάρκεια του ελέγχου, η αρμόδια αρχή παρέχει τη δυνατότητα στον δικαιούχο να υπογράψει την έκθεση ηλεκτρονικά ή εξασφαλίζει τη χωρίς καθυστέρηση αποστολή της έκθεσης ελέγχου στον δικαιούχο ώστε ο τελευταίος να μπορεί να την υπογράψει και να προσθέσει τυχόν παρατηρήσεις. Όπως προβλέπεται, σε περίπτωση που διαπιστώνεται μη συμμόρφωση, ο δικαιούχος λαμβάνει αντίγραφο της έκθεσης ελέγχου.»*

Κατά τους επιτόπιους ελέγχους ετοιμάζεται από τους ελεγκτές «έκθεση επιτόπιου ελέγχου» στην οποία συμπληρώνονται βασικές πληροφορίες, ενώ τα πορίσματα του ελέγχου καταχωρίζονται ηλεκτρονικά μετά τον έλεγχο. Ως αποτέλεσμα, αυτά δεν είναι διαθέσιμα ώστε να μπορούν να δοθούν στον αιτητή κατά τον έλεγχο. Όπως διαπιστώσαμε, σε αντίθεση με την υπό αναφορά πρόνοια του ευρωπαϊκού Κανονισμού, ο Οργανισμός δεν εξασφαλίζει τη χωρίς καθυστέρηση αποστολή της έκθεσης ελέγχου στον δικαιούχο, αλλά αυτό γίνεται σε μετέπειτα στάδιο (συνήθως μετά τη μεσολάβηση δίμηνης περιόδου). Επιπλέον, διαπιστώθηκε ότι, και πάλι σε αντίθεση με τον πιο πάνω Κανονισμό, σε περίπτωση που διαπιστώνεται μη συμμόρφωση, ο δικαιούχος δεν λαμβάνει άμεσα αντίγραφο της έκθεσης ελέγχου.»

Σύσταση: Θα πρέπει να προωθηθούν ενέργειες για συμμόρφωση με τις σχετικές πρόνοιες του πιο πάνω Κανονισμού, ώστε σε περίπτωση που διαπιστώνεται μη συμμόρφωση κατά τον επιτόπιο έλεγχο, ο δικαιούχος να λαμβάνει αντίγραφο της έκθεσης ελέγχου και να του παρέχεται η δυνατότητα, το συντομότερο δυνατό, να υπογράψει την έκθεση ελέγχου και να προσθέσει τυχόν παρατηρήσεις.

ΛΕΠΤΟΜΕΡΗΣ ΕΚΘΕΣΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ ΜΕΤΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΛΕΓΚΤΗ ΓΙΑ ΤΟ 2017

Αναπόκριση ΟΑΠ Ιούνιος 2018

Το θέμα θα μελετηθεί ώστε να υπάρξει συμμόρφωση με τις πρόνοιες του σχετικού Κανονισμού και θα δρομολογηθούν σχετικές ενέργειες, ώστε με την ολοκλήρωση του επιτόπιου ελέγχου ο αιτητής να τυγχάνει της προβλεπόμενης ενημέρωσης.

Αναπόκριση ΟΑΠ Ιούλιος 2020

Ο Οργανισμός δίδει την ευκαιρία στον αιτητή να υπογράψει την έκθεση ελέγχου στο χωράφι και μόλις καταχωρηθούν λεπτομερώς όλα τα αποτελέσματα για τα τεμάχια αποστέλλεται η έκθεση. Είναι κατανοητό ότι δεν υπάρχει πρακτικά η δυνατότητα της άμεσης αποστολής της Έκθεσης Ελέγχου αφού γίνονται ποιοτικοί έλεγχοι πληρότητας και ορθότητας, ενημέρωση LPIS κλπ και αυτό χρειάζεται ένα εύλογο χρονικό διάστημα. Με την εισαγωγή νέων τεχνολογιών γίνεται προσπάθεια να μειωθεί ο χρόνος που χρειάζεται για τους πιο πάνω ελέγχους. Σε κάθε περίπτωση μόλις επιβεβαιωθεί η πληρότητα και ορθότητα της Έκθεσης Ελέγχου αποστέλλονται τα αποτελέσματα στους αιτητές και δίδεται η ευκαιρία για αίτημα επανεξέτασης εάν υπάρχει διαφωνία.

- (iv) «*Κατόπιν εξέτασης γραπτής καταγγελίας που υποβλήθηκε στην Υπηρεσία μας για στρεμματική ενίσχυση από τον ΟΑΠ καλλιέργειας φραγκοσυκιών σε κρατική γη σε κοίτη ποταμού, χωρίς νόμιμη κατοχή, όπου συντελέστηκε οικολογική καταστροφή, διαπιστώσαμε ότι, όταν κατά τους επιτόπιους ελέγχους παρατηρούνται επεμβάσεις σε κρατικά τεμάχια που ενδεχομένως να επιφέρουν οικολογική καταστροφή, ο Οργανισμός δεν ενημερώνει σχετικά τα αρμόδια Τμήματα του Κράτους. Συγκεκριμένα, όπως πληροφορηθήκαμε, ο ΟΑΠ διενέργησε, στις 15.2.2017, επιτόπιο έλεγχο και, όπως διαπίστωσε, ορισμένα σημεία συγκεκριμένου τεμαχίου δυνατόν να προσέγγιζαν τα όρια της κοίτης του ποταμού, ορισμένα από αυτά καλύπτονταν με φραγκοσυκιές καθώς και ότι έγινε επέμβαση σε ορισμένα σημεία του εν λόγω τεμαχίου με ισοπέδωση επιφανειών. Σημειώνεται ότι, ο υπό αναφορά φάκελος του επιτόπιου ελέγχου ζητήθηκε στις 8.5.2018, χωρίς ωστόσο αυτός να παρουσιαστεί για έλεγχο, ενώ σχετικά έγγραφα αποστάληκαν σε κατοπινό στάδιο στην Υπηρεσία μας με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, με μεγάλη καθυστέρηση, στις 4.6.2018. Όπως διαπιστώθηκε, παρούσα στον υπό αναφορά φυσικό επιτόπιο έλεγχο ήταν εκπρόσωπος του Τμήματος Περιβάλλοντος, οι απόψεις της οποίας δεν καταγράφηκαν στη συγκεκριμένη έκθεση, ενώ δεν κλήθηκε εκπρόσωπος του Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων. Από διερεύνηση της Υπηρεσίας μας μέσω του ΤΚΧ διαπιστώσαμε ότι το εν λόγω τεμάχιο είναι τουρκοκυπριακής ιδιοκτησίας, το οποίο, μετά από επικοινωνία που είχε ο ΟΑΠ με τον αιτητή κατά τη διάρκεια του ελέγχου, διαφάνηκε ότι ο αιτητής εκμεταλλεύεται παράνομα.*

Συναφώς αναφέρεται ότι, ο ΟΑΠ κατέβαλε στον υπό αναφορά αιτητή, στο πλαίσιο των άμεσων ενισχύσεων για το 2017, συνολικό ποσό ύψους €10.567 (ΚΕΣΕ: €7.090, Πράσινη Ενίσχυση: €3.477), από το οποίο ποσό ύψους €3.460 περίπου αφορούσε στο υπό αναφορά συγκεκριμένο τεμάχιο το οποίο προσεγγίζει την κοίτη του ποταμού.»

Σύσταση: Θα πρέπει, σε περίπτωση που ο Οργανισμός, κατά τους επιτόπιους ελέγχους που διενεργεί, εντοπίζει ενδεχόμενες επεμβάσεις σε κρατική γη, ιδιαίτερα μάλιστα όταν αυτές επιφέρουν οικολογική ζημιά να ενημερώνει άμεσα τα αρμόδια Τμήματα του Κράτους και να αναστέλλει την καταβολή των ενισχύσεων μέχρι την τελική διερεύνησή τους.

Ανταπόκριση ΟΑΠ Ιούλιος 2018

Ο Οργανισμός έχει αρμοδιότητα όπως ολοκληρώσει τους ελέγχους στα πλαίσια της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής η οποία περιλαμβάνει μεταξύ άλλων και εθνικές νομοθεσίες.

Λόγω της υποψίας που ο Οργανισμός είχε για το θέμα, καλέστηκε κατά τον επιτόπιο έλεγχο στις 15/2/2017 και λειτουργός από το Τμήμα Περιβάλλοντος για να είναι παρόν και να διαπιστώσει αυτά που εμπήπτουν στην αρμοδιότητα του. Το θέμα καταγράφεται στην Έκθεση Επιτόπιου Ελέγχου.

Ανταπόκριση ΟΑΠ Ιούλιος 2020

Όσον αφορά τους επιτόπιους ελέγχους, σχετικές ενέργειες γίνονται σε συνεργασία με το Ταμείο Θήρας και το Τμ. Περιβάλλοντος, στις περιπτώσεις που διαπιστώνονται επεμβάσεις σε κρατική γη και ειδικά σε περιοχές NATURA. Ειδικά σε περιοχές NATURA προβλέπονται και σοβαρές ποινές στην πολλαπλή συμμόρφωση για εκχερσώσεις και αλλοίωση του περιβάλλοντος. Η συγκεκριμένη περίπτωση που αναφέρεται στην Έκθεση δεν είναι σε NATURA αλλά και πάλι ζητήθηκε η παρουσία αντιπροσώπου από το Τμ. Περιβάλλοντος μετά από την πρώτη επίσκεψη στην περιοχή.

18. Μέτρο 1&2- Ενέργειες Προώθησης Γεωργικών Προϊόντων στις Τρίτες Χώρες και στην Εσωτερική Αγορά οι οποίες Ενισχύονται από την ΕΕ.

«Από έλεγχο του Προγράμματος Προώθησης Χαλουμιού σε Τρίτες Χώρες/ ΗΠΑ- Κίνα- Αυστραλία, διαπιστώθηκαν τα ακόλουθα:

(α) Ενδιάμεσες Πληρωμές και Τριμηνιαίες Εκθέσεις. Σύμφωνα με το άρθρο 18 του Κανονισμού (ΕΚ) 501/2008, «Οι αιτήσεις για τις ενδιάμεσες πληρωμές της κοινοτικής συνεισφοράς και της συνεισφοράς των κρατών μελών υποβάλλονται από τις προτεινόμενες οργανώσεις στα κράτη μέλη, πριν από το τέλος του ημερολογιακού μήνα που ακολουθεί εκείνο της λήξης κάθε τριμηνιαίας περιόδου, υπολογιζόμενης από την ημερομηνία υπογραφής της σύμβασης. Οι αιτήσεις αυτές αφορούν στις πληρωμές που έχουν πραγματοποιηθεί κατά τη διάρκεια της εν λόγω τριμηνιαίας περιόδου και συνοδεύονται από ανακεφαλαιωτική οικονομική κατάσταση, αντίγραφα τιμολογίων και τα σχετικά δικαιολογητικά έγγραφα, καθώς και από ενδιάμεση έκθεση εκτέλεσης της σύμβασης για τη σχετική τριμηνιαία περίοδο. Εάν δεν έχει πραγματοποιηθεί καμία πληρωμή ή δεν έχει σημειωθεί καμία δραστηριότητα, τα έγγραφα αυτά διαβιβάζονται στην αρμόδια εθνική αρχή εντός της προθεσμίας που αναφέρεται πιο πάνω». Συναφώς αναφέρουμε τα ακόλουθα:

ΛΕΠΤΟΜΕΡΗΣ ΕΚΘΕΣΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ ΜΕ ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΛΕΓΚΤΗ ΓΙΑ ΤΟ 2017

Από την ημερομηνία υπογραφής της σύμβασης στις 12.2.2016 μέχρι την ημερομηνία ελέγχου υποβλήθηκε μόνο μία αίτηση ενδιάμεσης πληρωμής.

Από έλεγχο σε έξι από τις οκτώ τριμηνιαίες εκθέσεις που υποβλήθηκαν στον ΟΑΠ και αφορούσαν στην Α' και Β' φάση, διαπιστώσαμε ότι κατά την υποβολή τους δεν είχαν διενεργηθεί οποιεσδήποτε πληρωμές από τον Οργανισμό Εκτέλεσης (ΟΕ), για καμία από τις δράσεις που αναφέρονται ως να πραγματοποιήθηκαν, γεγονός που δημιουργεί ανησυχίες και ερωτηματικά. Επίσης από τις έξι τριμηνιαίες εκθέσεις μόνο μία συνοδευόταν από αντίγραφα τιμολογίων και τα σχετικά δικαιολογητικά έγγραφα όπως προβλέπεται στο άρθρο 18 του Κανονισμού (ΕΚ) 501/2008. Παρά τις υπενθυμίσεις που στάλθηκαν από τον ΟΑΠ, η υποβολή των σχετικών εγγράφων εκκρεμεί από τον Ιούνιο του 2017. Ο ΟΑΠ φαίνεται να αποδέχεται τις εν λόγω τριμηνιαίες εκθέσεις, παρά το γεγονός ότι είναι ελλιπείς και δεν συμμορφώνονται με τις διατάξεις του άρθρου 18.

Σημειώνεται ότι σε κατάσταση απολογισμού των δαπανών της Α' Φάσης που υποβλήθηκε στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή στις 6.11.2017 αναφέρεται ως ποσοστό υλοποίησης του προγράμματος το 59,65%, που θεωρείται χαμηλό. Επίσης, σε συνεδρία της Επιτροπής Παρακολούθησης Προγραμμάτων ημερ. 6.3.2018, αναφέρεται ότι δημιουργείται πρόβλημα με την υποβολή μηδενικών τριμηνιαίων εκθέσεων καθώς δεν υπάρχει ολοκληρωμένη εικόνα για τις δράσεις που έχουν υλοποιηθεί και δεν ενημερώνεται έγκαιρα η αρμόδια Αρχή για τυχόν προβλήματα αναφορικά με την αξιοποίηση του προϋπολογισμού. Επίσης αναφέρεται η πίεση που δημιουργείται για επεξεργασία τεράστιου όγκου αποδεικτικών στοιχείων σε σύντομο χρονικό διάστημα, όταν τελικά υποβληθούν αιτήματα πληρωμής.»

Σύσταση: Δεδομένου του χαμηλού ποσοστού υλοποίησης της Α' Φάσης του προγράμματος, δημιουργούνται ερωτηματικά για την επαρκή παρακολούθησή του από τον ΟΑΠ. Επισύραμε την προσοχή στη συμμόρφωση με το άρθρο 18 του Κανονισμού (ΕΚ) 501/2008 και έγινε εισήγηση όπως μην γίνονται αποδεκτές τριμηνιαίες εκθέσεις που δεν συνοδεύονται από τα απαραίτητα υποστηρικτικά έγγραφα.

Ανταπόκριση ΟΑΠ Ιούνιος 2018

Ο ΟΕ προχωρά σε πληρωμές προς τους υπεργολάβους βάσει χρονοδιαγραμμάτων και συμφωνιών που διενεργεί μαζί τους.

Επίσης ο Οργανισμός ενημερώνεται σχετικά με την υλοποίηση του προγράμματος από τις τριμηνιαίες εκθέσεις, τα υποβληθέντα χρονοδιαγράμματα, τους επιτόπιους ελέγχους και την Επιτροπή Παρακολούθησης. Επιπρόσθετα το αίτημα πληρωμής δύναται να είναι μηδενικό και στην περίπτωση αυτή δεν κρίνεται αναγκαία η προσκόμιση τιμολογίων και σχετικών δικαιολογητικών εγγράφων μαζί με την τριμηνιαία έκθεση και την ανακεφαλαιωτική οικονομική κατάσταση σε περίπτωση που δεν πραγματοποιείται αίτημα πληρωμής.

Θέση Γενικού Ελεγκτή μετά την ανταπόκριση ΟΑΠ

«Η Υπηρεσία μας διατηρεί τη θέση της επί του θέματος, καθώς η απουσία ενδιάμεσων πληρωμών δημιουργεί ερωτηματικά για την επαρκή υλοποίηση των δράσεων.

Η Υπηρεσία μας εξακολουθεί να διατηρεί τις θέσεις της επί του θέματος. Το άρθρο 18 του Κανονισμού (ΕΚ) 501/2018 αναφέρει ρητώς ότι τα τιμολόγια και σχετικά δικαιολογητικά

ΛΕΠΤΟΜΕΡΗΣ ΕΚΘΕΣΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ ΜΕ ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΛΕΓΚΤΗ ΓΙΑ ΤΟ 2017

έγγραφα πρέπει να υποβάλλονται μαζί με την τριμηνιαία έκθεση και την ανακεφαλαιωτική οικονομική κατάσταση σε περίπτωση που δεν πραγματοποιείται αίτημα πληρωμής.»

Ανταπόκριση ΟΑΠ Ιούλιος 2018

Δεν θεωρούμε ότι υπάρχει ανεπαρκής παρακολούθηση των προγραμμάτων από τον ΟΑΠ. Στην όλη ενημέρωση που υπάρχει για την υλοποίηση των δράσεων από την Προτείνουσα Οργάνωση (ΠΟ) προς τον ΟΑΠ, δεν υπάρχουν ουσιαστικά κενά, εκτός από κάποιες αλλαγές που προκύπτουν κατά την εφαρμογή των δράσεων (αναμενόμενο) καθώς επίσης και για θέματα αξιοποίησης του Προϋπολογισμού (οικονομικό κομμάτι) που ξεκαθαρίζουν μετέπειτα με την υποβολή των αιτημάτων πληρωμής.

Συγκεκριμένα η ενημέρωση για την εξέλιξη των δράσεων και ο έλεγχος των Προγραμμάτων γίνεται μέσω των πιο κάτω:

- Τριμηνιαία Έκθεση: Γίνεται εντός 30 ημερών από την ολοκλήρωση του κάθε τριμήνου, όπου γίνεται λεπτομερής αναφορά για την εξέλιξη του προγράμματος τόσο όσο αφορά το φυσικό αντικείμενο όσο και το οικονομικό αντικείμενο (Παράρτημα VIII – Σύμβαση)
- Αίτημα πληρωμής: Γίνεται εντός 30 ημερών από την ολοκλήρωση του κάθε τριμήνου, και περιλαμβάνει την τριμηνιαία έκθεση και ανακεφαλαιωτική οικονομική κατάσταση. Το αίτημα πληρωμής δύναται να είναι μηδενικό.
- 30ημερο και 15ήμερο Χρονοδιάγραμμα: Το 30ημερο Χρονοδιάγραμμα υποβάλλεται 30 μέρες πριν την έναρξη του Τριμήνου για ενημέρωση όλων των εμπλεκόμενων (και προγραμματισμό ελέγχων) και το 15ημερο πριν την έναρξη της κάθε δράσης για γνωστοποίηση των λεπτομερειών και τυχόν αλλαγών που έχουν προκύψει.
- Αποστέλλονται αιτήματα διενέργειας επιτόπιου ελέγχου των δράσεων (ιδιαίτερα για εκθέσεις και δειγματοδιανομές) στην Αρμόδια Εθνική Αρχή η οποία βάσει της Σύμβασης κατέχει την αρμοδιότητα αυτή.
- Διοργανώνεται ετήσια από την Αρμόδια Εθνική Αρχή η Επιτροπή Παρακολούθησης και για τα 4 κυπριακά προγράμματα. Σε αυτή συμμετέχουν εκπρόσωποι της ΕΕ, η Αρμόδια Εθνική Αρχή, ο ΟΑΠ, η ΠΟ και ο ΟΕ και γίνονται λεπτομερείς παρουσιάσεις από τις προτείνουσες οργανώσεις για την εξέλιξη των προγραμμάτων. Κατά την διάρκεια της συνεδρίας, συζητούνται διάφορα θέματα που προκύπτουν και αφορούν την εφαρμογή των Προγραμμάτων.

Στην περίπτωση που δεν πραγματοποιείται πληρωμή συνεπάγεται ότι η σχετική απόδειξη πληρωμής δεν θα είναι διαθέσιμη για τα σχετικά τιμολόγια. Επομένως, τα «έγγραφα» που προσκομίζονται θα περιλαμβάνουν:

- την τριμηνιαία έκθεση (σημειώνεται ότι προσκομίστηκε σε όλες τις μηδενικές αιτήσεις),
- ανακεφαλαιωτική οικονομική κατάσταση (σημειώνεται ότι προσκομίστηκε σε όλες τις μηδενικές αιτήσεις),

Στις περιπτώσεις αυτές δεν κρίνεται αναγκαία η προσκόμιση για αντίγραφα τιμολογίων και τα σχετικά δικαιολογητικά έγγραφα. Επιβεβαιώθηκε ο χειρισμός αυτός και με άλλα Κράτη Μέλη.

ΛΕΠΤΟΜΕΡΗΣ ΕΚΘΕΣΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ ΜΕ ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΛΕΓΚΤΗ ΓΙΑ ΤΟ 2017

Στη περίπτωση που δεν έχει σημειωθεί καμία δραστηριότητα – δεν θα υπάρχουν διαθέσιμα τιμολόγια, υποστηρικτικά, αποδείξεις πληρωμών. Επομένως, τα «έγγραφα» που προσκομίζονται θα περιλαμβάνουν:

- την τριμηνιαία έκθεση (σημειώνεται ότι προσκομίστηκε σε όλες τις μηδενικές αιτήσεις),
- ανακεφαλαιωτική οικονομική κατάσταση (σημειώνεται ότι προσκομίστηκε σε όλες τις μηδενικές αιτήσεις)

Ανταπόκριση ΟΑΠ Ιούλιος 2020

Ισχύουν τα προηγούμενα σχόλια.

(β) Επιτόπιοι Έλεγχοι.

«Σύμφωνα με το άρθρο 25 του Κανονισμού (ΕΚ) 501/2008 και την παράγραφο 13.2 του Εγχειρίδιου Εφαρμογής, «Οι έλεγχοι διενεργούνται κάθε έτος, τουλάχιστον στο 20% των προγραμμάτων που ολοκληρώθηκαν κατά τη διάρκεια του προηγούμενου έτους, με κατώτατο όριο δύο προγράμματα, και αφορούν τουλάχιστον το 20% του συνολικού προϋπολογισμού των εν λόγω προγραμμάτων». Το πρόγραμμα προώθησης χαλουμιού σε Τρίτες Χώρες ήταν ένα από τα δύο προγράμματα που επιλέγηκαν για έλεγχο από τον ΟΑΠ. Σε επισκόπηση των σχετικών φακέλων βρέθηκαν έντυπα επιτόπιων ελέγχων που αφορούσαν σε ποσοστό 7,1% για την Α' Φάση και 19% για τη Β' Φάση. Το ποσοστό κάλυψης 10,4% που αφορά στη δράση 3.1 της Β' Φάσης δεν είναι αντιπροσωπευτικό, καθώς ελέγχθηκαν μόνο τρία από τα 125 σημεία πώλησης ως το αναλυτικό πλάνο της δράσης. Συνεπώς το πραγματικό ποσοστό ελέγχου για τη δράση 3.1 είναι 2,5% και για τη Β' Φάση είναι 11,1%. Η θέση του ΟΑΠ είναι ότι οι διατάξεις του άρθρου 25 του Κανονισμού (ΕΚ) 501/2008 ικανοποιούνται ακόμα και αν ληφθούν υπόψη μόνο οι λογιστικοί έλεγχοι, οι οποίοι πραγματοποιούνται σε ποσοστό 100%, παρά το γεγονός ότι το εγχειρίδιο εφαρμογής καθορίζει τους ελέγχους ως επιτόπιους ελέγχους και όχι ως λογιστικούς ελέγχους.

Ο ΟΑΠ μάς ενημέρωσε ότι ο ΟΕ έχει αναλάβει την εκτέλεση και των τεσσάρων προγραμμάτων του ΟΑΠ που βρίσκονται σε ισχύ σχετικά με την προώθηση γεωργικών προϊόντων στην εσωτερική αγορά και στις Τρίτες Χώρες. Ο ΟΑΠ πραγματοποίησε επιτόπιο έλεγχο στις εγκαταστάσεις του ΟΕ στις 14-15.11.2017 και ετοίμασε τέσσερις εκθέσεις ελέγχου, μία για κάθε πρόγραμμα. Από μελέτη των εκθέσεων διαπιστώθηκε ότι σε αυτές αναφέρονται συνοπτικά γενικά αποτελέσματα, υποδείξεις και συστάσεις για όλα τα προγράμματα, χωρίς να γίνεται συγκεκριμένη αναφορά του ελέγχου για το κάθε πρόγραμμα. Στις εκθέσεις επίσης δεν φαίνονται και δεν αναλύονται τα θέματα που προέκυψαν κατά τον έλεγχο και οδήγησαν στην κάθε σύσταση, ούτε εάν είχαν ως συνέπεια τη διενέργεια σχετικών αποκοπών από τον ΟΑΠ. Οι συστάσεις αφορούν σοβαρά θέματα, όπως αλλαγές στην δομή των δράσεων από τον ΟΕ χωρίς προηγούμενη ενημέρωση της αρμόδιας Αρχής και ανάθεση υπηρεσιών/εργασιών από τον ΟΕ σε υπεργολάβους για ποσά πέραν των €80.000, χωρίς προηγούμενη προκήρυξη προσφορών. Επίσης αναφέρουν τη συνεχιζόμενη, μέχρι την ημερομηνία ελέγχου, μη τήρηση της υποχρέωσης του ΟΕ να προσκομίζει με τις αιτήσεις πληρωμών τα αποδεικτικά πληρωμών των τιμολογίων των υπεργολάβων του. Παρόλο που ο ΟΑΠ ανέφερε προφορικά στον υπεργολάβο του ΟΕ την εν λόγω υποχρέωση, ο υπεργολάβος τους απάντησε ότι σε πολλές περιπτώσεις τα υποστηρικτικά δεν μπορούν να

ΛΕΠΤΟΜΕΡΗΣ ΕΚΘΕΣΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ ΜΕ ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΛΕΓΚΤΗ ΓΙΑ ΤΟ 2017

είναι διαθέσιμα. Σημειώνεται επίσης ότι ο ΟΑΠ μάς ενημέρωσε προφορικά, ότι διατύπωσαν τη γνώμη κατά τον επιτόπιο έλεγχο πως ο ΟΕ φαίνεται να έχει πιθανό πρόβλημα ρευστότητας το οποίο ευθύνεται για την καθυστέρηση στις πληρωμές του προς τους υπεργολάβους του και ακολούθως την υποβολή ενδιάμεσων αιτήσεων πληρωμής από τον αιτητή του προγράμματος προς τον ΟΑΠ. Παρόλο ότι το θέμα είναι ιδιαίτερα σημαντικό, δεν αποτυπώνεται στην έκθεση ελέγχου. Λόγω της σοβαρότητας των ερωτηματικών που προκύπτουν, καθώς και λόγω του εντοπισμού περιπτώσεων απάτης σε παρόμοιες περιπτώσεις στο παρελθόν, η Υπηρεσία μας σκοπεύει να προβεί σε επιπρόσθετο έλεγχο για το εν λόγω Μέτρο.»

Σύσταση: Ενδέχεται λόγω των χαμηλών ποσοστών ελέγχων και της υψηλής επικινδυνότητας του Μέτρου 1&2, να μην εντοπίζονται πιθανές παρατυπίες. Εισηγηθήκαμε όπως υπάρξει συμμόρφωση με το άρθρο 25 του Κανονισμού (ΕΚ) 501/2008 και να πραγματοποιούνται επιτόπιοι έλεγχοι σε τουλάχιστον 20% του συνολικού προϋπολογισμού του προγράμματος που έχει επιλεγεί για έλεγχο.

Αναπόκριση ΟΑΠ Ιούνιος 2018

Ο Οργανισμός εφαρμόζει επιτόπιους ελέγχους και στα τέσσερα προγράμματα των Μέτρων Προώθησης και ανέφερε ότι για το εν λόγω πρόγραμμα πραγματοποιήθηκαν επιτόπιοι έλεγχοι δράσεων σε ποσοστό 8,21%. Επίσης οι δράσεις που αφορούν σε έντυπες διαφημίσεις και τηλεοπτικά σποτ πρέπει να θεωρούνται ότι έχουν ελεγχθεί πλήρως.

Θέση Γενικού Ελεγκτή μετά την αναπόκριση ΟΑΠ

«Η Υπηρεσία μας εξακολουθεί να διατηρεί τη θέση της επί του θέματος και θεωρεί ότι, για τα προγράμματα που επιλέγονται για έλεγχο, πρέπει να τηρούνται οι πρόνοιες του άρθρου 25 του Κανονισμού (ΕΚ) 501/2008.»

Αναπόκριση ΟΑΠ Ιούλιος 2018

Ο ΟΑΠ αυτή την στιγμή εφαρμόζει ταυτόχρονα 4 προγράμματα για τα οποία συνειδητά πραγματοποιεί ΣΕ ΟΛΑ επιτόπιους ελέγχους δράσεων και επιτόπιους λογιστικούς ελέγχους.

Συγκεκριμένα για την Α' Φάση, στα 4 προγράμματα έχουμε πραγματοποιήσει τα ακόλουθα ποσοστά ελέγχων στις δράσεις που έχουν υλοποιηθεί:

ΑΡ. ΣΥΜΒΑΣΗΣ: ΕΓΤΕ: 05 02 10 01 3801 473:

Επιτόπιοι Έλεγχοι δράσεων : 40.21%
Λογιστικοί Επιτόπιοι Έλεγχοι: 100%

ΑΡ. ΣΥΜΒΑΣΗΣ: ΕΓΤΕ: 05 02 10 01 3800 543 / 544:

Επιτόπιοι Έλεγχοι δράσεων : 26.69%
Λογιστικοί Επιτόπιοι Έλεγχοι: 100%

ΛΕΠΤΟΜΕΡΗΣ ΕΚΘΕΣΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ ΜΕ ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΛΕΓΚΤΗ ΓΙΑ ΤΟ 2017

ΑΡ. ΣΥΜΒΑΣΗΣ: ΕΓΤΕ: 05 02 10 01 3801 483 / 484 :

Επιτόπιοι Έλεγχοι δράσεων : 8.21%
Λογιστικοί Επιτόπιοι Έλεγχοι: 100%

ΑΡ. ΣΥΜΒΑΣΗΣ: ΕΓΤΕ: 05 02 10 01 3801 472:

Επιτόπιοι Έλεγχοι δράσεων : 25.03%
Λογιστικοί Επιτόπιοι Έλεγχοι: 100%

Σημειώνεται ότι υπάρχουν πολλές δράσεις που πραγματοποιούνται κατά την διάρκεια φάσεων, οι οποίες στην ουσία ελέγχονται 100% (ως επιτόπου) και θα μπορούσαν να συμπεριληφθούν επιπλέον στο ποσοστό του ελέγχου που έχει πραγματοποιηθεί. Τέτοιες δράσεις αφορούν στις έντυπες διαφημίσεις, τηλεοπτικά σποτ, άλλο έντυπο υλικό κλπ για τα οποία δεν έχει έννοια ο επιτόπιος έλεγχος, αφού έχουμε στην διάθεση μας όλα τα περιοδικά, εφημερίδες, ιστοσελίδες, και τα αποσπάσματα των τηλεοπτικών σποτ αυτούσια και ελέγχονται όλα 100%.

Αναπόκριση ΟΑΠ Ιούλιος 2020

Ισχύουν τα προηγούμενα σχόλια.

20. Μέτρο Εθνικό Πρόγραμμα Στήριξης Αμπελοοινικού Τομέα (ΕΠΣΑ) 3α-Ενθάρρυνση της επενδυτικής δραστηριότητας και ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας στον οινοποιητικό κλάδο.

«Στο πλαίσιο ελέγχου της εφαρμογής του Μέτρου διενεργήθηκε δειγματοληπτικός έλεγχος σε δύο αιτήσεις της 5^{ης} Προκήρυξης του Μέτρου (3α-509, 3α-527) και σε μία αίτηση της 7^{ης} Προκήρυξης (3α-724) η επιδότηση των οποίων ύψους €1.371.029, αποτελεί το 56% των πληρωμών που αφορούσαν στο Μέτρο αυτό. Ο έλεγχος της αίτησης με αρ. 3α-724 αφορούσε στις διαδικασίες που ακολούθησε ο ανάδοχος για την παραλαβή και εξακρίβωση της πληρότητας των παραστατικών που υποβλήθηκαν από τον αιτητή με την αίτηση συμμετοχής, και ο έλεγχος της αίτησης με αρ. 3α-527 αφορούσε στις διαδικασίες που ακολούθησε ο ανάδοχος για τον έλεγχο των προσφορών που υποβλήθηκαν από τον αιτητή για κατασκευαστικές εργασίες. Από τον έλεγχο των πιο πάνω αιτήσεων καθώς και της γενικής εφαρμογής του Μέτρου από τον ανάδοχο και τον Οργανισμό, διαπιστώσαμε τα ακόλουθα:

(α) **Ένταξη της αίτησης 3α-509 στο Μέτρο.** Από έλεγχο που διενεργήσαμε στον φάκελο της αίτησης διαπιστώσαμε τα ακόλουθα:

- (i) **Δικαιούχος χρηματοδοτικής ενίσχυσης.** Σύμφωνα με το άρθρο 50, που αφορά σε επενδύσεις του Κανονισμού (ΕΕ) αρ. 1308/2013 για τη θέσπιση Κοινής Οργάνωσης των Αγορών γεωργικών προϊόντων, δικαιούχοι των χρηματοδοτικών ενισχύσεων που παραχωρούνται μέσω του Μέτρου είναι πολύ μικρές, μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ) κατά την έννοια της Σύστασης 2003/361/ΕΚ. Σύμφωνα με το άρθρο 1 του Παραρτήματος της Σύστασης επιχείρηση θεωρείται κάθε μονάδα, ανεξάρτητα από τη νομική της μορφή, που ασκεί οικονομική δραστηριότητα. Ως τέτοιες νοούνται ιδίως οι μονάδες που ασκούν βιοτεχνική ή άλλη δραστηριότητα, ατομικά ή οικογενειακά, προσωπικές εταιρείες ή ενώσεις

ΛΕΠΤΟΜΕΡΗΣ ΕΚΘΕΣΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ ΜΕ ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΛΕΓΚΤΗ ΓΙΑ ΤΟ 2017

προσώπων που ασκούν τακτικά μία οικονομική δραστηριότητα. Επίσης, σύμφωνα με τον «Οδηγό χρήσης του ορισμού των ΜΜΕ της Ευρωπαϊκής Επιτροπής», ημερ. 24.2.2016, καθοριστικός παράγοντας είναι η οικονομική δραστηριότητα και όχι η νομική μορφή, όσον αφορά στο τι είναι επιχείρηση και όπως αναφέρεται οικονομική δραστηριότητα συνιστά συνήθως την «πώληση προϊόντων ή υπηρεσιών σε συγκεκριμένη τιμή, σε μία δεδομένη/ άμεση αγορά». Επίσης το άρθρο 32 του κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμού (ΕΚ) 1149/2016 για τη συμπλήρωση του Κανονισμού (ΕΕ) 1308/2013 όσον αφορά τα εθνικά προγράμματα στήριξης στον αμπελοοινικό τομέα, διαλαμβάνει ότι δικαιούχοι της στήριξης που αναφέρονται στο άρθρο 50 του Κανονισμού (ΕΕ) 1308/2013 είναι οινοποιητικές επιχειρήσεις που παράγουν ή διαθέτουν στο εμπόριο τα προϊόντα που αναφέρονται στον εν λόγω Κανονισμό, μεταξύ των οποίων και το κρασί, οργανώσεις οινοπαραγωγών, ενώσεις δύο ή περισσότερων παραγωγών ή διεπαγγελματικές οργανώσεις. Σύμφωνα με την τεχνοοικονομική μελέτη για κατασκευή μονάδας του οινοποιητικού κλάδου και τα επισυναπτόμενα παραστατικά, ο αιτητής είναι φυσικό πρόσωπο το οποίο ασχολείται με την παραγωγή κρασιού για ιδιοκατανάλωση (του ιδίου, συγγενών και φίλων). Λαμβανομένου υπόψη του γεγονότος αυτού, εκφράσαμε την άποψη ότι ο αιτητής δεν φαίνεται να ασκούσε οικονομική δραστηριότητα και συνεπώς η αίτησή του θα έπρεπε να απορριφθεί από τον ανάδοχο. Επισημαίνεται ότι κατά τον έλεγχο της πληρότητας της αίτησης και στον έλεγχο των τυπικών προϋποθέσεων συμμετοχής/ κριτηρίων επιλεξιμότητας που διενεργήθηκαν από τον ανάδοχο, δεν φαίνεται να έγινε οποιοσδήποτε έλεγχος για την εξακρίβωση της οικονομικής δραστηριότητας του αιτητή, η οποία είναι και η μοναδική προϋπόθεση συμμετοχής στο Μέτρο. Επισημαίνουμε ότι στόχος του Μέρου είναι η συνολική βελτίωση της απόδοσης των επιχειρήσεων και η ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας στον οινοποιητικό κλάδο και ως εκ τούτου δικαιούχοι είναι όσοι ασκούν οικονομική δραστηριότητα μέσω οινοποιητικής επιχείρησης.

Σχετικά με το θέμα αυτό ο Οργανισμός μάς πληροφόρησε ότι, στο πλαίσιο εφαρμογής του εν λόγω Μέρου, ανέκαθεν ενέκρινε αιτήματα για κατασκευή νέων οινοποιείων, ανεξάρτητα από το εάν οι δικαιούχοι διατηρούσαν οινοποιητική επιχείρηση κατά την περίοδο υποβολής της αίτησής τους, καθότι θεωρεί ότι η προϋπόθεση συμμετοχής ικανοποιείται μέσω της δημιουργίας νέας επιχείρησης η οποία θα βασίζεται στη λειτουργία του οινοποιείου. Αναφέρουμε ότι, με ηλεκτρονική αλληλογραφία ημερ. 23.4.2018, ζητήσαμε γραπτώς τις απόψεις του Οργανισμού καθώς και όπως το θέμα τεθεί ενώπιον της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, αναφορικά με το ερώτημα εάν πρόσωπα τα οποία δεν ασκούν οικονομική δραστηριότητα κατά την περίοδο υποβολής αίτησης συμμετοχής δικαιούνται να χρηματοδοτηθούν για υλοποίηση επενδύσεων μέσω του εν λόγω Μέρου.»

Σύσταση: Λόγω της σημαντικότητας της πιο πάνω διευκρίνισης για σκοπούς νομότυπης εφαρμογής του Μέρου αλλά και αποτελεσματικής επίτευξης των στόχων του και δεδομένης της υφιστάμενης πρακτικής του Οργανισμού να εγκρίνει όλες τις αιτήσεις, ανεξαρτήτως του εάν οι αιτητές συνιστούν επιχείρηση ή όχι κατά την περίοδο υποβολής αίτησης στο Μέτρο, εκφράστηκε η άποψη ότι

ΛΕΠΤΟΜΕΡΗΣ ΕΚΘΕΣΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ ΜΕ ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΛΕΓΚΤΗ ΓΙΑ ΤΟ 2017

είναι σημαντικό όπως ο Οργανισμός εξασφαλίσει την άποψη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής αναφορικά με το πιο πάνω ερώτημα.

Ανταπόκριση ΟΑΠ Ιούνιος 2018

Κατόπιν υποβολής σχετικού ερωτήματος, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή απάντησε ότι οι νεοσύστατες επιχειρήσεις έχουν δικαίωμα συμμετοχής στο εν λόγω Μέτρο.

Θέση Γενικού Ελεγκτή μετά την ανταπόκριση ΟΑΠ

«Η Υπηρεσία μας εξακολουθεί να διατηρεί τις θέσεις της επί του θέματος καθότι το ερώτημα που τέθηκε στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή λανθασμένα αφορούσε σε νεοσύστατες επιχειρήσεις οι οποίες εκ του ορισμού τους είναι επιχειρήσεις οι οποίες έχουν πρόσφατα δημιουργηθεί και για τις οποίες ουδέποτε εκφράσαμε αμφιβολία για την επιλεξιμότητά τους. Το ερώτημα που θα έπρεπε να είχε τεθεί είναι εάν πρόσωπα, τα οποία κατά την περίοδο υποβολής αίτησης δεν ασκούν οικονομική δραστηριότητα και συνεπώς δεν συνιστούν επιχείρηση, είναι δικαιούχα, αν και η Υπηρεσία μας διατηρεί την άποψη ότι δεν είναι.»

Ανταπόκριση ΟΑΠ Ιούλιος 2018

Δικαίωμα συμμετοχής στο Μέτρο έχουν τόσο υφιστάμενες όσο και νέες (νεοσύστατες) επιχειρήσεις οι οποίες δεν ήταν απαραίτητο να ασκούν τακτικά μία οικονομική δραστηριότητα πριν και κατά την περίοδο υποβολής αίτησης. Το ερώτημα που τέθηκε στην ΕΕ ήταν κατά πόσο τέτοιες επιχειρήσεις αποκλείονται από την συμμετοχή τους στο συγκεκριμένο μέτρο και η απάντηση ήταν ξεκάθαρη, ότι δηλαδή τέτοιες (νεοσύστατες) επιχειρήσεις ΔΕΝ αποκλείονται από δικαιούχοι.

Ανταπόκριση ΟΑΠ Ιούλιος 2020

Ισχύουν τα προηγούμενα σχόλια.

- (ii) *«Παρατηρήσαμε ότι ο αιτητής υπέβαλε βεβαιώσεις από το Τμήμα Φορολογίας για σκοπούς κρατικής χορηγίας, οι οποίες φέρουν ημερ. 5.10.2017 και 9.10.2017, σύμφωνα με τις οποίες έχει τακτοποιημένες τις φορολογικές του υποχρεώσεις για το έτος 2016 στο πλαίσιο εξασφάλισης έγκρισης για την τελευταία ενίσχυση και όχι κατά το στάδιο υποβολής της αίτησης τον Μάρτιο του 2014, κατά παράβαση των απαιτήσεων του Μέρους.»*

Σύσταση: Επιβάλλεται όπως όλοι οι αιτητές υποβάλλουν με την αίτηση συμμετοχής τα απαιτούμενα παραστατικά για σκοπούς επιβεβαίωσης ότι δεν τηρούν οφειλές σε κυβερνητικές αρχές δυνάμει προνοιών του περί της Λογιστικής και Δημοσιονομικής Διαχείρισης και Χρηματοοικονομικού Ελέγχου της Δημοκρατίας Νόμου, αρ. Ν.38(Ι)/2014.

Ανταπόκριση ΟΑΠ Ιούνιος 2018

Η υποβολή της φορολογικής βεβαίωσης δεν απαιτείται στις περιπτώσεις αιτητών που δεν ασκούν οικονομική δραστηριότητα κατά την περίοδο υποβολής της αίτησης.

ΛΕΠΤΟΜΕΡΗΣ ΕΚΘΕΣΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ ΜΕ ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΛΕΓΚΤΗ ΓΙΑ ΤΟ 2017

Επίσης για σκοπούς απλοποίησης της διαδικασίας, στο πλαίσιο της 8^{ης} Προκήρυξης του Μέτρου, η υποβολή των παραστατικών από τους δικαιούχους για σκοπούς επιβεβαίωσης ότι δεν τηρούν οφειλές σε κυβερνητικές αρχές θα απαιτείται μόνο κατά το στάδιο πριν την καταβολή της χορηγίας.

Θέση Γενικού Ελεγκτή μετά την ανταπόκριση ΟΑΠ

«Η Υπηρεσία μας διαφωνεί με την άποψη του Επιτρόπου. Επισημαίνεται ότι, σύμφωνα με το έντυπο συμμετοχής της 5^{ης} Προκήρυξης του Μέτρου και συνεπώς τους όρους εφαρμογής του, ο αιτητής θα έπρεπε να υποβάλει με την αίτηση συμμετοχής, βεβαίωση σύμφωνα με την οποία έχει τακτοποιημένες τις φορολογικές του υποχρεώσεις για το έτος 2012.

Η Υπηρεσία μας εισηγείται όπως, για σκοπούς ομοιόμορφης μεταχείρισης των αιτητών, ο Οργανισμός εφαρμόσει την ίδια πρόνοια για όλα τα Μέτρα/Καθεστώτα.»

Ανταπόκριση ΟΑΠ Ιούλιος 2020

Ισχύουν τα προηγούμενα σχόλια.

- (iii) «Σύμφωνα με τους όρους του Μέτρου το έντυπο αίτησης θα πρέπει να είναι πλήρως συμπληρωμένο και να επισυνάπτονται όλα τα παραστατικά που ζητούνται σε αυτό. Εάν κατά τον έλεγχο της αίτησης προκύψουν ελλείψεις εγγράφων, ο αιτητής υποχρεούται εντός 30 ημερών από την ημερομηνία ενημέρωσής του να προσκομίσει τα ελλείποντα δικαιολογητικά. Η προθεσμία παρατείνεται μέχρι και 90 ημέρες στις περιπτώσεις όπου η καθυστέρηση στην υποβολή των παραστατικών δεν οφείλεται σε υπαιτιότητα του αιτητή. Συναφώς αναφέρεται ότι ο ανάδοχος παραχώρησε στον αιτητή χρονική προθεσμία 30 ημερών μέχρι τις 28.4.2014 για την υποβολή σημαντικών παραστατικών τα οποία δεν υπέβαλε με την αίτησή του μεταξύ των οποίων και δεύτερες προσφορές για την αγορά εξοπλισμού και εμπορικού οχήματος, καθώς και προσφορές για τις οικοδομικές εργασίες, επισημαίνοντας ότι σε περίπτωση που δεν υποβληθούν έγκαιρα τα στοιχεία αυτά ή εάν αυτά κριθούν ανεπαρκή, η αίτηση θα απορριφθεί. Στη συνέχεια, ο ανάδοχος, κατόπιν αιτήματος του αιτητή, επέκτεινε την παράταση μέχρι τις 23.5.2014 αναφέροντας ότι σύμφωνα με τους όρους του Μέτρου θα μπορούσε, εάν η καθυστέρηση στην έκδοση των παραστατικών δεν οφείλεται στον αιτητή, να δοθεί παράταση μέχρι και 90 ημερολογιακές ημέρες, δηλαδή μέχρι και τις 26.6.2014. Παρατηρήσαμε ότι ο ανάδοχος αποδέχτηκε τα παραστατικά που υπέβαλε ο αιτητής παρά το γεγονός ότι αυτά υποβλήθηκαν με καθυστέρηση στις 18.7.2014. Επιπρόσθετα δεν υπάρχουν στοιχεία στον φάκελο της αίτησης που να τεκμηριώνουν τους λόγους παραχώρησης παράτασης μέχρι και 90 ημερολογιακών ημερών.»

Σύσταση: Επιβάλλεται όπως για σκοπούς ίσης μεταχείρισης των αιτητών και νομότυπης εφαρμογής του μέτρου ο ανάδοχος εφαρμόζει τους όρους του Μέτρου με συνέπεια και στον φάκελο της αίτησης να καταχωρίζονται όλα τα απαιτούμενα στοιχεία που τεκμηριώνουν δεόντως τις αποφάσεις και ενέργειές του.

Ανταπόκριση ΟΑΠ Ιούνιος 2018

Λόγω της ανάληψης της αναδοχής από το Υπουργείο ΕΕΒΤ στις 30.4.2014 (προηγούμενος ανάδοχος ήταν το Τμήμα Γεωργίας) υπήρξε μια σύγχυση μεταξύ των ενδιαφερόμενων αιτητών και αποφασίστηκε, μετά από έγκριση της Διαχειριστικής Αρχής και του ΟΑΠ, η παραχώρηση πρόσθετης παράτασης η οποία στη περίπτωση του εν λόγω αιτητή έληγε στις 23.7.2014 καθώς και ότι οι σχετικές αποφάσεις καταχωρίστηκαν στον φάκελο Γενικής Αλληλογραφίας του Μέτρου.

Θέση Γενικού Ελεγκτή μετά την ανταπόκριση ΟΑΠ

«Η Υπηρεσία μας εξακολουθεί να διατηρεί τις θέσεις της επί του θέματος καθότι σύμφωνα με τα διαθέσιμα στοιχεία η τελευταία παράταση που δόθηκε στον αιτητή ήταν μέχρι τις 26.6.2014 και τυχόν παραχώρηση πρόσθετης παράτασης θα έπρεπε να τεκμηριώνεται δεόντως και γραπτώς στον φάκελο της αίτησης.»

Ανταπόκριση ΟΑΠ Ιούλιος 2018

Διαφωνούμε με το συμπέρασμα ότι τίθεται θέμα ίσης μεταχείρισης και νομότυπης εφαρμογής του Μέτρου. Παρατέθηκε όλο το ιστορικό της απόφασης (επιστολές από όλους τους εμπλεκόμενους).

Ανταπόκριση ΟΑΠ Ιούλιος 2020

Ισχύουν τα προηγούμενα σχόλια.

- (iv) *«Σύμφωνα με το εγχειρίδιο εφαρμογής της 5^{ης} Προκήρυξης του Μέτρου στις περιπτώσεις ιδιοκατασκευών, όπου ο αιτητής αναλαμβάνει την υλοποίηση του κατασκευαστικού έργου, είτε ως φυσικό πρόσωπο ή μέσω νομικού προσώπου, στο οποίο συμμετέχει και ο ίδιος ως μέτοχος ή ως μέλος της διεύθυνσης/διοίκησης, ως επιλέξιμη δαπάνη λογίζεται μόνο το κόστος των υλικών κατασκευής. Επίσης, οι όροι διαλαμβάνουν ότι για όλες ανεξαιρέτως τις επενδύσεις θα πρέπει να υποβάλλονται δύο τουλάχιστον προσφορές από διαφορετικούς προσφοροδότες και ότι σε αντίθετη περίπτωση, οι επενδύσεις δεν θα λαμβάνονται υπόψη για σκοπούς ενίσχυσης. Σύμφωνα με την αίτηση, την κατασκευή του οινοποιείου θα υλοποιούσε η εργοληπτική εταιρεία του αιτητή και για τον σκοπό αυτό ο αιτητής προσκόμισε σχετική προσφορά από την εταιρεία του για ολόκληρο το κατασκευαστικό κόστος, η τιμή της οποίας ανερχόταν στα €428.000. Στη συνέχεια, ο αιτητής αποφάσισε να αναθέσει την κατασκευή του έργου σε άλλον εργολάβο, για το ίδιο ποσό, παρά το ότι η αρχική προσφορά του εν λόγω εργολάβου ήταν κατά €10.000 ακριβότερη. Σχετικά με το θέμα αυτό επισημάναμε τα ακόλουθα:*

- *Δεν εντοπίστηκε οποιαδήποτε αλληλογραφία στον φάκελο της αίτησης με την οποία ο ανάδοχος να παρέχει έγκριση σε αίτημα του δικαιούχου για διαφοροποίηση των στοιχείων που καταγράφονται στην αίτησή του.*
- *Ο ανάδοχος, στο πλαίσιο αξιολόγησης της επιλεξιμότητας της δαπάνης του κατασκευαστικού έργου, δεν θα έπρεπε να αποδεχτεί ως δεύτερη*

ΛΕΠΤΟΜΕΡΗΣ ΕΚΘΕΣΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ ΜΕ ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΛΕΓΚΤΗ ΓΙΑ ΤΟ 2017

- ανεξάρτητη προσφορά αυτή που υποβλήθηκε από την εταιρεία που ανήκει στον αιτητή.
- Η τεχνική αξιολόγηση του έργου η οποία ετοιμάστηκε σε ηλεκτρονική μορφή και φέρει ημερομηνία ετοιμασίας 28.7.2014, έγινε βάσει των αρχικών δεδομένων/ στοιχείων της αίτησης, δηλαδή, της πρόθεσης του αιτητή να υλοποιήσει η εταιρεία που του ανήκει την κατασκευή του έργου.
  - Από έλεγχο που διενεργήσαμε στον φάκελο της αίτησης με αρ. 3α-609 που υποβλήθηκε από τον εν λόγω αιτητή στο πλαίσιο της 6^{ης} Προκήρυξης του Μέτρου για παραχώρηση χορηγίας για την υλοποίηση πρόσθετων κατασκευαστικών εργασιών στο υπό αναφορά οινοποιείο, εντοπίσαμε έγγραφο που υποβλήθηκε από τον αιτητή με το οποίο ενημερώνει τον ανάδοχο για την πρόθεσή του να αναθέσει στον δεύτερο προσφοροδότη την κατασκευή του οινοποιείου του. Το έγγραφο αυτό, το οποίο δεν είναι πρωτότυπο, φέρει ημερομηνία 15.3.2016 και η σφραγίδα παραλαβής του εγγράφου από τον ανάδοχο φέρει ημερομηνία 18.3.2016.»

Σύσταση: Σχετικά με το θέμα ο Γενικός Ελεγκτής εισηγείται τα ακόλουθα:

- Ο Οργανισμός θα πρέπει να διερευνήσει τις πιο πάνω επισημάνσεις και να μας ενημερώσει για τις απόψεις του.
- Ο Οργανισμός θα πρέπει να εφαρμόσει κατάλληλες διαδικασίες έτσι ώστε τα αποδεικτικά έγγραφα να καταχωρίζονται στον φάκελο της κάθε αίτησης με τρόπο ώστε να καθίσταται δυνατή η επαλήθευση των διαδικασιών ελέγχου που ακολουθεί ο ανάδοχος και ο Οργανισμός.
- Όλα τα αποδεικτικά έγγραφα πρέπει να ζητούνται από τον δικαιούχο και να τυγχάνουν αποδοχής από τον ανάδοχο βάσει των όρων και των χρονικών περιθωρίων που καθορίζονται στους όρους εφαρμογής του μέτρου.

Ανταπόκριση ΟΑΠ Ιούνιος 2018

Σύμφωνα με τους όρους του Μέτρου της 5^{ης} Προκήρυξης, δεν απαιτείται έγκριση εκ μέρους του αναδόχου σε αίτημα του δικαιούχου για διαφοροποίηση των στοιχείων που καταγράφονται στην αίτησή του, καθώς και ότι οι όροι του Μέτρου δεν απαγορεύουν την αποδοχή προσφοράς από εταιρεία στην οποία μετέχει ο αιτητής καθότι με τον όρο «ανεξάρτητη» εννοείται ότι αυτή υποβάλλεται από διαφορετικό προσφοροδότη. Εκφράζεται επίσης η άποψη ότι η τεχνική αξιολόγηση του έργου γίνεται βάσει των στοιχείων που υποβάλλονται με την αίτηση και ότι σε περίπτωση αλλαγής των δεδομένων, σε μετέπειτα στάδιο, αυτό δεν επηρεάζει το συμπέρασμα της τεχνικής αξιολόγησης.

Θέση Γενικού Ελεγκτή μετά την ανταπόκριση ΟΑΠ

«Η Υπηρεσία μας εξακολουθεί να διατηρεί τις θέσεις της επί του θέματος.»

Ανταπόκριση ΟΑΠ Ιούλιος 2018

Ισχύει η ανταπόκριση του ΟΑΠ όπως δόθηκε τον Ιούνιο 2018. Επιπλέον αναφέρονται τα ακόλουθα:

ΛΕΠΤΟΜΕΡΗΣ ΕΚΘΕΣΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ ΜΕ ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΛΕΓΚΤΗ ΓΙΑ ΤΟ 2017

- Όλη η σχετική αλληλογραφία περιλαμβάνεται στους φακέλους των αιτήσεων εκτός από θέματα πολιτικής / πρακτικών κ.α τα οποία καταχωρούνται σε άλλους Γενικούς φακέλους του Μέτρου.
- Όλα τα αποδεικτικά έγγραφα τυγχάνουν αποδοχής από τον Ανάδοχο βάσει των όρων και των χρονικών περιθωρίων που καθορίζονται στο Εγχειρίδιο Εφαρμογής του Μέτρου.

Ανταπόκριση ΟΑΠ Ιούλιος 2020

Ισχύουν τα προηγούμενα σχόλια.

(v) Τεχνική και οικονομική αξιολόγηση των επενδυτικών προτάσεων.

«Σύμφωνα με τους όρους του Μέτρου ο ανάδοχος διενεργεί οικονομική και τεχνική αξιολόγηση των επενδυτικών προτάσεων και στη συνέχεια η Επιτροπή Αξιολόγησης εξετάζει το περιεχόμενο των εν λόγω αξιολογήσεων και προχωρεί στη βαθμολόγηση των αιτήσεων. Διαπιστώσαμε ότι η οικονομική αξιολόγηση που διενεργήθηκε για την υπό αναφορά αίτηση αποτελεί απλή καταγραφή των στοιχείων που παρέθεσε ο αιτητής στην αίτηση και στην τεchnοοικονομική μελέτη της επενδυτικής πρότασης, χωρίς να διενεργείται οποιαδήποτε αξιολόγηση της λογικότητας των στοιχείων αυτών και να εξάγονται οποιαδήποτε συμπεράσματα για την οικονομική βιωσιμότητα της επένδυσης. Παρομοίως, η τεχνική αξιολόγηση αποτελεί απλή παράθεση στοιχείων της αίτησης χωρίς να περιλαμβάνει οποιαδήποτε εκτίμηση για τη δυνατότητα υλοποίησης και λειτουργίας του έργου βάσει των προθέσεων του αιτητή. Λαμβανομένου υπόψη της σημαντικότητας της επιβεβαίωσης της οικονομικής και τεχνικής βιωσιμότητας των επενδυτικών προτάσεων πριν την περαιτέρω αξιολόγησή τους, εκφράσαμε την άποψη ότι η οικονομική και η τεχνική αξιολόγηση δεν θα έπρεπε να συνιστά την απλή παράθεση στοιχείων, αλλά την ετοιμασία έκθεσης αξιολόγησης, βάσει της οποίας να εξάγονται τεκμηριωμένα συμπεράσματα για τη βιωσιμότητα των επενδύσεων.»

Σύσταση: Γίνεται εισήγηση όπως για τον πιο πάνω σκοπό γίνει σχετική ενημέρωση στο εγχειρίδιο έτσι ώστε να καταγραφεί ο στόχος των υπό αναφορά αξιολογήσεων και η μεθοδολογία βάσει της οποίας πρέπει να ετοιμάζονται.

Ανταπόκριση ΟΑΠ Ιούνιος 2018

Σκοπός της οικονομικής και τεχνικής αξιολόγησης είναι η παράθεση πληροφοριών σχετικά με τα δεδομένα της αίτησης ή /και τυχόν θέσεων επί των αιτήσεων.

Θέση Γενικού Ελεγκτή μετά την ανταπόκριση ΟΑΠ

«Η Υπηρεσία μας εξακολουθεί να διατηρεί τις θέσεις της επί του θέματος.»

ΛΕΠΤΟΜΕΡΗΣ ΕΚΘΕΣΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ ΜΕ ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΛΕΓΚΤΗ ΓΙΑ ΤΟ 2017

Ανταπόκριση ΟΑΠ Ιούλιος 2018

Οι αξιολογήσεις /βαθμολογήσεις των αιτήσεων διενεργούνται από τριμελή Επιτροπή Λειτουργιών του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου Βιομηχανίας και Τουρισμού που ορίζεται για το σκοπό αυτό από το Γενικό Διευθυντή του Υπουργείου.

Η Επιτροπή κατά την αξιολόγηση και βαθμολόγηση των αιτήσεων λαμβάνει υπόψη τις σχετικές εκθέσεις (οικονομικές και τεχνικές) που ετοιμάζουν οι Λειτουργοί του Υπουργείου και τις τυχόν πρόσθετες εξηγήσεις που αν χρειαστεί δίδονται κατά την ώρα της συνεδρίας από τους ίδιους. Επιπρόσθετα, έχει στη διάθεσή της τους φακέλους των αιτήσεων που περιέχουν όλες τις απαραίτητες πληροφορίες (π.χ τεχνοοικονομική μελέτη κ.α) στους οποίους δυνατό να ανατρέχει για πρόσθετες πληροφορίες ή/και διευκρινίσεις.

Σκοπός των εκθέσεων που ετοιμάζονται από τους Λειτουργούς είναι να παραθέσουν πληροφορίες σχετικά με τις αιτήσεις και άλλα δεδομένα που περιέχονται στους φακέλους ή/και τυχόν θέσεις /απόψεις επί των αιτήσεων. Τα μέλη της Επιτροπής διατηρούν το δικαίωμα να διαφωνήσουν με τυχόν θέσεις και απόψεις που περιλαμβάνονται στις εκθέσεις και να αποφασίζουν με βάση τη δική τους εμπειρία, τεχνογνωσία και εκτίμηση.

Ανταπόκριση ΟΑΠ Ιούλιος 2020

Ισχύουν τα προηγούμενα σχόλια.

- (vi) «Στο πλαίσιο της 5^{ης} Προκήρυξης του Μέτρου εγκρίθηκε η αίτηση για παραχώρηση χορηγίας μέχρι €258.126 για επενδύσεις συνολικού ύψους €645.315, εκ των οποίων οι €428.000 αφορούν σε κτίρια. Καταληκτική ημερομηνία ολοκλήρωσης του έργου ορίστηκε, μετά από παραχώρηση παρατάσεων, η 30.9.2017. Στο πλαίσιο της 6^{ης} Προκήρυξης του Μέτρου, εγκρίθηκε επίσης η αίτηση του για παραχώρηση χορηγίας ύψους €52.300 σε σχέση με επιπρόσθετες επενδύσεις συνολικής αξίας €130.750, εκ των οποίων οι €130.000 αφορούν την κατασκευή του οινοποιείου. Καταληκτική ημερομηνία ολοκλήρωσης της επέκτασης του οινοποιείου ορίστηκε η 31.8.2017. Επισημαίνεται ότι στο άρθρο 33 του Κανονισμού (ΕΚ) 1149/2016 που αφορά σε επιλέξιμες ενέργειες και επιλέξιμες δαπάνες προνοείται η χρηματοδότηση για κατασκευή, απόκτηση, χρηματοδοτική μίσθωση ή βελτίωση της ακίνητης περιουσίας για επενδύσεις στον τομέα της οινοποιίας. Εκφράσαμε την άποψη ότι η παραχώρηση της δυνατότητας στους αιτητές να αιτούνται χρηματοδότηση μέσω νέας προκήρυξης για κατασκευή συμπληρωματικών οικοδομικών εργασιών, στην υφιστάμενη χρηματοδοτούμενη εγκατάσταση, η κατασκευή της οποίας βρίσκεται σε εξέλιξη, δημιουργεί σύγχυση στον καθορισμό του αιτούμενου χρηματοδοτούμενου αντικείμενου στο οποίο, θα πρέπει να διενεργηθεί εκ των υστέρων έλεγχος, εντός μίας πενταετίας από την ημερομηνία καταβολής του τελευταίου μέρους της χορηγίας, για την επαλήθευση της φύσης και της χρήσης της επένδυσης. Εκφράσαμε επίσης την άποψη ότι εάν ο αιτητής διενεργούσε

ΛΕΠΤΟΜΕΡΗΣ ΕΚΘΕΣΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ ΜΕ ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΛΕΓΚΤΗ ΓΙΑ ΤΟ 2017

ευθός εξ' αρχής εμπειριστατωμένη και ενδεδεχθή μελέτη για την κατασκευή της χρηματοδοτούμενης υποδομής δεν θα προέκυπτε ανάγκη, λίγους μήνες μετά την καταληκτική περίοδο υποβολής αιτήσεων μίας προκήρυξης, για διενέργεια πρόσθετων κατασκευαστικών εργασιών/ βελτιώσεων. Συνεπώς ο Οργανισμός θα πρέπει να επιστήσει την προσοχή στους αιτητές για υποβολή ευθός εξ' αρχής ολοκληρωμένων προτάσεων κατασκευής έργων αντί να ενθαρρύνει την υποβολή αιτημάτων για πρόσθετες κατασκευαστικές εργασίες/ βελτιώσεις μέσω επόμενων προκηρύξεων.»

Σύσταση: Λαμβανομένου υπόψη των πιο πάνω συστήνεται όπως για σκοπούς καθορισμού του ενιαίου αντικειμένου της κάθε επένδυσης έτσι ώστε να καθίσταται δυνατός ο εκ των υστέρων έλεγχος για την επαλήθευση της φύσης και της χρήσης της, να μην γίνονται αποδεκτά αιτήματα από δικαιούχους του Μέτρου για χρηματοδότηση επεκτάσεων/ βελτιώσεων στις επενδύσεις τους η ανέγερση των οποίων τυγχάνει ήδη χρηματοδότησης μέσω του ιδίου Μέτρου.

Ανταπόκριση ΟΑΠ Ιούνιος 2018

Η εισήγησή δεν μπορεί να εφαρμοστεί καθότι η ανέγερση οινοποιείου αποτελεί ένα μεγάλο και πολύπλοκο έργο και ότι στην πορεία υλοποίησης του προκύπτουν ανάγκες για τροποποιήσεις και επεκτάσεις που οφείλονται είτε στις αρμόδιες Αρχές είτε στους ιδιοκτήτες είτε στη μορφολογία του εδάφους.

Θέση Γενικού Ελεγκτή μετά την ανταπόκριση ΟΑΠ

«Η Υπηρεσία μας εξακολουθεί να διατηρεί τις θέσεις της επί του θέματος.»

Ανταπόκριση ΟΑΠ Ιούλιος 2020

Ισχύουν τα προηγούμενα σχόλια.

(β) Εξέταση διαδικασίας υποβολής της αίτησης με αρ. 3α-724 και αξιολόγησης των παραστατικών που υποβλήθηκαν.

«Η αίτηση με αρ. 3α-724 υποβλήθηκε από νομικό πρόσωπο στα πλαίσια της 7^{ης} Προκήρυξης του Μέτρου. Από έλεγχο που διενεργήσαμε στη διαδικασία υποβολής της υπό αναφορά αίτησης και της πληρότητας των παραστατικών που υποβλήθηκαν από τον δικαιούχο διαπιστώσαμε τα ακόλουθα:

- (i) Όπως αναφέρεται και στο σημείο (α)(i) της πιο πάνω παραγράφου, σύμφωνα με τις πρόνοιες του άρθρου 50 του Κανονισμού (ΕΕ) 1308/2013, δικαιούχοι των χρηματοδοτικών ενισχύσεων που παραχωρούνται μέσω του Μέτρου, είναι ΜΜΕ επιχειρήσεις κατά την έννοια της Σύστασης 2003/361/ΕΚ. Αναφέρουμε ότι σύμφωνα με τις οικονομικές καταστάσεις που υπέβαλε η αιτήτρια εταιρεία για το έτος που έληξε στις 31.12.2014 αυτή ήταν αδρανής, ενώ, σύμφωνα με βεβαιώσεις των ελεγκτών της, κατά τα έτη 2014, 2015 και 2016 ο ετήσιος κύκλος εργασιών της κατά τα έτη αυτά ήταν μηδέν. Επίσης στην τεchnοοικονομική μελέτη που υποβλήθηκε από την αιτήτρια εταιρεία αναφέρεται ότι έγινε η υπόθεση ότι η επιχειρηματική δραστηριότητα της εταιρείας θα ξεκινήσει τον Αύγουστο -

ΛΕΠΤΟΜΕΡΗΣ ΕΚΘΕΣΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ ΜΕ ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΛΕΓΚΤΗ ΓΙΑ ΤΟ 2017

Οκτώβριο του 2018. Δεδομένων των πιο πάνω φαίνεται ότι, κατά την περίοδο υποβολής της αίτησης, η αιτήτρια εταιρεία δεν ασκούσε οικονομική δραστηριότητα και συνεπώς δεν φαίνεται να πληρούσε την προϋπόθεση συμμετοχής στο εν λόγω Μέτρο.»

Σύσταση: Επαναλαμβάνεται η σύσταση πιο πάνω, για εξασφάλιση γνωμάτευσης από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή κατά πόσο οι συγκεκριμένες περιπτώσεις πληρούν τις προϋποθέσεις συμμετοχής στο Μέτρο και κατά πόσο μία οντότητα η οποία δεν ασκεί οικονομική δραστηριότητα κατά το στάδιο υποβολής της αίτησης συμμετοχής και συνεπώς δεν συνιστά επιχείρηση, δικαιούται να υποβάλει αίτηση.

Ανταπόκριση ΟΑΠ Ιούνιος 2018

Πρόκειται για νέα επιχείρηση και ισχύουν τα σχόλια του όπως δόθηκαν στην παράγραφο 20(α)(i).

Ανταπόκριση ΟΑΠ Ιούλιος 2020

Ισχύουν τα προηγούμενα σχόλια.

- (ii) *«Σύμφωνα με τους όρους του εγχειριδίου εφαρμογής του Μέρους το έντυπο αίτησης θα πρέπει να είναι πλήρως συμπληρωμένο και να επισυνάπτονται όλα τα δικαιολογητικά που ζητούνται σε αυτό. Σύμφωνα με το έντυπο αίτησης ο αιτητής πρέπει να υποβάλει βεβαίωση από το Τμήμα Φορολογίας ότι η επιχείρηση έχει υποβάλει τις δηλώσεις, τόσο της άμεσης όσο και της έμμεσης φορολογίας και ότι έχει τακτοποιημένες τις φορολογικές της υποχρεώσεις. Ο αιτητής υπέβαλε με την αίτηση συμμετοχής την πιο πάνω βεβαίωση η οποία αφορούσε στο έτος 2013 και ο ανάδοχος με επιστολή του ημερ. 20.4.2017 ζήτησε από τον αιτητή όπως υποβάλει άλλη βεβαίωση η οποία να βρίσκεται σε ισχύ χωρίς ωστόσο να καθορίζει το έτος που θα έπρεπε να αφορά. Ο αιτητής υπέβαλε στις 22.5.2017 βεβαίωση, η οποία αφορούσε στο έτος 2014. Δεδομένου ότι η αίτηση υποβλήθηκε τον Φεβρουάριο του 2017, θεωρούμε ότι ο αιτητής θα έπρεπε να υποβάλει βεβαίωση για την τακτοποίηση των φορολογικών του υποχρεώσεων και για το έτος 2015.»*

Σύσταση: Στο έντυπο αίτησης πρέπει να καθορίζεται ότι ο αιτητής θα πρέπει να υποβάλει βεβαίωση τακτοποίησης των φορολογικών υποχρεώσεων για το τελευταίο έτος για το οποίο προκύπτει τέτοια υποχρέωση.

Ανταπόκριση ΟΑΠ Ιούλιος 2018

Ο λόγος για τον οποίο δεν καθορίστηκε κατά την 7η προκήρυξη, που έγινε τον Ιανουάριο του 2017, το έτος που θα πρέπει να αφορά η Βεβαίωση του Τμήματος Φορολογίας, ήταν διότι οι επιχειρήσεις είχαν την ευχέρεια να υποβάλουν τους λογαριασμούς του έτους 2015 μέχρι τον Απρίλιο του 2017.

Απαραίτητη προϋπόθεση συμμετοχής των υφιστάμενων επιχειρήσεων ήταν η υποβολή εξελεγχμένων οικονομικών καταστάσεων για τα έτη 2014 και 2015, κατά

ΛΕΠΤΟΜΕΡΗΣ ΕΚΘΕΣΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ ΜΕ ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΛΕΓΚΤΗ ΓΙΑ ΤΟ 2017

συνέπεια οι εν λόγω βεβαιώσεις που υποβάλλονταν από υφιστάμενες επιχειρήσεις και γίνονταν αποδεκτές, αφορούσαν το έτος 2015.

Η πιο πάνω εταιρεία συστάθηκε το 2005 αλλά παρέμεινε αδρανής. Δεδομένου ότι επρόκειτο για νέα επιχείρηση, δεν ζητήθηκε η προσκόμιση εξελεγμένων οικονομικών καταστάσεων για το έτος 2015 και κατά συνέπεια έγινε αποδεκτή η Βεβαίωση από το Τμήμα Φορολογίας η οποία αφορούσε το έτος 2014.

Ανταπόκριση ΟΑΠ Ιούλιος 2020

Ισχύουν τα προηγούμενα σχόλια.

- (iii) «Σύμφωνα με το έντυπο αίτησης οι υφιστάμενες επιχειρήσεις θα πρέπει να υποβάλουν εξελεγμένες οικονομικές καταστάσεις για τα έτη 2014 και 2015 οι οποίες να είναι υπογραμμένες από τους ελεγκτές και το Διοικητικό Συμβούλιο της επιχείρησης. Παρατηρήσαμε ότι ο ανάδοχος αποδέχτηκε την υποβολή από τον αιτητή εξελεγμένων οικονομικών καταστάσεων για το έτος 2014 και βεβαίωσης του ελεγκτή ότι ο κύκλος εργασιών της εταιρείας κατά το έτος 2015, ήταν μηδενικός. Αναφέρεται ότι στον κατάλογο ελέγχου αίτησης και δικαιολογητικών ο ανάδοχος σημείωσε ότι τα υπό αναφορά παραστατικά είναι επαρκή καθότι η επιχείρηση είναι νέα και δεν έχει δραστηριοποιηθεί ακόμη. Ωστόσο, θεωρώντας την αιτήτρια εταιρεία ως υφιστάμενη επιχείρηση, ζήτησε από αυτήν την προσκόμιση πρόσφατης βεβαίωσης για την τακτοποίηση των φορολογικών της υποχρεώσεων, ενώ όσον αφορά την απαίτηση για προσκόμιση εξελεγμένων οικονομικών καταστάσεων για το έτος 2015, χειρίστηκε την εταιρεία ως νεοσύστατη επιχείρηση και δεν ζήτησε την υποβολή τους. Επισημαίνεται ότι σύμφωνα με βεβαίωση ημερ. 23.2.2017, των Υπηρεσιών Κοινωνικών Ασφαλίσεων, που υπέβαλε η αιτήτρια εταιρεία τον Δεκέμβριο του 2016, αυτή εργοδοτούσε έξι υπαλλήλους. Επίσης, σύμφωνα με τις εξελεγμένες οικονομικές καταστάσεις για το έτος 2014, η αιτήτρια εταιρεία πραγματοποίησε κατά το έτος που έληξε στις 31.12.2014, έσοδα εκμετάλλευσης ύψους €6.118 και εκπτώσεις ληφθείσες €269, καθώς και λειτουργικά έξοδα ύψους €133.986. Δεδομένου των πιο πάνω φαίνεται ότι η κατάταξη, από τον ανάδοχο, των επιχειρήσεων σε νέες και υφιστάμενες, δεν γίνεται βάσει συγκεκριμένων κριτηρίων. Επιπρόσθετα δεν δικαιολογείται η μη απαίτηση προσκόμισης εξελεγμένων οικονομικών καταστάσεων από υπάρχουσες εταιρείες και να γίνονται αποδεκτές απλές βεβαιώσεις των ελεγκτών τους.»

Σύσταση: Δεδομένης της σημασίας της κατάταξης των επιχειρήσεων σε νεοσύστατες και υφιστάμενες για σκοπούς υποβολής των κατάλληλων παραστατικών μαζί με την αίτηση συμμετοχής, συστήνεται όπως γίνει σχετική ενημέρωση στο εγχειρίδιο έτσι ώστε να διασαφηνίζεται ο ορισμός των νεοσύστατων και υφιστάμενων επιχειρήσεων και τα κατάλληλα παραστατικά που θα πρέπει να υποβάλλει κάθε κατηγορία επιχείρησης μαζί με την αίτηση συμμετοχής.

ΛΕΠΤΟΜΕΡΗΣ ΕΚΘΕΣΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ ΜΕ ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΛΕΓΚΤΗ ΓΙΑ ΤΟ 2017

Ανταπόκριση ΟΑΠ Ιούλιος 2018

Παρά το γεγονός ότι η εν λόγω εταιρεία είχε έσοδα €6.118 κατά το 2014 στην ουσία δεν ήταν δραστηριοποιημένη στη μορφή που λειτουργεί μια επιχείρηση (παραγωγή, πωλήσεις, έξοδα κλπ) γεγονός που επιβεβαιώθηκε και με τη βεβαίωση του ελεγκτή που αναφέρει ότι η εταιρεία ήταν αδρανής. Ουσιαστικά η επιχείρηση παρά το γεγονός ότι είχε κάποια λειτουργικά έξοδα, εντούτοις δεν είχε ξεκινήσει να λειτουργεί κανονικά οπότε και τα έσοδα που φαίνονται στους λογαριασμούς του 2014 δεν ήταν σημαντικά.

Δεδομένου ότι η βεβαίωση του ελεγκτή για την περίοδο μέχρι και το 2016 επιβεβαίωνε ότι η εταιρεία συνέχιζε να είναι αδρανής ή να υπολειτουργεί, η επιχείρηση αξιολογήθηκε ως νέα γιατί η επιχείρηση θα ξεκινήσει να δραστηριοποιείται με την παραγωγή κρασιού με την υλοποίηση της νέας επένδυσης για την οποία εγκρίθηκε χορηγία. Η προτεινόμενη επένδυση αφορά τη δημιουργία του υπό ανέγερση οινοποιείου και πρόκειται δηλαδή για νέα δραστηριότητα υφιστάμενης (αδρανούς) επιχείρησης η οποία θεωρείται νεοσύστατη.

Με βάση τα πιο πάνω, η επιχείρηση αξιολογήθηκε στη βάση των κριτηρίων αξιολόγησης που καθορίζονται στο Εγχειρίδιο του Μέτρου για τις νέες επιχειρήσεις. Η προσκόμιση οικονομικών λογαριασμών του έτους 2015 δεν κρίθηκε αναγκαία αφού με βάση την βεβαίωση του ελεγκτή μέχρι και το 2016 η εταιρεία ήταν αδρανής.

Ανταπόκριση ΟΑΠ Ιούλιος 2020

Ισχύουν τα προηγούμενα σχόλια.

(γ) Γενικές παρατηρήσεις για την εφαρμογή του Μέτρου.

(i) Διενέργεια εκ των υστέρων ελέγχων από τον ανάδοχο του Μέτρου για εξακρίβωση της μακροχρόνιας δέσμευσης του δικαιούχου.

«Η ευθύνη του αναδόχου για διενέργεια εκ των υστέρων ελέγχων στις επενδύσεις που χρηματοδοτούνται στα πλαίσια του ΕΠΣΑ για σκοπούς εξακρίβωσης της μακροχρόνιας δέσμευσης του δικαιούχου απορρέει από τα ακόλουθα έγγραφα που θεσπίζουν το νομικό πλαίσιο του Μέτρου:

- Στο άρθρο 50(5) του Κανονισμού (ΕΕ) 1308/2013 προνοείται η εφαρμογή, τηρουμένων των αναλογιών, του άρθρου 71 του Κανονισμού (ΕΕ) 1303/2013 όσον αφορά στις επενδύσεις που χρηματοδοτούνται στο πλαίσιο του ΕΠΣΑ. Σύμφωνα με τις πρόνοιες του άρθρου 71 αυτού, θα επιστρέφεται η συνεισφορά του ΕΓΤΕ εάν εντός πέντε ετών από την τελική πληρωμή στον δικαιούχο ή εντός της προθεσμίας που ορίζεται στους κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων, εντοπιστεί στην επένδυση που έτυχε χρηματοδότησης, παύση ή μετεγκατάσταση μιας παραγωγικής δραστηριότητας εκτός της περιοχής προγράμματος, αλλαγή του ιδιοκτησιακού καθεστώτος ενός στοιχείου υποδομής η οποία παρέχει σε μια εταιρεία ή δημόσιο οργανισμό αδικαιολόγητο πλεονέκτημα ή ουσιαστική

ΛΕΠΤΟΜΕΡΗΣ ΕΚΘΕΣΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ ΜΕ ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΛΕΓΚΤΗ ΓΙΑ ΤΟ 2017

- μεταβολή που επηρεάζει τη φύση, τους στόχους ή την εφαρμογή των όρων που θα μπορούσαν να υπονομεύσουν τους αρχικούς στόχους.
- Επίσης, στο έγγραφο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής που παρέχει καθοδήγηση για τους βασικούς και επικουρικούς ελέγχους (Key and Ancillary Controls) που πρέπει να διενεργούνται στις επενδύσεις που υλοποιούνται στα πλαίσια του ΕΠΣΑ, επισημαίνεται, μεταξύ άλλων, η ανάγκη συμμόρφωσης με τις μακροχρόνιες δεσμεύσεις των δικαιούχων μέσω διοικητικών ή και επιτόπιων ελέγχων σύμφωνα με τις πρόνοιες του άρθρου 50(5) του Κανονισμού (ΕΕ) αρ. 1308/2013.
  - Στο εγχειρίδιο εφαρμογής του Μέτρου επισημαίνεται η διενέργεια και εκ των υστέρων ελέγχων στους δικαιούχους, οι οποίοι πρέπει να πραγματοποιούνται εντός μιας πενταετίας από την ημερομηνία καταβολής της τελευταίας ενίσχυσης.
  - Στη συμφωνία αναδοχής του Οργανισμού με τον ανάδοχο όσον αφορά στις αρμοδιότητές του, αναφέρεται ότι ο ανάδοχος πρέπει να εφαρμόζει όλη τη διαδικασία που απαιτείται και η οποία περιγράφεται στα εγχειρίδια εφαρμογής του Οργανισμού, σύμφωνα με τους σχετικούς Κοινοτικούς Κανονισμούς, Οδηγίες και Αποφάσεις της Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.
  - Στη συμφωνία δημόσιας ενίσχυσης που υπογράφεται μεταξύ του δικαιούχου και του αναδόχου, γίνεται αναφορά στην υποχρέωση του δικαιούχου για λειτουργία της μεταποιητικής μονάδας, σύμφωνα με τους όρους του Μέτρου, τουλάχιστον για περίοδο πέντε ετών μετά την παραχώρηση της τελευταίας ενίσχυσης.

Διαπιστώσαμε ότι, μέχρι την περίοδο ολοκλήρωσης του σχετικού ελέγχου μας τον Μάιο του 2018, ο ανάδοχος ουδέποτε διενήργησε ελέγχους για την εξακρίβωση της μακροχρόνιας δέσμευσης των δικαιούχων και ο Οργανισμός ουδέποτε ζήτησε τη διενέργεια των υπό αναφορά ελέγχων από τον ανάδοχο, κατά παράβαση των προνοιών του άρθρου 50(5) του Κανονισμού (ΕΕ) 1308/2013 και των υπόλοιπων υπό αναφορά εγγράφων που θεσπίζουν το νομικό πλαίσιο του Μέτρου. Λαμβανομένου υπόψη ότι ο Οργανισμός εφαρμόζει το Μέτρο από το 2009 εκφράσαμε την άποψη ότι ενδέχεται να υπάρχουν περιπτώσεις επενδύσεων για τις οποίες να άλλαξε το ιδιοκτησιακό καθεστώς, η φύση και η χρήση τους εντός της πρώτης πενταετίας από την τελευταία ημερομηνία που ο Οργανισμός παραχώρησε ενίσχυση για την υλοποίησή τους και να μην καθίσταται δυνατή πλέον η εξακρίβωση της συμμόρφωσης του δικαιούχου με τις υποχρεώσεις του και η τυχόν διεκδίκηση της ανάκτησης του ποσού χρηματοδότησης. Ο Οργανισμός μάς πληροφόρησε ότι μέχρι σήμερα οι εκ των υστέρων έλεγχοι στις επενδύσεις που χρηματοδοτήθηκαν μέσω του Μέτρου γίνονται μόνο από το Τμήμα Εσωτερικού Ελέγχου του Οργανισμού, οι οποίοι ωστόσο διενεργούνται βάσει του άρθρου 79 του Κανονισμού (ΕΚ) 1306/2013 και περιορίζονται μόνο στον έλεγχο των συναλλαγών. Επίσης, σε απαντητική ηλεκτρονική αλληλογραφία ημερ. 9.5.2018 προς ερώτημα που θέσαμε κατά πόσο ο ανάδοχος διενεργεί τους πιο πάνω ελέγχους βάσει των προνοιών της νομοθεσίας, ο Οργανισμός εξέφρασε την άποψη ότι οι κανονιστικές πράξεις δεν προνοούν για τη διενέργεια ελέγχων για την εξακρίβωση της μακροχρόνιας δέσμευσης των δικαιούχων. Ωστόσο, ο ανάδοχος

ΛΕΠΤΟΜΕΡΗΣ ΕΚΘΕΣΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ ΜΕ ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΛΕΓΚΤΗ ΓΙΑ ΤΟ 2017

προτίθεται να τους διενεργήσει βάσει πλάνου που θα ετοιμαστεί από τον Οργανισμό. Στην απάντησή του αναφέρει επίσης ότι οι έλεγχοι αυτοί θα διενεργούνται σε δεσμεύσεις οι οποίες έχουν ολοκληρωθεί, δηλαδή μετά τη λήξη της πενταετούς υποχρέωσης και ότι προγραμματίζεται να ξεκινήσουν με το νέο οικονομικό έτος, δηλαδή μετά τις 15.10.2018. Επαναλάβουμε ότι βάσει της νομοθεσίας η μακροχρόνια δέσμευση των δικαιούχων πρέπει να ελέγχεται μέσω διοικητικών ή και επιτόπιων ελέγχων οι οποίοι πρέπει να διενεργούνται εντός πέντε ετών από την παραχώρηση της τελευταίας ενίσχυσης προς τον δικαιούχο. Δεδομένου ότι η διενέργεια των ελέγχων για την εξακρίβωση της μακροχρόνιας δέσμευσης των δικαιούχων προνοείται στο εγχειρίδιο εφαρμογής του Μέτρου, το οποίο ετοιμάζεται από τον Οργανισμό, καθώς και στη συμφωνία δημόσιας ενίσχυσης η οποία συνάπτεται μεταξύ του αναδόχου και του δικαιούχου, δημιουργούνται εύλογα ερωτηματικά για τους λόγους για τους οποίους μέχρι σήμερα ο ανάδοχος δεν διενήργησε τους υπό αναφορά ελέγχους και ο Οργανισμός δεν απαίτησε τη διενέργειά τους από τον ανάδοχο. Λαμβανομένου υπόψη των πιο πάνω, επιστήσαμε την προσοχή στις πρόνοιες του κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμού (ΕΕ) αρ. 907/2014, όσον αφορά στην τήρηση των κριτηρίων διαπίστευσης, σύμφωνα με τα οποία εάν ο Οργανισμός Πληρωμών αναθέτει οποιαδήποτε από τα καθήκοντά του σε άλλον φορέα, τότε ο Οργανισμός παραμένει σε κάθε περίπτωση υπεύθυνος για την αποτελεσματική διαχείριση των σχετικών Ταμείων και εξακολουθεί να έχει την πλήρη ευθύνη για τη νομιμότητα και την κανονικότητα των υποκείμενων συναλλαγών, συμπεριλαμβανομένης της προστασίας των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης καθώς και για τη δήλωση των αντίστοιχων δαπανών στην Επιτροπή και την κατάρτιση των λογαριασμών.

Σχετικά με το θέμα αυτό αναφέρουμε ότι σε έκθεση της Υπηρεσίας Εσωτερικού Ελέγχου, αναφορικά με έλεγχο που διενήργησε κατά την περίοδο 2017-2018 στην αίτηση με αρ. 3α-508 που χρηματοδοτήθηκε στο πλαίσιο της 5^{ης} Προκήρυξης του Μέτρου, επισημαίνεται ότι, μεταξύ άλλων, διαπιστώθηκε ότι κάποιοι χώροι οι οποίοι στα αρχιτεκτονικά σχέδια υποδεικνύονταν για συγκεκριμένο σκοπό και αποτέλεσαν αντικείμενο ενίσχυσης δεν χρησιμοποιούνταν κατά τη δεδομένη στιγμή του ελέγχου για τον εν λόγω σκοπό. Για παράδειγμα, αναφέρεται ότι τα τρία γραφεία στον πρώτο όροφο τα οποία θα χρησιμοποιούνταν από το προσωπικό που θα καταλάμβανε τις τρεις νέες θέσεις εργασίας σύμφωνα με την αίτηση συμμετοχής και τεχνοοικονομική μελέτη καθώς και ο εκθεσιακός χώρος - μουσείο στο ισόγειο, δεν έχουν ακόμα εξοπλιστεί κατάλληλα και δεν χρησιμοποιούνται για τον σκοπό που έγιναν.»

Σύσταση: Λαμβανομένου υπόψη των πιο πάνω συστήνονται τα ακόλουθα:

- Ο Οργανισμός διερευνήσει τους λόγους για τους οποίους ο ανάδοχος ουδέποτε διενήργησε ελέγχους για την εξακρίβωση της μακροχρόνιας δέσμευσης των δικαιούχων του Μέτρου κατά παράβαση των όρων της συμφωνίας αναδοχής και της συμφωνίας δημόσιας ενίσχυσης καθώς και των προνοιών του εγχειριδίου εφαρμογής και της νομοθεσίας και να επιβάλει μέτρα συμμόρφωσης όπου ενδείκνυται σύμφωνα με τους όρους της συμφωνίας αναδοχής.
- Δεδομένης της ευθύνης του Οργανισμού για την αποτελεσματική διαχείριση των ευρωπαϊκών Ταμείων βάσει των κριτηρίων διαπίστευσης, ο Οργανισμός πρέπει να διερευνήσει τους λόγους για τους οποίους καθ' όλη την περίοδο εφαρμογής

ΛΕΠΤΟΜΕΡΗΣ ΕΚΘΕΣΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ ΜΕ ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΛΕΓΚΤΗ ΓΙΑ ΤΟ 2017

- του μέτρου δεν εντοπίστηκε η εν λόγω μη συμμόρφωση του αναδόχου με τους όρους του εγχειριδίου εφαρμογής.
- Λόγω της σοβαρότητας του θέματος που προκύπτει από τη μη διενέργεια των υπό αναφορά ελέγχων επιβάλλεται όπως ο Οργανισμός αποστείλει άμεσα οδηγίες προς τον ανάδοχο για ετοιμασία προγράμματος ελέγχου και εξαγωγή σχετικού δείγματος, σε συνεργασία με τον Οργανισμό. Ο πληθυσμός του δείγματος πρέπει να αποτελείται από δικαιούχους με πενταετή συμβατική υποχρέωση (μετά από την ημερομηνία τελικής πληρωμής) οι οποίοι έλαβαν τελική πληρωμή μέχρι την 31^η Δεκεμβρίου 2017. Οι συμπληρωμένοι σχετικοί πίνακες ελέγχου και τα αποτελέσματά τους θα πρέπει να σταλούν στον Οργανισμό για τη λήψη των απαιτούμενων ενεργειών.
  - Δεδομένου ότι η ευρωπαϊκή νομοθεσία απαιτεί την εξακρίβωση της μακροχρόνιας δέσμευσης των δικαιούχων μέσω διενέργειας διοικητικών ή και επιτόπιων ελέγχων, στα πλαίσια εφαρμογής του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης και του ΕΠΣΑ, ο Οργανισμός θα πρέπει να καθορίσει κατάλληλες διαδικασίες και συστήματα ελέγχου έτσι ώστε να διασφαλίσει την ομοιόμορφη και σύννομη διενέργεια των ελέγχων αυτών σε όλα τα Μέτρα/Καθεστώτα από τους αναδόχους και από τον ίδιο τον Οργανισμό.

Ανταπόκριση ΟΑΠ Ιούνιος 2018

Ο Επίτροπος διατηρεί την άποψη ότι η νομοθεσία δεν προνοεί για τη διενέργεια ελέγχων για την εξακρίβωση της μακροχρόνιας δέσμευσης των δικαιούχων. Παρά ταύτα προτίθεται να διενεργήσει ελέγχους τήρησης των δεσμεύσεων, βάσει πλάνου, σε δεσμεύσεις οι οποίες έχουν ολοκληρωθεί, δηλαδή μετά τη λήξη της πενταετούς υποχρέωσης, καθώς και ότι οι έλεγχοι αυτοί προγραμματίζεται να ξεκινήσουν με το νέο οικονομικό έτος.

Θέση Γενικού Ελεγκτή μετά την ανταπόκριση ΟΑΠ

«*Επί τούτου επισημάναμε ότι σχετική αναφορά για τη νομική υποχρέωση διενέργειας των ελέγχων γίνεται επιπρόσθετα και στο εγχειρίδιο εφαρμογής του Μέτρου το οποίο ετοιμάστηκε από τον ίδιο τον Οργανισμό και στη συμφωνία δημόσιας ενίσχυσης η οποία συνάπτεται μεταξύ του αναδόχου και του δικαιούχου. Η Υπηρεσία μας εξακολουθεί να διατηρεί τις θέσεις της επί του θέματος.*»

Ανταπόκριση ΟΑΠ Ιούλιος 2020

Έχει ετοιμαστεί σχετική διαδικασία η οποία ήδη εφαρμόζεται.

(ii) Διαδικασία υποβολής προσφορών για σκοπούς αξιολόγησης του εύλογου χαρακτήρα των επιλέξιμων δαπανών.

«*Παρατηρήθηκε ότι οι όροι που καθορίζουν τη διαδικασία προσφορών που πρέπει να ακολουθούν οι αιτητές διαφοροποιήθηκαν κατά την εφαρμογή της 5^{ης} (15.1.2014 - 28.2.2014), 6^{ης} (20.4.2015 - 22.5.2015) και 7^{ης} (17.1.2017-28.2.2017) Προκήρυξης του Μέτρου, ενώ ενδέχεται να γίνει σημαντική τροποποίηση των σχετικών όρων και κατά την 8^η Προκήρυξη του Μέτρου η οποία, σύμφωνα με πληροφορίες του Οργανισμού, αναμένεται να πραγματοποιηθεί τον προσεχή Ιούνιο. Σε σχέση με τους υπό αναφορά όρους αναφέραμε τα ακόλουθα:*

ΛΕΠΤΟΜΕΡΗΣ ΕΚΘΕΣΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ ΜΕ ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΛΕΓΚΤΗ ΓΙΑ ΤΟ 2017

- **Αριθμός υποβληθέντων προσφορών.** Σύμφωνα με τους όρους εφαρμογής του Μέτρου όπως αυτοί ίσχυαν κατά την 5^η και 6^η Προκήρυξή του, για όλες ανεξαιρέτως τις επενδύσεις, θα έπρεπε να υποβάλλονται δύο τουλάχιστον προσφορές από διαφορετικούς προσφοροδότες. Οι προσφορές για μηχανήματα/εξοπλισμό και εμπορικά οχήματα θα έπρεπε να συνοδεύονται και από τεχνική περιγραφή και οι προσφορές για κτιριακές εγκαταστάσεις/οικοδομικές εργασίες θα έπρεπε να συνοδεύονται από πλήρες αναλυτικό δελτίο ποσοτήτων, υπογραμμμένο από εγκεκριμένο εκτιμητή ποσοτήτων, με αναφορά σε μονάδες, τιμές μονάδων, ανάλυση του κόστους και ολική τιμή προσφοράς, η οποία θα έπρεπε να είναι η ίδια με αυτή που προσφερόταν στην αίτηση συμμετοχής. Όσον αφορά στην εφαρμογή του Μέτρου κατά την 7^η Προκήρυξη, διαπιστώσαμε ότι, μετά τη λήξη της περιόδου για υποβολή αιτήσεων συμμετοχής, έγινε τροποποίηση των όρων έτσι ώστε για δαπάνες που δεν ξεπερνούν τις €30.000, να υποβάλλεται μόνο μια προσφορά. Επίσης, σύμφωνα με τους τροποποιημένους όρους, για τις δαπάνες σε κτιριακές εγκαταστάσεις ή οικοδομικές εργασίες, ο αιτητής θα έπρεπε να υποβάλει μόνο αναλυτική προσφορά η οποία να περιλαμβάνει περιγραφή και ποσότητες, ενώ στην περίπτωση που οι εν λόγω δαπάνες υπερβαίνουν τις €30.000, ο Ανάδοχος διατηρεί το δικαίωμα να ζητήσει επίσημο δελτίο ποσοτήτων, εάν κατά την πορεία του ελέγχου διαπιστωθεί ότι οι δαπάνες αφορούν εργασίες μεγάλης κλίμακας. Επισημαίνεται ότι σύμφωνα με τα πρακτικά συνάντησης που πραγματοποιήθηκε στις 22.3.2017 στο Υπουργείο ΕΕΒΤ, στην οποία συμμετείχαν εκπρόσωποι του Οργανισμού και του Υπουργείου ΕΕΒΤ, ως ανάδοχος του Μέτρου, η εν λόγω τροποποίηση των όρων που αφορούσε στην υλοποίηση κατασκευαστικών εργασιών αποφασίστηκε να γίνει καθότι μετά από διενέργεια διοικητικού ελέγχου στις αιτήσεις, διαπιστώθηκε ότι δεν είναι εφικτή η προσκόμιση δύο προσφορών στις περιπτώσεις οικοδομικών εργασιών χαμηλού κόστους. Ο Οργανισμός μάς πληροφόρησε ότι στο πλαίσιο της 8^{ης} Προκήρυξης του Μέτρου, η οποία αναμένεται να πραγματοποιηθεί τον Ιούνιο του 2018, εξετάζεται πάλι το ενδεχόμενο τροποποίησης του υπό αναφορά όρου εφαρμογής, έτσι ώστε να μην απαιτείται πλέον η προσκόμιση προσφορών, από τους αιτητές για δαπάνες για κτιριακές εγκαταστάσεις ή οικοδομικές εργασίες και η αξιολόγηση του εύλογου χαρακτήρα των υπό αναφορά δαπανών να εξετάζεται μόνο μέσω του καθορισμού δαπάνης αναφοράς για κάθε τετραγωνικό μέτρο καλυμμένου χώρου και της αξιολόγησης/βαθμολόγησης των αιτήσεων από την ειδική Επιτροπή. Ο Οργανισμός εξέφρασε την άποψη ότι η υπό αναφορά τροποποίηση του όρου εφαρμογής του Μέτρου είναι σύμφωνη με τις πρόνοιες του άρθρου 30 του Κανονισμού (ΕΕ) με αρ. 1150/2016, ο οποίος διαλαμβάνει ότι η αξιολόγηση των δαπανών πρέπει να γίνεται βάσει τουλάχιστον ενός εκ των τριών συστημάτων τα οποία είναι ο καθορισμός δαπάνης αναφοράς, η σύγκριση διαφόρων προσφορών και η επιτροπή αξιολόγησης.

Οι όροι της 6^{ης} και 7^{ης} Προκήρυξης διαλαμβάνουν ότι σε περίπτωση που είναι αδύνατο να προσκομιστεί δεύτερη προσφορά στις περιπτώσεις όπου

ΛΕΠΤΟΜΕΡΗΣ ΕΚΘΕΣΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ ΜΕ ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΛΕΓΚΤΗ ΓΙΑ ΤΟ 2017

απαιτείται, αυτό θα πρέπει να αιτιολογηθεί γραπτώς και ο ανάδοχος θα αποφασίζει κατά πόσο η αιτιολογία είναι επαρκής ή όχι.

• **Δυνατότητα επιλογής της προσφοράς με την υψηλότερη τιμή.**

Βάσει των όρων της 5^{ης} Προκήρυξης ο αιτητής δεν ήταν υποχρεωμένος να επιλέξει την προσφορά με τη χαμηλότερη τιμή και όπου συνέβαινε αυτό θα έπρεπε να υποβάλει την απόφαση του στο Υπουργείο ΕΕΒΤ, αρκούντως αιτιολογημένη, προς έγκριση. Στην 6^η Προκήρυξη ο υπό αναφορά όρος τροποποιήθηκε έτσι ώστε ο αιτητής να δικαιούται να υποβάλει την απόφαση του στο Υπουργείο, για έγκριση, νοουμένου ότι η απόκλιση των δύο προσφορών δεν είναι πέραν του 20%, καθότι σε αντίθετη περίπτωση η σχετιζόμενη δαπάνη θα μπορούσε να κριθεί ως μη επιλέξιμη. Στην 7^η Προκήρυξη ο υπό αναφορά όρος τροποποιήθηκε ξανά έτσι ώστε ο αιτητής να ζητεί έγκριση από το Υπουργείο μόνο στην περίπτωση κατά την οποία η απόκλιση των δύο προσφορών είναι πέραν του 20%.

Σχετικά με το θέμα αυτό επισημάναμε τα ακόλουθα:

- Λαμβάνοντας υπόψη το γεγονός ότι το Μέτρο προκηρύσσεται κάθε χρόνο, οι συνεχείς τροποποιήσεις που γίνονται στους όρους αναφορικά με τη διαδικασία προσφορών επηρεάζει τον βαθμό ίσης μεταχείρισης μεταξύ των αιτητών. Επίσης δημιουργούνται εύλογα ερωτηματικά για τους λόγους για τους οποίους κάθε χρόνο οι όροι των προσφορών κρίνονται ανεπαρκείς και απαιτείται η τροποποίησή τους.
- Η πρόνοια στους όρους εφαρμογής του Μέρου σύμφωνα με την οποία ο αιτητής είχε τη δυνατότητα, κατά την περίοδο εφαρμογής της 5^{ης} και 6^{ης} Προκήρυξης του Μέρου, να επιλέξει την υψηλότερη προσφορά, κατόπιν έγκρισης του αναδόχου και κατά την περίοδο εφαρμογής της 7^{ης} Προκήρυξης χωρίς την έγκριση του αναδόχου στην περίπτωση κατά την οποία η απόκλιση των δύο προσφορών είναι μικρότερη του 20%, αποδυναμώνει σημαντικά το αποτέλεσμα της διαδικασίας αξιολόγησης του εύλογου χαρακτήρα των δαπανών μέσω της σύγκρισης των προσφορών. Εκφράσαμε την άποψη ότι από τη στιγμή που οι προσφορές βασίζονται στις ίδιες τεχνικές προδιαγραφές τότε θα έπρεπε ως επιλέξιμη δαπάνη να θεωρείται η δαπάνη με τη χαμηλότερη τιμή.
- Η τροποποίηση του όρου που έγινε μετά τη λήξη της περιόδου υποβολής αιτήσεων συμμετοχής κατά την 7^η Προκήρυξη του Μέρου και μετά από διενέργεια διοικητικού ελέγχου των αιτήσεων, έτσι ώστε να μην απαιτούνται προσφορές για επενδύσεις οι οποίες δεν υπερβαίνουν τις €30.000, έγινε κατά παράβαση των αρχών της χρηστής διοίκησης και της ίσης μεταχείρισης των αιτητών και των προσώπων που επέδειξαν ενδιαφέρον αλλά τελικά δεν υπέβαλαν αίτηση για συμμετοχή στο Μέτρο.
- Βάσει του πιο πάνω τροποποιημένου όρου, δεν καθίσταται πλέον δυνατή η χρηματοδότηση των πιο οικονομικά συμφερούσων δαπανών

ΛΕΠΤΟΜΕΡΗΣ ΕΚΘΕΣΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ ΜΕ ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΛΕΓΚΤΗ ΓΙΑ ΤΟ 2017

για επενδύσεις που δεν υπερβαίνουν τα €30.000, ενώ αποδυναμώνεται επίσης και η διαδικασία αξιολόγησης του εύλογου χαρακτήρα των δαπανών για επενδύσεις σε κτιριακές εγκαταστάσεις και οικοδομικές εργασίες, καθώς η προσκόμιση του εγκεκριμένου αναλυτικού δελτίου ποσοτήτων συνέβαλλε στην αποτελεσματική συγκρισιμότητα των προσφορών. Επίσης, εκφράσαμε την άποψη ότι η πρόνοια σύμφωνα με την οποία ο Ανάδοχος διατηρεί το δικαίωμα να ζητήσει επίσημο δελτίο ποσοτήτων, εάν κατά την πορεία του ελέγχου διαπιστωθεί ότι οι δαπάνες αφορούν εργασίες μεγάλης κλίμακας είναι γενική και αόριστη, καθώς δεν διευκρινίζεται το μέγεθος των εργασιών για το οποίο θα έπρεπε να υποβάλλεται το εγκεκριμένο δελτίο ποσοτήτων. Επίσης, επισημάναμε ότι εάν το συγκεκριμένο έγγραφο δεν καθίσταται απαιτητό κατά το στάδιο της υποβολής της αίτησης συμμετοχής, τότε ενδεχομένως ο αιτητής να αποφασίσει να ζητήσει προσφορές για το κόστος της επένδυσης χωρίς τη χρήση του αναλυτικού δελτίου ποσοτήτων, με αποτέλεσμα να μην είναι σε θέση να το υποβάλει στον ανάδοχο, όταν ζητηθεί σε κατοπινό στάδιο.

- Ενδεχόμενη κατάργηση του όρου για υποβολή προσφορών από τους αιτητές για επενδύσεις σε κτιριακές εγκαταστάσεις και οικοδομικές εργασίες, οι οποίες αφορούν το μεγαλύτερο μέρος των επιλέξιμων δαπανών που χρηματοδοτούνται μέσω του Μέτρου και συνεπώς ο κύριος τρόπος μέσω του οποίου επιτυγχάνονται οι σκοποί του, θα επηρεάσει την αποτελεσματικότητα της υφιστάμενης διαδικασίας αξιολόγησης του εύλογου χαρακτήρα των δαπανών, αφού δεν θα καθίσταται πλέον δυνατή η επιλογή για χρηματοδότηση της πιο οικονομικά συμφέρουσας δαπάνης. Λαμβάνοντας υπόψη ότι ο Οργανισμός έχει την τελική ευθύνη για τη διάθεση των πιστώσεων με τον πιο οικονομικό, αποτελεσματικό και αποδοτικό τρόπο και βάσει των αρχών της χρηστής διοίκησης και της ίσης μεταχείρισης, θεωρούμε ότι θα έπρεπε να εφαρμόζει τέτοιες διαδικασίες οι οποίες να ενισχύουν και όχι να αποδυναμώνουν τον έλεγχο που διενεργείται για την επιλεξιμότητα των δαπανών.
- Παρατηρήσαμε ότι το εγχειρίδιο εφαρμογής δεν καθορίζει ομοιόμορφες πρόνοιες οι οποίες να διασφαλίζουν τον αποτελεσματικό έλεγχο των προσφορών, με αποτέλεσμα οι προσφορές να υποβάλλονται από τους αιτητές σε διαφορετική μορφή και κατά διαφορετικές χρονικές περιόδους μόνο για σκοπούς συμμόρφωσης με τους όρους του Μέτρου και στις πλείστες περιπτώσεις, αφού τους ζητηθεί από τον ανάδοχο. Επιπρόσθετα, βάσει των εντύπων ελέγχου φαίνεται ότι ο ανάδοχος κατά την αξιολόγηση των προσφορών λαμβάνει υπόψη μόνο την τιμή των προσφορών και δεν ελέγχει την καταλληλότητα των προσφορών π.χ. εάν είναι συγκρίσιμες δηλαδή ότι ετοιμάστηκαν με τις ίδιες τεχνικές προδιαγραφές, αφορούν την ίδια χρονική περίοδο και περιλαμβάνουν τους ίδιους όρους.»

ΛΕΠΤΟΜΕΡΗΣ ΕΚΘΕΣΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ ΜΕ ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΛΕΓΚΤΗ ΓΙΑ ΤΟ 2017

Σύσταση: Λαμβανομένου υπόψη του μεγέθους των επιλέξιμων δαπανών που εγκρίνονται για χρηματοδότηση μέσω του Μέτρου αυτού εκφράστηκε η άποψη ότι ο Οργανισμός πρέπει να συνεχίσει τη διενέργεια της αξιολόγησής τους βάσει και των τριών συστημάτων ελέγχου που προνοούνται στο άρθρο 30 του Κανονισμού (ΕΕ) 1150/2016. Για τον πιο πάνω σκοπό πρέπει να καθορίσει διαδικασίες οι οποίες να διασφαλίζουν την ύπαρξη και λειτουργία κατάλληλου και αποτελεσματικού συστήματος αξιολόγησης προσφορών για σκοπούς ίσης μεταχείρισης των αιτητών αλλά και παραχώρησης έγκρισης για τη διενέργεια των πιο οικονομικά συμφερούσων δράσεων.

Αναπόκριση ΟΑΠ Ιούνιος 2018

Οι συνεχείς τροποποιήσεις του όρου για την υποβολή προσφορών που έγιναν στις Προκηρύξεις του Μέτρου δεν επηρεάζουν την ίση μεταχείριση των αιτητών. Αυτές γίνονται για τη βελτίωση/απλοποίηση των διαδικασιών. Όπως διαφάνηκε, η υποβολή προσφορών για τις κτιριακές εγκαταστάσεις δεν εξυπηρετεί τον σκοπό για τον οποίο ζητούνται οι προσφορές, που είναι ο καθορισμός του επιλέξιμου κόστους, καθότι αυτό γίνεται μέσω των υφιστάμενων καθορισμένων ανώτατων ορίων επιλέξιμου κόστους ανά τετραγωνικό μέτρο. Για τον λόγο αυτό, αποφασίστηκε όπως στο πλαίσιο της 8ης Προκήρυξης του Μέτρου να μην ζητούνται προσφορές για την ανέγερση ή διαμόρφωση των κτιριακών εγκαταστάσεων, παρά μόνο να ζητούνται κατά το στάδιο υποβολής της αίτησης, η προσκόμιση αναλυτικής εκτίμησης κόστους από τον αρχιτέκτονα του έργου και κατά το στάδιο επαλήθευσης της επένδυσης, τα υπόλοιπα παραστατικά (συμφωνία με τον εργολάβο, δελτίο ποσοτήτων, άδεια οικοδομής, αρχιτεκτονικά σχέδια κλπ).

Θέση Γενικού Ελεγκτή μετά την αναπόκριση ΟΑΠ

«Η Υπηρεσία μας διατηρεί τις απόψεις της επί του θέματος και θεωρεί τη θέση του Επιτρόπου ως παντελώς απαράδεκτη, αφού η διαδικασία που εφαρμόζει ουδόλως μπορεί να θεωρηθεί ότι περιλαμβάνει ικανοποιητικές ασφαλιστικές δικλείδες για τον έλεγχο του επιλέξιμου κόστους.»

Αναπόκριση ΟΑΠ Ιούλιος 2018

Ισχύει η αναπόκριση του ΟΑΠ όπως δόθηκε τον Ιούνιο 2018. Επιπλέον αναφέρεται ότι πριν από κάθε προκήρυξη, ο ΟΑΠ με όλα τα εμπλεκόμενα μέρη, επαναξιολογεί τις διάφορες πρόνοιες του μέτρου. Μέσα στα πλαίσια αυτά θα επαναξιολογηθεί και η συγκεκριμένη πρόνοια.

Αναπόκριση ΟΑΠ Ιούλιος 2020

Ισχύουν τα προηγούμενα σχόλια.

(iii) Υλοποίηση κατασκευαστικών εργασιών μέσω ιδιοκατασκευής.

«Σύμφωνα με το εγχειρίδιο εφαρμογής του Μέτρου, στις περιπτώσεις ιδιοκατασκευών, όπου ο ίδιος ο αιτητής αναλαμβάνει την υλοποίηση μέρους ή και του συνόλου των κατασκευαστικών έργων, είτε ως φυσικό πρόσωπο είτε μέσω νομικού προσώπου, στο οποίο συμμετέχει και ο ίδιος ως μέτοχος ή ως μέλος της

ΛΕΠΤΟΜΕΡΗΣ ΕΚΘΕΣΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ ΜΕ ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΛΕΓΚΤΗ ΓΙΑ ΤΟ 2017

διεύθυνσης/διοίκησης, ως επιλέξιμη δαπάνη θα λογίζεται μόνο το κόστος των υλικών κατασκευής. Παρατηρήσαμε ότι το εγχειρίδιο δεν προνοεί για τα παραστατικά που πρέπει να υποβάλλουν οι αιτητές για την τεκμηρίωση του εύλογου χαρακτήρα του κόστους των υλικών κατασκευής, ούτε παρέχει καθοδήγηση για τον τρόπο αξιολόγησης της υπό αναφορά δαπάνης.»

Σύσταση: Συστήνεται όπως γίνει σχετική ενημέρωση του εγχειριδίου έτσι ώστε για τις περιπτώσεις υλοποίησης κατασκευαστικών εργασιών μέσω ιδιοκατασκευής να διασαφηνίζεται ο τρόπος αξιολόγησης του εύλογου χαρακτήρα του κόστους των υλικών κατασκευής και των απαιτούμενων παραστατικών που θα πρέπει να υποβάλλονται από τους αιτητές για τον πιο πάνω σκοπό.

Ανταπόκριση ΟΑΠ Ιούνιος 2018

Στο πλαίσιο της 8^{ης} Προκήρυξης του Μέτρου θα ζητείται η υποβολή από τους αιτητές σχετικής υπεύθυνης δήλωσης για την πρόθεσή τους για υλοποίηση επένδυσης μέσω ιδιοκατασκευής ή από συγγενικές/συνδεδεμένες εταιρείες.

Θέση Γενικού Ελεγκτή μετά την ανταπόκριση ΟΑΠ

«Η Υπηρεσία μας εξακολουθεί να διατηρεί τις απόψεις της επί του θέματος καθότι ο Επίτροπος δεν απάντησε για τον τρόπο με τον οποίο θα αξιολογούνται οι υπό αναφορά περιπτώσεις.»

Ανταπόκριση ΟΑΠ Ιούλιος 2018

Ισχύει η ανταπόκριση του ΟΑΠ όπως δόθηκε τον Ιούνιο 2018. Επιπλέον αναφέρεται ότι πριν από κάθε προκήρυξη, ο ΟΑΠ με όλα τα εμπλεκόμενα μέρη, επαναξιολογεί τις διάφορες πρόνοιες του Μέτρου. Μέσα στα πλαίσια αυτά θα επαναξιολογηθεί και η συγκεκριμένη πρόνοια.

Ανταπόκριση ΟΑΠ Ιούλιος 2020

Ισχύουν τα προηγούμενα σχόλια.

(δ) Εξέταση αίτησης με αρ. 3α-527.

« Η αίτηση υποβλήθηκε από νομικό πρόσωπο στο πλαίσιο της 5^{ης} Προκήρυξης του Μέτρου για την ανέγερση οινοποιητικής μονάδας συνολικού κόστους €3.484.500. Συναφώς αναφέρεται ότι ο εν λόγω αιτητής ζήτησε πρόσθετη χρηματοδότηση μέσω των αιτήσεων με αρ. 3α-617 και 3α-715 που υπέβαλε στα πλαίσια της 6^{ης} και 7^{ης} Προκήρυξης του Μέτρου, αντίστοιχα, για τη διενέργεια πρόσθετων οικοδομικών εργασιών και αγορών μηχανημάτων και εξοπλισμού για τη λειτουργία της υπό αναφορά οινοποιητικής μονάδας, συνολικής αξίας €1.722.531. Το συνολικό ποσό που του εγκρίθηκε βάσει των τριών πιο πάνω αιτημάτων ανέρχεται στα €2.045.492 και όπως πληροφορηθήκαμε από τον Οργανισμό, αποτελεί μια από τις μεγαλύτερες επενδύσεις που παραχώρησε ο Οργανισμός μέχρι σήμερα. Επισημαίνεται ότι η Υπηρεσία μας διενήργησε, στο πλαίσιο του ετήσιου ελέγχου του Οργανισμού για τα έτη 2014 και 2016, έλεγχο των αιτήσεων με αρ. 3α-527 και 3α-617, αντίστοιχα και οι σχετικές παρατηρήσεις μας καταγράφονται στις επιστολές με ημερ. 28.5.2015 και 30.5.2017, αντίστοιχα. Από πρόσθετο έλεγχο που

ΛΕΠΤΟΜΕΡΗΣ ΕΚΘΕΣΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ ΜΕ ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΛΕΓΚΤΗ ΓΙΑ ΤΟ 2017

διενεργήσαμε στις διαδικασίες που ακολούθησε ο ανάδοχος για την εξακρίβωση του εύλογου κόστους των κατασκευαστικών εργασιών που αιτήθηκε ο αιτητής μέσω της αίτησης με αρ. 3^α-527 διαπιστώσαμε τα ακόλουθα:

- (i) **Προβληματικές επιχειρήσεις.** Σύμφωνα με την παράγραφο 10.6 του εγχειριδίου εφαρμογής της 6^{ης} Προκήρυξης του Μέτρου, δεν επιτρέπεται η χορήγηση ενίσχυσης σε προβληματικές επιχειρήσεις κατά την έννοια των κοινοτικών κατευθυντήριων γραμμών σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις για τη διάσωση και την αναδιάρθρωση μη χρηματοπιστωτικών προβληματικών επιχειρήσεων (2014C 249/01). Ως προβληματικές επιχειρήσεις θεωρούνται και εταιρείες περιορισμένης ευθύνης που έχουν απωλέσει πάνω από το μισό του εγγεγραμμένου κεφαλαίου τους (αν, δηλαδή, μετά την αφαίρεση των συσσωρευμένων ζημιών από τα αποθεματικά, το αρνητικό άθροισμα ξεπερνά το μισό του εγγεγραμμένου κεφαλαίου).

Διαπιστώθηκε ότι για την αίτηση με αριθμό 3α-617, οι ελεγμένες οικονομικές καταστάσεις για το έτος 2012, δείχνουν καθαρή ζημιά για το έτος ύψους €67.252 και συσσωρευμένες ζημιές ύψους €287.223. Επίσης οι ελεγκτές έδωσαν γνώμη με έμφαση θέματος για την ύπαρξη σημαντικής αβεβαιότητας για την ικανότητα του αιτητή να συνεχίσει ως δρώσα οικονομική οντότητα. Οι οικονομικές καταστάσεις για το έτος 2013, δείχνουν καθαρή ζημιά για το έτος ύψους €166.266 και συσσωρευμένες ζημιές ύψους €453.489. Επιπλέον οι οικονομικές καταστάσεις για το έτος 2014, δείχνουν καθαρή ζημιά για το έτος ύψους €229.558 και συσσωρευμένες ζημιές ύψους €686.108. Για το έτος 2014, οι ελεγκτές έδωσαν γνώμη με έμφαση θέματος για την ύπαρξη σημαντικής αβεβαιότητας για την ικανότητα του αιτητή να συνεχίσει ως δρώσα οικονομική οντότητα.

Σημειώνεται ότι οι μέτοχοι και οι μεγαλύτεροι πιστωτές της εταιρείας εκδήλωσαν την πρόθεσή τους να μην απαιτήσουν την αποπληρωμή των οφειλόμενων προς αυτούς ποσών από την εταιρεία για τα επόμενα πέντε χρόνια, τα οποία υπερβαίνουν το ποσό των συσσωρευμένων ζημιών της εταιρείας. Επίσης δήλωσαν πρόθυμοι να συνεχίσουν να παρέχουν τέτοια χρηματοοικονομική βοήθεια προς την εταιρεία ούτως ώστε να έχει τη δυνατότητα να συνεχίσει ως συνεχιζόμενη δραστηριότητα και να ικανοποιήσει τις υποχρεώσεις της, όπως αυτές καθίστανται καταβλητές. Επιπλέον για το έτος 2014, η εταιρεία εξασφάλισε προσωπικές εγγυήσεις ύψους €682.000 από τον ένα εκ των δύο μετόχων της και €390.000 από συνδεδεμένη οντότητα.

Σύμφωνα με το πιστοποιητικό του Εφόρου Εταιρειών, το εκδοθέν και εγγεγραμμένο κεφάλαιο της εταιρείας είναι €1.710. Οι συσσωρευμένες ζημιές στις 31.12.2014 οδήγησαν σε αρνητικό σύνολο ιδίων κεφαλαίων ύψους €684.398 το οποίο ήταν κατά 400 φορές μεγαλύτερο του εγγεγραμμένου κεφαλαίου. Συνεπώς, η εταιρεία θεωρείται ως προβληματική επιχείρηση σύμφωνα με τις κοινοτικές κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις για τη διάσωση και την αναδιάρθρωση μη χρηματοπιστωτικών προβληματικών επιχειρήσεων (2014C 249/01). Η εταιρεία ακολουθεί ζημιολόγνα πορεία τα τελευταία έτη, γεγονός που

ΛΕΠΤΟΜΕΡΗΣ ΕΚΘΕΣΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ ΜΕ ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΛΕΓΚΤΗ ΓΙΑ ΤΟ 2017

οδηγεί σε αύξηση των συσσωρευμένων ζημιών με γεωμετρική πρόοδο. Κατά την άποψή μας, είναι αμφίβολο εάν η εταιρεία θα κατορθώσει να ανατρέψει τη ζημιογόνα πορεία της.

Επισημαίνεται ότι η εγκριθείσα ενίσχυση για τον πιο πάνω αιτητή για την 5^η και 6^η Προκήρυξη του Μέτρου ανέρχεται σε €1.356.480 και €612.870, αντίστοιχα. Το συνολικό ποσό που καταβλήθηκε μέχρι σήμερα έναντι των πιο πάνω, ανέρχεται σε €865.528 για την 5^η Προκήρυξη και €306.435 για την 6^η Προκήρυξη.»

Σύσταση: Η χορήγηση ενίσχυσης σε προβληματικές επιχειρήσεις κατά την έννοια των κοινοτικών κατευθυντήριων γραμμών σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις για τη διάσωση και την αναδιάρθρωση μη χρηματοπιστωτικών προβληματικών επιχειρήσεων (2014/C 249/01) δεν επιτρέπεται. Συνεπώς πρέπει να ανακτηθεί το ποσό της ενίσχυσης, προσαυξημένο με τους νόμιμους τόκους από την ημερομηνία παραχώρησής της.

Ο Οργανισμός διαφώνησε με την πιο πάνω άποψη, αναφέροντας ότι, με βάση το άρθρο 50 του Καν. 1308/2013 δεν παρέχεται στήριξη σε προβληματικές επιχειρήσεις κατά την έννοια των κοινοτικών κατευθυντήριων γραμμών σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις για τη διάσωση και την αναδιάρθρωση προβληματικών επιχειρήσεων (2014/C 249/01) και ότι οι κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις για τη διάσωση και αναδιάρθρωση μη χρηματοπιστωτικών προβληματικών επιχειρήσεων (2014/C 249/01) στο σημείο (β) στην παράγραφο 24 αναφέρουν ότι η ΜΜΕ που υφίσταται για διάστημα μικρότερο των τριών ετών δεν θα θεωρείται προβληματική. Επισήμανε επίσης ότι, οι κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις για τη διάσωση και αναδιάρθρωση μη χρηματοπιστωτικών προβληματικών επιχειρήσεων (2014/C 249/01) στην παράγραφο 21 αναφέρουν ότι μια νεοσύστατη επιχείρηση δεν είναι επιλέξιμη για ενίσχυση για τη διάσωση της, δηλαδή δεν είναι προβληματική, ακόμη και εάν η αρχική της χρηματοοικονομική θέση είναι επισφαλής. Μια επιχείρηση θεωρείται καταρχήν νεοσύστατη κατά την πρώτη τριετία μετά την έναρξη λειτουργίας στον σχετικό τομέα δραστηριοτήτων. Μόνο μετά από την παρέλευση αυτής της περιόδου καθίσταται επιλέξιμη για ενισχύσεις για τη διάσωση της, δηλαδή προβληματική.

Όσον αφορά στη συγκεκριμένη αίτηση, ο Οργανισμός εξέφρασε την άποψη ότι, η εταιρεία συστάθηκε το 2004 και δραστηριοποιήθηκε με τη διαχείριση αριθμού αγροτεμαχίων και τη δημιουργία μεγάλων εκτάσεων αμπελώνων, συνεπώς οι οικονομικές καταστάσεις της εταιρείας για τα τρία έτη αφορούν τον πιο πάνω τομέα δραστηριοτήτων και ότι θα ξεκινήσει να δραστηριοποιείται με την παραγωγή κρασιού με την υλοποίηση της νέας επένδυσης για την οποία εγκρίθηκε χορηγία. Συνεπώς, εξέφρασε την άποψη ότι πρόκειται για νέα δραστηριότητα υφιστάμενης επιχείρησης, η οποία δεν θεωρείται προβληματική με βάση τις πιο πάνω Κατευθυντήριες Γραμμές, δεδομένου ότι θεωρείται «καταρχήν νεοσύστατη».

ΛΕΠΤΟΜΕΡΗΣ ΕΚΘΕΣΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ ΜΕ ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΛΕΓΚΤΗ ΓΙΑ ΤΟ 2017

Επειδή η Ελεγκτική Υπηρεσία διατήρησε τις επιφυλάξεις της αναφορικά με την πιο πάνω ερμηνεία, ζήτησε από το Υπουργείο ΓΑΑΠ, ως αρμόδια Αρχή, να αποταθεί στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή ζητώντας διευκρινήσεις. Αντί αυτού, το Υπουργείο ΓΑΑΠ, με επιστολές του ημερ. 21.12.2017 και 16.2.2018, παρέπεμψε το θέμα στον Έφορο Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων ο οποίος, σε επιστολή του ημερ. 4.6.2018, αναφέρει ότι, να μεν την αρμοδιότητα για χαρακτηρισμό μιας επιχείρησης ως προβληματικής ή όχι έχει η Αρχή εφαρμογής του συγκεκριμένου προγράμματος, αλλά επί της ουσίας, κατά την άποψή του, «ο χειρισμός της υπόθεσης από τον Οργανισμό είναι λανθασμένος και εκτός του πνεύματος των Κατευθυντήριων Γραμμών σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις για τη διάσωση και αναδιάρθρωση μη χρηματοπιστωτικών προβληματικών επιχειρήσεων. Ο χαρακτηρισμός μιας επιχείρησης ως προβληματικής δεν γίνεται σε επίπεδο οικονομικής δραστηριότητας αλλά σε επίπεδο επιχείρησης ή ομίλου επιχειρήσεων, με βάση τα οικονομικά στοιχεία της που καταδεικνύουν κατά πόσο η επιχείρηση αυτή είναι βιώσιμη ή όχι». Αναφέρει επίσης τους λόγους που οι νεοσύστατες επιχειρήσεις εξαιρούνται από τον κανόνα αυτό, αναφέροντας ότι «αυτό δεν ισχύει στην περίπτωση της εν λόγω εταιρείας». Επισημαίνει τέλος ότι «ακόμα και στην περίπτωση που δεν ίσχυαν τα πιο πάνω, η παραγωγή σταφυλιών και κρασιού είναι προφανές ότι είναι οικονομικές δραστηριότητες, άμεσα συνδεδεμένες μεταξύ τους και ως εκ τούτου είναι εξαιρετικά αδύναμος ο ισχυρισμός ότι η παραγωγή κρασιού ανήκει σε «νέο τομέα δραστηριοτήτων», διαφορετικό από αυτόν της παραγωγής σταφυλιών.

Ανταπόκριση ΟΑΠ Ιούνιος 2018

Ο Οργανισμός εξακολουθεί να διαφωνεί έντονα με την τοποθέτηση και τη σύστασή μας και εξέφρασε την άποψη ότι η τοποθέτηση του Εφόρου Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων βασίστηκε σε ελλιπή πληροφόρηση που είχε από τον Υπουργό ΓΑΑΠ. Για τον λόγο αυτό έχει σταλεί στον Έφορο επιστολή από τον Επίτροπο με όλα τα δεδομένα της υπόθεσης, με την οποία ο Οργανισμός ζητά την επανεξέταση του θέματος.

Θέση Γενικού Ελεγκτή μετά την ανταπόκριση ΟΑΠ

«Η Υπηρεσία μας διατηρεί τις θέσεις της.»

Ανταπόκριση ΟΑΠ Ιούλιος 2018

Το θέμα τέθηκε εκ νέου στον Έφορο Κρατικών Ενισχύσεων με όλα τα δεδομένα της περίπτωσης υπό εξέταση. Ο Έφορος με επιστολή του ημερομηνίας 04/07/2018, επανήλθε με νέα τοποθέτηση, επιβεβαιώνοντας τους χειρισμούς του ΟΑΠ.

Ανταπόκριση ΟΑΠ Ιούλιος 2020

Για την υπόθεση ζητήθηκε επίσης νομική γνωμάτευση η οποία σας κοινοποιήθηκε μαζί με όλα τα υπόλοιπα σχετικά έγγραφα.

ΛΕΠΤΟΜΕΡΗΣ ΕΚΘΕΣΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ ΜΕ ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΛΕΓΚΤΗ ΓΙΑ ΤΟ 2017

- (ii) «Σύμφωνα με αλληλογραφία του αναδόχου προς τον δικαιούχο, η αίτηση του δικαιούχου στάλθηκε ταχυδρομικώς με συστημένη επιστολή στις 14.3.2014 και παραλήφθηκε από τον ανάδοχο στις 21.3.2014. Επισημαίνεται ότι σύμφωνα με την ανακοίνωση της 5^{ης} Προκήρυξης του Μέτρου η καταληκτική ημερομηνία για υποβολή αιτήσεων ήταν η 28^η Φεβρουαρίου 2014, ενώ στο εγχειρίδιο εφαρμογής του Μέτρου της 5^{ης} Προκήρυξης αναφέρεται ότι δόθηκε παράταση για υποβολή αιτήσεων μέχρι τις 14.3.2014. Δεν εντοπίστηκαν οποιαδήποτε στοιχεία στον φάκελο της αίτησης που να τεκμηριώνουν τη δημόσια ενημέρωση των ενδιαφερόμενων προσώπων σε σχέση με την παράταση.»

Σύσταση: Επιβάλλεται όπως, για σκοπούς διασφάλισης της ίσης μεταχείρισης των αιτητών και της νομότυπης εφαρμογής του Μέτρου, καθίσταται δυνατή η τεκμηρίωση της γνωστοποίησης της απόφασης για παραχώρηση παράτασης στην περίοδο υποβολής αιτήσεων σε όλα τα ενδιαφερόμενα πρόσωπα.

Ανταπόκριση ΟΑΠ Ιούνιος 2018

Ο Επίτροπος μάς πληροφόρησε ότι η απόφαση για παραχώρηση παράτασης στο πλαίσιο της 5^{ης} Προκήρυξης του Μέτρου γνωστοποιήθηκε σε όλους τους ενδιαφερόμενους μέσω σχετικής ανακοίνωσης, η οποία αναρτήθηκε στην ιστοσελίδα του αναδόχου και του Οργανισμού και ότι ο ανάδοχος ενημέρωσε όλους τους εμπλεκόμενους.

Θέση Γενικού Ελεγκτή μετά την ανταπόκριση ΟΑΠ

«Η Υπηρεσία μας εξακολουθεί να διατηρεί τις απόψεις της επί του θέματος, καθώς δεν προσκομίστηκαν στοιχεία που να τεκμηριώνουν την τήρηση της πιο πάνω διαδικασίας.»

- (iii) «Σύμφωνα με τα στοιχεία της αίτησης, ο αιτητής ζήτησε χρηματοδότηση για την ανέγερση οινοποιητικής μονάδας το κατασκευαστικό κόστος της οποίας θα ανερχόταν στα €2.686.500. Αναφέρεται ότι σύμφωνα με τους όρους του Μέτρου της 5^{ης} Προκήρυξης, για όλες τις επενδύσεις θα πρέπει να υποβάλλονται δυο τουλάχιστον προσφορές από διαφορετικούς προσφοροδότες. Παρατηρήσαμε ότι στο έντυπο ελέγχου προσφορών που συμπληρώθηκε από τον ανάδοχο αναγράφεται ότι υποβλήθηκε προσφορά για την κατασκευή του οινοποιείου από εταιρεία που φαίνεται να ανήκει στους ιδιοκτήτες του οινοποιείου, χωρίς ωστόσο να παραθέτονται οποιεσδήποτε πρόσθετες πληροφορίες. Επισημαίνεται ότι στο εν λόγω έντυπο δεν αναγράφεται το όνομα του λειτουργού που διενήργησε τον σχετικό έλεγχο ούτε και η ημερομηνία ελέγχου. Σύμφωνα με τα στοιχεία της αίτησης, ο ανάδοχος ζήτησε με επιστολή ημερ. 28.4.2014 την προσκόμιση, μέχρι τις 23.5.2014, από τον αιτητή δύο τουλάχιστον προσφορών για τις οικοδομικές εργασίες οι οποίες θα έπρεπε να συνοδεύονται από πλήρες αναλυτικό δελτίο ποσοτήτων. Για τον πιο πάνω σκοπό ο αιτητής προσκόμισε στις 21.5.2014 δύο προσφορές αξίας €1.980.000 και €2.260.000, αντίστοιχα. Παρατηρήσαμε ότι στους ελέγχους που διενήργησε ο ανάδοχος για την επιλεξιμότητα των δαπανών για τις κατασκευαστικές εργασίες δεν γίνεται καμία αναφορά στις εν λόγω προσφορές. Επίσης στο έντυπο της τεχνικής αξιολόγησης που διενεργήθηκε στις

ΛΕΠΤΟΜΕΡΗΣ ΕΚΘΕΣΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ ΜΕ ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΛΕΓΚΤΗ ΓΙΑ ΤΟ 2017

23.7.2014 αναφέρεται ότι το επιλέξιμο κόστος για τις κατασκευαστικές εργασίες ανέρχεται στα €2.593.200 και ότι προκύπτει μετά από αφαίρεση του ποσού των €93.300 από το αρχικό αιτούμενο ποσό (€2.686.500), το οποίο αφορά στο κόστος κατασκευής κολυμβητικής δεξαμενής, χώρων αποδυτηρίων, spa και σάουνας, τα οποία δεν έχουν σχέση με τη λειτουργία της οινοποιητικής μονάδας. Επίσης σύμφωνα με τα τιμολόγια, αποδείξεις πληρωμής και τα πιστοποιητικά εκτελεσθείσας εργασίας του αρχιτέκτονα φαίνεται ότι ο αιτητής δεν ανέθεσε την κατασκευή του οινοποιείου σε κάποια από τις εργοληπτικές εταιρείες από τις οποίες εξασφάλισε σχετικές προσφορές αλλά σε μία τρίτη εργοληπτική εταιρεία.

Από στοιχεία του Εφόρου Εταιρειών και Επίσημου Παραλήπτη φαίνεται ότι κατά την περίοδο από 1.10.2015 μέχρι 31.5.2017, το πρόσωπο το οποίο κατείχε το 100% του μετοχικού κεφαλαίου της εν λόγω εργοληπτικής εταιρείας, κατείχε επίσης και το 50% του μετοχικού κεφαλαίου της αιτήτριας εταιρείας, γεγονός που καθιστά τις δύο εταιρείες ως συνδεδεμένες. Τα πιο πάνω στοιχεία επιβεβαιώνονται και στις οικονομικές καταστάσεις της εν λόγω εργοληπτικής εταιρείας για το έτος που έληξε στις 31.12.2013 οι οποίες υπογράφηκαν στις 4.8.2016 και στις οικονομικές καταστάσεις της αιτήτριας εταιρείας για το έτος που έληξε στις 31.12.2015. Σύμφωνα με στοιχεία του Εφόρου Εταιρειών και Επίσημου Παραλήπτη, το εν λόγω πρόσωπο μεταβίβασε στις 31.5.2017 με αναδρομική ισχύ την 1.10.2015, σε άλλο πρόσωπο, το μερίδιο που κατείχε στην εργοληπτική εταιρεία. Εκφράσαμε την άποψη ότι η πιο πάνω ενέργεια δεν διαφοροποιεί τη συμμετοχή του εν λόγω προσώπου στην υπό αναφορά εργοληπτική εταιρεία. Λαμβανομένου υπόψη των πιο πάνω φαίνεται ότι ο ανάδοχος δεν διενήργησε επαρκείς ελέγχους για την εξακρίβωση του εύλογου κόστους των κατασκευαστικών εργασιών του αιτητή, αλλά ούτε ο Οργανισμός εντόπισε τις υπό αναφορά ελλείψεις, ώστε να ζητήσει τις δέουσες εξηγήσεις. Δεδομένου ότι η εν λόγω επένδυση αποτελεί μια από τις μεγαλύτερες χρηματοδοτήσεις που παραχώρησε ο Οργανισμός, δημιουργούνται εύλογα ερωτηματικά για τους λόγους για τους οποίους δεν εφαρμόστηκαν οι πρόνοιες του εγχειριδίου για τη διενέργεια προσφορών και την εξακρίβωση του εύλογου κόστους των κατασκευαστικών εργασιών. Επιπρόσθετα, εκφράσαμε την άποψη ότι το γεγονός ότι στις κατασκευές περιλαμβάνονται υποδομές που δεν σχετίζονται με τη λειτουργία της οινοποιητικής μονάδας π.χ. κολυμβητικής δεξαμενής, χώρων αποδυτηρίων, spa και σάουνας, θα έπρεπε να προβληματίσει περαιτέρω τον Οργανισμό (πέραν της μη επιδότησης του κόστους ανέγερσής τους) καθώς υποδεικνύουν ότι η επένδυση θα χρησιμοποιείται και για άλλους σκοπούς πέραν αυτών για τους οποίους χρηματοδοτήθηκε και οι οποίοι προβλέπονται στο άρθρο 50 του Κανονισμού (ΕΕ) 1308/2013 και στο εγχειρίδιο εφαρμογής του Μέτρου.

Λόγω της σοβαρότητας των ερωτηματικών που προκύπτουν η Υπηρεσία μας σκοπεύει να προβεί σε επιπρόσθετο έλεγχο για το εν λόγω Μέτρο.»

Σύσταση: Για το πιο πάνω θέμα συστήνονται τα ακόλουθα:

- Ο Οργανισμός να διερευνήσει τη διαδικασία που εφάρμοσε ο ανάδοχος για την εξακρίβωση του εύλογου κόστους των κατασκευαστικών εργασιών που

ΛΕΠΤΟΜΕΡΗΣ ΕΚΘΕΣΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ ΜΕ ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΛΕΓΚΤΗ ΓΙΑ ΤΟ 2017

επιδοτήθηκαν βάσει των αιτήσεων 3α-527 και 3α-617 και να μας ενημερώσει για τα ευρήματά του.

- Ο Οργανισμός να μας εξηγήσει τους λόγους για τους οποίους παραχωρεί έγκριση για την ανέγερση οινοποιητικών μονάδων στις οποίες παράλληλα ανεγείρονται άλλες υποδομές οι οποίες παραπέμπουν σε άλλες χρήσεις που δεν προνοούνται στο νομικό πλαίσιο που διέπει τη λειτουργία του Μέτρου.

Σύσταση 1

Ανταπόκριση ΟΑΠ Ιούνιος 2018

Η πρακτική που ακολουθείται στην περίπτωση αιτήματος που αφορά στην ανέγερση οικοδομής για την οποία δεν υπάρχει Πολεοδομική Άδεια αλλά μόνο κατάθεση σχετικής αίτησης στην Πολεοδομική Αρχή, στην οποία εμπίπτει και η υπό αναφορά αίτηση με αρ. 3α-527, δεν λαμβάνονται υπόψη οι υποβληθείσες προσφορές για σκοπούς αξιολόγησης του εύλογου κόστους της δαπάνης, καθότι ενδέχεται τα αρχιτεκτονικά σχέδια να διαφοροποιηθούν κατά την εξέταση της πολεοδομικής αίτησης. Ως εκ τούτου, ως μέγιστο επιλέξιμο κόστος θεωρείται αυτό που ζητείται στην αίτηση, νοουμένου ότι είναι εντός του ανώτατου ορίου ανά τετραγωνικό μέτρο που καθορίζει το εγχειρίδιο εφαρμογής του Μέτρου και ότι το κόστος επιβεβαιώνεται από εκτίμηση κόστους του αρχιτέκτονα.

Επίσης το γεγονός ότι οι κτιριακές εγκαταστάσεις δεν υλοποιήθηκαν από μία από τις δύο εταιρείες οι οποίες υπέβαλαν προσφορά, αλλά από μία τρίτη εταιρεία η οποία πιθανόν να έχει σχέση με τους αιτητές δεν είναι απαγορευτικό, καθότι δεν υπάρχει πρόνοια στο εγχειρίδιο εφαρμογής του Μέτρου που να εξαιρεί τέτοιες περιπτώσεις.

Θέση Γενικού Ελεγκτή μετά την ανταπόκριση ΟΑΠ

«Η Υπηρεσία μας επισήμανε ότι η διαδικασία αυτή (εννοεί αυτήν που περιγράφεται από τον Οργανισμό) δεν προνοείται στους όρους εφαρμογής του Μέτρου και ότι είναι απαράδεκτη, αφού δεν παρέχει ικανοποιητικές ασφαλιστικές δικλείδες ελέγχου του εύλογου χαρακτήρα του κόστους.

Η Υπηρεσία μας επισήμανε ότι, σύμφωνα με τους όρους εφαρμογής του Μέτρου, σε περίπτωση υλοποίησης μέρους ή και του συνόλου των κατασκευαστικών έργων από νομικό πρόσωπο στο οποίο συμμετέχει ο αιτητής ως μέτοχος ή ως μέλος της διεύθυνσης/ διοίκησης, ως επιλέξιμη δαπάνη λογίζεται μόνο το κόστος των υλικών κατασκευής.

Βάσει των πιο πάνω η Υπηρεσία μας εξακολουθεί να διατηρεί τις απόψεις της ότι ο ανάδοχος δεν διενήργησε επαρκείς ελέγχους για την εξακρίβωση του εύλογου κόστους των κατασκευαστικών εργασιών του αιτητή.»

ΛΕΠΤΟΜΕΡΗΣ ΕΚΘΕΣΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ ΜΕ ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΛΕΓΚΤΗ ΓΙΑ ΤΟ 2017

Αναπόκριση ΟΑΠ Ιούλιος 2018

Ισχύει η αναπόκριση του ΟΑΠ όπως δόθηκε τον Ιούνιο 2018. Επιπλέον αναφέρεται ότι λόγω της πολυπλοκότητας και του μεγέθους του έργου, για επιβεβαίωση του κόστους ο ΟΑΠ έχει ζητήσει και παρουσιάζεται σε κάθε πληρωμή Επιμέτρηση Ποσοτήτων για επιβεβαίωση, ότι οι εργασίες που περιγράφονται στα σχετικά διατακτικά έχουν πραγματοποιηθεί.

Αναπόκριση ΟΑΠ Ιούλιος 2020

Ισχύουν τα προηγούμενα σχόλια.

Σύσταση 2

Αναπόκριση ΟΑΠ Ιούνιος 2018

Αναφορικά με τη δεύτερη σύσταση, το γεγονός ότι ένα πολύ μικρό μέρος του κτιρίου δεν καλύπτεται από τις πρόνοιες του Μέτρου δεν καθιστά το υπόλοιπο έργο ως μη επιλέξιμο, καθότι η χρήση του έργου επιβεβαιώνεται στην άδεια οικοδομής του.

Θέση Γενικού Ελεγκτή μετά την αναπόκριση ΟΑΠ

Η Υπηρεσία μας διαφωνεί με την άποψη του Επιτρόπου και προτίθεται να προβεί σε επιπρόσθετο έλεγχο για το εν λόγω Μέτρο.

Αναπόκριση ΟΑΠ Ιούλιος 2018

Ισχύει η αναπόκριση του ΟΑΠ όπως δόθηκε τον Ιούνιο 2018. Επιπλέον αναφέρεται ότι λόγω της πολυπλοκότητας και του μεγέθους του έργου, για επιβεβαίωση του κόστους ο ΟΑΠ έχει ζητήσει και παρουσιάζεται σε κάθε πληρωμή Επιμέτρηση Ποσοτήτων για επιβεβαίωση, ότι οι εργασίες που περιγράφονται στα σχετικά διατακτικά έχουν πραγματοποιηθεί.

Αναπόκριση ΟΑΠ Ιούλιος 2020

Ισχύουν τα προηγούμενα σχόλια.

(iv) «Η Υπηρεσία μας διεξήγαγε έλεγχο για την εφαρμογή του εν λόγω Μέτρου και κατά τα έτη 2014 και 2016 και τα σχετικά ευρήματα της καταγράφονται σε επιστολές που αποστάληκαν στον Οργανισμό στις 28.5.2015 και 30.5.2017, αντίστοιχα. Διαπιστώσαμε ότι σε ορισμένες περιπτώσεις ο Οργανισμός είτε δεν απάντησε με σαφήνεια στις υποδείξεις και συστάσεις της Υπηρεσίας μας είτε, παρά το γεγονός ότι συμφώνησε με αυτές, δεν προώθησε κατάλληλα και αποτελεσματικά μέτρα για τη λήψη διορθωτικών μέτρων με αποτέλεσμα παρόμοιες αδυναμίες να εντοπιστούν και στον παρόντα έλεγχο μας, αλλά και σε ελέγχους που διενήργησε το Όργανο Πιστοποίησης για το οικονομικό έτος που έληξε στις 15.10.2017, καθώς και η Μονάδα Εσωτερικού Ελέγχου. Εκφράσαμε την άποψη ότι, για σκοπούς βελτίωσης των ελεγκτικών διαδικασιών που διενεργούνται για την αποτελεσματική και νομότυπη παραχώρηση ενισχύσεων μέσω της εφαρμογής του Μέτρου και κατ' επέκταση του περιορισμού του ενδεχομένου δημιουργίας αχρεωστήτως καταβληθέντων οφειλών αλλά και της υλοποίησης των στόχων του Μέτρου, ο Οργανισμός πρέπει να εξετάζει με σοβαρότητα

ΛΕΠΤΟΜΕΡΗΣ ΕΚΘΕΣΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ ΜΕ ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΛΕΓΚΤΗ ΓΙΑ ΤΟ 2017

και υπευθυνότητα τα ευρήματα της Υπηρεσίας μας και των άλλων ελεγκτικών αρχών και να λαμβάνει άμεσα διορθωτικά μέτρα όπου ενδείκνυται.»

Σύσταση: Γίνεται εισήγηση όπως για σκοπούς παρακολούθησης των βελτιωτικών μέτρων που λαμβάνονται αποστέλλεται προς τον Επίτροπο σχετική έκθεση προόδου σε τακτά χρονικά διαστήματα αναφορικά με τις ενέργειες που προωθήθηκαν για συμμόρφωση προς τις υποδείξεις της Υπηρεσίας μας αλλά και των άλλων ελεγκτικών αρχών.

Ανταπόκριση ΟΑΠ Ιούνιος 2018

Συμφωνούμε με την εισήγησή.

Ανταπόκριση ΟΑΠ Ιούλιος 2020

Ισχύουν τα προηγούμενα σχόλια.

21. Προαιρετική Συνδεδεμένη Στήριξη Αιγοπροβάτων.

«Το Καθεστώς Προαιρετικής Συνδεδεμένης Στήριξης Αιγοπροβάτων παρέχει ενίσχυση μόνο στον βαθμό που απαιτείται για τη δημιουργία κινήτρου διατήρησης των τρεχόντων επιπέδων παραγωγής στον τομέα της αιγοπροβατοτροφίας. Κατά το οικονομικό έτος 2017 πραγματοποιήθηκαν πληρωμές ύψους €3.425.105 και €252.606 που αφορούσαν στα έτη 2016 και 2017, αντίστοιχα, καθώς και ανακλήσεις πληρωμών ύψους €248.967 που αφορούσαν στο έτος 2015. Όσον αφορά στο έτος 2015, η ανάκληση πληρωμών ύψους €248.967 προέκυψε, λόγω του ότι η βάση δεδομένων των Κτηνιατρικών Υπηρεσιών, η οποία χρησιμοποιήθηκε για τη διενέργεια των πληρωμών, περιελάμβανε λανθασμένα δεδομένα. Σχετικά με τη βάση δεδομένων, η ΓΔΓΑΑ, σε επιστολή της ημερ. 3.11.2016, αναφέρει ότι για το έτος 2014 διαπιστώθηκαν σαφή στοιχεία σοβαρών δυσλειτουργιών στη βάση αυτή.

Σε έλεγχο που πραγματοποίησε η Υπηρεσία μας στη βάση δεδομένων των Κτηνιατρικών Υπηρεσιών για το έτος 2017 διαπιστώθηκαν οι ακόλουθες σοβαρές αδυναμίες:

- Η βάση είχε καταχωρισμένα ζώα ως νεκρά, τα οποία ανευρέθηκαν ζωντανά στα κατεχόμενα.
- Δεν κατέστη δυνατή η προσπάθεια του ΟΑΠ την 1.12.2017 για εξαγωγή αξιόπιστων αποτελεσμάτων από τη βάση δεδομένων ζωικού πληθυσμού από το σύστημα των Κτηνιατρικών Υπηρεσιών, που υπήρχε στις 17.3.2017, καθώς εντοπίστηκαν λανθασμένες καταχωρίσεις σε κινήσεις ζώων (γεννήσεις, θάνατοι) και η κατάσταση περιείχε πολλαπλές εγγραφές ιδίων ενωτίων, παρά της αναμενόμενης μοναδικής εγγραφής.
- Το ποσοστό απόκλισης που εντοπίστηκε στους επιτόπιους ελέγχους από τη βάση δεδομένων για το έτος 2016 ανήλθε σε 7% και για το έτος 2017 σε 6%. Παρά το γεγονός ότι το ποσοστό αυτό παρουσιάζει αισθητή μείωση σε σχέση με τα έτη 2014 (30%) και 2015 (10%), εξακολουθεί να θεωρείται σημαντικό.
- Σύμφωνα με το άρθρο 42 του ΕΚ 809/2014: «Οι επιτόπιοι έλεγχοι περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, επίσης έλεγχο της ορθότητας και της συνέπειας καταχωρίσεων στο

ΛΕΠΤΟΜΕΡΗΣ ΕΚΘΕΣΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ ΜΕ ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΛΕΓΚΤΗ ΓΙΑ ΤΟ 2017

μητρώο και των δηλώσεων στην ηλεκτρονική βάση δεδομένων για τα ζώα, με βάση δείγμα δικαιολογητικών εγγράφων, όπως τιμολόγια αγορών και πωλήσεων, πιστοποιητικά σφαγής, κτηνιατρικά πιστοποιητικά και κατά περίπτωση διαβατήρια ζώου ή έγγραφα μεταφοράς». Σε έλεγχο της Υπηρεσίας μας, δείγματος έξι επιτόπιων επιθεωρήσεων που διενεργήθηκαν κατά τα έτη 2016 και 2017, όπου εντοπίστηκαν μεγάλες αποκλίσεις από τη βάση δεδομένων, διαπιστώθηκε ότι και στις έξι περιπτώσεις δεν μπόρεσε να δικαιολογηθεί πλήρως το μεγαλύτερο ποσοστό της απόκλισης και σε δύο περιπτώσεις δεν διερευνήθηκαν οι λόγοι της απόκλισης. Σημειώνουμε ότι στην επιστολή της ΓΔΓΑΑ ημερ. 28.7.2017 αναφέρεται ότι σε έλεγχο τους διαπίστωσαν ότι, η διασταύρωση των δικαιολογητικών εγγράφων κατά τον επιτόπιο έλεγχο δεν επιτελείται από τις Κτηνιατρικές Υπηρεσίες και δεν υπάρχουν στοιχεία ότι η υποχρεωτική αυτή διασταύρωση διενεργείται από τον ΟΑΠ, δημιουργώντας κίνδυνο για το Ταμείο.

- Στους αυτοελέγχους που πραγματοποιούνταν από τους κατόχους εκμεταλλεύσεων πριν την υποβολή αίτησης στον ΟΑΠ για το έτος 2017, διαπιστώθηκαν διαφορές από τη βάση δεδομένων, όσον αφορά σε χιλιάδες αιγοπρόβατα, οδηγώντας στο συμπέρασμα ότι η νομοθεσία δεν τηρείται, από πολλούς κατόχους εκμεταλλεύσεων, αφού δεν δηλώνουν καθόλου ή δηλώνουν με καθυστέρηση αλλαγές στο πληθυσμό των αιγοπροβάτων στις εκμεταλλεύσεις τους.

Στο άρθρο 35 του ΕΚ 809/2014, αναφέρεται ότι όταν από τους επιτόπιους ελέγχους αποκαλύπτονται σημαντικές περιπτώσεις μη συμμόρφωσης, η αρμόδια αρχή αυξάνει σε δέοντα βαθμό το ποσοστό των δικαιούχων που πρέπει να υποβληθούν σε επιτόπιο έλεγχο το επόμενο έτος. Ο ΟΑΠ μας πληροφόρησε ότι τα ποσοστά επιτόπιων ελέγχων για τα έτη 2015, 2016 και 2017 ανήλθαν σε 10,12%, 13,08% και 21,36%, αντίστοιχα. Σε επιστολή της ΓΔΓΑΑ ημερ 28.7.2017 αναφέρεται ότι, καθώς κατά το έτος υποβολής αιτήσεων 2015 εντοπίστηκαν υψηλά ποσοστά σφάλματος και συγκεκριμένα ποσοστό 62,7% όσον αφορά στους δικαιούχους και 11,7% όσον αφορά στα ζώα που δηλώθηκαν, τότε το ποσοστό επιτόπιων ελέγχων έπρεπε να έχει πολλαπλασιαστεί επί 4 για το έτος υποβολής αιτήσεων 2016, ήτοι ποσοστό ελέγχων 40%. Συνεπώς η συμμόρφωση με το εν λόγω άρθρο δεν διασφαλίζεται. Επίσης αναφέρεται ότι το πιο πάνω συνιστά σοβαρή ανεπάρκεια βασικού ελέγχου όσον αφορά την διενέργεια του απαιτούμενου αριθμού επιτόπιων ελέγχων για το έτος υποβολής αιτήσεων 2016, δημιουργώντας πάλι κίνδυνο για το Ταμείο. Σημειώνεται ότι για το έτος υποβολής αιτήσεων 2017, το ποσοστό ελέγχου αναμενόταν να είναι 20%, το οποίο έχει καλυφθεί από τον ΟΑΠ.

Επισημαίνεται ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή υποδεικνύει στον ΟΑΠ επί σειρά ετών τη δυσλειτουργία της βάσης δεδομένων, με τις τελευταίες επιστολές να τονίζουν έντονα τη δημιουργία κινδύνου προς το Ευρωπαϊκό Ταμείο. Επισημαίνεται επίσης ότι, η δυσλειτουργία και αναξιοπιστία της βάσης δεδομένων, με όλα τα συνεπαγόμενα προβλήματα, επισημάνθηκε επανειλημμένα σε ακόμα παλαιότερες εκθέσεις της Υπηρεσίας μας, τόσο προς τον ΟΑΠ, όσο και προς τις Κτηνιατρικές Υπηρεσίες, χωρίς ωστόσο, να προωθηθούν δραστικά μέτρα για επίλυση του προβλήματος. Λόγω του ότι το σύστημα αυτό αποτελεί την κύρια και μοναδική πηγή πληροφόρησης σχετικά με την αναγνώριση και καταγραφή αιγοπροβάτων για εξυπηρέτηση αναγκών, τόσο του ΟΑΠ, όσο και άλλων Τμημάτων της Δημοκρατίας όπως το

ΛΕΠΤΟΜΕΡΗΣ ΕΚΘΕΣΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ ΜΕ ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΛΕΓΚΤΗ ΓΙΑ ΤΟ 2017

Τμήμα Γεωργίας – Κέντρο Εξυπηρέτησης του Αγρότη και το Τμήμα Δασών, η Υπηρεσία μας είχε υποδείξει την ανάγκη για άμεση διόρθωσή της, επισημαίνοντας τους κινδύνους για επιβολή δημοσιονομικών διορθώσεων.»

Σύσταση: Γίνεται εισήγηση για άμεση συμμόρφωση του Οργανισμού με τις πρόνοιες των Κανονισμών και προώθηση αποτελεσματικών μέτρων για βελτίωση της αξιοπιστίας των δεδομένων που χρησιμοποιούνται για τις ενισχύσεις στον τομέα της αιγοπροβατοτροφείας, ώστε να μειωθεί ο κίνδυνος επιβολής δημοσιονομικών διορθώσεων στο μέλλον.

Αναπόκριση ΟΑΠ Ιούνιος 2018

Συμφωνούμε με τα ευρήματά και είναι συνεχής η προσπάθεια του Οργανισμού για συμμόρφωση με τους Ευρωπαϊκούς Κανονισμούς. Επίσης αναφέρεται ότι η αξιοπιστία της βάσης δεδομένων των Κτηνιατρικών Υπηρεσιών αξιολογήθηκε από τις ελεγκτικές αρχές της Ευρωπαϊκής Επιτροπής χωρίς ουσιαστικά ευρήματα και ότι η αξιοπιστία της εν λόγω βάσης δεν βρίσκεται πάντα στον απόλυτο έλεγχο του Οργανισμού.

Θέση Γενικού Ελεγκτή μετά την αναπόκριση ΟΑΠ

«Η Υπηρεσία μας εξακολουθεί να διατηρεί τις θέσεις της επί του θέματος, καθότι, όπως πληροφορηθήκαμε, ο έλεγχος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής διενεργήθηκε στο πλαίσιο άλλων πολλαπλών ελέγχων, αμέσως μετά την ολοκλήρωση της διενέργειας αυτοελέγχων από τους κατόχους εκμεταλλεύσεων και συνεπώς θεωρούμε ότι τα ευρήματα που αφορούσαν στη δυσλειτουργία της βάσης δεν είναι αντιπροσωπευτικά.»

Αναπόκριση ΟΑΠ Ιούλιος 2019

Ισχύει η αρχική θέση του ΟΑΠ. Συμφωνούμε με τα ευρήματά και είναι συνεχής η προσπάθεια του Οργανισμού για συμμόρφωση με τους Ευρωπαϊκούς Κανονισμούς. Επίσης αναφέρεται ότι η αξιοπιστία της βάσης δεδομένων των Κτηνιατρικών Υπηρεσιών αξιολογήθηκε από τις ελεγκτικές αρχές της Ευρωπαϊκής Επιτροπής χωρίς ουσιαστικά ευρήματα και ότι η αξιοπιστία της εν λόγω βάσης δεν βρίσκεται πάντα στον απόλυτο έλεγχο του Οργανισμού.

Αναπόκριση ΟΑΠ Ιούλιος 2020

Ισχύει η πρότερη θέση του ΚΟΑΠ.

22. Μεταβατική Εθνική Ενίσχυση στην Αιγοπροβατοτροφία (ΜΕΕΑ).

«Όπως αναφέρεται σε επιστολή μας προς το Υπουργείο ΓΑΑΠ ημερ. 20.9.2017, μετά την καταβολή των αποζημιώσεων από τον Οργανισμό Γεωργικής Ασφάλισης για το έτος 2016, παρέμεινε αδαπάνητο ποσό ύψους €4.000.000, το οποίο επιστράφηκε στο Υπουργείο ΓΑΑΠ και εμβάστηκε σε λογαριασμό καταθέσεων του Υπουργείου. Το ποσό αυτό χρησιμοποιήθηκε σύμφωνα με την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου αρ. 82.450 ημερ. 12.4.2017 για καταβολή μεταβατικής εθνικής ενίσχυσης στην αιγοπροβατοτροφία ως αντιστάθμισμα των δυσκολιών που αντιμετώπισαν οι αιγοπροβατοτρόφοι από την παρατεταμένη ανομβρία κατά την καλλιεργητική περίοδο 2015-2016, ύψους €4,27εκ. Συγκεκριμένα, η απόφαση ενέκρινε την παροχή κεφαλικής ενίσχυσης ύψους €14 ανά επιλέξιμο θηλυκό ζώο για τις αιγοπροβατοτροφικές μονάδες με κύρια κατεύθυνση την γαλακτοπαραγωγή και €4 ανά επιλέξιμο θηλυκό ζώο για τις υπόλοιπες αιγοπροβατοτροφικές μονάδες.

ΛΕΠΤΟΜΕΡΗΣ ΕΚΘΕΣΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ ΜΕ ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΛΕΓΚΤΗ ΓΙΑ ΤΟ 2017

Η νομική βάση της ενίσχυσης είναι η πιο πάνω απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου και ο Κανονισμός ΕΚ 1307/2013. Δικαιούχοι ήταν όλοι οι κάτοχοι εκμεταλλεύσεων γαλακτοπαραγωγής ή κρεατοπαραγωγής αιγοπροβάτων στις 28.3.2016 σύμφωνα με τη βάση δεδομένων των Κτηνιατρικών Υπηρεσιών και οι οποίοι ήταν εγγεγραμμένοι στο Μητρώο αιτητών ΟΑΠ ή επιθυμούσαν να εγγραφούν σε σύντομο χρονικό διάστημα. Ο ΟΑΠ δεν παρέλαβε αιτήσεις για την εν λόγω ενίσχυση.

Κατά το 2017 καταβλήθηκε, από εθνικά κονδύλια, σε δικαιούχους συνολικό ποσό ύψους €4.084.812. Από έλεγχο της ΜΕΕΑ, διαπιστώθηκαν τα ακόλουθα:

(α) Χρήση βάσης δεδομένων Κτηνιατρικών Υπηρεσιών. Ο ΟΑΠ χρησιμοποίησε για την επιλογή των επιλέξιμων πληθυσμών αιγοπροβάτων τη βάση δεδομένων των Κτηνιατρικών Υπηρεσιών στις 28.3.2016. Όπως αναφέρουμε και σε προηγούμενη παράγραφο της επιστολής μας, η εν λόγω βάση δεν θεωρείται αξιόπιστη, αφού παρουσιάζει υψηλά ποσοστά αποκλίσεων σε σχέση με τους πραγματικούς πληθυσμούς ζώων στις εκμεταλλεύσεις. Συνεπώς, προκύπτει σημαντικός κίνδυνος να δόθηκαν ενισχύσεις σε μη πραγματικούς δικαιούχους ή να δόθηκαν λανθασμένα ποσά χορηγιών.

(β) Επιτόπιοι και άλλοι έλεγχοι. Στο πλαίσιο της ΜΕΕΑ καταβλήθηκαν ενισχύσεις ύψους €30.092 σε 401 εκμεταλλεύσεις που δεν συμμετείχαν στο Μέτρο Προαιρετικής Συνδεδεμένης Στήριξης Αιγοπροβάτων 2016 (ΠΣΣΑ). Παρά το γεγονός ότι το εν λόγω ποσό αφορά ένα μικρό ποσοστό της συνολικής ενίσχυσης, επισημαίνουμε ότι δεν πραγματοποιήθηκαν επιτόπιοι έλεγχοι σε καμία από τις εν λόγω εκμεταλλεύσεις και, όπως προέκυψε από την εξέταση δείγματος από την Υπηρεσία μας, φαίνεται να μην διενεργήθηκαν ούτε αυτοέλεγχοι από τους κάτοχους των εκμεταλλεύσεων. Συνεπώς δεν υπήρξε οποιοσδήποτε έλεγχος για επιβεβαίωση του επιλέξιμου πληθυσμού αιγοπροβάτων.

Ο ΟΑΠ θεωρεί τους ελέγχους που πραγματοποιήθηκαν στο πλαίσιο του Μέρους ΠΣΣΑ 2016 επαρκείς και για τη ΜΕΕΑ 2017. Από έλεγχο σε δείγμα τεσσάρων εκμεταλλεύσεων που έλαβαν υψηλά ποσά πληρωμών από τη ΜΕΕΑ φαίνεται να πραγματοποιήθηκαν επιτόπιοι έλεγχοι, τον Οκτώβριο του 2015, μόνο σε δύο από αυτές, δηλαδή πέντε μήνες πριν από τις 28.3.2016. Συνεπώς, ακόμα και στις περιπτώσεις αυτές, κατά την άποψή μας, λόγω του μεγάλου χρονικού διαστήματος που μεσολάβησε, οι επιτόπιοι έλεγχοι που διενεργήθηκαν στο πλαίσιο του ΠΣΣΑ 2016, δεν μπορούν να θεωρηθούν ότι επιβεβαίωσαν τον επιλέξιμο πληθυσμό αιγοπροβάτων στις 28.3.2016.»

Σύσταση: Συστήνεται όπως πριν από την καταβολή ενισχύσεων, να διενεργούνται κατάλληλοι έλεγχοι για την επιβεβαίωση των επιλέξιμων πληθυσμών αιγοπροβάτων.

Ανταπόκριση ΟΑΠ Ιούνιος 2018

Ο ΟΑΠ εφάρμοσε όλες τις απαιτούμενες διατάξεις της κοινοτικής νομοθεσίας σχετικά με το εν λόγω Μέτρο και ότι σε περίπτωση εφαρμογής του εν λόγω Μέρους σε επόμενα έτη, θα ληφθούν υπόψη οι εισηγήσεις της Ελεγκτικής Υπηρεσίας.

Ανταπόκριση ΟΑΠ Ιούνιος 2019

Σε περίπτωση εφαρμογής του εν λόγω Μέτρου σε επόμενα έτη, θα ληφθούν υπόψη οι εισηγήσεις της Ελεγκτικής Υπηρεσίας.

Ανταπόκριση ΟΑΠ Ιούλιος 2020

Ισχύει η πρότερη θέση του ΚΟΑΠ.

23. Αχρεωστήτως καταβληθέντα ποσά σε διοικητικές κυρώσεις.

«Στις 31.12.2017 τα αχρεωστήτως καταβληθέντα ποσά του Οργανισμού ανήλθαν σε €3.184.383 σε σύγκριση με €3.402.847 στις 31.12.2016, δηλαδή παρουσίασαν μείωση ύψους €218.464 ή ποσοστό 6,4%. Σύμφωνα με το άρθρο 58 του Κανονισμού (ΕΕ) 1306/2013 τα κράτη μέλη θεσπίζουν, στο πλαίσιο της Κοινής Γεωργικής Πολιτικής, όλες τις νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις και λαμβάνουν όλα τα άλλα μέτρα που είναι αναγκαία για την αποτελεσματική προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης και ιδίως, μεταξύ άλλων, για την ανάκτηση αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών με τους τόκους και, εφόσον κρίνεται αναγκαίο, την κίνηση νομικών διαδικασιών προς τον σκοπό αυτό. Το ίδιο άρθρο διαλαμβάνει επίσης ότι τα κράτη μέλη πρέπει να εφαρμόζουν αποτελεσματικά συστήματα διαχείρισης και ελέγχου για να διασφαλίζεται η συμμόρφωση με τη νομοθεσία που διέπει τα καθεστώτα στήριξης της Ένωσης με σκοπό την ελαχιστοποίηση του κινδύνου πρόκλησης οικονομικής ζημιάς στην Ένωση. Από τον έλεγχο που διενεργήσαμε διαπιστώσαμε ότι ο Οργανισμός δεν εφαρμόζει επαρκείς διαδικασίες για την έγκαιρη και αποτελεσματική αναγνώριση και ανάκτηση των αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών, με αποτέλεσμα να αυξάνεται ο κίνδυνος αυτά να καταστούν επισφαλής και μη ανακτήσιμα. Αναφέρεται ότι, παρά το γεγονός ότι το θέμα τέθηκε και στις επιστολές της Υπηρεσίας μας για τον έλεγχο του Οργανισμού για τα έτη 2013, 2014, 2015 και 2016, εντούτοις εντοπίστηκαν και πάλι σημαντικές αδυναμίες στις διαδικασίες αναγνώρισης και ανάκτησης των αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών. Επιπρόσθετα, θεωρούμε ανεπαρκή την πρόβλεψη για ζημιές απομείωσης αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών που διενήργησε ο Οργανισμός για το έτος που έληξε στις 31.12.2017. Οι κυριότερες διαπιστώσεις μας από τον έλεγχο που διενεργήσαμε αναφορικά με τα πιο πάνω θέματα είναι οι ακόλουθες.

(α) Διαδικασία αναγνώρισης αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών από τα Τμήματα Έγκρισης Πληρωμών. Επιπρόσθετα της ευρωπαϊκής νομοθεσίας που αναφέρεται πιο πάνω, το άρθρο 40(2)(α) του περί Οργανισμού Αγροτικών Πληρωμών Νόμου του 2003 (Ν.64(Ι)/2003) διαλαμβάνει την τήρηση διαδικασιών για την εφαρμογή συστήματος για την αναγνώριση όλων των ποσών που οφείλονται στο Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Προσανατολισμού και Εγγυήσεων (ΕΓΤΠΕ) - Τμήμα Εγγυήσεων και για την καταγραφή σε βιβλίο οφειλετών όλων των οφειλών πριν από την είσπραξή τους καθώς και ότι το βιβλίο οφειλετών επιθεωρείται σε τακτά διαστήματα με στόχο τη λήψη μέτρων για την είσπραξη των ληξιπρόθεσμων χρεών. Σύμφωνα με τις διαδικασίες του Οργανισμού, η αναγνώριση των αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών γίνεται από το Τμήμα Έγκρισης Πληρωμών (ΤΕΠ) του Οργανισμού ή του αναδόχου, στις περιπτώσεις που αυτά προέκυψαν από την εφαρμογή Μέτρων που βρίσκονται σε αναδοχή, τα οποία έχουν και την ευθύνη της αποστολής της πρώτης γνωστοποίησης προς τους χρεώστες για το οφειλόμενο ποσό τους προς τον

ΛΕΠΤΟΜΕΡΗΣ ΕΚΘΕΣΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ ΜΕ ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΛΕΓΚΤΗ ΓΙΑ ΤΟ 2017

Οργανισμός. Στη συνέχεια, εάν ο αιτητής δεν προβεί στην τακτοποίηση της οφειλής, το Λογιστήριο, αναλαμβάνει τη λήψη περαιτέρω μέτρων για την ανάκτηση των οφειλών. Συνεπώς, εάν δεν προηγηθεί η διαδικασία για έγκαιρη αναγνώριση και γνωστοποίηση του αιτητή για το οφειλόμενο ποσό από τα ΤΕΠ, ενδέχεται τα περαιτέρω μέτρα να προωθηθούν από το Λογιστήριο με καθυστέρηση, με αποτέλεσμα να αυξάνεται ο κίνδυνος το οφειλόμενο ποσό να καταστεί επισφαλές. Διαπιστώσαμε ότι ο Οργανισμός τηρεί γραπτή εσωτερική διαδικασία μόνο για την ανάκτηση των αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών και οφειλόμενων τόκων από το Λογιστήριο, κάτι που δεν ισχύει για το ΤΕΠ. Ως εκ τούτου ενδέχεται οι διαδικασίες που ακολουθεί ο ΤΕΠ για την αναγνώριση των αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών, τη γνωστοποίηση του χρεώστη για την οφειλή του και την ετοιμασία της σχετικής έκθεσης γεγονότων στις περιπτώσεις όπου απαιτείται η λήψη νομικών μέτρων, να μην διενεργούνται σε όλες τις περιπτώσεις βάσει του ίδιου χειρισμού και στα ίδια χρονικά πλαίσια.»

Σύσταση: Για σκοπούς συμμόρφωσης με τις διατάξεις του άρθρου 40(2)α του Νόμου, ο Οργανισμός πρέπει να θεσπίσει διαδικασίες για την εφαρμογή συστήματος αναγνώρισης των αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών στο οποίο να καταγράφονται με σαφήνεια, μεταξύ άλλων, τα χρονικά πλαίσια εντός των οποίων πρέπει να γίνεται η αναγνώριση των χρεωστών, η αποστολή της πρώτης γνωστοποίησης και η ετοιμασία της έκθεσης γεγονότων όπου ενδείκνυται. Επίσης, οι διαδικασίες πρέπει να διασαφηνίζουν την ευθύνη του αρμόδιου λειτουργού για την εκτέλεση κάθε πράξης και να καθορίζουν τον τρόπο παρακολούθησης των διαδικασιών και υποβολής σχετικών αναφορών στους αρμόδιους Προϊστάμενους και στον Επίτροπο.

Ανταπόκριση ΟΑΠ Ιούνιος 2018

Συμφωνούμε με την εισήγησή και θα ληφθούν τα κατάλληλα μέτρα για βελτίωση της αποτελεσματικότητας της διαδικασίας ανάκτησης των αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών.

Ανταπόκριση ΟΑΠ Ιούλιος 2020

Ισχύουν τα προηγούμενα σχόλια.

(β) Έκδοση Κανονισμών για τη διαδικασία ανάκτησης αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών.

«Μέχρι σήμερα ο Οργανισμός δεν προώθησε ενέργειες για την έκδοση Κανονισμών για τη διαδικασία ανάκτησης αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών κατά παράβαση του άρθρου 45 του περί Οργανισμού Αγροτικών Πληρωμών Νόμου του 2003 (Ν.64(Ι)/2003). Συγκεκριμένα το υπό αναφορά άρθρο διαλαμβάνει ότι, για την καλύτερη εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος Νόμου ο Επίτροπος εκδίδει, με την έγκριση του Υπουργικού Συμβουλίου, Κανονισμούς για θέματα που αφορούν μεταξύ άλλων, τη διαδικασία ανάκτησης ποσών που απωλέσθηκαν λόγω παρατυπιών ή αμελειών, στα πλαίσια της διαχείρισης από τον Οργανισμό των πιστώσεων του Ταμείου Πληρωμών. Επισημαίνεται ότι το θέμα αυτό τέθηκε και στην επιστολή ημερ. 30.5.2016 της Υπηρεσίας μας προς τον Οργανισμό αναφορικά με τον έλεγχο του Οργανισμού για το έτος 2015.»

ΛΕΠΤΟΜΕΡΗΣ ΕΚΘΕΣΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ ΜΕ ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΛΕΓΚΤΗ ΓΙΑ ΤΟ 2017

Σύσταση: Επαναλαμβάνεται η σύστασή για άμεση προώθηση ενεργειών για έκδοση Κανονισμών που να διέπουν τη διαδικασία ανάκτησης αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών που διενεργεί ο Οργανισμός.

Ανταπόκριση ΟΑΠ Ιούνιος 2018

Συμφωνούμε με την εισήγησή και θα ληφθούν τα κατάλληλα μέτρα για βελτίωση της αποτελεσματικότητας της διαδικασίας ανάκτησης των αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών.

Ανταπόκριση ΟΑΠ Ιούλιος 2019

Έγινε περιγραφή, σε γενικές γραμμές, της διαδικασίας που ακολουθείται από την μονάδα διαχείρισης χρεωστών του ΤΤΕΛ και έχουν δοθεί εισηγήσεις και άλλες χρήσιμες πληροφορίες για να χρησιμοποιηθούν ως πρώτη ύλη και τροφή από τους νομικούς για την ετοιμασία προσχεδίου κανονισμών. Οι εν λόγω κανονισμοί θα ρυθμίζουν, μεταξύ άλλων, θέματα που αφορούν χρεώστες που έχουν αποβιώσει, ρύθμιση χρεών με δόσεις, παραγραφή οφειλών, λήψη νομικών μέτρων κ.α.

Ανταπόκριση ΟΑΠ Ιούλιος 2020

Θα εντατικοποιηθούν οι εργασίες για την ετοιμασία και οριστικοποίηση του σχετικού προσχεδίου, με στόχο την έκδοση των Κανονισμών εντός του τρέχοντος έτους

(γ) Διαδικασία ανάκτησης αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών από το Λογιστήριο.

«Παρατηρήσαμε ότι στην εσωτερική διαδικασία του Οργανισμού για την ανάκτηση αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών και οφειλόμενων τόκων από το Λογιστήριο δεν διευκρινίζεται το χρονικό περιθώριο μετά το πέρας του οποίου θα πρέπει να αποσταλούν υπενθυμητικές επιστολές προς τους οφειλότες που δεν ανταποκρίθηκαν στην πρώτη γνωστοποίηση που τους απέστειλε ο Οργανισμός και να προωθηθούν τυχόν ενέργειες για λήψη νομικών μέτρων εναντίον τους. Ως εκ τούτου, η λήψη απόφασης για το χρονικό περιθώριο που θεωρείται λογικό να παραχωρείται στον κάθε οφειλέτη για να ανταποκριθεί στην εξόφληση του χρέους του και τότε θα πρέπει να ληφθούν δικαστικά μέτρα εναντίον του εναπόκειται στην κρίση του αρμόδιου Τμήματος. Από έλεγχο που διενεργήσαμε στις επτά περιπτώσεις αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών του Οργανισμού οι οποίες στις 31.12.2017 κυμαίνονταν από €50.000 μέχρι €400.000 και οι οποίες ανέρχονταν στο συνολικό ποσό των €1.135.413 ή στο 36% του συνόλου των αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών, διαπιστώσαμε τα ακόλουθα:

- (i) **Οφειλή ύψους €87.224 από τον χρεώστη με αρ. μητρώου 8921.** Η αναγνώριση της οφειλής από τον Οργανισμό έγινε στις 16.12.2015, ημερομηνία κατά την οποία ο Οργανισμός απέστειλε προς τον εν λόγω οφειλέτη, ο οποίος αφορούσε εταιρεία, την πρώτη επιστολή για εξόφληση του χρέους του. Στη συνέχεια, ο Οργανισμός απέστειλε, στις 26.1.2016 και 2.6.2016, υπενθυμητικές επιστολές προς τον εν λόγω χρεώστη, ο οποίος στις 9.11.2017 υπέβαλε στον Οργανισμό πρόταση για σταδιακή εξόφληση του χρέους του η οποία προωθήθηκε στο ΤΕΠ για αξιολόγηση. Μέχρι την ολοκλήρωση του ελέγχου μας, τον Απρίλιο του 2018, ο Οργανισμός δεν είχε αξιολογήσει την πρόταση του χρεώστη, με αποτέλεσμα 28 μήνες μετά την

ΛΕΠΤΟΜΕΡΗΣ ΕΚΘΕΣΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ ΜΕ ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΛΕΓΚΤΗ ΓΙΑ ΤΟ 2017

αναγνώρισή του να μην έχουν προωθηθεί οποιαδήποτε αποτελεσματικά μέτρα για την ανάκτηση της οφειλής του. Επισημαίνεται ότι σε σχετική αλληλογραφία του Οργανισμού με τον εν λόγω χρεώστη αναφέρεται ότι η αίτηση για καταβολή της εκταρικής επιδότησης του 2016 σε σχέση με αγροτεμάχια που αιτείτο η εταιρεία ανελλιπώς τα τελευταία χρόνια, δεν υποβλήθηκε στο όνομα της εταιρείας αλλά στο όνομα του Διευθυντή και Γραμματέα της, γεγονός που δημιουργεί αμφιβολίες ως προς την ικανότητα και τις προθέσεις του χρεώστη για διακανονισμό της οφειλής. Ο Επίτροπος μάς πληροφόρησε ότι εντός του 2018 η υπό αναφορά οφειλή μειώθηκε στα €82.427, λόγω συμψηφισμού με πληρωτέο προς την εταιρεία ποσό. Μας πληροφόρησε επίσης ότι το μέρος της εκταρικής επιδότησης του 2017 και 2018 θα λογιστεί έναντι του χρέους της εταιρείας, βάσει γραπτής πρότασης του ιδίου του Διευθυντή της.

Ανταπόκριση ΟΑΠ Ιούλιος 2019

Το σημερινό υπόλοιπο ανέρχεται σε €77.485, μετά από τους συμψηφισμούς που έχουν διενεργηθεί με τις εγκριθείσες επιδοτήσεις για τα έτη 2017 και 2018.

Ανταπόκριση ΟΑΠ Ιούλιος 2020

Το σημερινό υπόλοιπο ανέρχεται σε €71.134, μετά από τους συμψηφισμούς που έχουν διενεργηθεί με τις εγκριθείσες επιδοτήσεις για το έτος 2019.

- (ii) **Οφειλή ύψους €126.732 από τον χρεώστη με αρ. μητρώου 8920.** Η αναγνώριση της οφειλής από τον Οργανισμό έγινε στις 17.11.2015, ημερομηνία κατά την οποία ο Οργανισμός απέστειλε προς τον εν λόγω οφειλέτη, την πρώτη επιστολή για εξόφληση του χρέους του. Παρατηρήσαμε ότι παρά το γεγονός ότι ο εν λόγω οφειλέτης δεν ανταποκρίθηκε στις υπενθυμητικές επιστολές που του απέστειλε ο Οργανισμός στις 4.2.2016, 3.2.2017 και 4.9.2017, ο Οργανισμός μέχρι τον Απρίλιο του 2018 που ολοκληρώθηκε ο σχετικός έλεγχος από την Υπηρεσία μας, δεν προώθησε οποιαδήποτε άλλα αποτελεσματικά μέτρα για την ανάκτηση του ποσού. Ο Οργανισμός μάς πληροφόρησε ότι προτίθεται να προωθήσει νομικά μέτρα εναντίον του οφειλέτη.

Ανταπόκριση ΟΑΠ Ιούλιος 2019

Η υπόθεση έχει ήδη προωθηθεί για λήψη νομικών μέτρων και βρίσκεται στο στάδιο της ετοιμασίας των δικογράφων.

Ανταπόκριση ΟΑΠ Ιούλιος 2020

Έχει καταχωρηθεί η αγωγή εναντίον του οφειλέτη. Η υπόθεση είναι ορισμένη για οδηγίες στις 29.09.20.

- (iii) **Οφειλή ύψους €363.702 από τον χρεώστη με αρ. μητρώου 8662.** Ο εν λόγω δικαιούχος κατέστη χρεώστης στις 24.6.2015, ημερομηνία κατά την οποία ο Οργανισμός του απέστειλε την πρώτη γνωστοποίηση για την οφειλή του. Παρατηρήσαμε ότι ο Οργανισμός, μετά την αποστολή της πρώτης υπενθυμητικής επιστολής στις 24.9.2015 δεν προώθησε οποιαδήποτε άλλα αποτελεσματικά

ΛΕΠΤΟΜΕΡΗΣ ΕΚΘΕΣΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ ΜΕ ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΛΕΓΚΤΗ ΓΙΑ ΤΟ 2017

μέτρα για την ανάκτηση του ποσού. Ο Οργανισμός μάς πληροφόρησε ότι προτίθεται να προωθήσει νομικά μέτρα εναντίον του οφειλέτη.

Ανταπόκριση ΟΑΠ Ιούλιος 2019

Η υπόθεση έχει ήδη προωθηθεί για λήψη νομικών μέτρων και βρίσκεται στο στάδιο της ετοιμασίας των δικογράφων.

Ανταπόκριση ΟΑΠ Ιούλιος 2020

Έχει καταχωρηθεί η αγωγή εναντίον του οφειλέτη. Η υπόθεση είναι ορισμένη για οδηγίες στις 15.10.20.

Βάσει των πιο πάνω, φαίνεται ότι, ο μη καθορισμός του χρονικού περιθωρίου που θα πρέπει να παραχωρείται στον οφειλέτη για εξόφληση του χρέους του, δημιουργεί αδικαιολόγητη καθυστέρηση στη λήψη, από τον Οργανισμό, έγκαιρων και αποτελεσματικών μέτρων για την ανάκτηση των αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών.

Επισημάναμε την αναφορά του Εφόρου Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων στην επιστολή του ημερ. 8.8.2012 σύμφωνα με την οποία ο Οργανισμός οφείλει να συμπεριφέρεται ως ιδιώτης πιστωτής, ο οποίος επιδιώκει να ανακτήσει το μεγαλύτερο δυνατό μέρος των ποσών που του οφείλονται, αφού σε αντίθετη περίπτωση, θα θεωρείται ότι παραχωρεί στην οφειλέτιδα επιχείρηση κρατική ενίσχυση, η οποία είναι ασύμβατη με τους κοινοτικούς κανόνες των κρατικών ενισχύσεων.

(iv) Οι άλλες τέσσερις περιπτώσεις του δείγματος αφορούν τους ακόλουθους οφειλέτες:

Αρ. μητρώου	Υπόλοιπο στις 31.12.2017 (€)	Χειρισμός από τον Οργανισμό
6541	51.311	Η οφειλή δημιουργήθηκε στις 17.12.2012 και βρίσκονται σε εξέλιξη νομικά μέτρα εναντίον του οφειλέτη. Σχετική αναφορά γίνεται στο σημείο (η) της παραγράφου.
6537	90.242	Η οφειλή δημιουργήθηκε στις 10.10.2012 και βρίσκονται σε εξέλιξη νομικά μέτρα εναντίον του οφειλέτη.
03999	139.940	Η οφειλή δημιουργήθηκε στις 25.11.2010 και ο χρεώστης τελεί υπό εκκαθάριση. Ο Οργανισμός δεν θα εισπράξει το οφειλόμενο ποσό. Σχετική αναφορά γίνεται στο σημείο (ζ)(iii) της παραγράφου.
7762	276.263	Η οφειλή δημιουργήθηκε στις 24.2.2014, ο Οργανισμός έλαβε δικαστικά μέτρα εναντίον του οφειλέτη και η εκδίκαση της υπόθεσης ολοκληρώθηκε στις 31.3.2016. Σχετική αναφορά γίνεται στο σημείο (ζ)(ii) της παραγράφου.»

ΛΕΠΤΟΜΕΡΗΣ ΕΚΘΕΣΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ ΜΕ ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΛΕΓΚΤΗ ΓΙΑ ΤΟ 2017

Σύσταση: Επιβάλλεται όπως ο Οργανισμός προωθή έγκαιρα αποτελεσματικά μέτρα για την ανάκτηση των αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών. Για τον πιο πάνω σκοπό γίνεται εισήγηση όπως στο εγχειρίδιο εφαρμογής της διαδικασίας ανάκτησης αχρεωστήτων καταβληθέντων ποσών καθοριστούν τα χρονικά πλαίσια για τη λήψη μέτρων ανάκτησης από το Λογιστήριο και την περαιτέρω προώθηση των περιπτώσεων οφειλετών στον νομικό σύμβουλο του Οργανισμού για λήψη δικαστικών μέτρων.

Ανταπόκριση ΟΑΠ Ιούνιος 2018

Το Τμήμα Λογιστηρίου θα προχωρήσει με τη σχετική αναθεώρηση της διαδικασίας και τη συμπερίληψη σε αυτή, της πιο πάνω εισήγησης.

Ανταπόκριση ΟΑΠ Ιούλιος 2019

Στην επικείμενη αναθεώρηση της διαδικασίας ανάκτησης των οφειλών όλες οι περιπτώσεις άνω των €1.000 θα αποστέλλονται για τη λήψη νομικών μέτρων μετά την παρέλευση δύο ετών από την ημερομηνία της επιστολής της πρώτης ενημέρωσης. Θα αποστέλλονται επίσης και περιπτώσεις με οφειλές κάτω των €1.000 εκεί που κρίνεται απαραίτητη και δικαιολογημένη η λήψη τέτοιων μέτρων.

Ανταπόκριση ΟΑΠ Ιούλιος 2020

Η εφαρμογή του εν λόγω μέτρου για οφειλές που υπερβαίνουν τα €1.000 έχει ήδη αρχίσει με την αποστολή, σε πρώτη φάση, 53 περιπτώσεων συνολικού ποσού ύψους €97.225 στους δικηγόρους του Οργανισμού. Σημειώνεται δε ότι μετά την γνωστοποίηση της πρόθεσης του Οργανισμού να προχωρήσει στη λήψη δικαστικών μέτρων, ορισμένοι από τους χρεώστες έχουν ανταποκριθεί με αποτέλεσμα να ξοφληθεί, μέχρι στιγμής, το ποσό των €14.438.

(δ) Ανάθεση στα Επαρχιακά Γραφεία της διαχείρισης αιτητών με χρεωστικά υπόλοιπα.

«Τον Ιανουάριο του 2016 ανατέθηκε, με τη σύμφωνη γνώμη του Επιτρόπου, η διαχείριση, από τα Επαρχιακά Γραφεία, μέρους των αιτητών με χρεωστικά υπόλοιπα καθότι οι πλείστες των περιπτώσεων χρεωστών που προκύπτουν από μη τήρηση δέσμευσης αφορούν εκταρικά μέτρα π.χ. αγροπεριβαλλοντικά και εξισωτικές πληρωμές που είναι μέτρα που χειρίζεται ο Οργανισμός αποκλειστικά μέσω των Επαρχιακών Γραφείων. Παρατηρήσαμε ότι, ενώ υπάρχει σε ισχύ γραπτή διαδικασία βάσει της οποίας καθορίζονται οι αρμοδιότητες των Επαρχιακών Γραφείων αναφορικά με τη διαχείριση των αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών και την ετοιμασία σχετικών αναφορών για την εκτελεσθείσα εργασία, εντούτοις αυτή δεν εφαρμόζεται ομοιόμορφα και τα Επαρχιακά Γραφεία δεν ενημερώνουν συστηματικά το αρμόδιο Τμήμα του Οργανισμού για την πρόοδο των εργασιών τους με αποτέλεσμα να παρατηρείται ανομοιομορφία στον χειρισμό και στην πρόοδο των εργασιών τους.»

Σύσταση: Συστήνεται όπως για τον πιο πάνω σκοπό καθοριστεί εκ νέου διαδικασία για τις αρμοδιότητες των Επαρχιακών Γραφείων αναφορικά με τη διαχείριση των αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών και την ετοιμασία σχετικών αναφορών κατά τακτά διαστήματα για ενημέρωση του Επιτρόπου και του Λογιστηρίου για την πρόοδο των εργασιών τους.

ΛΕΠΤΟΜΕΡΗΣ ΕΚΘΕΣΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ ΜΕ ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΛΕΓΚΤΗ ΓΙΑ ΤΟ 2017

Ανταπόκριση ΟΑΠ Ιούνιος 2018

Έχουν αποσταλεί στα Επαρχιακά Γραφεία τον Αύγουστο του 2016 Οδηγίες σχετικά με τις αρμοδιότητες και τον τρόπο χειρισμού των διαφόρων περιπτώσεων, μαζί με τα απαιτούμενα έντυπα που πρέπει να χρησιμοποιούνται και έχουν επεξηγηθεί σε κατ'ιδίαν συναντήσεις.

Ανταπόκριση ΟΑΠ Ιούλιος 2019

Σε συνέχεια των προηγούμενων οδηγιών που έχουν δοθεί για το πιο πάνω θέμα, ετοιμάζεται σημείωμα προς τους Υπεύθυνους των Επαρχιακών Γραφείων, μαζί με τις επικαιροποιημένες καταστάσεις των χρεωστών, υπενθυμίζοντας τους για την αναγκαιότητα υποβολής αναφορών, σε τακτά χρονικά διαστήματα (ανά εξάμηνο), σχετικά με την πορεία των εργασιών τους.

Ανταπόκριση ΟΑΠ Ιούλιος 2020

Οι επικαιροποιημένες καταστάσεις έχουν αποσταλεί στα επαρχιακά γραφεία και συζητηθεί μαζί με τους αρμόδιους λειτουργούς που έχουν αναλάβει τον χειρισμό τους. Η υποβολή των αναφορών για το πρώτο εξάμηνο του 2020 αναμένεται ότι θα γίνει με σημαντική καθυστέρηση, λόγω προσωρινής διακοπής των σχετικών ενεργειών ανάκτησης που προκάλεσε η πανδημία του Covid-19.

(ε) Λήψη νομικών μέτρων εναντίον οφειλετών του Οργανισμού.

«Από έλεγχο που διενεργήσαμε για σκοπούς εξακρίβωσης της επάρκειας των ενεργειών που λαμβάνει ο Οργανισμός για τη λήψη νομικών μέτρων εναντίον των οφειλετών που δεν ανταποκρίθηκαν στις ειδοποιήσεις του Οργανισμού για εξόφληση των οφειλών τους διαπιστώσαμε τα ακόλουθα:

- (i) Ο Οργανισμός δεν προωθεί άμεσα στον νομικό του σύμβουλο τις περιπτώσεις οφειλετών που θα πρέπει να ληφθούν νομικά μέτρα εναντίον τους, αλλά αυτό γίνεται όταν συγκεντρωθεί σημαντικός αριθμός περιπτώσεων, με αποτέλεσμα να δημιουργείται σημαντική καθυστέρηση η οποία ενδέχεται να επηρεάσει αρνητικά τις προοπτικές επιτυχίας για ανάκτηση των οφειλών. Συγκεκριμένα η τελευταία φορά που παραχωρήθηκε έγκριση από τον Επίτροπο για λήψη νομικών μέτρων εναντίον οφειλετών ήταν βάσει σχετικού σημειώματος ημερ. 17.7.2015, ενώ πρόσφατα προωθούνται ενέργειες για λήψη νομικών μέτρων εναντίον οφειλετών των οποίων το χρέος δημιουργήθηκε μετέπειτα της προαναφερθείσας ημερομηνίας. Επισημαίνεται ότι στα σημεία (i), (ii) και (iii) της παραγράφου (γ) πιο πάνω, παραθέτουμε παραδείγματα δικαιούχων οι οποίοι ενώ αναγνωρίστηκαν ως χρεώστες από το 2015 και δεν ανταποκρίθηκαν στις ειδοποιήσεις του Οργανισμού για εξόφληση των οφειλών τους μέχρι σήμερα, ο Οργανισμός δεν έλαβε νομικά μέτρα εναντίον τους.

Ανταπόκριση ΟΑΠ Ιούλιος 2019

Στις 15.11.2018 εγκρίθηκε από τον Επίτροπο εισήγηση του αρμοδίου Τμήματος, για λήψη νομικών μέτρων εναντίον όλων των υπόλοιπων οφειλετών με ποσά άνω των €1.000 των οποίων το χρέος δημιουργήθηκε πριν το 2018. Όσο δε αφορά τις τρεις περιπτώσεις που αναφέρονται πιο πάνω, βλέπε τα σχόλια μας κάτω από το κάθε ένα σημείο της παραγράφου (γ).

Ανταπόκριση ΟΑΠ Ιούλιος 2020

Βλέπετε σχετικό σχόλιο κάτω από την παράγραφο (γ)(iv). Όσον αφορά δε τις τρεις περιπτώσεις που αναφέρονται πιο πάνω, βλέπε τα σχόλια μας κάτω από το κάθε ένα σημείο της παραγράφου (γ).

(iii) Μέχρι την ημερομηνία του ελέγχου μας στις 9.5.2018 εκκρεμούσε η λήψη μέτρων εκτέλεσης σε τέσσερις περιπτώσεις υποθέσεων οφειλετών οι οποίες εκδικάστηκαν και η απόφαση του Δικαστηρίου εκδόθηκε υπέρ του Οργανισμού. Σχετική αναφορά για τις εν λόγω περιπτώσεις γίνεται στο σημείο (ii) της παραγράφου (ζ) πιο κάτω. Επισημίναμε ότι ο Οργανισμός σε ηλεκτρονική του αλληλογραφία ημερ. 24.5.2017, σύστησε στον νομικό του σύμβουλο όπως στις τέσσερις υπό αναφορά περιπτώσεις, αλλά και σε άλλες παρόμοιες, να ενεργεί, χωρίς τη λήψη οδηγιών από τον Οργανισμό, με κάθε νόμιμο μέτρο εκτέλεσης που παρέχεται, καθότι η νομοθεσία δεν παρέχει διακριτική εξουσία στον Οργανισμό για μη διεκδίκηση αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών. Ο νομικός σύμβουλος σε απάντησή του στις 24.5.2017 και στη συνέχεια σε σχετική υπενθύμισή του στις 16.1.2018 ανέφερε ότι θεωρεί απαραίτητη την αποστολή ρητών και συγκεκριμένων οδηγιών από τον Οργανισμό για τα μέτρα εκτέλεσης που θα εφαρμόσει καθότι κάθε μέτρο εκτέλεσης έχει ως αποτέλεσμα την επιβάρυνση του Οργανισμού με επιπλέον έξοδα, πραγματικά και δικηγορικά και ζητεί από τον Οργανισμό την αποστολή σαφών οδηγιών για τις υπό αναφορά τέσσερις περιπτώσεις. Μέχρι την ημερομηνία ολοκλήρωσης του ελέγχου μας στις 9.5.2018, εκκρεμούσε η απάντηση στην ηλεκτρονική αλληλογραφία του νομικού συμβούλου και η αποστολή προς αυτόν ρητών και συγκεκριμένων οδηγιών για τα μέτρα εκτέλεσης που ενδεχομένως θα πρέπει να ληφθούν στις υπό αναφορά τέσσερις περιπτώσεις οφειλετών, παρά τις επανειλημμένες γραπτές υπενθυμίσεις από το εσωτερικό νομικό τμήμα του Οργανισμού.»

Ανταπόκριση ΟΑΠ Ιούλιος 2019

Για τις δύο εκ των πιο πάνω υποθέσεων έχει εγγραφεί, κατόπιν διεξαγωγής έρευνας στο κτηματολόγιο, Μέμο σε ακίνητη περιουσία που εντοπίστηκε στο όνομα των οφειλετών. Για την τρίτη υπόθεση καταχωρήθηκε αίτημα για εκκαθάριση της εταιρείας, το οποίο ορίστηκε για απόδειξη στις 26.09.19. Για την τελευταία υπόθεση καταχωρήθηκε αίτηση έρευνας, η οποία ορίστηκε για ακρόαση στις 10.10.19.

Ανταπόκριση ΟΑΠ Ιούλιος 2020

Για τις δύο υποθέσεις στις οποίες ο Οργανισμός έχει εγγράψει Μέμο σε ακίνητη ιδιοκτησία που εντοπίστηκε στο όνομα των οφειλετών, δεν έχει σημειωθεί οποιαδήποτε εξέλιξη. Για την τρίτη υπόθεση εκδόθηκε διάταγμα εκκαθάρισης της εταιρείας και ως συνέπεια τούτου καταχωρήθηκε το σχετικό έντυπο επαλήθευσης χρέους στον επίσημο παραλήπτη, ο οποίος διορίστηκε ως εκκαθαριστής της εναγόμενης εταιρείας. Για την τελευταία υπόθεση καταχωρήθηκε αίτηση έρευνας (μηνιαίων δόσεων), η οποία είναι ορισμένη για ακρόαση στις 28.09.20.

ΛΕΠΤΟΜΕΡΗΣ ΕΚΘΕΣΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ ΜΕ ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΛΕΓΚΤΗ ΓΙΑ ΤΟ 2017

Σύσταση: Όπως αναφέρεται και στη σύστασή στην παράγραφο (γ) πιο πάνω, ο Οργανισμός θα πρέπει να προωθεί έγκαιρα, εντός καθορισμένου χρονικού πλαισίου, στον νομικό σύμβουλο τις περιπτώσεις οφειλετών εναντίον των οποίων πρέπει να ληφθούν νομικά μέτρα. Επίσης, ο Οργανισμός θα πρέπει να διερευνήσει τους λόγους για τους οποίους εκκρεμεί, μέχρι σήμερα, η ετοιμασία έκθεσης γεγονότων για τις υπό αναφορά οκτώ περιπτώσεις οφειλετών και η λήψη δικαστικών μέτρων εναντίον τους, καθώς και για την καθυστέρηση που παρατηρείται στην αποστολή οδηγιών στον νομικό σύμβουλο αναφορικά με τη λήψη μέτρων εκτέλεσης.

Ανταπόκριση ΟΑΠ Ιούνιος 2018

Συμφωνούμε με την εισήγησή. Ο Οργανισμός θα προχωρήσει σε διαβούλευση με τους νομικούς του συμβούλους σχετικά με τα διάφορα μέτρα εκτέλεσης που θα μπορούσαν να αναληφθούν, λαμβάνοντας υπόψη τις ιδιομορφίες της κάθε περίπτωσης όπως επίσης και την προοπτική επιτυχίας τους.

Ανταπόκριση ΟΑΠ Ιούλιος 2019

Βλέπε τα σχόλια μας κάτω από το κάθε ένα σημείο.

Ανταπόκριση ΟΑΠ Ιούλιος 2020

Από τις οκτώ υποθέσεις οφειλετών εκκρεμούν οι πέντε για τις οποίες έχουν αποσταλεί οι εκθέσεις γεγονότων στους εξωτερικούς νομικούς και στη συνέχεια ετοιμαστεί τα σχετικά δικόγραφα. Οι υποθέσεις αυτές βρίσκονται στο στάδιο για σχόλια από τους αρμόδιους λειτουργούς.

(στ) Χειρισμός αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών από τα εμπλεκόμενα Τμήματα του Οργανισμού.

«Όπως αναφέρουμε και πιο πάνω, σύμφωνα με τις εσωτερικές διαδικασίες του Οργανισμού, τα ΤΕΠ του Τμήματος Άμεσων Πληρωμών και του Τμήματος Κοινών Οργανώσεων Αγοράς και Αγροτικής Ανάπτυξης έχουν την αρμοδιότητα για την αναγνώριση των χρεωστών και την αποστολή προς αυτούς της πρώτης γνωστοποίησης για την οφειλή τους και το Λογιστήριο για τη λήψη περαιτέρω μέτρων ανάκτησης των οφειλών μεταξύ των οποίων και της προώθησης των οφειλετών στον νομικό σύμβουλο του Οργανισμού για λήψη νομικών μέτρων εναντίον τους. Η προώθηση των περιπτώσεων οφειλετών στον νομικό σύμβουλο του Οργανισμού γίνεται μέσω του εσωτερικού νομικού τμήματος του Οργανισμού ενώ η αποστολή οδηγιών προς τον νομικό σύμβουλο για τη λήψη νομικών μέτρων και μέτρων εκτέλεσης γίνεται από τον Προϊστάμενο του Τμήματος Άμεσων Πληρωμών, ο οποίος προϊστάται του εσωτερικού νομικού τμήματος του Οργανισμού. Λαμβανομένου υπόψη ότι το Λογιστήριο έχει την ευθύνη για την ανάκτηση των οφειλών θεωρούμε ότι θα πρέπει να τυγχάνει τακτικής ενημέρωσης για την πρόοδο των εργασιών των ΤΕΠ και του εσωτερικού νομικού τμήματος του Οργανισμού. Παρατηρήσαμε επίσης ότι οι αρμοδιότητες του εσωτερικού νομικού τμήματος περιορίζονται μόνο στην προώθηση των περιπτώσεων οφειλετών στον νομικό σύμβουλο, νοουμένου ότι πρώτα έχουν ετοιμαστεί οι απαιτούμενες εκθέσεις γεγονότων από τα ΤΕΠ, με αποτέλεσμα ο ρόλος του στην παρακολούθηση των εν λόγω υποθέσεων να είναι υποβαθμισμένος.»

ΛΕΠΤΟΜΕΡΗΣ ΕΚΘΕΣΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ ΜΕ ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΛΕΓΚΤΗ ΓΙΑ ΤΟ 2017

Σύσταση: Γίνεται εισήγηση όπως για σκοπούς ενημέρωσης και καλύτερου συντονισμού, τα ΤΕΠ και το εσωτερικό νομικό τμήμα του Οργανισμού ετοιμάζουν σε καθορισμένα χρονικά διαστήματα εκθέσεις αναφορικά με τις εργασίες τους που αφορούν στα αχρεωστήτως καταβληθέντα ποσά τις οποίες να κοινοποιούν στον Επίτροπο και στο Λογιστήριο. Γίνεται επίσης εισήγηση όπως για σκοπούς αποτελεσματικής και αποδοτικής διεκπεραίωσης των εργασιών που αφορούν σε νομικά θέματα, εξεταστεί το ενδεχόμενο το εσωτερικό νομικό τμήμα του Οργανισμού, να λειτουργεί ανεξάρτητα και να υπάγεται απευθείας στον Επίτροπο.

Ανταπόκριση ΟΑΠ Ιούνιος 2018

Ο Επίτροπος μάς πληροφόρησε ότι υπάρχει ήδη ανεξάρτητη Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης και Νομικών Θεμάτων που υπάγεται απευθείας στον Επίτροπο.

Θέση Γενικού Ελεγκτή μετά την ανταπόκριση ΟΑΠ

«Η Υπηρεσία μας εξακολουθεί να διατηρεί τις θέσεις επί του θέματος, εφόσον η σύστασή μας αφορά στο εσωτερικό νομικό τμήμα του Οργανισμού, το οποίο υπάγεται στον Προϊστάμενο του Τμήματος Άμεσων Πληρωμών.»

Ανταπόκριση ΟΑΠ Ιούλιος 2019

Η Υπηρεσία Καταπολέμησης Απάτης και Νομικών Θεμάτων που υπάγεται απευθείας στον Επίτροπο, θα ενισχυθεί περαιτέρω με την πρόσληψη νέου νομικού.

Ανταπόκριση ΟΑΠ Ιούλιος 2020

Η Υπηρεσία Καταπολέμησης Απάτης και Νομικών Θεμάτων υπάγεται απευθείας στον Επίτροπο και έχει ενισχυθεί με την πρόσληψη νέου νομικού.

(ζ) Πρόβλεψη για ζημιές απομείωσης από αχρεωστήτως καταβληθέντα ποσά.

«Ο Οργανισμός διενεργεί, από το 2013, γενική πρόβλεψη για ζημιές απομείωσης στα αχρεωστήτως καταβληθέντα ποσά. Στις 31.12.2013 καταχωρίστηκε πρόβλεψη για ζημιές απομείωσης για το 9% των αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών και έκτοτε ο λογαριασμός πρόνοιας παρουσιάζει μικρή αύξηση, με αποτέλεσμα στις 31.12.2017 να ανέλθει στο 13% των αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών που αντιστοιχεί στο ποσό των €407.385. Βάσει των αποτελεσμάτων του ελέγχου που διενεργήσαμε στην ηλικία των αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών στις 31.12.2017 και σε τέσσερις περιπτώσεις οφειλετών, των οποίων το χρέος ανέρχεται στο συνολικό ποσό των €363.169 και για το οποίο εκδόθηκε απόφαση του Δικαστηρίου υπέρ του Οργανισμού η οποία προς το παρόν παραμένει ανεκτέλεστη, θεωρούμε ότι η πρόβλεψη για ζημιές απομείωσης που διενήργησε ο Οργανισμός στις 31.12.2017 είναι ανεπαρκής.»

Επισημάνουμε σχετικά τα ακόλουθα:

- (i) **Διαχωρισμός των χρεωστών στις 31.12.2017 και 31.12.2016 σε ομάδες ανάλογα με το έτος γήρανσής τους.** Στον ακόλουθο πίνακα παρατίθενται ηλικιακά ανά έτος οι χρεώστες του Οργανισμού κατά τις 31.12.2017 και 31.12.2016 και οι κυριότεροι λόγοι μεταβολής του υπολοίπου τους ανά έτος.

ΛΕΠΤΟΜΕΡΗΣ ΕΚΘΕΣΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ ΜΕ ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΛΕΓΚΤΗ ΓΙΑ ΤΟ 2017

	31.12.2017	31.12.2016	
	€	€	
2017	55.255	-	
2016	37.822	105.307	Η μείωση οφείλεται κυρίως σε συμψηφισμούς των οφειλών με εγκεκριμένες επιδοτήσεις
2015	676.029	687.490	»
2014	514.706	525.285	»
2013	1.120.942	1.164.593	Η μείωση οφείλεται εν μέρει σε ανάκτηση οφειλής ύψους €30.000
2012	377.354	382.033	Η μείωση οφείλεται κυρίως σε συμψηφισμούς των οφειλών με εγκεκριμένες επιδοτήσεις
2011	124.571	126.507	»
2010	233.189	366.899	Η διαφορά οφείλεται εν μέρει σε μείωση οφειλής κατά €93.294 που αντιστοιχεί στην ευρωπαϊκή ενίσχυση η οποία επιστράφηκε στα ευρωπαϊκά ταμεία λόγω του ότι δεν θα ανακτηθεί το χρέος και σε μείωση άλλης οφειλής κατά €39.911 λόγω αποπληρωμής.
2009	10.164	10.382	Δεν υπάρχει ιδιαίτερη μεταβολή
2008	20.081	20.081	Δεν υπάρχει μεταβολή.
2007	13.722	13.722	
2006	548	548	»
ΣΥΝΟΛΟ	3.184.383	3.402.847	

Βάσει των πιο πάνω φαίνεται ότι η ανάκτηση των οφειλών επιτυγχάνεται κυρίως μέσω συμψηφισμών με εγκεκριμένες επιδοτήσεις οι οποίοι ωστόσο διενεργήθηκαν ως επί το πλείστον σε οφειλές που δημιουργήθηκαν τα τελευταία έξι έτη.

- (ii) **Εξέταση περιπτώσεων οφειλετών για τις οποίες εκκρεμεί η λήψη μέτρων εκτέλεσης.** Σύμφωνα με στοιχεία που μας προσκόμισε ο Οργανισμός, στο υπόλοιπο των χρεωστών στις 31.12.2017 συμπεριλαμβάνονται οφειλές τεσσάρων δικαιούχων συνολικού ποσού €363.169, οι οποίες ενώ εκδικάστηκαν και η απόφαση του Δικαστηρίου ήταν υπέρ του Οργανισμού, εκκρεμεί μέχρι σήμερα η λήψη μέτρων εκτέλεσης για την ανάκτηση των οφειλών. Επισημαίνεται ότι, σε σχετική αλληλογραφία ημερ. 16.1.2018 του νομικού συμβούλου του Οργανισμού επισημαίνεται ότι δεν υπάρχουν προοπτικές επιτυχίας για ανάκτηση των οφειλών από τη λήψη περαιτέρω μέτρων εκτέλεσης, πέραν αυτών που ήδη λήφθηκαν.
- (iii) Στο υπόλοιπο των αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών κατά την 31.12.2017 περιλαμβάνονται αποθανόντες επισφαλείς χρεώστες ύψους €67.601 εκ των

ΛΕΠΤΟΜΕΡΗΣ ΕΚΘΕΣΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ ΜΕ ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΛΕΓΚΤΗ ΓΙΑ ΤΟ 2017

οποίων για τους €36.574 έχουν περάσει πέντε έτη από την αρχική ημερομηνία της οφειλής, με αποτέλεσμα τα περιθώρια συμψηφισμού να είναι πλέον ανύπαρκτα. Επίσης, περιλαμβάνεται ποσό ύψους €139.940 που αφορά σε χρεώστη εταιρεία (αρ. μητρώου 03999) η οποία βρίσκεται σε διαδικασία εκκαθάρισης. Αναφέρεται ότι σύμφωνα με επιστολή ημερ. 8.2.2016 του Εκκαθαριστή, ο Οργανισμός ανήκει στους μη προνομιούχους πιστωτές και δεν θα εισπράξει κανένα ποσό από την εκκαθάριση της εταιρείας. Ο Επίτροπος μάς πληροφόρησε ότι ο Οργανισμός διέγραψε το προς επιστροφή προς την ΕΕ ποσό που ανερχόταν στα €93.293, δυνάμει διατάξεων του Κανονισμού (ΕΕ) 1306/2013. Ως αποτέλεσμα παρέμεινε στα βιβλία του Οργανισμού, ως οφειλόμενο, το ποσό των €139.940 που αντιστοιχεί στην εθνική επιδότηση που παραχωρήθηκε στον εν λόγω χρεώστη.

Λαμβανομένου υπόψη των πιο πάνω θεωρούμε ότι, ο Οργανισμός πρέπει να διενεργεί γενική και ειδική πρόβλεψη για ζημιές απομείωσης. Η γενική πρόβλεψη πρέπει να διενεργείται για αναγνώριση ζημιών που ενδέχεται να προκύψουν λόγω της γήρανσης των οφειλών και του αργού ρυθμού ανάκτησής τους. Η ειδική πρόβλεψη πρέπει να διενεργείται για αναγνώριση της ζημιάς που θα προκύψει λόγω του ότι υπάρχουν βάσιμα στοιχεία ότι οι προοπτικές για ανάκτηση συγκεκριμένων οφειλών είναι περιορισμένες. Συναφώς θεωρούμε ότι ο Οργανισμός θα έπρεπε να καταχωρίσει στις οικονομικές καταστάσεις για το έτος που έληξε στις 31.12.2017 ειδική πρόβλεψη για ζημιές απομείωσης η οποία να ανέρχεται τουλάχιστον στο ποσό των €570.710 που αποτελεί το άθροισμα των υπό αναφορά περιπτώσεων (€363.169 + €67.601 + €139.940). Επισημαίνεται ότι η ανεπάρκεια της πρόβλεψης για ζημιές απομείωσης που καταχωρίστηκε στις οικονομικές καταστάσεις του Οργανισμού για το έτος που έληξε στις 31.12.2017 εντοπίστηκε και από τους ιδιώτες ελεγκτές του Οργανισμού, οι οποίοι υπέδειξαν ότι θα έπρεπε, βάσει δικής τους εκτίμησης, να ανέλθει στο ποσό των €971.609 το οποίο αντιστοιχεί στο 31% του υπολοίπου των αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών στις 31.12.2017. Ο Οργανισμός ανέφερε στην επιστολή διαβεβαιώσεων που παρείχε στους ιδιώτες ελεγκτές ότι το θέμα θεωρήθηκε επουσιώδες, τόσο μεμονωμένα όσο και αθροιστικά, στις οικονομικές καταστάσεις ως σύνολο. Στην επιστολή αναφέρθηκε επίσης ότι επειδή το συγκεκριμένο θέμα προέκυψε από διαφορά στις εκτιμήσεις, λόγω και της ιδιαιτερότητας που το χαρακτηρίζει, ο Οργανισμός θα το μελετήσει κατά το επόμενο έτος.»

Σύσταση: Για σκοπούς αποφυγής του ενδεχομένου οι οικονομικές καταστάσεις να παρουσιάζουν ουσιώδη σφάλματα ή παραλείψεις, ο Οργανισμός πρέπει να διενεργεί γενική και ειδική πρόβλεψη για ζημιές απομείωσης. Επιπρόσθετα γίνεται εισήγηση όπως εξετάσει και προωθήσει κατάλληλες διαδικασίες για διαγραφή των οφειλόμενων ποσών που αναφέρονται στο σημείο (iii) της παραγράφου (ζ) πιο πάνω.

Ανταπόκριση ΟΑΠ Ιούνιος 2018

Ήδη γίνεται ειδική και γενική πρόβλεψη βάσει εκτιμήσεων του Οργανισμού. Το θέμα της διαγραφής οφειλόμενων ποσών θα ρυθμιστεί μέσω της έκδοσης Κανονισμών βάσει του άρθρου 45 του περί Οργανισμού Αγροτικών Πληρωμών Νόμου του 2003.

ΛΕΠΤΟΜΕΡΗΣ ΕΚΘΕΣΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ ΜΕ ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΛΕΓΚΤΗ ΓΙΑ ΤΟ 2017

Θέση Γενικού Ελεγκτή μετά την ανταπόκριση ΟΑΠ

Η Υπηρεσία μας διαφωνεί με την υπό αναφορά θέση του Επιτρόπου και επιστά την «προσοχή στη σημείωση 7.2 των οικονομικών καταστάσεων του ΟΑΠ για το έτος που έληξε στις 31.12.2017, όπου γίνεται ρητή αναφορά στη διενέργεια μόνο γενικής πρόβλεψης για ζημιές απομείωσης και όχι ειδικής πρόβλεψης.»

Ανταπόκριση ΟΑΠ Ιούλιος 2019

Στις Οικονομικές Καταστάσεις του 2018, ο Οργανισμός προέβηκε σε πρόβλεψη για ζημιές απομείωσης στο συνολικό ποσό των χρεωστών το υπόλοιπο των οποίων υπερβαίνει τα πέντε έτη σε σχέση με το έτος αναφοράς, εκτός εκείνων των περιπτώσεων για τις οποίες υπάρχουν βάσιμα στοιχεία ότι οι προοπτικές για ανάκτηση τους είναι υπαρκτές. Το θέμα της διαγραφής οφειλόμενων ποσών θα ρυθμιστεί μέσω της έκδοσης Κανονισμών βάσει του άρθρου 45 του περί Οργανισμού Αγροτικών Πληρωμών Νόμου του 2003.

Ανταπόκριση ΟΑΠ Ιούλιος 2020

Η πιο πάνω πολιτική (βλέπε στην Ανταπόκριση ΟΑΠ Ιούλιος 2019), ακολουθείται με συνέπεια για τα επόμενα έτη.

(η) Συμψηφισμός επιδοτήσεων Οργανισμού προς εταιρεία, ο μέτοχος της οποίας είναι οφειλέτης του Οργανισμού.

«Παρατηρήσαμε ότι ο χρεώστης με αρ. μητρώου 6541 έχει προβεί στη σύσταση εταιρείας, η οποία επιδοτείται από τον Οργανισμό, χωρίς οι επιδοτήσεις που λαμβάνει να λογίζονται έναντι του οφειλόμενου ποσού, εφόσον ο Οργανισμός θεωρεί ότι πρόκειται για δύο διαφορετικά πρόσωπα. Συγκεκριμένα, το εν λόγω πρόσωπο κατέστη στις 17.12.2012 χρεώστης στον Οργανισμό για το ποσό των €80.962, το οποίο στη συνέχεια, κατόπιν συμψηφισμού με εγκεκριμένη επιδότηση, μειώθηκε στα €51.311, για τον λόγο ότι ανιχνεύθηκαν στα τεμάχια που δήλωσε για βιοκαλλιέργεια κατά τα έτη 2008 και 2009 δραστικές απαγορευμένες ουσίες. Σημειώσαμε ότι, στις 12.12.2012, δηλαδή λίγες μέρες πριν από την αποστολή της επίσημης επιστολής του Οργανισμού, ο εν λόγω χρεώστης προχώρησε στη σύσταση εταιρείας, της οποίας είναι ο μοναδικός μέτοχος όσο και Διευθυντής. Η πιο πάνω εταιρεία υπέβαλε ενιαία αίτηση εκταρικών επιδοτήσεων για το έτος 2013 με αιτούμενη έκταση 640 δεκάρια, η οποία αφορούσε στα τεμάχια για τα οποία υπέβαλλε στον παρελθόν αίτηση ο εν λόγω παραγωγός, ως φυσικό πρόσωπο. Έκτοτε, η αίτηση για την επιδότηση της υπό αναφορά έκτασης υποβάλλεται από την εν λόγω εταιρεία και ο Οργανισμός, θεωρώντας ότι η αίτηση της εταιρείας υποβάλλεται από ξεχωριστό πρόσωπο προχωρεί στην επιδότησή της, με αποτέλεσμα να καταβάλει στην εταιρεία το συνολικό ποσό των €168.879 για τα έτη αίτησης 2013 μέχρι 2017. Συνεπώς, διαφαίνεται ότι ο εν λόγω χρεώστης, γνωρίζοντας ότι εάν συνέχιζε να αιτείται επιδοτήσεις από τον Οργανισμό ως φυσικό πρόσωπο, οι επιδοτήσεις του θα συμψηφίζονταν με την οφειλή του, προέβη στη σύσταση εταιρείας με αποκλειστικό σκοπό να αποφύγει τον υπό αναφορά συμψηφισμό. Λαμβάνοντας υπόψη τα δεδομένα της πιο πάνω περίπτωσης, η Υπηρεσία μας ζήτησε στις 26.2.2015 νομική γνωμάτευση από τον Γενικό Εισαγγελέα κατά πόσο δημιουργούνται οι απαραίτητες προϋποθέσεις για άρση του εταιρικού πέπλου και συμψηφισμό των επιδοτήσεων που λαμβάνει η υπό αναφορά εταιρεία με την οφειλή του εν λόγω χρεώστη. Σύμφωνα με τη γνωμάτευση του Γενικού Εισαγγελέα ημερ. 21.3.2018, η άρση του εταιρικού πέπλου επιτρέπεται μόνο κατ' εξαίρεση και σε πολύ περιορισμένες

ΛΕΠΤΟΜΕΡΗΣ ΕΚΘΕΣΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ ΜΕ ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΛΕΓΚΤΗ ΓΙΑ ΤΟ 2017

περιπτώσεις, ενώ το Δικαστήριο εξετάζει το θέμα άρσης του εταιρικού πέπλου μόνο αν υπάρχει ρητός ισχυρισμός στα δικόγραφα περί καταδολίευσης. Στη γνωμάτευση αναφέρεται επίσης ότι συνήθης περίπτωση, κατά την οποία τα Αγγλικά Δικαστήρια αίρουν την προστασία του εταιρικού πέπλου είναι εκεί όπου η εταιρεία χρησιμοποιείται από τον ελέγχοντα την εταιρεία, απλά ως ένα τεχνητό μέσο, μία ασπίδα, προς αποφυγή προϋπαρχουσών υποχρεώσεων. Στην περίπτωση κατά την οποία οι ενέργειες του εν λόγω χρεώστη εμπíπτουν στην πιο πάνω κατηγορία, επισημαίνεται ότι, εάν ο Οργανισμός αποφασίσει την καταχώριση σχετικής υπόθεσης (αστική), το κατάλληλο δικόγραφο, με το οποίο αρχίζει η δικαστική διαδικασία, πρέπει να στρέφεται τόσο κατά του φυσικού προσώπου όσο και κατά του νομικού προσώπου, καθώς και ότι το εν λόγω δικόγραφο πρέπει να περιέχει ρητό ισχυρισμό περί καταδολίευσης. Σύμφωνα με τη γνωμάτευση, θα ήταν καλό επίσης να γίνει ρητή αναφορά και στο άρθρο 4 του περί Οργανισμού Αγροτικών Πληρωμών Νόμου του 2003, όπου γίνεται αναφορά στην αποστολή του ΟΑΠ για πρόληψη και πάταξη ατασθαλιών σε σχέση με πιστώσεις και για ανάκτηση ποσών που απωλέστηκαν λόγω παρατυπίας ή αμέλειας καθώς και ότι σε περίπτωση που τα γεγονότα συνηγορούν υπέρ της διάπραξης καταδολίευσης, τίθεται επίσης θέμα αποτελεσματικής εφαρμογής του Ευρωπαϊκού Δικαίου. Η καταχώριση αίτησης για άρση του εταιρικού πέπλου προτείνεται να γίνει στο στάδιο της δικαστικής διαδικασίας που οι δικηγόροι του Οργανισμού κρίνουν σκόπιμο. Επισημάνουμε επίσης ότι η αναφορά της υποχρέωσης συμψηφισμού θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί ως επιχείρημα υπέρ της άρσης του εταιρικού πέπλου, καθώς η εφαρμογή της είναι συνδεδεμένη με την αποτελεσματική εφαρμογή των ευρωπαϊκών υποχρεώσεων της Δημοκρατίας και κατ' επέκταση την προστασία των οικονομικών πόρων/συμπερόντων τόσο της Ευρωπαϊκής Ένωσης όσο και της Δημοκρατίας, υπό την έννοια ότι οι δαπάνες του Οργανισμού υπόκεινται στη διαδικασία εκκαθάρισης ως προς τη συμμόρφωση με τις διατάξεις του Κανονισμού (ΕΕ) αρ. 1306/2013 και επηρεάζουν μεταγενέστερες πληρωμές που καταβάλλονται στα κράτη μέλη.»

Σύσταση: Γίνεται εισήγηση όπως ο Οργανισμός, σε συνεργασία με τον νομικό του σύμβουλο, λάβει υπόψη τα προαναφερόμενα για την ενίσχυση της υπεράσπισης της εν λόγω υπόθεσης ή και άλλων παρόμοιων περιπτώσεων.

Ανταπόκριση ΟΑΠ Ιούνιος 2018

Συμφωνούμε με την εισήγησή.

Ανταπόκριση ΟΑΠ Ιούλιος 2019

Ο Οργανισμός έχει προωθήσει προς τον νομικό του σύμβουλο αυτούσιο το πιο πάνω σχόλιο, τη γνωμάτευση του Γενικού Εισαγγελέα καθώς και όλα τα σχετικά έγγραφα / αλληλογραφία που είχε με την υπό αναφορά εταιρεία. Ο νομικός σύμβουλος θα μελετήσει όλα τα σχετικά έγγραφα ώστε να καταλήξει κατά πόσο τυχόν αξίωση άρσης του εταιρικού πέπλου θα είχε πιθανότητες επιτυχίας.

Ανταπόκριση ΟΑΠ Ιούλιος 2020

Η άποψη του νομικού συμβούλου είναι πως στην παρούσα περίπτωση, τυχόν προσπάθεια για άρση του εταιρικού πέπλου της εταιρείας θα είχε περιορισμένες και/ή καθόλου πιθανότητες επιτυχίας.

ΛΕΠΤΟΜΕΡΗΣ ΕΚΘΕΣΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ ΜΕ ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΛΕΓΚΤΗ ΓΙΑ ΤΟ 2017

Ο Οργανισμός θα μελετήσει τα δεδομένα που έχει ενώπιόν του και θα πάρει τις σχετικές του αποφάσεις.

24. Σχέδιο Ιατροφαρμακευτικής Περίθαλψης του ΟΑΠ.

(α) Αξιολόγηση Σχεδίου Ιατροφαρμακευτικής Περίθαλψης.

«Στο πλαίσιο ελέγχου που διενεργήσαμε διαπιστώσαμε ότι η ιατροφαρμακευτική περίθαλψη που παρέχεται μέσω του υπό αναφορά Σχεδίου καθώς και του Σχεδίου που βρίσκεται σε ισχύ από τις 2.2.2011, δεν είναι ανάλογη με αυτή που παρέχεται στους υπαλλήλους της Δημόσιας Υπηρεσίας. Συγκεκριμένα επισημάναμε τα ακόλουθα:

- (ii) Από την 1.8.2013 καθορίστηκε η υποχρεωτική συνεισφορά των δημόσιων υπαλλήλων στο κυβερνητικό σχέδιο ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης η οποία αποτελεί μηνιαία αποκοπή υπολογιζόμενη ως ποσοστό επί του ακαθάριστου μισθού τους. Σύμφωνα με τους όρους των υπό αναφορά Σχεδίων του ΟΑΠ, τα μέλη συνεισφέρουν μόνο στην περίπτωση κατά την οποία πραγματοποιούν ιατρική επίσκεψη και ο θεράπων ιατρός χρεώνει ποσό για τον σκοπό αυτό. Στην περίπτωση αυτή τα μέλη επωμίζονται τα πρώτα €15 του κόστους και τυχόν ποσό πέραν του εύλογου κόστους επίσκεψης που καλύπτει η ασφαλιστική εταιρεία. Συνεπώς τα μέλη του Σχεδίου του ΟΑΠ δεν καταβάλλουν οποιαδήποτε συνεισφορά έναντι του κόστους ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης που τους παρέχεται, παρά μόνο στην περίπτωση πραγματοποίησης ιατρικής επίσκεψης, όταν το κόστος της οποίας χρεώνεται ξεχωριστά και δεν συμπεριλαμβάνεται στο κόστος της διάγνωσης/εξέτασης το οποίο καλύπτεται πλήρως από την ασφαλιστική εταιρεία.

Βάσει των πιο πάνω, θεωρούμε ότι οι ενέργειες που προωθήθηκαν από τον ΟΑΠ για κάλυψη του κόστους παροχής ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης στους υπαλλήλους και τους συνταξιούχους του Οργανισμού και στα εξαρτώμενά τους δεν συνάδουν με τις πρόνοιες του επεξηγηματικού υπομνήματος του περί Προϋπολογισμού του Οργανισμού Αγροτικών Πληρωμών του 2018 Νόμου του 2018 και συνεπώς δεν είναι σύνομες. Για τον σκοπό αυτό, η Υπηρεσία μας με επιστολή της ημερ. 2.2.2018 προς τον Οργανισμό, εισηγήθηκε όπως ο Οργανισμός προχωρήσει άμεσα στην ακύρωση του εν λόγω διαγωνισμού και στην επαναπροκήρυξη νέου διαγωνισμού, σύμφωνα με τον οποίο, οι όροι του Σχεδίου ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης να είναι κατ' αναλογία αυτών που ισχύουν για τους υπαλλήλους της Δημόσιας Υπηρεσίας, σύμφωνα με τις πρόνοιες της ΚΔΠ 133/89.

Ο Επίτροπος του Οργανισμού σε απαντητική επιστολή του ημερ. 22.3.2018 επισήμανε ότι η αναφορά στο επεξηγηματικό υπόμνημα του Προϋπολογισμού του Οργανισμού για το έτος 2018 σε «κατ' αναλογία εφαρμογή» αφορά στη βάση που προσφέρεται η ιατροφαρμακευτική περίθαλψη στους υπαλλήλους και στους συνταξιούχους υπαλλήλους του Οργανισμού, καθώς και στα εξαρτώμενα αυτών, και όχι στην ακριβή εφαρμογή όλων των όρων που αναφέρονται στους περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Ιατρικές Εξετάσεις και Ιατρική Περίθαλψη) Κανονισμούς

ΛΕΠΤΟΜΕΡΗΣ ΕΚΘΕΣΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ ΜΕ ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΛΕΓΚΤΗ ΓΙΑ ΤΟ 2017

του 1989 (ΚΔΠ 133/89). Ο Επίτροπος ανέφερε επίσης ότι οι δαπάνες του Οργανισμού για το θέμα της ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης διενεργούνται στο πλαίσιο που καθορίζεται στον εκάστοτε ετήσιο εγκεκριμένο Προϋπολογισμό του Οργανισμού καθώς και ότι, τα ωφελήματα ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης που περιλαμβάνονται στο Σχέδιο του Οργανισμού είναι αυτά που κρίνονται σημαντικά για το προσωπικό και δύναται να διαφέρουν από τα επακριβή ωφελήματα που παρέχονται βάσει της ΚΔΠ 133/89. Αναφορικά με την υπόδειξη της Υπηρεσίας μας ότι η συνεισφορά του προσωπικού του Οργανισμού έναντι του κόστους παροχής ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης από τον Οργανισμό δεν είναι ανάλογη αυτής που διενεργείται από τους δημόσιους υπαλλήλους, ο Επίτροπος επισήμανε ότι μετά τη θεσμοθέτηση της υποχρεωτικής συνεισφοράς των δημοσίων υπαλλήλων στο κυβερνητικό σχέδιο ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης, η οποία δεν είναι εφαρμόσιμη για τον ευρύτερο δημόσιο τομέα, ο Οργανισμός προχώρησε αυτοβούλως στην αναθεώρηση των όρων της συμφωνίας ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης, καθορίζοντας ποσό εισφοράς έναντι των ιατρικών εξόδων και διαφοροποίησης των προσφερόμενων καλύψεων. Ως εκ τούτου, το ποσοστό συνεισφοράς των μελών κυμαίνεται μεταξύ του 38% και 58% του κόστους της κάθε ιατρικής επίσκεψης, ενώ η μείωση του συνολικού κόστους παροχής ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης για τον Οργανισμό που επήλθε με την αναθεώρηση των όρων υπολογίζεται στο 19% του κόστους των αρχικών ασφαλιστικών συμβολαίων. Ο Επίτροπος εξέφρασε την άποψη ότι βάσει των πιο πάνω, οι ενέργειες που προωθήθηκαν είναι νόμιμες και ορθές και συνιστούν εκπλήρωση των νόμιμων υποχρεώσεων του προς το προσωπικό του, και για τον λόγο αυτό θα προχωρήσει με την ολοκλήρωση της υπό εξέλιξη διαδικασίας κατακύρωσης του διαγωνισμού. Αναφέρεται ότι μέχρι την περίοδο ολοκλήρωσης του ελέγχου μας τον Απρίλιο του 2018, ο Οργανισμός είχε προχωρήσει στην προκαταρκτική ανάθεση της σύμβασης στον ανάδοχο έναντι του ποσού των €1.930.203 χωρίς ΦΠΑ, το οποίο περιλαμβάνει τη βασική κάλυψη και ορισμένα επιπρόσθετα ωφελήματα που περιλαμβάνονται στην επιπρόσθετη προαιρετική κάλυψη. Επισημαίνεται ότι η κάλυψη κόστους για αγορά φακών επαφής και γυαλιών και σκελετών γυαλιών και για ορθοδοντικές θεραπείες δεν προσφέρεται βάσει της κατακυρωθείσας σύμβασης καθότι θα δημιουργούσε υπέρβαση του προϋπολογισμού της σύμβασης.

Η Υπηρεσία μας διατηρεί την άποψη ότι η ιατροφαρμακευτική περίθαλψη που παρέχεται μέσω του Σχεδίου του ΟΑΠ δεν είναι ανάλογη με αυτή που παρέχεται στους υπαλλήλους της Δημόσιας Υπηρεσίας, καθότι το Σχέδιο του ΟΑΠ περιλαμβάνει ωφελήματα τα οποία δεν καλύπτονται από το αντίστοιχο Σχέδιο του Δημόσιου Τομέα, καθώς και υψηλότερα όρια βασικών καλύψεων σε σχέση με αυτά που ισχύουν στο αντίστοιχο Σχέδιο του Δημόσιου Τομέα. Επιπρόσθετα, η συνεισφορά των μελών του Σχεδίου του ΟΑΠ σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να θεωρηθεί ανάλογη αυτής που διενεργείται από τους δημόσιους υπαλλήλους, καθότι σύμφωνα με τους όρους του Σχεδίου, συνεισφέρουν μόνο τα μέλη τα οποία πραγματοποιούν ιατρικές επισκέψεις ενώ το Σχέδιο παρέχεται προς όλους τους υπαλλήλους και συνταξιούχους του Οργανισμού και στα εξαρτώμενά τους και συνεπώς το κόστος του αποτελεί συνάρτηση του συνολικού αριθμού των μελών

ΛΕΠΤΟΜΕΡΗΣ ΕΚΘΕΣΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ ΜΕ ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΛΕΓΚΤΗ ΓΙΑ ΤΟ 2017

και των χαρακτηριστικών τους π.χ. ηλικίας. Ανεξάρτητα του γεγονότος ότι δεν υπάρχει νομοθετική ρύθμιση για την παροχή ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης από τους οργανισμούς του ευρύτερου δημόσιου τομέα και λαμβανομένου υπόψη ότι η υλοποίηση του Προϋπολογισμού του Οργανισμού χρηματοδοτείται εξ ολοκλήρου από το κράτος και συνεπώς από τον φορολογούμενο πολίτη, η Υπηρεσία μας διατηρεί την άποψη ότι η παροχή του ωφελήματος από τον Οργανισμό θα έπρεπε να γίνεται κατ' αναλογία αυτής που παρέχεται στους υπαλλήλους της Δημόσιας Υπηρεσίας και με κύριο γνώμονα την οικονομικότητα και όχι το τι θεωρείται πιο σημαντικό για το προσωπικό και τους συνταξιούχους του Οργανισμού. Η πιο πάνω πολιτική κρίνεται απαιτητή δεδομένου και των Αποφάσεων του Υπουργικού Συμβουλίου ημερ. 4.2.2015, 18.1.2017 και 19.12.2018 για υποβολή Πρότασης από το Υπουργείο ΓΑΑΠ η οποία να περιλαμβάνει εισηγήσεις σε σχέση με την αναδιοργάνωση του ΟΑΠ, με στόχο τη μείωση των λειτουργικών του δαπανών.»

Σύσταση: Επιστημάνθηκε ότι επιβάλλεται όπως ο Οργανισμός παρέχει το ωφέλημα της ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης προς τους υπαλλήλους και συνταξιούχους του και στα εξαρτώμενά τους με τον πιο οικονομικό τρόπο και κατ' αναλογία αυτού που προσφέρεται στους υπαλλήλους της Δημόσιας Υπηρεσίας βάσει των προνοιών της ΚΔΠ 133/89 και του επεξηγηματικού υπομνήματος του περί Προϋπολογισμού του Οργανισμού Αγροτικών Πληρωμών του 2018 Νόμου του 2018.

Ανταπόκριση ΟΑΠ Ιούνιος 2018

Η παροχή Ιατροφαρμακευτικής Περίθαλψης είναι ένα αμιγώς εργασιακό θέμα και εφόσον το υπάρχον θεσμικό πλαίσιο εργασιακών σχέσεων στο δημόσιο τομέα δεν ρυθμίζει την παροχή ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης στους οργανισμούς του ευρύτερου δημόσιου τομέα, δεν παρέχονται τα εχέγγυα στον Οργανισμό να ζητήσει από τη συντεχνία των υπαλλήλων μείωση των σχετικών ωφελημάτων. Επίσης ο Οργανισμός δεν δύναται να προβεί σε μονομερείς αλλαγές, μη ευνοϊκές για το προσωπικό και πως ο Οργανισμός διασφαλίζει τον αποδοτικότερο τρόπο παροχής των σχετικών ωφελημάτων, με τη διεξαγωγή ευρωπαϊκού διαγωνισμού, σύμφωνα με τον σχετικό νόμο

Θέση Γενικού Ελεγκτή μετά την ανταπόκριση ΟΑΠ

«Η Υπηρεσία μας εξακολουθεί να διατηρεί τις θέσεις της επί του θέματος.»

Ανταπόκριση ΟΑΠ Ιούλιος 2020

Η προηγούμενη ανταπόκριση του Οργανισμού εξακολουθεί να ισχύει.

(β) Διαδικασία ανάθεσης σύμβασης για την παροχή ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης στα ασφαλιζόμενα μέλη του ΟΑΠ.

«Για τον πιο πάνω σκοπό ο Οργανισμός προκήρυξε στις 12.12.2017 διαγωνισμό, η αξία της σύμβασης του οποίου προϋπολογίστηκε στα €1.940.000 (χωρίς ΦΠΑ) και η διάρκεια εκτέλεσής της καθορίστηκε στους 15 μήνες με δικαίωμα επέκτασης για μέχρι ακόμα 12

ΛΕΠΤΟΜΕΡΗΣ ΕΚΘΕΣΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ ΜΕ ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΛΕΓΚΤΗ ΓΙΑ ΤΟ 2017

μήνες. Από έλεγχο που διενηργήσαμε στη διαδικασία προκήρυξης και ανάθεσης της εν λόγω σύμβασης παρατηρήσαμε τα ακόλουθα:

- (i) **Τεχνικές και επαγγελματικές ικανότητες Ενδιαφερόμενων Οικονομικών Φορέων.** Σύμφωνα με τις προϋποθέσεις συμμετοχής του διαγωνισμού που αφορούν στην τεχνική και επαγγελματική ικανότητα, οι Ενδιαφερόμενοι Οικονομικοί Φορείς θα πρέπει, μεταξύ άλλων, να είχαν ολοκληρώσει (κατά ποσοστό υλοποίησης της σύμβασης τουλάχιστον 80%) επιτυχώς κατά τα τελευταία τρία έτη (36 μήνες, με αναφορά την ημερομηνία λήξης της προθεσμίας υποβολής των προσφορών), δύο συμβάσεις αξίας τουλάχιστον €500.000 έκαστη με αντικείμενο την παροχή υπηρεσιών Ιατροφαρμακευτικής Ασφάλισης βάσει σχεδίου ομαδικής ασφάλισης. Στην Έκθεση της Επιτροπής Αξιολόγησης αναφέρεται ότι από τους οκτώ Οικονομικούς Φορείς που επέδειξαν ενδιαφέρον και έλαβαν τα έγγραφα διαγωνισμού, μόνο δύο υπέβαλαν προσφορά, η μία εκ των οποίων απορρίφθηκε γιατί δεν τηρούσε βασικούς όρους του διαγωνισμού. Στην επιστολή που απέστειλε ο Οργανισμός προς τον αποτυχόντα Οικονομικό Φορέα επισημαίνεται ότι η προσφορά του απορρίφθηκε γιατί δεν πληρούσε την υπό αναφορά προϋπόθεση συμμετοχής. Στην Έκθεση της Επιτροπής Αξιολόγησης αναφέρεται επίσης ότι ένας εκ των υπόλοιπων έξι Ενδιαφερόμενων Οικονομικών Φορέων δεν υπέβαλε προσφορά γιατί δεν πληρούσε την υπό αναφορά προϋπόθεση συμμετοχής. Δεδομένου των πιο πάνω φαίνεται ότι η συμπερίληψη της εν λόγω προϋπόθεσης συμμετοχής στους όρους του διαγωνισμού περιόρισε τον ανταγωνισμό αφού είχε ως αποτέλεσμα την εξασφάλιση μόνο μίας κατάλληλης προσφοράς που υποβλήθηκε από την εταιρεία η οποία παρέχει σήμερα την υπηρεσία αυτή στον Οργανισμό. Σε ερώτημά μας αναφορικά με τους λόγους συμπερίληψης της εν λόγω προϋπόθεσης για συμμετοχή στον διαγωνισμό και του τρόπου καθορισμού της, ο Οργανισμός μάς πληροφόρησε ότι η ετοιμασία των εγγράφων του διαγωνισμού και ο καθορισμός των προϋποθέσεων συμμετοχής έγιναν βάσει των πρότυπων Εγγράφων Διαγωνισμού. Μας πληροφόρησε επίσης ότι το ποσό των €500.000 που καθορίστηκε για την αξία της κάθε σύμβασης που θα έπρεπε να προσκομίσει ο Οικονομικός Φορέας για σκοπούς τεκμηρίωσης της τεχνικής και επαγγελματικής επάρκειάς του θεωρείται λογικό σε σχέση με την αξία της σύμβασης του διαγωνισμού η οποία ανέρχεται στα €862.000 για περίοδο 12 μηνών. Αναφέρουμε ότι τα πρότυπα Έγγραφα Διαγωνισμού, η εφαρμογή των οποίων είναι ενδεικτική και όχι υποχρεωτική, για σκοπούς τεκμηρίωσης της τεχνικής και επαγγελματικής επάρκειας των Οικονομικών Φορέων προνοούν, μεταξύ άλλων, την προσκόμιση από αυτούς μίας μέχρι τριών συμβάσεων με αντικείμενο το ίδιο που αναφέρεται ο διαγωνισμός, το ποσό των οποίων δύναται να εκτιμάται από την Αναθέτουσα Αρχή με βάση το αντικείμενο και την εκτιμώμενη αξία της σύμβασης αλλά και την ανάγκη εξασφάλισης ανταγωνισμού. Αναφέρουμε επίσης ότι το άρθρο 37 του περί της Ρύθμισης των Διαδικασιών Σύναψης Δημοσίων Συμβάσεων και για Συναφή Θέματα Νόμου του 2016 (Ν. 73(I)/2016) επιτρέπει στις αναθέτουσες Αρχές να διεξάγουν διαβουλεύσεις με την αγορά, πριν την έναρξη της διαδικασίας σύναψης σύμβασης, προκειμένου να προετοιμάσουν τη διαδικασία σύναψης σύμβασης και να ενημερώσουν τους οικονομικούς φορείς για τα σχέδια και τις απαιτήσεις τους όσον αφορά τις συμβάσεις.»

ΛΕΠΤΟΜΕΡΗΣ ΕΚΘΕΣΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ ΜΕ ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΛΕΓΚΤΗ ΓΙΑ ΤΟ 2017

Σύσταση: Λαμβανομένου υπόψη των πιο πάνω, γίνεται εισήγηση όπως ο Οργανισμός, πριν την έναρξη της διαδικασίας σύναψης της επόμενης σύμβασης για την παροχή υπηρεσιών ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης στους ασφαλιζόμενους του, διενεργήσει έρευνα για τις συνθήκες της συγκεκριμένης αγοράς έτσι ώστε να είναι σε θέση να καθορίσει τέτοιες προϋποθέσεις συμμετοχής που θα στοχεύουν στην ενίσχυση του ανταγωνισμού και στην εξασφάλιση τουλάχιστον πέραν της μίας κατάλληλης προσφοράς και ενδεχομένως σε πιο οικονομικά συμφέρουσες τιμές.

Ανταπόκριση ΟΑΠ Ιούνιος 2018

Η εισήγησή θα ληφθεί υπόψη πριν την έναρξη της διαδικασίας σύναψης της επόμενης σύμβασης ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης.

Ανταπόκριση ΟΑΠ Ιούλιος 2020

Η προηγούμενη ανταπόκριση του Οργανισμού εξακολουθεί να ισχύει.

- (ii) **Υποβολή διευκρινίσεων από τους υποψήφιους προσφοροδότες.**
«Παρατηρήσαμε ότι τα έγγραφα και τα δικαιολογητικά που προσκόμισαν οι υποψήφιοι προσφοροδότες προς την Επιτροπή Αξιολόγησης για σκοπούς υποβολής διευκρινίσεων σε θέματα που αφορούσαν τις προσφορές που υπέβαλαν, δεν έφεραν σφραγίδα με ημερομηνία παραλαβής από τον Οργανισμό, με αποτέλεσμα να μην καθίσταται δυνατή η επαλήθευση της έγκαιρης προσκόμισής τους στα πλαίσια του χρονοδιαγράμματος που έθεσε η Επιτροπή Αξιολόγησης.»

Σύσταση: Γίνεται εισήγηση όπως για να καθίσταται δυνατή η εξακρίβωση της ίσης μεταχείρισης των υποψήφιων προσφοροδοτών όλα τα υποβληθέντα έγγραφα από αυτούς να φέρουν σφραγίδα με ημερομηνία παραλαβής.

Ανταπόκριση ΟΑΠ Ιούνιος 2018

Συμφωνούμε με την εισήγησή.

Ανταπόκριση ΟΑΠ Ιούλιος 2019

Η εισήγηση για υποβολή διευκρινίσεων από τους υποψήφιους προσφοροδότες έχει υιοθετηθεί.

Ανταπόκριση ΟΑΠ Ιούλιος 2020

Η προηγούμενη ανταπόκριση του Οργανισμού εξακολουθεί να ισχύει.

25. Νομικές υπηρεσίες.

«Στις 31.12.2017, τα νομικά έξοδα του ΟΑΠ ανήλθαν σε €24.957 (2016: €20.655, και 2015: €19.752) και αφορούσαν σε πληρωμές σε συγκεκριμένο δικηγορικό οίκο, για νομικές υπηρεσίες βάσει συμφωνημένης κατ' αποκοπή αμοιβής ύψους €15.500 πλέον ΦΠΑ και επιπλέον αμοιβή για δικαστηριακές υποθέσεις.»

ΛΕΠΤΟΜΕΡΗΣ ΕΚΘΕΣΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ ΜΕ ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΛΕΓΚΤΗ ΓΙΑ ΤΟ 2017

(β) Ανταγωνιστική διαδικασία για τη συνομολόγηση συμφωνίας με δικηγορικό οίκο. «Σε προηγούμενες επιστολές μας αναφέραμε ότι, στο άρθρο 14 του περί της Ρύθμισης των Διαδικασιών Σύναψης Δημοσίων Συμβάσεων και για Συναφή Θέματα Νόμου του 2016 (Ν.73(Ι)/2016), που μεταφέρει στο Εθνικό Δίκαιο τις πρόνοιες της Ευρωπαϊκής Οδηγίας 2014/23/ΕΕ, καθορίζεται ότι ο Νόμος αυτός δεν εφαρμόζεται στις δημόσιες συμβάσεις υπηρεσιών οι οποίες αφορούν σε νομική εκπροσώπηση πελάτη από δικηγόρο κατά την έννοια των άρθρων 2 και 14Α του περί Δικηγόρων Νόμου και σε λοιπές νομικές υπηρεσίες, οι οποίες συνδέονται, έστω και περιστασιακά, με την άσκηση δημόσιας εξουσίας. Ωστόσο, στην εγκύκλιο του Γενικού Λογιστηρίου αρ. Γ/ΛΑΑΔΣ 74 που εκδόθηκε στις 27.4.2016 διευκρινίζεται ότι, ακόμη και για συμβάσεις που δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής των ευρωπαϊκών Οδηγιών του τομέα δημοσίων συμβάσεων (2014/23/ΕΕ, 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ), ισχύουν και πρέπει να εφαρμόζονται οι αρχές της διαφάνειας, της ίσης μεταχείρισης και της μη διάκρισης των οικονομικών φορέων, στις οποίες μάλιστα προστίθεται και η αρχή της προστασίας του ανταγωνισμού, η οποία θα πρέπει επίσης να εξυπηρετείται και να διασφαλίζεται κατά το δυνατό ευρύτερα σε κάθε είδους δημόσια σύμβαση.

Όπως αναφέραμε και σε προηγούμενες Εκθέσεις μας, η Ελεγκτική Υπηρεσία θεωρεί ότι είναι λογικό για ένα Οργανισμό να διατηρεί τον ίδιο νομικό οίκο επί σειρά ετών για την παροχή νομικών συμβουλών σε θέματα που σχετίζονται με την άσκηση δημόσιας εξουσίας (θέματα διοικητικού δικαίου), δηλαδή νομικών συμβουλών είτε υπό τη μορφή γνωματεύσεων προς το Διοικητικό Συμβούλιο, είτε για την εκπροσώπησή του σε περιπτώσεις προσφυγών ενώπιον του Ανωτάτου Δικαστηρίου ή του Διοικητικού Δικαστηρίου. Η Ελεγκτική Υπηρεσία δεν θεωρεί όμως ότι υπάρχουν ιδιαίτεροι λόγοι που να δικαιολογούν τη διατήρηση για μεγάλο χρονικό διάστημα του ίδιου νομικού συμβούλου για την εκπροσώπηση σε περιπτώσεις αστικών αγωγών ή διαιτησιών. Σε κάθε περίπτωση, η επιλογή του νομικού οίκου θα πρέπει να γίνεται στη βάση της πιο πάνω εγκυκλίου του Γενικού Λογιστηρίου.

Στις 9.10.2017 ο ΟΑΠ δημοσίευσε προκαταρκτική προκήρυξη για εκδήλωση ενδιαφέροντος, σύμφωνα με τα άρθρα 23(3) και 47(1) του περί της Ρύθμισης των Διαδικασιών Σύναψης Δημοσίων Συμβάσεων και για Συναφή Θέματα Νόμου του 2016 (Ν.73(Ι)/2016). Συναφώς αναφέρεται ότι, ο Παγκύπριος Δικηγορικός Σύλλογος, με επιστολή του ημερ. 31.10.2017, ενημέρωσε τον ΟΑΠ ότι έκρινε τις προδιαγραφές του εν λόγω διαγωνισμού απαράδεκτες διότι αυτές φωτογράφιζαν περιορισμένο αριθμό γραφείων. Ο ΟΑΠ, με απαντητική επιστολή του ημερ. 7.11.2017, έθεσε τη διαφωνία του σημειώνοντας ότι τα κριτήρια συμμετοχής στον υπό αναφορά διαγωνισμό καθορίστηκαν με σκοπό να καλύψουν και να ικανοποιήσουν τις ανάγκες του Οργανισμού στον σχετικό τομέα.

Ενδιαφέρον δήλωσαν επτά οικονομικοί φορείς στους οποίους στις 29.11.2017, ο ΟΑΠ απέστειλε πρόσκληση για υποβολή προσφοράς. Η δαπάνη για τον Διαγωνισμό (αρ. ΟΑΠ/ΝΥΠ/01/16/01) εκτιμήθηκε, για την πενταετία, σε €90.000 πλέον ΦΠΑ και αντικείμενο της σύμβασης είναι η παροχή νομικής στήριξης στο προσωπικό της Αναθέτουσας Αρχής σε θέματα νομικής φύσης (εκτός της δικαστικής και άλλης εκπροσώπησης και εργασιών ιδιαίτερης φύσεως), παροχή γραπτών και ή προφορικών γνωματεύσεων, σύνταξη και ή νομοτεχνική επεξεργασία συμβολαίων και προσχεδίων νομοθεσιών, κανονισμών, διαδικασιών, σύνταξη επιστολών, εγκυκλίων οδηγιών και επιμέρους όρων συμβολαίων, συναντήσεις με τον νομικό σύμβουλο και νομική εργασία άλλη από τις προαναφερόμενες.

ΛΕΠΤΟΜΕΡΗΣ ΕΚΘΕΣΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ ΜΕ ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΛΕΓΚΤΗ ΓΙΑ ΤΟ 2017

Σύμφωνα με τους όρους του διαγωνισμού, δικαίωμα συμμετοχής είχε κάθε εν ενεργεία νομικός σύμβουλος που ήταν εγγεγραμμένος στο Μητρώο Δικηγόρων του Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου και που διατηρούσε είτε μόνος του είτε σε συνεργασία με άλλους, δικηγορικό γραφείο στη Λευκωσία το οποίο εργοδοτούσε τουλάχιστον δέκα δικηγόρους. Επίσης, η ομάδα των νομικών συμβούλων θα έπρεπε να αποτελείται από τουλάχιστον πέντε δικηγόρους που θα κατείχαν κατάλληλα προσόντα και δεξιότητες για την επιτυχή εκτέλεση της σύμβασης, δύο από τους οποίους με δεκαπενταετή και τρεις με πενταετή τουλάχιστον δικαστηριακή εμπειρία αποκτηθείσα μετά την εγγραφή στο Μητρώο Δικηγόρων.

Υποβλήθηκαν συνολικά πέντε προσφορές που ικανοποιούσαν τις ελάχιστες απαιτήσεις του διαγωνισμού και οι τιμές που προσφέρθηκαν κυμάνθηκαν, μεταξύ των €25.000 - €75.000. Ο διαγωνισμός κατακυρώθηκε για συνολικό ποσό ύψους €25.000 πλέον ΦΠΑ για περίοδο πέντε ετών, δηλαδή €5.000 ετησίως, σε συγκεκριμένο δικηγορικό γραφείο (το οποίο τυγχάνει να είναι το δικηγορικό γραφείο με το οποίο συνεργάζεται ο ΟΑΠ από το 2007). Στις 20.4.2018 στάληκε η επιστολή ανάθεσης στον επιτυχόντα οικονομικό φορέα, καλώντας τον να προσέλθει στις 27.4.2018 στα γραφεία του ΟΑΠ για υπογραφή της σύμβασης προσκομίζοντας διάφορα έγγραφα και βεβαιώσεις. Η σύμβαση υπογράφηκε με καθυστέρηση στις 21.5.2018, σχεδόν ένα μήνα μετά.

Από τα πιο πάνω, διαπιστώνονται τα ακόλουθα:

- (i) **Καθυστέρηση στη διαδικασία.** Παρόλο ότι παρήλθε πέραν του ενός έτους από την έναρξη της διαδικασίας καταρτισμού εγγράφων του εν λόγω διαγωνισμού, η σχετική σύμβαση υπογράφηκε μόλις πρόσφατα. Ο Οργανισμός ανανέωνε διαδοχικά, ανά διμηνία, τη σύμβαση με το συγκεκριμένο δικηγορικό γραφείο με το οποίο συνεργάζεται για περίοδο πέραν των δέκα ετών.
- (ii) **Ασυνήθιστα χαμηλή προσφορά.** Η τιμή κατακύρωσης ύψους €25.000 σε σύγκριση με την εκτιμώμενη δαπάνη του διαγωνισμού ύψους €90.000 θεωρείται, κατά την άποψή μας, ασυνήθιστα χαμηλή, αφού ισοδυναμεί με μόλις το 27,7% της τιμής εκτίμησης. Σύμφωνα με το άρθρο 69 του περί της Ρύθμισης των Διαδικασιών Σύναψης Δημοσίων Συμβάσεων και για Συναφή Θέματα Νόμου, όταν οι προσφορές φαίνονται ασυνήθιστα χαμηλές, οι αναθέτουσες αρχές απαιτούν από τους οικονομικούς φορείς να εξηγήσουν την τιμή ή το κόστος που προτείνουν στην προσφορά.

Συναφώς αναφέραμε ότι στο Μέρος III της εγκυκλίου αρ. 102 ημερ. 30.6.2017 της αρμόδιας Αρχής Δημοσίων Συμβάσεων με θέμα «Διαδικασίες αξιολόγησης των αιτήσεων συμμετοχής και των προσφορών» γίνεται ειδική αναφορά στην αξιολόγηση ασυνήθιστα χαμηλών προσφορών και αναφέρεται ότι η αναθέτουσα αρχή θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη το σύνολο των επεξηγήσεων που παρείχε ο οικονομικός φορέας, πριν αποφασίσει σχετικά με το εάν η προσφορά θα γίνει δεκτή ή θα απορριφθεί. Προς τούτο, στο σχετικό πρακτικό θα πρέπει να καταγράφεται το γεγονός ότι το αρμόδιο όργανο κατακύρωσης της προσφοράς μελέτησε όλες τις επεξηγήσεις που έχουν δοθεί από τον οικονομικό φορέα και θα πρέπει να αιτιολογούνται σαφώς και επαρκώς οι λόγοι των σχετικών συμπερασμάτων.

ΛΕΠΤΟΜΕΡΗΣ ΕΚΘΕΣΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ ΜΕ ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΛΕΓΚΤΗ ΓΙΑ ΤΟ 2017

Αντίθετα με τις πιο πάνω διατάξεις του εν λόγω άρθρου, στην Έκθεση Αξιολόγησης καταγράφηκε απλώς ότι η εν λόγω προσφορά «... δεν θεωρήθηκε ασυνήθιστα χαμηλή καθότι από τον Ιούλιο του 2007 το υπό αναφορά δικηγορικό γραφείο αποτελεί τον εξωτερικό νομικό σύμβουλο του Οργανισμού και γνωρίζει καλά τον όγκο εργασίας που αποστέλλεται για χειρισμό». Επομένως, κατά την άποψή μας, η Επιτροπή Αξιολόγησης δεν ακολούθησε τις διατάξεις της νομοθεσίας.

- (iii) **Παραπλανητική εκτίμηση δαπάνης και προδιαγραφές του διαγωνισμού.** Θεωρούμε ότι, εάν, κατά την άποψη του Οργανισμού, ο όγκος της σχετικής εργασίας είναι τέτοιος που να υποστηρίζει το ποσό της κατακύρωσης, τότε οι προδιαγραφές του διαγωνισμού και η εκτίμηση δαπάνης ήταν εμφανώς παραπλανητικές προς τους υπόλοιπους οικονομικούς φορείς.
- (iv) **Υπέρογκα ποσά προηγούμενων συμβολαίων.** Εάν ο Οργανισμός θεωρεί λογικό το ποσό της κατακύρωσης (€5.000 ετησίως), τότε το ποσό που κατέβαλλε μέχρι και σήμερα (€15.500 ετησίως) στο εν λόγω δικηγορικό γραφείο για τις ίδιες νομικές υπηρεσίες, θα ήταν προφανώς υπέρογκο, αφού ισοδυναμεί με το 310% του ποσού της προσφοράς που υπέβαλε ο ίδιος οίκος.»

Σύσταση: Θα πρέπει οι ενέργειες του Οργανισμού να είναι πάντοτε σύννομες.

Αναπόκριση ΟΑΠ Ιούνιος 2018

Η εκτίμηση της δαπάνης του διαγωνισμού βασίστηκε εξ ολοκλήρου στο αντίστοιχο κόστος της τρέχουσας, κατά την εν λόγω περίοδο, σύμβασης, το οποίο ανερχόταν σε €15.500 ετησίως (συνεπώς €77.500 πλέον ΦΠΑ για τα πέντε έτη). Επίσης η προσφορά του οικονομικού φορέα στον οποίο η Επιτροπή Αξιολόγησης εισηγήθηκε την κατακύρωση της προσφοράς δεν θεωρείται ασυνήθιστα χαμηλή, ως αναφέρεται και πιο πάνω.

Θέση Γενικού Ελεγκτή μετά την αναπόκριση ΟΑΠ

«Η Υπηρεσία μας διατηρεί τις απόψεις της.»

Αναπόκριση ΟΑΠ Ιούλιος 2020

Όσον αφορά τις αγωγές εναντίον χρεωστών έχει διεξαχθεί διαγωνισμός και έχει γίνει κατακύρωση σε τέσσερα δικηγορικά γραφεία.

(v) **Εκπροσώπηση σε περιπτώσεις αστικών αγωγών ή διαιτησιών.**

«Σύμφωνα με τους όρους του υπό αναφορά διαγωνισμού, η δικαστική και άλλη εκπροσώπηση από τους νομικούς συμβούλους καθώς και εργασίες ιδιαίτερης φύσεως δεν καλύπτονται από την ετήσια αμοιβή. Όπως προβλέπεται, η αναθέτουσα αρχή δύναται να αποφασίσει ότι όλες ή και μερικές από τις δικαστηριακές υποθέσεις θα ανατίθενται σε άλλους δικηγόρους και σε περίπτωση που θα ανατεθεί στον ανάδοχο της σύμβασης η εκπροσώπηση σε δικαστικές υποθέσεις θα ισχύουν οι αμοιβές που καθορίζονται από τις ισχύουσες κατά καιρούς κλίμακες δυνάμει των Δικονομικών Θεσμών αναφορικά με δικηγόρους μαζί με τα πραγματικά έξοδα και οι κλίμακες θα εφαρμόζονται στο κατώτατο σημείο τους με βάση την αξία του αντικειμένου όπου εφαρμόζεται.

ΛΕΠΤΟΜΕΡΗΣ ΕΚΘΕΣΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ ΜΕ ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΛΕΓΚΤΗ ΓΙΑ ΤΟ 2017

Όπως διαπιστώσαμε, ο Οργανισμός δεν έχει προβεί ακόμα σε οποιασδήποτε ενέργειες για ανάθεση των υπό αναφορά υποθέσεων σε άλλους δικηγόρους.»

Σύσταση: Επαναλαμβάνεται η εισήγησή ότι η εκπροσώπηση του Οργανισμού σε περιπτώσεις αστικών αγωγών ή διαιτησιών μπορεί να ανατίθεται σε νομικούς οίκους που θα επιλέγονται ανά περίπτωση, ή για ομάδες παρόμοιων υποθέσεων για συγκεκριμένη περίοδο. Θα μπορούσε για την επιλογή των οίκων αυτών να δημοσιεύεται πρόσκληση επίδειξης ενδιαφέροντος και υποβολής προσφορών (ειδικά αν πρόκειται για συγκεκριμένη υπόθεση με αμοιβή μεγάλης αξίας) ή να ζητείται συνδρομή από τον Παγκύπριο Δικηγορικό Σύλλογο ώστε να ενημερωθούν τα μέλη του για επίδειξη ενδιαφέροντος και καταρτισμό σχετικού καταλόγου προεπιλογής νομικών συμβούλων, ανά επαρχία ή παγκύπρια, νουμένου ότι οποιαδήποτε τέτοια διαδικασία υποστηρίζεται από κατάλληλη τεκμηρίωση. Σε περιπτώσεις που προκύπτει ανάγκη για την εξασφάλιση υπηρεσιών νομικού συμβούλου για την ετοιμασία ειδικών μελετών, ή εγγράφων διαγωνισμού που θα προκηρυχτεί, τότε θα πρέπει να τηρούνται οι πρόνοιες της σχετικής περί συμβάσεων νομοθεσίας και οι σχετικές αρχές της ίσης μεταχείρισης των οικονομικών φορέων, της διαφάνειας και της μη διάκρισης λόγω ιθαγένειας και συνεπώς θα πρέπει να προκηρύσσονται ανοικτοί διαγωνισμοί, αναλόγως βέβαια και με την εκτίμηση της αξίας της εκάστοτε ανάγκης.

Ανταπόκριση ΟΑΠ Ιούνιος 2018

Όσον αφορά στην εισήγησή σε σχέση με την εκπροσώπηση του Οργανισμού σε περιπτώσεις αστικών αγωγών ή διαιτησιών, ο Οργανισμός θεωρεί ότι, σχετικά με τις επιχειρησιακές δραστηριότητες, κάτι τέτοιο δεν μπορεί να εφαρμοστεί και / ή θα ήταν παράδοξο να εφαρμοστεί σε απόλυτο βαθμό, εφόσον οι νομικοί σύμβουλοι του Οργανισμού για όλα τα διοικητικής και επιχειρησιακής φύσεως θέματα είναι αυτοί που στις πλείστες των περιπτώσεων γνωρίζουν καλύτερα τις επιχειρησιακές δραστηριότητες του Οργανισμού και συνεπώς είναι σε θέση να τις υπερασπιστούν σε δικαστικές διαδικασίες. Ωστόσο έχοντας υπόψη την επανάληψη της σύστασης αυτής από την Ελεγκτική Υπηρεσία, ο Οργανισμός θα καταβάλει κάθε δυνατή προσπάθεια, λαμβάνοντας υπόψη και την πιο πάνω πραγματικότητα κατά την λήψη των σχετικών του αποφάσεων.

Ανταπόκριση ΟΑΠ Ιούλιος 2019

Ο Οργανισμός προχώρησε ήδη σε διαγωνισμό για αγορά Υπηρεσιών Δικαστηριακής Εκπροσώπησης σε υποθέσεις Αστικού ή / και Ποινικού Δικαίου, ώστε να συμβληθεί με νομικούς συμβούλους (φυσικά ή νομικά πρόσωπα όπου δύο (2) θα έχουν έδρα την Λευκωσία, δύο (2) την Λεμεσό, δύο (2) την Πάφο, έναν (1) την Λάρνακα – Αμμόχωστο).

Ανταπόκριση ΟΑΠ Ιούλιος 2020

Ο διαγωνισμός για αγορά Υπηρεσιών Δικαστηριακής Εκπροσώπησης σε υποθέσεις Αστικού ή / και Ποινικού Δικαίου έχει ολοκληρωθεί και έχουν υπογραφεί συμφωνίες με τέσσερεις νομικούς συμβούλους.

26. Διαχείριση εγγράφων.

«Σύμφωνα με το περί της Ασφάλειας Διαβαθμισμένων Πληροφοριών Διάταγμα του 2013, το οποίο εκδόθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο, ως «εμπιστευτικό» κατηγοριοποιείται το έγγραφο του οποίου η κοινολόγηση σε μη εξουσιοδοτημένο φυσικό πρόσωπο μπορεί να βλάψει τα ζωτικά συμφέροντα και τη σταθερότητα των θεσμών της Δημοκρατίας, καθώς ως «περιορισμένης χρήσης» το έγγραφο του οποίου η κοινολόγηση σε μη εξουσιοδοτημένο φυσικό πρόσωπο είναι αντίθετη προς τα ζωτικά συμφέροντα και τη σταθερότητα των θεσμών της Δημοκρατίας και η κοινολόγηση, σε αυτές τις περιπτώσεις, μπορεί να γίνει για υπηρεσιακούς λόγους, μόνο στον απαραίτητο αριθμό προσώπων, για τα οποία δεν απαιτείται η έκδοση ειδικής εξουσιοδότησης. Επιπλέον, στον όρο «ζωτικά συμφέροντα και σταθερότητα της Δημοκρατίας» περιλαμβάνονται (α) η άμυνα και η ασφάλεια της Δημοκρατίας, τα δημόσια ήθη, (β) η συνταγματική τάξη, η δημόσια τάξη, η δημόσια υγεία (γ) η επιχειρησιακή ικανότητα των σωμάτων ασφαλείας των ενόπλων δυνάμεων και γενικά των αρχών της Δημοκρατίας (δ) οι σχέσεις της Δημοκρατίας με άλλα κράτη (ε) τα δικαιώματα και οι ελευθερίες τα οποία διασφαλίζονται από το Σύνταγμα της Δημοκρατίας και (στ) η υπόληψη ή τα δικαιώματα οποιουδήποτε προσώπου ή προσώπων. Επισημάναμε επίσης ότι όπως προβλέπεται στο Διάταγμα, έγγραφα που δεν εμπίπτουν στα πιο πάνω επίπεδα διαβάθμισης θεωρούνται ως μη διαβαθμισμένα και η διαχείρισή τους καθορίζεται με βάση τις πρόνοιες της νομοθεσίας που διέπει τη λειτουργία της οικείας υπηρεσίας ή με βάση εσωτερικούς κανονισμούς της οικείας υπηρεσίας.

Επιπλέον, στις σχετικές, με το πιο πάνω θέμα, εγκυκλίου αρ. 1491 και 1543 ημερ. 13.1.2014 και 15.12.2016, αντίστοιχα, του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού, τονίζεται ότι πρέπει να περιοριστεί το φαινόμενο της υπερβολικής χρήσης της διαβάθμισης των εγγράφων σε υψηλότερο επίπεδο από αυτό που το περιεχόμενό τους δικαιολογεί και ότι τα μη διαβαθμισμένα έγγραφα πρέπει να είναι προσβάσιμα στους λειτουργούς μιας υπηρεσίας, εκτός αν ειδικοί λόγοι που βασίζονται στην «αρχή της γνώσης» επιβάλλουν τον διαφορετικό χειρισμό τους.

Παρατηρήθηκε ότι διάφορα έγγραφα διαβαθμίζονται, κατά την άποψή μας, αχρείαστα ως εμπιστευτικά ή περιορισμένης χρήσης, με αποτέλεσμα να προκαλείται αχρείαστος όγκος εργασίας, τλαιπωρία και απώλεια πολύτιμου χρόνου και να περιορίζεται η αρχή της διαφάνειας.

Συναφώς αναφέραμε ότι στις 20.12.2017 ο ΟΑΠ συνολολόγησε σύμβαση για την εγκατάσταση και συντήρηση λογισμικού αυτοματοποίησης γραφείου (e-OASIS) συνολικής αξίας €142.530 συν ΦΠΑ. Στις 28.12.2017 ολοκληρώθηκε η αρχική εγκατάσταση της υποδομής του λογισμικού και στις 29.12.2017 καταβλήθηκε ποσό ύψους €37.110. Σύμφωνα με στοιχεία του Οργανισμού, το σύστημα αναμένεται να τεθεί σε πλήρη εφαρμογή τον Οκτώβριο του τρέχοντος έτους.»

Σύσταση: Ενόψει της επικείμενης έναρξης της λειτουργίας του e-OASIS εντός του έτους, γίνεται εισήγηση για περιορισμό των διαβαθμισμένων εγγράφων στον απόλυτο απαραίτητο βαθμό, ώστε να καταστεί δυνατή η καλύτερη αξιοποίησή του, αφού τα διαβαθμισμένα έγγραφα δεν καταχωρίζονται σε αυτό. Επιπλέον, επειδή το e-OASIS έχει τη δυνατότητα περιορισμού της πρόσβασης σε καθορισμένο αριθμό χρηστών ή ομάδων χρηστών, ο

ΛΕΠΤΟΜΕΡΗΣ ΕΚΘΕΣΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ ΜΕ ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΛΕΓΚΤΗ ΓΙΑ ΤΟ 2017

περιορισμός αυτός θα πρέπει να γίνεται μόνο στις περιπτώσεις που οι ηλεκτρονικοί φάκελοι θα περιέχουν έγγραφα για χειρισμό με βάση την αρχή «ανάγκη γνώσης» και οι υπόλοιποι φάκελοι να είναι διαθέσιμοι για πρόσβαση από το σύνολο του προσωπικού.

Ανταπόκριση ΟΑΠ Ιούνιος 2018

Η ανάγκη αυτή έχει αναγνωριστεί από τον Οργανισμό και ήδη άρχισε να υλοποιείται το έργο υποδιαβάθμισης ή/και αποχαρακτηρισμού φακέλων.

Ανταπόκριση ΟΑΠ Ιούλιος 2019

Ο Οργανισμός έχει ήδη προχωρήσει στην υποδιαβάθμιση φακέλων και έχει ήδη αρχίσει η αξιοποίηση του eoasis όπως γίνεται στα Τμήματα της Δημόσιας Υπηρεσίας που το χρησιμοποιούν.

Ανταπόκριση ΟΑΠ Ιούλιος 2020

Όλο το προσωπικό έχει τώρα πρόσβαση στο σύστημα eoasis και στόχος παραμένει η μεγαλύτερη δυνατή αξιοποίηση του συστήματος αυτού.

Η πρόσβαση σε φακέλους στο eoasis περιορίζεται μόνο όταν αυτοί περιέχουν έγγραφα για χειρισμό με βάση την «ανάγκη γνώσης» και η δημιουργία κάθε νέου διαβαθμισμένου φακέλου εξετάζεται με στόχο τη μείωση του αριθμού των διαβαθμισμένων φακέλων.

27. Διοργάνωση 1^{ου} Αγροτικού Φεστιβάλ ΟΑΠ.

«Ο ΟΑΠ, με επιστολή του ημερ. 26.5.2017, ζήτησε την έγκριση του Υπουργού Οικονομικών για (α) αύξηση των πιστώσεων του άρθρου 03029 του Προϋπολογισμού του «Διαφημίσεις, Δημοσιεύσεις και Δημοσιότητα» και (β) για την αποδοχή χορηγιών από τον Οργανισμό, με σκοπό την κάλυψη του κόστους της διοργάνωσης του 1^{ου} Αγροτικού Φεστιβάλ. Επιπλέον, ο ΟΑΠ ανέφερε ότι ολόκληρο το συνολικό κόστος, το οποίο δεν αναμενόταν να υπερβεί τις €80.000, θα καλυπτόταν αποκλειστικά από χορηγίες. Στις 12.6.2018 το Υπουργείο Οικονομικών ενέκρινε σχετική συνολική δαπάνη μέχρι €60.000 νοουμένου ότι όλο το ποσό θα καλυπτόταν από χορηγίες του ιδιωτικού τομέα. Ο ΟΑΠ, με νέα επιστολή του ημερ. 20.7.2017, ζήτησε από το Υπουργείο Οικονομικών αύξηση των σχετικών πιστώσεων κατά €10.000, λόγω πρόσθετων αναγκών που προέκυψαν (εμπλουτισμός καλλιτεχνικού προγράμματος και διαρρύθμιση χώρου). Το Υπουργείο Οικονομικών, με επιστολή του ημερ. 26.7.2017, ανέφερε ότι δεν έφερε ένσταση για αύξηση των σχετικών πιστώσεων κατά €10.000, επισημαίνοντας ότι καμιά δαπάνη δεν μπορούσε να γίνει πέραν του ποσού που θα λάμβανε ο Οργανισμός για τον σκοπό αυτό από χορηγίες από ιδιωτικές επιχειρήσεις.

Σύμφωνα με στοιχεία του Οργανισμού, το συνολικό κόστος της διοργάνωσης του Φεστιβάλ ανήλθε στα €70.260, το οποίο καλύφθηκε, εν μέρει, από έσοδα από ενοικίαση περιπτέρων ύψους €4.600 και χορηγίες ύψους €65.000 από επτά συνολικά χορηγούς. Ποσό ύψους €660 δεν καλύφθηκε από τις χορηγίες.

Παρατηρήσαμε ότι, σε αντίθεση με την υπό αναφορά έγκριση του Υπουργείου Οικονομικών, μέρος των χορηγιών δεν προήλθε από ιδιωτικές επιχειρήσεις αλλά από το Υπουργείο ΓΑΑΠ (€10.000) και την Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου (€2.000). Επιπλέον, διαπιστώσαμε ότι το

ΛΕΠΤΟΜΕΡΗΣ ΕΚΘΕΣΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ ΜΕ ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΛΕΓΚΤΗ ΓΙΑ ΤΟ 2017

Υπουργείο ΓΑΑΠ δεν κατέβαλε απευθείας χορηγία στον ΟΑΠ, αλλά εξόφλησε τιμολόγιο με αντίστοιχο ποσό του αναδόχου που είχε αναλάβει τη διοργάνωση του Φεστιβάλ. Το σχετικό ποσό χρεώθηκε στο άρθρο του Υπουργείου ΓΑΑΠ 03.521 «Συνέδρια, Σεμινάρια στην Κύπρο». Κατά την άποψή μας, τίθενται ερωτήματα ως προς τη νομιμότητα της σχετικής πληρωμής που διενέργησε το Υπουργείο ΓΑΑΠ, καθότι, σύμφωνα με το επεξηγηματικό μνημόνιο του Προϋπολογισμού του για το 2017, πρόνοια ύψους €45.000 κάτω από το υπό αναφορά άρθρο προοριζόταν να καλύψει τα έξοδα διοργάνωσης συνεδρίων / σεμιναρίων που θα διοργανώνονταν από το Υπουργείο και τα Τμήματά του (€15.000) και διαγωνισμούς οίνου που θα διοργανώνονταν υπό την αιγίδα του Διεθνούς Οργανισμού Αμπέλου και Οίνου (€30.000). Όπως προκύπτει, το πιο πάνω ποσό €10.000 δεν φαίνεται να καλύπτεται από το επεξηγηματικό μνημόνιο, αφού ο ΟΑΠ δεν αποτελεί ένα από τα Τμήματα του Υπουργείου. Επίσης, η πιο πάνω ενέργεια έρχεται σε αντίθεση με τις προϋποθέσεις που έθεσε το Υπουργείο Οικονομικών για παραχώρηση της έγκρισής του, ότι δηλαδή όλες οι χορηγίες θα προέρχονταν από τον ιδιωτικό τομέα.

Επιπλέον, ο τρόπος που παραχωρήθηκε η χορηγία από το Υπουργείο ΓΑΑΠ, δηλαδή η εξόφληση σχετικού τιμολόγιου και όχι η απευθείας παραχώρησή της στον Οργανισμό, αντίκειται στις διατάξεις του άρθρου 25(α) των περί Λογιστικής και Δημοσιονομικής Διαχείρισης και Χρηματοπιστωτικού Ελέγχου της Δημοκρατίας Νόμων του 2014 έως 2015, σύμφωνα με το οποίο οι χορηγίες διέπονται, μεταξύ άλλων, από την αρχή της διαφάνειας.»

Σύσταση: Οι ενέργειες του Οργανισμού και του Υπουργείου ΓΑΑΠ θα πρέπει να διέπονται από την αρχή της διαφάνειας, να είναι σύννομες και σύμφωνες με τις εκάστοτε εγκρίσεις του Υπουργείου Οικονομικών.

Αναπόκριση ΟΑΠ Ιούνιος 2018

Συμφωνούμε απόλυτα με τη σύστασή.

Αναπόκριση ΟΑΠ Ιούλιος 2020

Το πιο πάνω θέμα δεν υφίσταται πλέον καθότι η εν λόγω δαπάνη καλύπτεται εξ' ολοκλήρου μέσω του Προϋπολογισμού με κρατική χορηγία.

29. Ενοικίαση κτιρίου για στέγαση των Κεντρικών Γραφείων του ΟΑΠ στην οδό Μιχαήλ Κουτσόφτα στη Λευκωσία.

«Στις 26.5.2017, με επιστολή μας προς τον Επίτροπο Αγροτικών Πληρωμών, ζητήσαμε όπως, στα πλαίσια έρευνας που διεξήγαγε η Υπηρεσία μας για τη διαδικασία που ακολουθήθηκε για ενοικίαση του κτιρίου στο οποίο στεγάζονται τα Κεντρικά Γραφεία του ΟΑΠ στην οδό Μιχαήλ Κουτσόφτα στη Λευκωσία, αποστείλει στην Υπηρεσία μας όλα τα σχετικά με το θέμα έγγραφα/αλληλογραφία.

Στις 6.7.2017, ο Επίτροπος μάς πληροφόρησε, μεταξύ άλλων, ότι η σύμβαση ενοικίασης του κτιρίου υπογράφηκε στις 23.9.2003, μετά από διαπραγματεύσεις με τον Ιδιοκτήτη και τη σύμφωνη γνώμη του τότε Γενικού Διευθυντή του Υπουργείου Οικονομικών καθώς και του τότε Προέδρου της Επιτροπής Ενοικίων. Περαιτέρω, μας πληροφόρησε ότι το 2011 ο Οργανισμός προχώρησε σε διαπραγματεύσεις με τον Ιδιοκτήτη του κτιρίου και εξασφάλισε βελτίωση των όρων της σύμβασης ενοικίασης, συμπεριλαμβανομένου του περιορισμού της αύξησης του ενοικίου.

ΛΕΠΤΟΜΕΡΗΣ ΕΚΘΕΣΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ ΜΕ ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΛΕΓΚΤΗ ΓΙΑ ΤΟ 2017

Τέλος, μας πληροφόρησε ότι για διασφάλιση των συμφερόντων του Οργανισμού και, ενόψει της λήξης της σύμβασης ενοικίασης στις 30.9.2018, ο Οργανισμός επανεξετάζει τις ανάγκες στέγασης του σε συνεργασία με το Τμήμα Δημοσίων Έργων. Προς τον σκοπό αυτό, αφού ολοκληρωθεί η κτηριολογική μελέτη και υπολογιστεί η δαπάνη για τυχόν ανέγερση νέου κτιρίου, ο Οργανισμός θα προβεί σε έρευνα αγοράς και θα ετοιμάσει τεκμηριωμένη εισήγηση ως προς τον οικονομικότερο τρόπο στέγασης των Γραφείων του ΟΑΠ στη Λευκωσία (ανέγερση, αγορά, μίσθωση νέου κτιρίου).

Τον Σεπτέμβριο 2017, με νέα επιστολή μας προς τον Επίτροπο, παρατηρήσαμε ότι, ενώ είχαμε ζητήσει όπως μας υποβάλει τα σχετικά με τη διαδικασία ενοικίασης έγγραφα, μας υπέβαλε τη συμφωνία ενοικίασης ημερ. 23.9.2003, τη συμπληρωματική συμφωνία ημερ. 6.6.2011 καθώς και την επιστολή του τέως Επιτρόπου προς τον Υπουργό ΓΑΑΠ ημερ. 24.9.2003.

Ενόψει των πιο πάνω, ζητήσαμε όπως υποβάλει στην Υπηρεσία μας όλα τα έγγραφα που είχαν ζητηθεί με την προηγούμενη επιστολή μας ημερ 26.5.2017, καθώς επίσης όλη τη σχετική αλληλογραφία/πρακτικά/αποφάσεις που αφορούν τη διαδικασία για την υπογραφή της συμπληρωματικής συμφωνίας.

Στις 3.10.2017, ο Επίτροπος, με απαντητική επιστολή του, μας πληροφόρησε, μεταξύ άλλων, ότι δεν είχαν εντοπιστεί οποιαδήποτε πρόσθετα έγγραφα που αφορούν την υπογραφή της αρχικής σύμβασης ενοικίασης ημερ. 23.9.2003, πέραν των εγγράφων που είχαν ήδη αποσταλεί στην Υπηρεσία μας.

Όσον αφορά στη διαδικασία για την υπογραφή της συμπληρωματικής συμφωνίας ημερ. 6.6.2011, ο Επίτροπος μας πληροφόρησε ότι στις 18.12.2008, η Ιδιοκτήτρια του κτιρίου καταχώρισε αγωγή εναντίον του ΟΑΠ σε σχέση με την αύξηση του ενοικίου καθώς και την αποκοπή από το ποσό των ενοικίων, του κόστους για τη συντήρηση του κτιρίου. Μετά από διαπραγματεύσεις με την Ιδιοκτήτρια του κτιρίου, η εν λόγω αγωγή αποσύρθηκε και υπογράφηκε η πιο πάνω συμπληρωματική συμφωνία.

Τον Δεκέμβριο 2017, ο Επίτροπος μας πληροφόρησε ότι συμφωνεί με το περιεχόμενο της παραγράφου.

Τέλος, επισήμανε ότι ο περί της Ρύθμισης των Διαδικασιών Σύναψης Δημοσίων Συμβάσεων και Συναφή Θέματα Νόμος Ν.73(Ι)/2016 καθώς και, η προηγούμενη ισχύουσα νομοθεσία, εξαιρεί από το πεδίο εφαρμογής του τις δημόσιες συμβάσεις υπηρεσιών που αφορούν την απόκτηση ή τη μίσθωση, με οποιουδήποτε χρηματοοικονομικούς όρους, υφιστάμενων κτισμάτων ή άλλων ακινήτων.

Ωστόσο, η Υπηρεσία μας επιθυμεί να υποδείξει ότι το άρθρο 30 του περί της Λογιστικής και Δημοσιονομικής Διαχείρισης και Χρηματοοικονομικού Ελέγχου της Δημοκρατίας Νόμου του 2014 (Ν.38(Ι)/2014), προβλέπει ότι η αγορά ή ενοικίαση κτιρίων, η παραχώρηση υπηρεσιών, δικαιωμάτων, η αποδοχή χορηγιών, η πώληση υπηρεσιών, έργων ή οποιοσδήποτε άλλος πλειοδοτικός ή μειοδοτικός διαγωνισμός και δημόσιες συμβάσεις, οι οποίες εξαιρούνται από τους Νόμους και Κανονισμούς που αναφέρονται στο εδάφιο (1) του άρθρου 29, πρέπει να

ΛΕΠΤΟΜΕΡΗΣ ΕΚΘΕΣΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ ΜΕ ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΛΕΓΚΤΗ ΓΙΑ ΤΟ 2017

εκτελούνται σύμφωνα με τις αρχές της διαφάνειας, της αναλογικότητας, της αμοιβαίας αναγνώρισης, της ίσης μεταχείρισης και της αποφυγής διακρίσεων.»

Σύσταση: Οι Οργανισμοί Δημοσίου Δικαίου θα πρέπει να ακολουθούν τις προβλεπόμενες διαδικασίες διαχείρισης θεμάτων που αφορούν ενοικιάσεις κτηρίων και να προβαίνουν έγκαιρα στις απαραίτητες ενέργειες, για διασφάλιση των συμφερόντων τους.

Ανταπόκριση ΟΑΠ Ιούλιος 2018

Συμφωνούμε με τις εισηγήσεις και τις επισημάνσεις σας. Η κτηριολογική μελέτη έχει ολοκληρωθεί και έχει εκτιμηθεί η δαπάνη για τυχόν ανέγερση νέου κτηρίου. Σε συνάντηση του Επιτρόπου με την Υπουργό Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων στις 28 Ιουνίου 2018, η Υπουργός αποφάσισε τον διορισμό του Τμήματος Δημοσίων Έργων ως φορέα υλοποίησης και θα προωθηθεί η ετοιμασία Σημειώματος Έργου.

Ο Οργανισμός θα προχωρήσει σε διαπραγμάτευση για την υπογραφή νέου ενοικιαστηρίου συμβολαίου για το κτήριο στο οποίο στεγάζονται τα κεντρικά του γραφεία.

Ανταπόκριση ΟΑΠ Ιανουάριος 2019

Έχει υπογραφεί τροποποιητική συμφωνία για παράταση του ενοικιαστηρίου συμβολαίου του κτηρίου στο οποίο στεγάζονται τα κεντρικά γραφεία.

Σε σχέση με την ανέγερση ιδιόκτητων γραφείων, το Υπουργείο Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων, με επιστολή του ημερομηνίας 13 Αυγούστου 2018, ενημέρωσε ότι το Τμήμα Δημοσίων Έργων αδυνατεί να λειτουργήσει ως φορέας υλοποίησης, λόγω υπο - στελέχωσης.

Ανταπόκριση ΟΑΠ Ιούλιος 2019

Ο Οργανισμός έχει εκδηλώσει ενδιαφέρον για την αγορά κτηρίου στη Λεωφόρο Στροβόλου στην Λευκωσία, από τα ακίνητα της πρώην Συνεργατικής Κυπριακής Τράπεζας Λτδ, για να στεγάσει τα γραφεία του στη Λευκωσία. Αναμένεται απάντηση από το Υπουργείο Οικονομικών.

Ανταπόκριση ΟΑΠ Ιούλιος 2020

Ο Οργανισμός συνεχίζει τις προσπάθειες για την απόκτηση ιδιόκτητων γραφείων στη Λευκωσία. Στις 31 Οκτωβρίου 2019 ο Επίτροπος είχε συνάντηση με το Γενικό Διευθυντή του Υπουργείου Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων και έχει ήδη διευθετηθεί συνάντηση του με το νέο Υπουργό Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων, για προώθηση του θέματος.

ΤΜΗΜΑ Β

Διαπιστώσεις για τις οποίες υπήρξε συμμόρφωση από τον Ιούλιο 2019 και δεν έχρηζαν περαιτέρω ενεργειών

1. Έκθεση συμμόρφωσης και εφαρμογής.

«Σύμφωνα με το άρθρο 4Α των περί της Καταθέσεως Στοιχείων και Πληροφοριών στον Γενικό Ελεγκτή της Δημοκρατίας και στη Βουλή των Αντιπροσώπων Νόμων του 2002 έως 2016, με την κατάθεση στη Βουλή των Αντιπροσώπων του κρατικού Προϋπολογισμού ή των Προϋπολογισμών των Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου κατατίθεται, από τους κατά νόμο αρμόδιους για την ετοιμασία αυτών, στη Βουλή των Αντιπροσώπων και στον Γενικό Ελεγκτή της Δημοκρατίας λεπτομερής έκθεση συμμόρφωσης και εφαρμογής των παρατηρήσεων του Γενικού Ελεγκτή της Δημοκρατίας που περιέχονται στην τελευταία εκδοθείσα ετήσια έκθεσή του και αφορούν στις αρμοδιότητες και δραστηριότητες των υπηρεσιών που αφορά ο υπό έγκριση Προϋπολογισμός.

Παρατηρήσαμε ότι η έκθεση συμμόρφωσης και εφαρμογής η οποία ετοιμάστηκε από τον Οργανισμό, σχετικά με την Έκθεσή μας για τον έλεγχο του 2016 και υποβλήθηκε με επιστολή του ημερ. 17.7.2017 στο Υπουργείο ΓΑΑΠ, προκειμένου το τελευταίο να την προωθήσει σύμφωνα με την υπό αναφορά νομοθεσία, δεν είναι ολοκληρωμένη καθότι αυτή απαντά μόνο στις κυριότερες παρατηρήσεις/συστάσεις της Υπηρεσίας μας, οι οποίες αναφέρονται σε επιστολή μας ημερ. 15.6.2017 προς τη Γενική Διευθύντρια της Βουλής των Αντιπροσώπων.»

Σύσταση: Θα πρέπει να υπάρξει πλήρης συμμόρφωση με τη σχετική νομοθεσία κατά την ετοιμασία της έκθεσης συμμόρφωσης και εφαρμογής από τον Οργανισμό.

Ανταπόκριση ΟΑΠ Ιούνιος 2018

Η σύστασή θα υιοθετηθεί.

Ανταπόκριση ΟΑΠ Ιούλιος 2018

Η σύσταση υιοθετήθηκε.

5. Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων (ΓΚΠΔ).

«(α) **Γενικά.** Ο νέος ευρωπαϊκός Κανονισμός (ΕΕ) 2016/679 για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών δημοσιεύτηκε στις 27.4.2016 στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τέθηκε σε υποχρεωτική εφαρμογή από τις 25.5.2018, καταργώντας την Οδηγία 95/46/ΕΚ (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων). Ο νέος Κανονισμός, σύμφωνα με το άρθρο 2, εφαρμόζεται στην εν όλω ή εν μέρει αυτοματοποιημένη επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, καθώς και στη μη αυτοματοποιημένη επεξεργασία τέτοιων δεδομένων, τα οποία περιλαμβάνονται ή πρόκειται να περιληφθούν σε σύστημα αρχειοθέτησης. Ο Κανονισμός αυτός αυξάνει σημαντικά τις υποχρεώσεις των οργανισμών αναφορικά με τη διαχείριση προσωπικών δεδομένων και σύμφωνα με το άρθρο 83 του Κανονισμού, κάθε Εποπτική Αρχή μεριμνά ώστε η επιβολή διοικητικών προστίμων έναντι παραβάσεων, να είναι για κάθε μεμονωμένη

ΛΕΠΤΟΜΕΡΗΣ ΕΚΘΕΣΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ ΜΕ ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΛΕΓΚΤΗ ΓΙΑ ΤΟ 2017

περίπτωση αποτελεσματική, αναλογική και αποτρεπτική. Συναφώς αναφέραμε ότι, σε περιπτώσεις παραβάσεων προβλέπονται πολύ υψηλά διοικητικά πρόστιμα.

(β) Υπεύθυνος Προστασίας Δεδομένων (ΥΠΔ). Όπως τονίζεται στις κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με τους ΥΠΔ, όπως τελικά αναθεωρήθηκαν και εκδόθηκαν στις 5.4.2017 από την Ομάδα Προστασίας των Προσώπων Έναντι της Επεξεργασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα που συστάθηκε δυνάμει του άρθρου 29 της πιο πάνω Οδηγίας, οι ΥΠΔ δεν φέρουν προσωπική ευθύνη για περίπτωση μη συμμόρφωσης με τον ΓΚΠΔ. Είναι ευθύνη του υπεύθυνου επεξεργασίας ή του εκτελούντος την επεξεργασία να διασφαλίζει και να μπορεί να αποδεικνύει ότι η επεξεργασία διενεργείται σύμφωνα με τις διατάξεις του υπό αναφορά Κανονισμού.

Ο ΥΠΔ, μεταξύ άλλων, έχει καθήκον όπως παρακολουθεί τη συμμόρφωση εντός του Οργανισμού με τον Κανονισμό, ενημερώνει και συμβουλεύει τον υπεύθυνο επεξεργασίας και τους υπαλλήλους για τις υποχρεώσεις τους, παρέχει συμβουλές, εφόσον του ζητηθεί και λαμβάνει δεόντως υπόψη τον κίνδυνο που συνδέεται με τις πράξεις επεξεργασίας, συνεκτιμώντας τη φύση, το πεδίο εφαρμογής, το πλαίσιο και τους σκοπούς της επεξεργασίας. Επίσης, σύμφωνα με το άρθρο 38(6) του Κανονισμού, ο ΥΠΔ μπορεί να επιτελεί και άλλα καθήκοντα και υποχρεώσεις και ο υπεύθυνος επεξεργασίας ή ο εκτελών την επεξεργασία διασφαλίζουν ότι τα εν λόγω καθήκοντα και υποχρεώσεις δεν συνεπάγονται σύγκρουση συμφερόντων. Σημειώνεται ότι, ο υπεύθυνος επεξεργασίας καθορίζει τον σκοπό και τον τρόπο επεξεργασίας και ο εκτελών την επεξεργασία επεξεργάζεται δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα για λογαριασμό του υπεύθυνου της επεξεργασίας.

Ο ΟΑΠ όρισε ως ΥΠΔ Λειτουργό, η οποία είναι υπεύθυνη της Υπηρεσίας Καταπολέμησης της Απάτης και Νομικών Θεμάτων του Οργανισμού. Επειδή εκ της θέσεώς της η υπό αναφορά Λειτουργός καθορίζει σκοπούς και μέσα επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, εκφράσαμε την άποψη ότι ενδέχεται να προκύπτει θέμα σύγκρουσης συμφερόντων.

Επιπλέον, ο ΟΑΠ όρισε και άλλη Λειτουργό Αγροτικών Πληρωμών ως Αναπληρώτρια Λειτουργό Προστασίας Δεδομένων, χωρίς ωστόσο ο διορισμός αυτός να προβλέπεται στον ΓΚΠΔ, ενώ ενδέχεται να αντίκειται στις διατάξεις του.»

Σύσταση. Ο Οργανισμός θα πρέπει να διασφαλίσει την πλήρη συμμόρφωσή του με τις διατάξεις του νέου Κανονισμού, λαμβάνοντας υπόψη αφενός τον σημαντικό όγκο προσωπικών δεδομένων που αυτός επεξεργάζεται και αφετέρου το ότι, στον Κανονισμό τα επίπεδα των κυρώσεων που προβλέπονται είναι αποτρεπτικά. Επιπλέον, θα πρέπει να διασφαλιστεί η απουσία σύγκρουσης συμφερόντων, η οποία συνδέεται στενά με την απαίτηση της επιτέλεσης των καθηκόντων της ΥΠΔ με ανεξάρτητο τρόπο. Επίσης να εξεταστεί κατά πόσον ο ορισμός Αναπληρωτή ΥΠΔ είναι επιτρεπτός. Συναφώς αναφέρεται ότι, σύμφωνα με τις υπό αναφορά κατευθυντήριες γραμμές, αναλόγως δραστηριοτήτων, του μεγέθους και της δομής του οργανισμού, τα ακόλουθα μπορούν να αποτελέσουν καλές πρακτικές για τους υπεύθυνους επεξεργασίας ή τους εκτελούντες αυτή:

ΛΕΠΤΟΜΕΡΗΣ ΕΚΘΕΣΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ ΜΕ ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΛΕΓΚΤΗ ΓΙΑ ΤΟ 2017

- Να εντοπίζουν τις θέσεις που είναι ενδεχομένως ασύμβατες με τα καθήκοντα του υπευθύνου προστασίας δεδομένων,
- να καταρτίζουν εσωτερικό κανονισμό για τον συγκεκριμένο σκοπό, με γνώμονα την αποτροπή των συγκρούσεων συμφερόντων,
- να περιλαμβάνουν μια πιο γενική εξήγηση των συγκρούσεων συμφερόντων,
- να ανακοινώνουν ότι δεν υφίσταται σύγκρουση συμφερόντων για τον ΥΠΔ που έχουν ορίσει όσον αφορά στην άσκηση των καθηκόντων του υπό τη συγκεκριμένη ιδιότητα, ως έναν τρόπο ενίσχυσης της ευαισθητοποίησης γύρω από τη συγκεκριμένη απαίτηση,
- να συμπεριλαμβάνουν στον εσωτερικό κανονισμό του οργανισμού εγγυήσεις και να διασφαλίζουν ότι η ανακοίνωση για την πλήρωση της θέσης του ΥΠΔ είναι επαρκώς ακριβής και λεπτομερής ώστε να αποτρέπονται συγκρούσεις συμφερόντων οι οποίες μπορούν να λάβουν διάφορες μορφές ανάλογα με το εάν ο προσληφθείς είναι εσωτερικός ή εξωτερικός.

Ανταπόκριση ΟΑΠ Ιούνιος 2018

Συμφωνούμε με τη σύσταση.

Ανταπόκριση ΟΑΠ Ιανουάριος 2019

Στις 17/07/2018 στάληκε επιστολή στην Επίτροπο Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, με την οποία ζητήθηκε η άποψη της για το κατά πόσον διαπιστώνει σύγκρουση του ρόλου του ΥΠΔ με τα υπόλοιπα καθήκοντα που εκτελούνται από την υπεύθυνη της Υπηρεσίας Καταπολέμησης της Απάτης και Νομικών Θεμάτων του Οργανισμού, καθώς και για τη νομιμότητα του διορισμού αναπληρώτριας Λειτουργού.

Ανταπόκριση ΟΑΠ Ιούλιος 2019

Συμφωνούμε με τη σύσταση. Ο ΟΑΠ έχει καθορίσει ΥΠΔ και έχει διασφαλίσει την απουσία σύγκρουσης συμφερόντων. Ο ορισμός αναπληρωτή ΥΠΔ δεν ισχύει.

14. Εξαίρεση ποσών από Κοινοτική Χρηματοδότηση.

«Κατά το έτος 2017 επιβλήθηκαν από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, καταβλήθηκαν από τον Οργανισμό ή βρίσκονταν σε εκκρεμότητα η πληρωμή των ακόλουθων δημοσιονομικών διορθώσεων που προτάθηκαν από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή κατόπιν διενέργειας ελέγχων για σκοπούς εξακρίβωσης της νομότυπης διαχείρισης των ευρωπαϊκών πόρων από την Κυπριακή Δημοκρατία και για τις οποίες γίνεται εκτενής αναφορά στη συνέχεια της παραγράφου.

ΛΕΠΤΟΜΕΡΗΣ ΕΚΘΕΣΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ ΜΕ ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΛΕΓΚΤΗ ΓΙΑ ΤΟ 2017

		€
1.	Καταβολή δημοσιονομικής διόρθωσης για τις αδυναμίες που εντοπίστηκαν, σε έλεγχο που διενεργήθηκε το 2015, στο σύστημα εφαρμογής της πολλαπλής συμμόρφωσης για τα έτη υποβολής αιτήσεων 2013 και 2014.	1.278.034
2.	Επιβολή δημοσιονομικής διόρθωσης για τις αδυναμίες που εντοπίστηκαν, σε έλεγχο που διενεργήθηκε το 2015, στις διαδικασίες διαχείρισης και ελέγχου των μέτρων στήριξης στον τομέα των αιγοπροβάτων για το έτος υποβολής αιτήσεων 2014.	738.537
3.	Προτεινόμενη δημοσιονομική διόρθωση με βάση την έκθεση του Οργανισμού Πιστοποίησης για το έτος που έληξε στις 15.10.2016 αναφορικά με σφάλματα που εντοπίστηκαν στα Μέτρα ΕΓΣΑ 3α και ΚΟΑ 9.	29.300
4.	Προτεινόμενη δημοσιονομική διόρθωση για τις αδυναμίες που εντοπίστηκαν, σε έλεγχο που διενεργήθηκε το 2017, στο Καθεστώς Προαιρετικής Συνδεδεμένης Στήριξης Αιγοπροβάτων για τα έτη υποβολής αιτήσεων 2015, 2016 και 2017.	345.959
5.	Προτεινόμενη δημοσιονομική διόρθωση ύψους €21.339 για τις αδυναμίες που εντοπίστηκαν, σε έλεγχο που διενεργήθηκε το 2017, στο σύστημα εφαρμογής της πολλαπλής συμμόρφωσης για τα έτη υποβολής αιτήσεων 2015, 2016 και 2017, η οποία τελικά δεν θα προταθεί γιατί είναι μικρότερη του ποσού των €50.000 που καθορίζεται στο άρθρο 35 του Κανονισμού (ΕΕ) 908/2014.»	-

(α) Προτεινόμενη δημοσιονομική διόρθωση με βάση την έκθεση του Οργανισμού Πιστοποίησης για το έτος που έληξε στις 15.10.2016. «Με βάση τα ευρήματα από τον έλεγχο που διενήργησε ο Οργανισμός Πιστοποίησης για την πιστοποίηση των ετήσιων δαπανών του ΟΑΠ που χρεώνονται στο ΕΓΤΕ και ΕΓΤΑΑ για το έτος που έληξε στις 15.10.2016, η Γενική Διεύθυνση Γεωργίας και Αγροτικής Ανάπτυξης (ΓΔΓΑΑ), κατόπιν διαβούλευσης με τον Οργανισμό και σε συνέχεια διμερούς σύσκεψης που πραγματοποιήθηκε στις 25.10.2017 για τον σκοπό αυτό, πρότεινε την επιβολή δημοσιονομικής διόρθωσης ύψους €502.959, η οποία αφορούσε στα σφάλματα που εντοπίστηκαν στα Μέτρα ΕΓΣΑ 3α και ΚΟΑ 9. Η ΓΔΓΑΑ ζήτησε από τις κυπριακές αρχές την προσκόμιση, μεταξύ άλλων, της θέσης του Οργανισμού Πιστοποίησης κατόπιν διενέργειας επιπρόσθετου ελέγχου σχετικά με το Μέτρο ΕΓΣΑ 3α με στόχο την ποσοτικοποίηση του δημοσιονομικού σφάλματος σε όλο τον επηρεαζόμενο πληθυσμό. Το Όργανο Πιστοποίησης υπολόγισε το συνολικό σφάλμα όπως προέκυψε από τον έλεγχο της ορθότητας των αιτήσεων σε ποσοστό 100% των πληρωμών που έγιναν το 2016, σε €73.250 από τις οποίες οι €29.300 αφορούν σε Ευρωπαϊκή επιδότηση. Ο Οργανισμός, με επιστολή του ημερ. 7.2.2018 προς τη ΓΔΓΑΑ παρέθεσε όλα τα απαιτούμενα στοιχεία που ζητήθηκαν και επισήμανε ότι αποδέχεται την επιβολή δημοσιονομικών κυρώσεων, μόνο για τις περιπτώσεις που αφορούν σε αριθμητικά λάθη και ανέρχονται στο συνολικό ποσό των €200. Ο Οργανισμός, θεωρεί ότι σε περίπτωση που η ΓΔΓΑΑ δεν αποδεκτεί τις πρόσθετες πληροφορίες και εξηγήσεις που δόθηκαν, το ανώτατο ποσό δημοσιονομικής διόρθωσης που θα επιβληθεί δεν πρέπει να υπερβαίνει το ποσό των €29.300 και για τον σκοπό αυτό καταχώρισε αντίστοιχη πρόβλεψη για οικονομικές διορθώσεις στις οικονομικές καταστάσεις του Οργανισμού για το έτος που έληξε στις 31.12.2017.

Σύμφωνα με την επιστολή της ΓΔΓΑΑ ημερ. 6.12.2017, η ΓΔΓΑΑ θα αξιολογήσει τις υπό αναφορά πρόσθετες πληροφορίες και θα προβεί αναλόγως σε εκ νέου υπολογισμό των

ΛΕΠΤΟΜΕΡΗΣ ΕΚΘΕΣΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ ΜΕ ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΛΕΓΚΤΗ ΓΙΑ ΤΟ 2017

δημοσιονομικών επιπτώσεων. Μέχρι την περίοδο ολοκλήρωσης του ελέγχου μας, τον Απρίλη του 2018, δεν υπήρχε οποιαδήποτε περαιτέρω εξέλιξη για το υπό αναφορά θέμα.»

(γ) Δημοσιονομική διόρθωση σε σχέση με αδυναμίες στις διαδικασίες διαχείρισης και ελέγχου των μέτρων στήριξης στον τομέα των αιγοπροβάτων.

«Η ΓΔΓΑΑ διενήργησε, τον Μάιο του 2015, έλεγχο των διαδικασιών διαχείρισης και ελέγχου μέτρων στήριξης στον τομέα των αιγοπροβάτων. Η ΓΔΓΑΑ, με επιστολή της ημερ. 16.7.2015 προς τη Μόνιμη Αντιπροσωπεία της Κύπρου στην ΕΕ, εξέφρασε την άποψη ότι οι αρμόδιες Αρχές δεν έχουν συμμορφωθεί πλήρως με τις απαιτήσεις της σχετικής κοινοτικής νομοθεσίας, αναφέροντας, ως κυριότερες διαπιστώσεις, την απουσία επιτόπιων ελέγχων επιλεξιμότητας, τη δυσλειτουργική βάση δεδομένων και τη διενέργεια εσφαλμένων πληρωμών και υπολογισμών μειώσεων και αποκλεισμών. Επισημαίνεται ότι, η δυσλειτουργικότητα και αναξιοπιστία της βάσης δεδομένων, με όλα τα συνεπαγόμενα προβλήματα, επισημάνθηκε επανειλημμένα σε παλαιότερες επιστολές της Υπηρεσίας μας, τόσο προς τον ΟΑΠ, όσο και προς τις Κτηνιατρικές Υπηρεσίες, χωρίς ωστόσο να προωθηθούν δραστικά μέτρα για επίλυση του προβλήματος.

Ως αποτέλεσμα των πιο πάνω ευρημάτων, η ΓΔΓΑΑ εξέτασε το ενδεχόμενο να προτείνει τον αποκλεισμό, από κοινοτική χρηματοδότηση, ποσοστού 25% του συνολικού ποσού που παραχωρήθηκε στο πλαίσιο της ειδικής στήριξης στον τομέα των αιγοπροβάτων για το έτος υποβολής αιτήσεων 2014. Στην πιο πάνω επιστολή αναφέρεται επίσης ότι «οι διαπιστωθείσες ελλείψεις θα συνεχίσουν να αποτελούν τη βάση των δημοσιονομικών διορθώσεων που θα επιβληθούν σε σχέση με τις πραγματοποιηθείσες δαπάνες, μέχρις ότου οι διαπιστωθείσες ελλείψεις παύσουν να έχουν αρνητικό αντίκτυπο στη νομιμότητα και την κανονικότητα των δαπανών».

Σύμφωνα με την τελική έκθεση της ΓΔΓΑΑ της Ευρωπαϊκής Επιτροπής ημερ. 3.11.2016 που αφορούσε σε έρευνα σχετικά με την ειδική στήριξη για την αντιμετώπιση ειδικών μειονεκτημάτων στον τομέα των αιγοπροβάτων, και μετά από διμερείς διαβουλεύσεις, η ΓΔΓΑΑ ενέμεινε στην θέση της ότι στην Κύπρο η εφαρμογή του συστήματος σχετικά με την ειδική στήριξη για την αντιμετώπιση ειδικών μειονεκτημάτων στον τομέα των αιγοπροβάτων δεν ήταν σύμφωνη με τους κοινοτικούς κανόνες για το έτος υποβολής αιτήσεων 2014 και πρότεινε τον αποκλεισμό από την κοινοτική χρηματοδότηση ποσού ύψους €817.873, το οποίο, κατόπιν υποβολής κατάλληλων δικαιολογητικών από τις κυπριακές αρχές, μειώθηκε στα €738.537.

Ο Οργανισμός, με επιστολή του ημερ. 15.12.2016, προσέφυγε στη Γραμματεία του Οργάνου Συμβιβασμού, σύμφωνα με τις πρόνοιες του άρθρου 40 παρ. 1 του Κανονισμού (ΕΕ) 908/2014, υποβάλλοντας αίτηση για διαμεσολάβηση του Οργάνου Συμβιβασμού με στόχο να συμβιβάσει τις αποκλίνουσες θέσεις της Επιτροπής και της Κυπριακής Δημοκρατίας. Το Όργανο Συμβιβασμού, με απόφασή του ημερ. 23.5.2017 καλεί τις Αρχές της Ευρωπαϊκής Επιτροπής όπως αναθεωρήσουν το ποσοστό οριζόντιας οικονομικής διόρθωσης 25% διότι το κρίνουν ως υπερβολικό, δεν είναι σύμφωνο με αντίστοιχες διορθώσεις άλλων κρατών μελών και δύο από τις τέσσερις αδυναμίες που διαπιστώθηκαν είναι αλληλοεξαρτώμενες και εύκολα θα μπορούσαν να θεωρηθούν ως μια αδυναμία.

ΛΕΠΤΟΜΕΡΗΣ ΕΚΘΕΣΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ ΜΕ ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΛΕΓΚΤΗ ΓΙΑ ΤΟ 2017

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ενέμεινε ωστόσο στη θέση της και η απόφασή της ημερ. 27.2.2018 για επιβολή προς την Κυπριακή Δημοκρατία δημοσιονομικών διορθώσεων ύψους €738.537 δημοσιεύτηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της ΕΕ. Ο Οργανισμός προώθησε, τον Απρίλιο του 2018, ενέργειες για εκκαθάριση του πιο πάνω ποσού.»

(δ) Προτεινόμενη δημοσιονομική διόρθωση σε σχέση με ευρήματα από έλεγχο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για το Καθεστώς Προαιρετικής Συνδεδεμένης Στήριξης Αιγοπροβάτων για τα έτη αίτησης 2015, 2016 και 2017. «Η ΓΔΓΑΑ διενήργησε τον Απρίλιο του 2017, έλεγχο της εφαρμογής των μέτρων προαιρετικής συνδεδεμένης στήριξης στον τομέα των αιγοπροβάτων στην Κύπρο για τα έτη αίτησης 2015, 2016 και 2017. Η ΓΔΓΑΑ, με επιστολή της ημερ. 28.7.2017 προς τη Μόνιμη Αντιπροσωπεία της Κυπριακής Δημοκρατίας στην ΕΕ, εξέφρασε την άποψη ότι το σύστημα διαχείρισης και ελέγχου που εφαρμόζεται στην Κύπρο σε σχέση με την προαιρετική συνδεδεμένη στήριξη αιγοπροβάτων επηρεάζεται από την απουσία ενός επικουρικού ελέγχου και ανεπάρκειες στη λειτουργία βασικών ελέγχων αναφορικά με τη διενέργεια επιτόπιων ελέγχων στον απαιτούμενο αριθμό και επαρκούς ποιότητας και την ορθότητα της επιβολής κυρώσεων και για τον σκοπό αυτό πρότεινε την κατ' αποκοπή διόρθωση 10%. Μετά από διμερείς διαβουλεύσεις η ΓΔΓΑΑ, σε επιστολή της ημερ. 9.4.2018, διατήρησε τη θέση ότι το εν λόγω σύστημα διαχείρισης και ελέγχου παρουσιάζει αδυναμίες στη λειτουργία του βασικού ελέγχου όσον αφορά στη διενέργεια επιτόπιων ελέγχων στον απαιτούμενο αριθμό για το έτος υποβολής αιτήσεων 2016 και στη διενέργεια επιτόπιων ελέγχων επαρκούς ποιότητας όσον αφορά το έτος υποβολής αιτήσεων 2015 και μεταγενέστερα. Συγκεκριμένα επισήμανε τα ακόλουθα:

(i) **Διενέργεια επιτόπιων ελέγχων στον απαιτούμενο αριθμό.** Η αύξηση του ποσοστού των επιτόπιων ελέγχων για το έτος υποβολής αιτήσεων 2016 κατά 29,25% ήταν μικρή αφού θα έπρεπε να ανέλθει στο 40% λόγω των σημαντικών περιπτώσεων μη συμμόρφωσης που προέκυψαν από επιτόπιους ελέγχους του 2015, σύμφωνα με τις πρόνοιες του άρθρου 35 του κανονισμού αριθ. 809/2014. Η ΓΔΓΑΑ ζήτησε στοιχεία από τις κυπριακές αρχές αναφορικά με τον πραγματικό αριθμό επιτόπιων ελέγχων που πραγματοποιήθηκαν για το έτος υποβολής αιτήσεων 2017.

(ii) **Διενέργεια επιτόπιων ελέγχων επαρκούς ποιότητας.** Η ΓΔΓΑΑ ενέμεινε στην άποψη ότι κατά τη διάρκεια των επιτόπιων ελέγχων των κυπριακών αρχών δεν καθίσταται δυνατή η επαλήθευση της συνέπειας των καταχωρίσεων στην ηλεκτρονική βάση δεδομένων για τα ζώα με βάση δείγμα δικαιολογητικών εγγράφων, όπως απαιτείται από το άρθρο 42(2)(α) του κανονισμού αριθ. 809/2014, για το λόγο ότι η επαλήθευση εστιάζεται στις κοινοποιήσεις του γεωργού σχετικά με τις μετακινήσεις των ζώων, που καταρχάς χρησιμοποιούνται για την ενημέρωση της βάσης δεδομένων των ζώων, και όχι στα δικαιολογητικά έγγραφα στα οποία στηρίζονται οι εν λόγω μετακινήσεις των ζώων που απαριθμούνται στο προαναφερθέν άρθρο (δηλαδή τιμολόγια αγοράς/ πώλησης, πιστοποιητικά σφαγής).

Η ΓΔΓΑΑ με την υπό αναφορά επιστολή της, καλεί τις κυπριακές αρχές να υποβάλουν τους υπολογισμούς τους αναφορικά με τον κίνδυνο για το Ταμείο, καθώς και λεπτομερή περιγραφή της μεθοδολογίας που εφαρμόστηκε και την πηγή των δεδομένων που χρησιμοποιήθηκαν. Σε

ΛΕΠΤΟΜΕΡΗΣ ΕΚΘΕΣΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ ΜΕ ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΛΕΓΚΤΗ ΓΙΑ ΤΟ 2017

αντίθετη περίπτωση, προτείνει την επιβολή οικονομικής διόρθωσης με σταθερό συντελεστή της τάξεως του 5%, η οποία θα εφαρμοστεί στο ύψος των συνολικών επιδοτήσεων που διενεργήθηκαν για το εν λόγω καθεστώς για τα έτη υποβολής αίτησης από το 2015 μέχρι σήμερα. Ο Οργανισμός προχώρησε σε αναγνώριση πρόνοιας για οικονομικές διορθώσεις στις οικονομικές καταστάσεις που αφορούν στο έτος που έληξε στις 31.12.2017, με βάση την πρόταση της ΓΔΓΑΑ, η οποία ανέρχεται στο συνολικό ποσό των €345.959.»

(στ) Έλεγχος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής του Μέτρου δάσωσης που υλοποιήθηκε κατά τις περιόδους προγραμματισμού 2004-2006, 2007-2013 και 2014-2020.

«Η ΓΔΓΑΑ διενήργησε τον Δεκέμβριο του 2017 έλεγχο στην εφαρμογή του υπό αναφορά Μέτρου. Μέχρι την περίοδο ολοκλήρωσης του ελέγχου μας τον Απρίλιο του 2018, η ΓΔΓΑΑ δεν απέστειλε στον Οργανισμό τα πορίσματα του ελέγχου της.»

Σύσταση: Ζητήθηκε όπως ο Οργανισμός τηρεί ενήμερο το Γενικό Ελεγκτή για τις εξελίξεις στα θέματα που παρουσιάζονται στις παραγράφους 14(α), (γ), (δ) και (στ).

Ανταπόκριση ΟΑΠ Ιούνιος 2018

Η σύστασή θα υιοθετηθεί.

Ανταπόκριση ΟΑΠ Ιούλιος 2018

Η σύσταση υιοθετείται. Οι δημοσιονομικές διορθώσεις που σχετίζονται με τις περιπτώσεις με α/α 1 και 2 (παράγραφος γ) του πιο πάνω Πίνακα είναι τελεσίδικες και δεν χρήζουν περαιτέρω ενεργειών. Εξελίξεις υπήρχαν μόνο σε σχέση με την παράγραφο (α) - Περίπτωση με α/α 3 στον Πίνακα και την παράγραφο (στ) όπου και στις δύο περιπτώσεις ο έλεγχος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής έκλεισε χωρίς την επιβολή οποιωνδήποτε δημοσιονομικών διορθώσεων για την κυπριακή δημοκρατία.

Όσον αφορά την περίπτωση με α/α 5 του Πίνακα και αυτός ο έλεγχος έκλεισε επιτυχώς χωρίς την επιβολή δημοσιονομικών διορθώσεων όπως ήδη αναφέρεται στην έκθεση του Γενικού Ελεγκτή.

Για όλες τις πιο πάνω εξελίξεις ο Γενικός Ελεγκτής έχει τύχει ενημέρωσης.

Ανταπόκριση ΟΑΠ Ιανουάριος 2019

Για την περίπτωση με α/α 4 του πιο πάνω πίνακα, ο Οργανισμός έχει υπολογίσει τον κίνδυνο για το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Εγγυήσεων και αυτός δεν ξεπερνά τις €94.000 περίπου.

Ανταπόκριση ΟΑΠ Ιούλιος 2019

Για την περίπτωση με α/α 4 του πιο πάνω πίνακα, ο ΟΑΠ έλαβε πρόσφατα την τελική επιστολή διαπιστώσεων της ΓΔΓΑΑ, σύμφωνα με την οποία οι συνολικά επιβαλλόμενες δημοσιονομικές διορθώσεις ανέρχονται στο ποσό των €57.122, συνάρτηση της τελικής διαπίστωσης των ελεγκτικών αρχών για μη συμμόρφωση των κυπριακών αρχών με έναν και μόνο βασικό έλεγχο αναφορικά με την «Διενέργεια επιτόπιων ελέγχων στον απαιτούμενο αριθμό» για το έτος αίτησης 2016. Το πιο πάνω ποσό αφορά τον υπολογιζόμενο κίνδυνο του ταμείου ΕΓΤΕ, ως υπολογίστηκε από τις κυπριακές αρχές και έγινε αποδεκτό από τις ελεγκτικές αρχές.

ΛΕΠΤΟΜΕΡΗΣ ΕΚΘΕΣΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ ΜΕ ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΛΕΓΚΤΗ ΓΙΑ ΤΟ 2017

Ανταπόκριση ΟΑΠ Ιούλιος 2019

Το ποσό των €57.122 για την περίπτωση με α/α 4 του πιο πάνω Πίνακα, έχει επιστραφεί στην ΕΕ.

18. Μέτρο 1&2- Ενέργειες Προώθησης Γεωργικών Προϊόντων στις Τρίτες Χώρες και στην Εσωτερική Αγορά οι οποίες Ενισχύονται από την ΕΕ.

(γ) Συμφωνία αναδοχής.

«Ο ΟΑΠ συνήψε σύμβαση ημερ. 12.2.2016 με τον αιτητή για το πρόγραμμα προώθησης χαλουμιού σε Τρίτες Χώρες, με την οποία δεσμεύει το Υπουργείο ΕΕΒΤ ως Αρμόδια Εθνική Αρχή. Επισημαίνεται ότι η προηγούμενη συμφωνία αναδοχής του ΟΑΠ με το Υπουργείο ΕΕΒΤ, άρθηκε από την 1.1.2015, ωστόσο ορισμένες εργασίες, όπως οι επιτόπιοι έλεγχοι, συνεχίζουν να πραγματοποιούνται από το Υπουργείο ΕΕΒΤ.»

Σύσταση: Γίνεται εισήγηση όπως ο ΟΑΠ προχωρήσει στη σύναψη γραπτής συμφωνίας με τον Υπουργό ΕΕΒΤ όσον αφορά στις υπό αναφορά εργασίες.

Ανταπόκριση ΟΑΠ Ιούνιος 2018

Ο ΟΑΠ Βρίσκεται στη διαδικασία ετοιμασίας συμφωνίας με το Υπουργείο ΕΕΒΤ για τις συγκεκριμένες εργασίες που πραγματοποιεί μετά την άρση της αναδοχής.

Ανταπόκριση ΟΑΠ Ιανουάριος 2019

Προσχέδιο αναθεωρημένης συμφωνίας αναδοχής μεταξύ ΟΑΠ και Υπουργείου ΕΕΒΤ έχει ετοιμαστεί και σταλεί στους νομικούς συμβούλους για νομοτεχνική μελέτη.

Ανταπόκριση ΟΑΠ Ιούλιος 2019

Η αναθεωρημένη συμφωνία αναδοχής μεταξύ ΟΑΠ και Υπουργείου ΕΕΒ έχει υπογραφεί στις 10 Ιουλίου 2019.

20. Μέτρο Εθνικό Πρόγραμμα Στήριξης Αμπελοοινικού Τομέα (ΕΠΣΑ) 3α- Ενθάρρυνση της επενδυτικής δραστηριότητας και ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας στον οινοποιητικό κλάδο.

(α) (ii) «Σύμφωνα με τα στοιχεία της τεχνοοικονομικής μελέτης, ο αιτητής προτίθεται, εφόσον εγκριθεί το αίτημά του για οικονομική ενίσχυση της επένδυσης, να προβεί σε σύσταση εταιρείας στην οποία θα είναι από κοινού μέτοχος με τον αδελφό του. Η αίτηση αφορούσε σε επένδυση ύψους €645.415, από το οποίο 60% του κόστους της επένδυσης, το οποίο ανέρχεται στα €387.249, θα χρηματοδοτηθεί από ίδια κεφάλαια του αιτητή. Ο αιτητής αναφέρει ωστόσο ότι ο αδελφός του, ως μελλοντικός μέτοχος της εταιρείας που θα συσταθεί, θα χρηματοδοτήσει μέρος των ιδίων κεφαλαίων και για σκοπούς πιστοποίησης της ύπαρξης των ιδίων κεφαλαίων επισυνάπτει γραπτή δήλωση του αδελφού του και πιστοποιητικά των τραπεζικών διαθεσίμων που ανήκουν σε αυτόν και στον αδελφό του. Κατά την άποψη της Υπηρεσίας μας από τη στιγμή που κατά το στάδιο υποβολής της αίτησης η εταιρεία του αιτητή δεν υφίστατο και συνεπώς ο αδελφός του αιτητή δεν ήταν μέτοχος της εταιρείας, ο ανάδοχος δεν θα έπρεπε να αποδεκτεί πιστοποιητικά των τραπεζικών διαθεσίμων του

ΛΕΠΤΟΜΕΡΗΣ ΕΚΘΕΣΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ ΜΕ ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΛΕΓΚΤΗ ΓΙΑ ΤΟ 2017

αδελφού του αιτητή για σκοπούς εξακρίβωσης της δυνατότητας χρηματοδότησης της επένδυσης μέσω ιδίων κεφαλαίων. Στην περίπτωση όπου ο αιτητής επέμενε για τον τρόπο χρηματοδότησης της ίδιας συμμετοχής τότε θα έπρεπε να προχωρούσε άμεσα σε σύσταση εταιρείας στην οποία εκείνος και ο αδελφός του θα ήταν μέτοχοι. Συνεπώς θεωρούμε ότι κατά το στάδιο υποβολής της αίτησης δεν υπήρχαν επαρκή στοιχεία για την εξακρίβωση της δυνατότητας του αιτητή να χρηματοδοτήσει την επένδυση μέσω ιδίων κεφαλαίων. Επισημάναμε ότι σύμφωνα με την τελευταία έκθεση επιτόπιου ελέγχου ημερ. 4.10.2017 βάσει της οποίας επιβεβαιώνεται η ολοκλήρωση του έργου, φαίνεται ότι ακόμη τότε εκκρεμούσε η σύσταση της εν λόγω εταιρείας. Παρατηρήσαμε επίσης ότι το εγχειρίδιο εφαρμογής της 7ης Προκήρυξης τροποποιήθηκε έτσι ώστε να απαιτείται από τους αιτητές η υποβολή στοιχείων που να τεκμηριώνουν τη δυνατότητα κάλυψης της ίδιας συμμετοχής από χρηματοπιστωτικό οργανισμό π.χ. βεβαίωση τράπεζας για καταθέσεις στο όνομα της αιτήτριας επιχείρησης ή/και των κύριων μετόχων, γεγονός που καταδεικνύει ότι η άποψή μας είναι βάσιμη».

Σύσταση: Η χρηματοδότηση της ίδιας συμμετοχής θα πρέπει να επιβεβαιώνεται με στοιχεία που ανήκουν στον ίδιο τον αιτητή.

Αναπόκριση ΟΑΠ Ιούνιος 2018

Σύμφωνα με τους όρους εφαρμογής του Μέτρου, κατά την 5^η Προκήρυξη δεν απαιτείτο η τεκμηρίωση της χρηματοδότησης της ίδιας συμμετοχής του αιτητή και για τον λόγο αυτό δεν ζητήθηκε από αυτόν η προσκόμιση πρόσθετων σχετικών δικαιολογητικών. Η σχετική πρόνοια για προσκόμιση των υπό αναφορά δικαιολογητικών περιλήφθηκε στους όρους εφαρμογής του Μέτρου κατά την 7^η Προκήρυξη.

Θέση Γενικού Ελεγκτή μετά την αναπόκριση ΟΑΠ

Η Υπηρεσία μας διατηρεί την άποψη ότι η επιβεβαίωση της χρηματοδότησης της ίδιας συμμετοχής θα πρέπει να διενεργείται από τον Οργανισμό στο πλαίσιο διασφάλισης της εφαρμογής κάθε Μέτρου/Καθεστώτος, ανεξάρτητα από τους όρους εφαρμογής του.

Αναπόκριση ΟΑΠ Ιούλιος 2018

Σημειώνεται ότι η εν λόγω πρόνοια συμπεριλήφθηκε από την 7^η προκήρυξη και μετά καθώς σύμφωνα με το άρθρο 35 του κατ' Εξουσιοδότηση Κανονισμού (ΕΕ) 2016/1149 της Επιτροπής είναι πλέον ένα από τα υποχρεωτικά κριτήρια επιλεξιμότητας των αιτήσεων: «οι εγγυήσεις ότι οι δικαιούχοι έχουν πρόσβαση σε επαρκείς τεχνικούς και χρηματοδοτικούς πόρους».

Αναπόκριση ΟΑΠ Ιούλιος 2020

Ισχύουν τα προηγούμενα σχόλια.

(α) (vi) «Παρατηρήσαμε ότι ο ανάδοχος αποδέχτηκε αντίγραφα εγγράφων αντί τα αντίστοιχα πρωτότυπα, τα οποία υποβλήθηκαν από τον αιτητή για σκοπούς επιβεβαίωσης της τήρησης κριτηρίων συμμετοχής και των πληρωμών που διενεργήθηκαν για την υλοποίηση του έργου π.χ. τιμολόγια και αποδείξεις πληρωμής από τον εργολάβο, πιστοποιητικά από αρμόδιες

ΛΕΠΤΟΜΕΡΗΣ ΕΚΘΕΣΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ ΜΕ ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΛΕΓΚΤΗ ΓΙΑ ΤΟ 2017

κυβερνητικές αρχές και προσφορές, με αποτέλεσμα να μην καθίσταται εφικτή η επαλήθευση της αυθεντικότητας των εγγράφων. *Επισημάναμε ότι σύμφωνα με το εγχειρίδιο εφαρμογής της 5^{ης} Προκήρυξης του Μέτρου δεν απαιτείτο η προσκόμιση πρωτότυπων εγγράφων, καθώς και ότι το εγχειρίδιο εφαρμογής της 7^{ης} Προκήρυξης του Μέτρου τροποποιήθηκε έτσι ώστε να απαιτείται η υποβολή του πρωτότυπου μόνο στις περιπτώσεις τιμολογίων αγοράς και αποδείξεων πληρωμής.»*

Σύσταση: Γίνεται εισήγηση όπως για σκοπούς επαλήθευσης της αυθεντικότητας των εγγράφων που υποβάλλονται από τον αιτητή στα πλαίσια εφαρμογής του Μέτρου, γίνει σχετική τροποποίηση στο εγχειρίδιο έτσι ώστε να γίνονται αποδεκτά μόνο έγγραφα σε πρωτότυπη μορφή.

Ανταπόκριση ΟΑΠ Ιούνιος 2018

Στο πλαίσιο της 8^{ης} Προκήρυξης του Μέτρου θα ζητείται από τους αιτητές όπως υποβάλουν και τις προσφορές σε πρωτότυπη μορφή.

Ανταπόκριση ΟΑΠ Ιανουάριος 2019

Η εισήγηση υιοθετήθηκε.

23. Αχρεωστήτως καταβληθέντα ποσά σε διοικητικές κυρώσεις.
(ε) Λήψη νομικών μέτρων εναντίον οφειλετών του Οργανισμού.

(ii) Μέχρι την ημερομηνία του ελέγχου μας στις 9.5.2018 εκκρεμούσε η προώθηση, στον νομικό σύμβουλο του Οργανισμού για λήψη νομικών μέτρων για οκτώ από τις 23 περιπτώσεις οφειλετών για τις οποίες ο Επιτροπος παραχώρησε σχετική έγκριση βάσει του σημειώματος ημερ. 17.7.2015, καθότι δεν ετοιμάστηκαν οι εκθέσεις γεγονότων από τους αρμόδιους λειτουργούς παρά τις επανειλημμένες γραπτές υπενθυμίσεις από το εσωτερικό νομικό τμήμα του Οργανισμού. Οι οφειλές των οκτώ υπό αναφορά χρεωστών ανέρχονταν στο συνολικό ποσό των €47.951 και δημιουργήθηκαν κατά τα έτη 2010 μέχρι 2014.

Ανταπόκριση ΟΑΠ Ιούλιος 2019

Για όλες τις πιο πάνω περιπτώσεις έχουν ετοιμαστεί και προωθηθεί προς τον νομικό σύμβουλο του Οργανισμού όλες οι σχετικές εκθέσεις γεγονότων.

Ανταπόκριση ΟΑΠ Ιούλιος 2020

Ουδέν περαιτέρω σχόλιο.

25. Νομικές υπηρεσίες.

(α) Συνομολόγηση συμφωνίας. Στην επιστολή μας για το 2015, είχαμε διαπιστώσει ότι δεν είχε υπογραφεί οποιαδήποτε γραπτή συμφωνία με τον δικηγορικό οίκο με τον οποίο ο ΟΑΠ συνεργαζόταν από την ίδρυσή του και ότι η εν λόγω συνεργασία ανανεωνόταν ανά διετία, με την αποστολή σχετικής επιστολής από τον οίκο. Στην επιστολή μας για το 2016, παρατηρήσαμε ότι στις 12.12.2016 συνομολογήθηκε συμφωνία μεταξύ του ΟΑΠ και του υπό αναφορά δικηγορικού οίκου, με αναδρομική ισχύ, για την περίοδο 1.1.2016 – 31.12.2016 και που έληξε 19 μέρες μετά την υπογραφή της. Σύμφωνα με τη συμφωνία, η ετήσια αμοιβή,

ΛΕΠΤΟΜΕΡΗΣ ΕΚΘΕΣΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ ΜΕ ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΛΕΓΚΤΗ ΓΙΑ ΤΟ 2017

ανερχόταν σε €15.500, πλέον ΦΠΑ, και ήταν πληρωτέα κατά τον Δεκέμβριο κάθε έτους. Επιπλέον, για δικαστηριακή εργασία προβλεπόταν η καταβολή των αμοιβών που καθορίζονται από τις ισχύουσες κλίμακες των Δικονομικών Θεσμών μαζί με τα πραγματικά έξοδα, ενώ προέβλεπε ότι οι κλίμακες θα εφαρμόζονταν στο κατώτατο σημείο τους με βάση την αξία του αντικειμένου και ότι η τιμολόγηση της δικηγορικής αμοιβής θα γίνεται μετά την έκδοση της απόφασης του Δικαστηρίου. Περιλαμβάνονταν επίσης πρόνοιες για τις εργασίες σε διαιτησίες και για υποθέσεις που προσομοιάζουν με δικαστηριακές υποθέσεις (π.χ. ιεραρχικές προσφυγές). Για άλλες υπηρεσίες ιδιαίτερης φύσης, οι οποίες δεν καλύπτονταν από την ετήσια αμοιβή, τα μέρη θα συμφωνούν εκ των προτέρων με ειδική γραπτή συμφωνία την αμοιβή.

Στις 26.7.2017 συνομολογήθηκε νέα σύμβαση μεταξύ του ΟΑΠ και του εν λόγω δικηγορικού οίκου με αναδρομική ισχύ από 1.1.2017 και λήξη τις 31.12.2017 και με τους ίδιους οικονομικούς όρους. Επιπλέον, στις 10.1.2018 και 8.3.2018 συνομολογήθηκαν μεταξύ των υπό αναφορά δύο μερών συμφωνίες για τις περιόδους 1.1.2018 – 28.2.2018 και 1.3.2018 – 30.4.2018, αντίστοιχα, με τους ίδιους οικονομικούς όρους, κατ' αναλογία (αμοιβής ύψους €2.580 πλέον ΦΠΑ).

Όπως προκύπτει από τα πιο πάνω, η συνομολόγηση των πιο πάνω συμφωνιών δεν έγινε σε καμιά περίπτωση έγκαιρα, με αποτέλεσμα, σε όλες τις υπό αναφορά περιπτώσεις, οι συμφωνίες να έχουν αναδρομική ισχύ.

Όπως εκτενέστερα αναφέρεται πιο κάτω, κατόπιν διενέργειας διαγωνισμού, η σύμβαση για αγορά νομικών υπηρεσιών κατακυρώθηκε στις 12.4.2018 στον υπό αναφορά δικηγορικό οίκο.»

Σύσταση: Θα πρέπει ο Οργανισμός να λαμβάνει όλα τα απαραίτητα μέτρα ώστε η συνομολόγηση ή ανανέωση συμφωνιών να επιτυγχάνεται έγκαιρα και οπωσδήποτε πριν την ημερομηνία έναρξης της ισχύος τους.

Ανταπόκριση ΟΑΠ Ιούνιος 2018

Συμφωνούμε με τη σύστασή.

Ανταπόκριση ΟΑΠ Ιούλιος 2018

Η συμφωνία υπογράφηκε στις 21 Μαΐου 2018.

28. Πρακτικές δυσχέρειες κατά τη διεξαγωγή του ελέγχου.

«Ο έλεγχος για το 2017 πραγματοποιήθηκε στα γραφεία του Οργανισμού και ξεκίνησε στις 28.3.2018. Οι ελεγκτές της Υπηρεσίας μας αντιμετώπισαν διάφορες πρακτικές δυσκολίες (πρόσβαση στο κτίριο του Οργανισμού, παραχώρηση κατάλληλου γραφειακού χώρου, προσκόμιση εγγράφων για έλεγχο σε εύλογο χρονικό διάστημα, κ.ά.) οι οποίες δεν κατέστη δυνατό να επιλυθούν, μέχρι και την ολοκλήρωση του ελέγχου στις 11.5.2018

Αναμένουμε ότι οι πιο πάνω πρακτικές δυσχέρειες που προέκυψαν κατά τη διεξαγωγή του ελέγχου θα διευθετηθούν έγκαιρα για την εύρυθμη και ομαλή διεξαγωγή του επόμενου ελέγχου.»

ΚΥΠΡΙΑΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΑΓΡΟΤΙΚΩΝ ΠΛΗΡΩΜΩΝ (Κ.Ο.Α.Π.)
CYPRUS AGRICULTURAL PAYMENTS ORGANISATION (C.A.P.O.)

ΛΕΠΤΟΜΕΡΗΣ ΕΚΘΕΣΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ ΜΕ ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΛΕΓΚΤΗ ΓΙΑ ΤΟ 2017

Ανταπόκριση ΟΑΠ Ιούνιος 2018

Δρομολογήθηκαν σχετικές ενέργειες προκειμένου τα πιο πάνω να επιλυθούν.

Ανταπόκριση ΟΑΠ Ιούλιος 2018

Η εισήγηση υιοθετήθηκε.

ΚΥΠΡΙΑΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΑΓΡΟΤΙΚΩΝ ΠΛΗΡΩΜΩΝ (Κ.Ο.Α.Π.)
CYPRUS AGRICULTURAL PAYMENTS ORGANISATION (C.A.P.O.)

Κεντρ. Γραφείο 28 (Ευρωπαϊκή & Ημερήσια) 2004 Νίκος
Σ.Θ. 14103, 2004 Νίκος
Τηλ: 22 557777, Φαξ: 22 557755
20, Michael Boutsalis (European & Michael Boutsalis) 2004 Νίκος
P.O. Box 14103, 2004 Nicosia
Tel: 22 557777, Fax: 22 557755
E-mail: commissions@cpo.gov.cy

Παράρτημα III

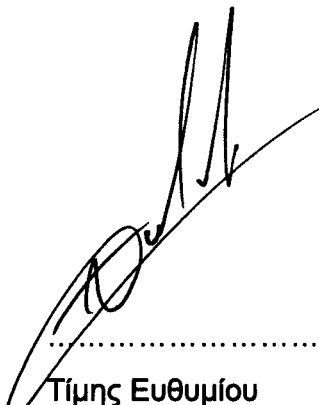
6 Αυγούστου, 2020

Βεβαίωση εφαρμογής του Κώδικα Δημόσιας Διακυβέρνησης

Δια της παρούσης, βεβαιώνω ότι οι δηλώσεις στο Ερωτηματολόγιο Ελέγχου Συμμόρφωσης με τον Κώδικα Δημόσιας Διακυβέρνησης είναι αληθείς και ότι ο Επίτροπος του Κυπριακού Οργανισμού Αγροτικών Πληρωμών (ΚΟΑΠ), σε σχέση με το έτος 2019, έχει δράσει με γνώμονα τον εν λόγω Κώδικα, με απώτερο σκοπό την ενίσχυση της δημόσιας διοίκησης, τη βελτίωση της διακυβέρνησης, την προαγωγή και μεγιστοποίηση της αξίας που λαμβάνει το κοινό από τους παρόχους δημόσιων υπηρεσιών.

Παρατηρήσεις Επιτρόπου όσον αφορά τις προκλήσεις και τους τρόπους αντιμετώπισής τους, τους τομείς που χρήζουν βελτίωσης και τις περιοχές επικέντρωσης για την περίοδο που ακολουθεί ως προς την εφαρμογή του Κώδικα:

Σχετικές αναφορές γίνονται στο συνημμένο ερωτηματολόγιο.

.....
Τίμης Ευθυμίου

Επίτροπος

ΕΑ/ΕΑ

Κυπριακός Οργανισμός Αγροτικών Πληρωμών
Απαντήσεις στο Ερωτηματολόγιο Ελέγχου Συμμόρφωσης με τον Κώδικα Δημόσιας Διακυβέρνησης

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ

<p>Το ΔΣ διασφαλίζει καθορισμένες και γνωστοποιημένες Οργανωσιακές αξίες και αναθέτει στη Διεύθυνση την ευθύνη της εφαρμογής και διαχείριση αυτών των αξιών σε όλο/ληρό τον Οργανισμό</p>		
Υπάρχει εγκεκριμένη από το Συμβούλιο δήλωση αξιών;	Ναι	Υπάρχει απόφαση Επιτρόπου για κατ' αναλογία υιοθέτηση σχετικής εγκυκλίου του Τμήματος Διοίκησης και Προσωπικού του Υπ. Οικονομικών αναφορικά με την εισαγωγή Οδηγού Συμπεριφοράς και Δεοντολογίας των Δημοσίων Υπαλλήλων, στον οποίο καθορίζονται και οι αξίες.
		Επιπλέον ο Οργανισμός βρίσκεται στη διαδικασία ετοιμασίας Κώδικα Δημόσιας Διακυβέρνησης στα πλαίσια των αρχών του Κώδικα που έχει εγκριθεί από το Υπ. Συμβούλιο με την απόφαση αρ. 87.869 ημερ. 25/07/2019.
Δίδεται ιδιαίτερη έμφαση στη λογοδοσία και διαφάνεια;	Ναι	Ο Οργανισμός ετοιμάζει κάθε έτος Ετήσια Έκθεση την οποία υποβάλλει στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας και αντίγραφο αυτής κατατίθεται στο Υπ. Συμβούλιο, στη Βουλή των Αντιπροσώπων και στην Αρχή Διαπίστευσης. Επιπλέον, η ετήσια έκθεση του Οργανισμού αναρτάται στην ιστοσελίδα του Οργανισμού για ενημέρωση του κοινού.
		Ο Οργανισμός υποβάλλει προς το Γενικό Λογιστήριο σε μηνιαία βάση ενημέρωση σχετικά με την υλοποίηση του Προϋπολογισμού καθώς και αναλυτική ταμειακή ροή για κάθε εκταμίευση του Ταμείου Λειτουργίας. Επιπλέον τηρείται συγκεκριμένη νομοθετημένη διαδικασία για υποβολή

Κυπριακός Οργανισμός Αγροτικών Πληρωμών
Απαντήσεις στο Ερωτηματολόγιο Ελέγχου Συμμόρφωσης με τον Κώδικα Δημόσιας Διακυβέρνησης

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ

			<p>του Προϋπολογισμού.</p> <p>Οι εξελεγχμένες οικονομικές καταστάσεις του Οργανισμού αποστέλλονται στο Υπ. Γεωργίας, Υπ. Οικονομικών, Γενική Λογιστρία και Γ. Ελεγκτή, ενώ παράλληλα ενσωματώνονται στην ετήσια έκθεση, η οποία όπως ήδη αναφέρθηκε, αναρτάται στην ιστοσελίδα του Οργανισμού για ενημέρωση του κοινού.</p>	
			<p>Οι εκθέσεις της Υπηρεσίας Εσωτερικού Ελέγχου του Οργανισμού είναι διαθέσιμες σε όλα τα ελεγκτικά σώματα που ελέγχουν τον Οργανισμό και αποστέλλονται και στα μέλη της Συμβουλευτικής Επιτροπής Διαπίστευσης.</p> <p>Επιπρόσθετα, στο πλαίσιο της διαδικασίας Διαχείρισης Κρατικών Χορηγιών γίνεται σχετική ενημέρωση, μέσω της συμπλήρωσης συγκεκριμένων εντύπων, προς το Υπ. Οικονομικών και το Υπ. Γεωργίας.</p> <p>Γίνονται τακτικές συναντήσεις της Διευθυντικής Ομάδας(ΔΟ) όπου συζητούνται με διαφάνεια διάφορα θέματα. Τα μέλη της ΔΟ ενημερώνονται εκ των προτέρων για τα υπό συζήτηση θέματα, μέσω συνοδευτικών σημειωμάτων που αποστέλλονται πριν την κάθε συνεδρίαση.</p>	

Κυτριάκός Οργανισμός Αγροτικών Πληρωμών
Απαντήσεις στο Ερωτηματολόγιο Ελέγχου Συμμόρφωσης με τον Κώδικα Δημόσιας Διακυβέρνησης

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ

			<p>Οι αποφάσεις λαμβάνονται από τον Επίτροπο κατόπιν γραπτών και επεξηγηματικών σημειωμάτων και αφού έχουν συζητηθεί/μελετηθεί οι απόψεις των εμπλεκόμενων μερών.</p>
	<p>Έχει το ΔΣ διασφαλίσει ισχυρούς και αξιόπιστους μηχανισμούς (π.χ. κώδικα δεοντολογίας, σύστημα κατάρτισης & ανάπτυξης) μέσω των οποίων να γνωστοποιούνται και να ενισχύονται οι επιθυμητές αξίες στο προσωπικό;</p>	<p>Ναι</p>	<p>Υπάρχει απόφαση Επιτρόπου για κατ' αναλογία υιοθέτηση σχετικής εγκυκλίου του Τμήματος Διοίκησης και Προσωπικού του Υπ. Οικονομικών αναφορικά με την εισαγωγή Οδηγού Συμπεριφοράς και Δεοντολογίας των Δημοσίων Υπαλλήλων, στον οποίο καθορίζονται αξίες. Ο Οδηγός Συμπεριφοράς και Δεοντολογίας των Δημοσίων Υπαλλήλων, ως υιοθετήθηκε κατ' αναλογία από τον Επίτροπο, ισχύει για όλο το προσωπικό, περιλαμβανομένου του Επιτρόπου και Βοηθού Επιτρόπου. Ο Οργανισμός θα θεσπίσει διαδικασία για ενημέρωση των νεοεισερχομένων περιλαμβανομένου και των νέων αξιωματούχων. Επιπλέον η διαδικασία θα περιλαμβάνει την αποστολή του Οδηγού Συμπεριφοράς και Δεοντολογίας σε όλο το προσωπικό και αξιωματούχους του Οργανισμού, μια φορά το χρόνο, ως υπενθύμιση για τις αρχές που θα πρέπει να διέπουν τη συμπεριφορά τους και γραπτή δήλωση τους ότι έλαβαν γνώση.</p> <p>Εγκρίνεται σε ετήσια βάση εκπαιδευτικό πλάνο για το προσωπικό του Οργανισμού, στο οποίο περιλαμβάνονται μεταξύ άλλων θέματα αποτελεσματικής διοίκησης, συνεργασίας, ομαδικότητας και άλλων επιθυμητών αξιών και δεξιοτήτων.</p> <p>Επίσης ο Οργανισμός βρίσκεται στη διαδικασία ετοιμασίας Κώδικα Δημόσιας Διακυβέρνησης στα πλαίσια των αρχών του Κώδικα που έχει εγκριθεί από το Υπ. Συμβούλιο με την απόφαση αρ. 87.869 ημερ. 25/07/2019.</p>

Κυπριακός Οργανισμός Αγροτικών Πληρωμών

Απαντήσεις στο Ερωτηματολόγιο Ελέγχου Συμμόρφωσης με τον Κώδικα Δημόσιας Διακυβέρνησης

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ

Υπάρχει μια συγκεκριμένη από το ΔΣ πολιτική όσο αφορά τη σύγκρουση συμφερόντων;	Δ/Ε	Ο Επίτροπος δεν εξετάζει ένα θέμα από μόνος του και αποφασίζει επί αυτού, παρά μόνο στη βάση υπηρεσιακών εισηγήσεων, οι οποίες αναλύουν το σκεπτικό της εισήγησης, εξασφαλίζοντας έτσι την πλήρη διαφάνεια.
Υπάρχει μηχανισμός μέσω του οποίου να μπορούν να προσδιοριστούν όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη του Οργανισμού;	Ναι	Τα ενδιαφερόμενα μέρη του Οργανισμού προσδιορίζονται από το πεδίο αρμοδιοτήτων και υπαχθειώσεων του, ως ορίζεται στο Νόμο του (Ν. 64(Ι)/2013) καθώς και στους Ευρωπαϊκούς Κανονισμούς που διέπουν την Κοινή Αγροτική Πολιτική.
Υπάρχει συστηματική επικοινωνία μεταξύ της Διεύθυνσης και ενδιαφερόμενων μερών, και ανάλογη τακτική ενημέρωση του ΔΣ;	Ναι	Ο Επίτροπος και οι Προϊστάμενοι Τμημάτων / Υπηρεσιών δέχονται σε πολύ συχνή βάση γραπτές και προφορικές αναφορές από τα ενδιαφερόμενα μέρη. Επίσης συμμετέχουν σε συναντήσεις με τα ενδιαφερόμενα μέρη των οποίων οι απόψεις εκφράζονται ελεύθερα. Οι απόψεις των ενδιαφερόμενων μερών αξιολογούνται κατά τη λήψη αποφάσεων. Σε αρκετές περιπτώσεις τηρούνται πρακτικά των εν λόγω συναντήσεων, ενώ οι γραπτές αναφορές από τα ενδιαφερόμενα μέρη απαντώνται στην ολότητα τους. Ο Επίτροπος λαμβάνει τακτική ενημέρωση από τους Προϊστάμενους Τμημάτων / Υπηρεσιών για τα θέματα που προκύπτουν και τυγχάνουν χειρισμού κατόπιν επικοινωνίας με τα ενδιαφερόμενα μέρη. Με βάση την πολιτική Οργανισμού (Απόφαση Επιτρόπου για ευαίσθητες θέσεις) ο Επίτροπος και Προϊστάμενοι λαμβάνουν τακτική ενημέρωση από τους υφιστάμενους τους που κατέχουν ευαίσθητες θέσεις, για το περιεχόμενο της επικοινωνίας τους με τρίτους. Σε αρκετές περιπτώσεις η εν λόγω ενημέρωση γίνεται και για σκοπούς έγκρισης ή οδηγίων σχετικά με τον τρόπο χειρισμού.

Κυπριακός Οργανισμός Αγροτικών Πληρωμών
Απαντήσεις στο Ερωτηματολόγιο Ελέγχου Συμμόρφωσης με τον Κώδικα Δημόσιας Διακυβέρνησης

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ

Επιδιώκει το ΔΣ να εξισορροπήσει τις μακροπρόθεσμες ανάγκες των ενδιαφερόμενων μερών;	Δ/Ε
Ο Οργανισμός δεν χαράζει πολιτική. Ως διαπιστευμένη αρχή πληρωμών εφαρμόζει την Κυβερνητική πολιτική, διασφαλίζοντας την ορθή εφαρμογή του Ευρωπαϊκού και Εθνικού νομικού πλαισίου	

Κυπριακός Οργανισμός Αγροτικών Πληρωμών
Απαντήσεις στο Ερωτηματολόγιο Ελέγχου Συμμόρφωσης με τον Κώδικα Δημόσιας Διακυβέρνησης

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ

<p>2.1 Το ΔΣ καθορίζει τους στόχους και τους σκοπούς του Οργανισμού με τρόπο που να ευθυγραμμίζονται με το όραμα και την αποστολή του Οργανισμού;</p>	<p>Ναι</p>	<p>Το όραμα και η αποστολή του Οργανισμού έχουν εγκριθεί από τον Επίτροπο.</p>
<p>Υπάρχουν σαφώς καθορισμένοι στόχοι και σκοποί που έχουν τεθεί από το ΔΣ για να υποστηρίξουν την εκπλήρωση του οράματος και της αποστολής του Οργανισμού;</p>	<p>Ναι</p>	<p>Οι σκοποί του Οργανισμού προνοούνται από το νόμο ίδρυσης και λειτουργίας του (Ν. 64(Ι)/2013) και των εκάστοτε τροποποιήσεων του. Οι αποφάσεις του Επιτρόπου είναι ευθυγραμμισμένες με το όραμα, αποστολή και σκοπούς του Οργανισμού.</p> <p>Οι στόχοι του Οργανισμού, οι οποίοι είναι ευθυγραμμισμένοι με το όραμα, αποστολή και σκοπούς του, καθορίζονται στις συνεδρίες της Διευθυντικής Ομάδας(ΔΟ), καθώς και σε ειδικές συναντήσεις του Επιτρόπου με τους Προϊσταμένους των Τμημάτων. Καθορίζονται επίσης στα υπηρεσιακά σημειώματα και σχετικές εγκρίσεις /οδηγίες που δίδονται από τον Επίτροπο και η πορεία υλοποίησης τους παρακολουθείται συστηματικά.</p>
<p>Καθορίζονται οι στόχοι και οι σκοποί λαμβάνοντας υπόψη τις οικονομικές, κοινωνικές και περιβαλλοντικές συνέπειες;</p>	<p>Ναι</p>	<p>Οι αποφάσεις του Επιτρόπου και οι στόχοι που τίθενται λαμβάνουν υπόψη τις οικονομικές, κοινωνικές και περιβαλλοντικές συνέπειες, όπου αυτό εφαρμόζεται. Π.χ όσον αφορά τις συμβάσεις ο Οργανισμός ακολουθεί τις απαιτήσεις για πράσινες δημόσιες συμβάσεις.</p>

Κυτριάκος Οργανισμός Αγροτικών Πληρωμών
Απαντήσεις στο Ερωτηματολόγιο Ελέγχου Συμμόρφωσης με τον Κώδικα Δημόσιας Διακυβέρνησης

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ

Υπάρχει σαφώς καθορισμένη και εγκεκριμένη από το ΔΣ στρατηγική που στηρίζει την εκτέλεση των στόχων και σκοπών που έχουν τεθεί από το ΔΣ;	Ναι εν μέρει	Θα ρυθμιστεί όταν δοθούν κατευθυντήριες γραμμές από το Υπουργείο Οικονομικών για την ετοιμασία του Προϋπολογισμού του Ταμείου Λειτουργίας στη βάση δραστηριοτήτων (ABB) και καθορισμού δεικτών απόδοσης και επίδοσης.
Η στρατηγική γνωστοποιείται στη Διεύθυνση, το προσωπικό και τα ενδιαφερόμενα μέρη;		Στο παρόν στάδιο ο Οργανισμός υποβάλλει στο Υπουργείο Οικονομικών και στο Υπουργείο Γεωργίας, την κατάσταση υλοποίησης του Προϋπολογισμού του Ταμείου Λειτουργίας, στο πλαίσιο της διαδικασίας διαχείρισης Κρατικών Χορηγιών.
Το ΔΣ αφιερώνει χρόνο για να επανεξετάζει κατά πόσο η στρατηγική του Οργανισμού εξακολουθεί να είναι σχετική και προβαίνει στις απαραίτητες αλλαγές, όταν απαιτείται;		Αναφορικά με το Ταμείο Πληρωμών, κατά την νέα προγραμματική περίοδο 2021 – 2027 θα καταρτιστεί Στρατηγικό Σχέδιο με συγκεκριμένους στόχους και δείκτες απόδοσης.
Έχουν καθοριστεί Βασικοί Δείκτες Απόδοσης για την αξιολόγηση της προόδου της εφαρμογής της στρατηγικής του Οργανισμού;		
2.2 Το ΔΣ εγκρίνει επιχειρησιακά σχέδια και ετήσιους προϋπολογισμούς που να υλοποιούν τη στρατηγική		
Υπάρχει ετήσιο επιχειρησιακό σχέδιο εγκεκριμένο από το ΔΣ που να καθορίζει τους στόχους και τα παραδοτέα που πρέπει να επιτευχθούν κατά τη διάρκεια του τρέχοντος έτους;	Ναι εν μέρει	Θα ρυθμιστεί όταν δοθούν κατευθυντήριες γραμμές από το Υπουργείο Οικονομικών για την ετοιμασία του Προϋπολογισμού του Ταμείου Λειτουργίας στη βάση δραστηριοτήτων (ABB) και καθορισμού δεικτών απόδοσης και επίδοσης. Στο παρόν στάδιο ο Οργανισμός υποβάλλει στο Υπουργείο Οικονομικών και στο Υπουργείο Γεωργίας, την κατάσταση υλοποίησης του Προϋπολογισμού του Ταμείου Λειτουργίας, στο πλαίσιο της διαδικασίας διαχείρισης Κρατικών Χορηγιών.
		Αναφορικά με το Ταμείο Πληρωμών, κατά την νέα προγραμματική περίοδο 2021 – 2027 θα καταρτιστεί Στρατηγικό Σχέδιο με συγκεκριμένους στόχους και δείκτες απόδοσης.

Κυπριακός Οργανισμός Αγροτικών Πληρωμών
Απαντήσεις στο Ερωτηματολόγιο Ελέγχου Συμμόρφωσης με τον Κώδικα Δημόσιας Διακυβέρνησης

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ

	<p>Καταρτίζεται προϋπολογισμός που υποστηρίζει το επιχειρησιακό σχέδιο και εγκρίνεται από το ΔΣ και από την αρμόδια αρχή;</p>	<p>Ναι εν μέρει</p>	<p>Θα ρυθμιστεί όταν δοθούν κατευθυντήριες γραμμές από το Υπουργείο Οικονομικών για την ετοιμασία του Προϋπολογισμού του Ταμείου Λειτουργίας στη βάση δραστηριοτήτων (ABB) και καθορισμού δεικτών απόδοσης και επίδοσης. Στο παρόν στάδιο ο Οργανισμός υποβάλλει στο Υπουργείο Οικονομικών και στο Υπουργείο Γεωργίας, την κατάσταση υλοποίησης του Προϋπολογισμού του Ταμείου Λειτουργίας, στο πλαίσιο της διαδικασίας διαχείρισης Κρατικών Χορηγιών.</p>
			<p>Αναφορικά με το Ταμείο Πληρωμών, κατά την νέα προγραμματική περίοδο 2021 – 2027 θα καταρτιστεί Στρατηγικό Σχέδιο με συγκεκριμένους στόχους και δείκτες απόδοσης.</p>
	<p>Έχει το ΔΣ προβεί σε επαρκή σχεδιασμό αντιμετώπισης έκτακτης ανάγκης ώστε να μπορεί να ανταποκριθεί εγκαίρως σε τυχόν έλλειμμα χρηματοδότησης;</p>	<p>Ναι</p>	<p>Δεν τίθεται τέτοιο θέμα. Η χρηματοδότηση γίνεται από το Υπουργείο Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος. Σχετικά προβλέπεται από το άρθρο 29 του Νόμου 64(Ι)/2003.</p>

Κυπριακός Οργανισμός Αγροτικών Πληρωμών
Απαντήσεις στο Ερωτηματολόγιο Ελέγχου Συμμόρφωσης με τον Κώδικα Δημόσιας Διακυβέρνησης

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ

3.1 Το ΔΣ διασφαλίζει ότι ο Οργανισμός διαθέτει το ανθρώπινο δυναμικό που χρειάζεται για να υλοποιήσει τη στρατηγική του.			
Υπάρχει σαφές προφίλ σχετικά με τον Γενικό Διευθυντή, που να είναι εγκεκριμένο από το ΔΣ;	Γενικό Δ/Ε	Δ/Ε	Δεν υπάρχει Γενικός Διευθυντής.
Υπάρχει σαφώς καθορισμένη και αντικειμενική διαδικασία για την πρόσληψη του Γενικού Διευθυντή;		Δ/Ε	Δεν υπάρχει Γενικός Διευθυντής.
Διασφαλίζει το ΔΣ ότι υπάρχουν οι κατάλληλες δομές διεύθυνσης και προσωπικού;	Ναι	Ναι	Ο Οργανισμός διερευνά τις διαθέσιμες επιλογές για εφαρμογή σχετικής απόφασης του Υπουργικού Συμβουλίου, με την οποία γινόταν εισηγήση για διενέργεια μελέτης, με σκοπό τον προσδιορισμό των αναγκών του Οργανισμού σε προσωπικό και τον τρόπο διάρθρωσης του.
Υπάρχει κατάλληλη διαδικασία προσλήψεων και προσαγωγών;		Ναι	Υπάρχει σχετική διαδικασία που ακολουθείται.
Ενημερώνεται διεξοδικά το νέο προσωπικό για τα καθήκοντά του;	Ναι	Ναι	Υπάρχει σχετική διαδικασία που ακολουθείται. Γίνονται συναντήσεις του νέου προσωπικού με όλα τα Τμήματα/ Υπηρεσίες για ενημέρωση του αναφορικά με το πεδίο αρμοδιοτήτων των διαφόρων Τμημάτων/ Υπηρεσιών και γενικότερα του Οργανισμού. Τα καθήκοντα του νέου προσωπικού περιγράφονται στις περιγραφές εργασίας τους, καθώς επίσης παρέχεται συνεχής καθοδήγηση και εκπαίδευση.

Κυπριακός Οργανισμός Αγροτικών Πληρωμών
Απαντήσεις στο Ερωτηματολόγιο Ελέγχου Συμμόρφωσης με τον Κώδικα Δημόσιας Διακυβέρνησης

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ

	Υπάρχει σαφής διαδικασία για την αξιολόγηση της απόδοσης του προσωπικού;	Ναι	Υπάρχει διαδικασία αξιολόγησης του προσωπικού ετησίως.
	Υπάρχει κατάλληλη αξιολόγηση του επιπέδου των δεξιοτήτων και γνώσεων του προσωπικού ώστε τυχόν κενά να εντοπίζονται και να αντιμετωπίζονται κατάλληλα;	Ναι	Υπάρχει διαδικασία αξιολόγησης του προσωπικού ετησίως. Επιπλέον εγκρίνεται σε ετήσια βάση εκπαιδευτικό πλάνο για το προσωπικό του Οργανισμού με συγκεκριμένους στόχους και προσανατολισμό βάσει των τρέχουσων αναγκών και συνθηκών.
	Υπάρχει Επιτροπή Ανθρώπινου Δυναμικού υπεύθυνη για τις νέες προσλήψεις και ανάπτυξη ικανοτήτων, καθώς και για επανεξέταση των αναγκών σε δεξιότητες;	Δ/Ε	Δεν υπάρχει Επιτροπή Ανθρώπινου Δυναμικού, καθ' ότι δεν υπάρχει Δ.Σ. Οι προσλήψεις νέου προσωπικού αποφασίζονται από Συμβούλιο Προσλήψεων που συστήνεται κατά περίπτωση και η σύνθεση του οποίου αποφασίζεται αναλόγως της θέσης που προκηρύσσεται.

Κυπριακός Οργανισμός Αγροτικών Πληρωμών
Απαντήσεις στο Ερωτηματολόγιο Ελέγχου Συμμόρφωσης με τον Κώδικα Δημόσιας Διακυβέρνησης

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ

3.2	Το ΔΣ ελέγχει την επάρκεια και την αποτελεσματικότητα της τεχνολογίας και της διαχείρισής των πληροφοριών στον Οργανισμό.	Ναι	Ο Οργανισμός παρακολουθεί όλες τις τεχνολογικές και άλλες εξελίξεις μέσω επαφών, συνεργασίας και από κοινού συμμετοχή σε ερευνητικά προγράμματα, με διάφορους φορείς όπως το Πανεπιστήμιο Κύπρου, το Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου, το Ινστιτούτο Κύπρου, το Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο Ελλάδας, το Αστεροσκοπείο Αθηνών, τον ΟΠΕΚΕΠΕ (αντίστοιχος Οργανισμός Πληρωμών Ελλάδας) και τον αντίστοιχο Οργανισμό Πληρωμών της Αυστρίας. Επίσης ο Οργανισμός συμμετέχει στον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Πάντα Ρεϊ, ο οποίος παρακολουθεί τις τεχνολογικές εξελίξεις στον τομέα των Οργανισμών Πληρωμών.
	Το ΔΣ δίνει τη στρατηγική κατεύθυνση όσο αφορά τη διαχείριση της τεχνολογίας και των πληροφοριών;	Ναι	
	Ασκή το ΔΣ κατάλληλη εποπτεία για τους κινδύνους στον τομέα της τεχνολογίας πληροφοριών και επικοινωνίας (συμπεριλαμβανομένης της ασφάλειας στον κυβερνοχώρο) και διασφαλίζει ότι η Διεύθυνση ανταποκρίνεται επαρκώς;	Ναι	
			Επιπρόσθετα, στον Οργανισμό λειτουργεί Καθοδηγητική Επιτροπή για την ασφάλεια των πληροφοριών, που εποπτεύει και κατευθύνει τον Οργανισμό σε σχέση με την εφαρμογή του προτύπου ασφάλειας πληροφοριών ISO27002, με το οποίο ο Οργανισμός είναι συμμορφωμένος.

Κυπριακός Οργανισμός Αγροτικών Πληρωμών

Απαντήσεις στο Ερωτηματολόγιο Ελέγχου Συμμόρφωσης με τον Κώδικα Δημόσιας Διακυβέρνησης

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ

		Ναι εν μέρει	
4.1 Το ΔΣ διασφαλίζει την εγκυρότητα από τη Διεύθυνση ενός ολοκληρωμένου, αποτελεσματικού και ισχυρού συστήματος διαχείρισης κινδύνων και ενός αξιόπλου εργαλείου εσωτερικού ελέγχου.	Υπάρχει μηχανισμός, εγκεκριμένος από το ΔΣ, που να εντοπίζει, να αξιολογεί να διαχειρίζεται και να θέτει όρια στους κινδύνους;	Ναι εν μέρει	Σε πρώτη φάση, ο Οργανισμός έχει καταρτίσει έκθεση κινδύνων στην οποία καταγράφονται και οι προτεινόμενες ενέργειες αντιμετώπισης τους καθώς και μητρώο κινδύνων.
			Θα καθοριστεί πλαίσιο και διαδικασία διαχείρισης κινδύνων και συστηματικής παρακολούθησής τους, κατά τη 2η φάση της διαχείρισης των κινδύνων (Καταρισμός Πλαισίου και Διαδικασία Διαχείρισης Κινδύνων).
	Υπάρχει στο ΔΣ Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνου;	Δ/Ε	Δεν υπάρχει Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων, καθ' ότι δεν υπάρχει Δ.Σ.
	Έχει διοριστεί επικεφαλής της λειτουργίας διαχείρισης κινδύνων που να έχει την κατάλληλη εμπειρία και αρμοδιότητα; Έχουν διατεθεί οι κατάλληλοι πόροι στη λειτουργία αυτή;	Όχι	Θα καθοριστεί πλαίσιο και διαδικασία διαχείρισης κινδύνων και συστηματικής παρακολούθησής τους, κατά τη 2η φάση της διαχείρισης των κινδύνων (Καταρισμός Πλαισίου και Διαδικασία Διαχείρισης Κινδύνων).
	Υπάρχει Επιτροπή Ελέγχου υπεύθυνη για την εποπτεία του βαθμού συμμόρφωσης με τη διαδικασία διαχείρισης κινδύνων και εσωτερικού ελέγχου;	Δ/Ε	Δεν υπάρχει Επιτροπή Ελέγχου ούτε Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων, καθ' ότι δεν υπάρχει Δ.Σ.

Κυπριακός Οργανισμός Αγροτικών Πληρωμών
Απαντήσεις στο Ερωτηματολόγιο Ελέγχου Συμμόρφωσης με τον Κώδικα Δημόσιας Διακυβέρνησης

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ

	Υπάρχει ένα μητρώο σημαντικών κινδύνων στους οποίους είναι εκτεθειμένος ο Οργανισμός, το οποίο εξετάζεται τακτικά από το ΔΣ;	Ναι	Σε πρώτη φάση, ο Οργανισμός έχει καταρτίσει έκθεση κινδύνων στην οποία καταγράφονται και οι προτεινόμενες ενέργειες αντιμετώπισης τους καθώς και μητρώο κινδύνων.
	Λαμβάνει το ΔΣ ικανοποιητικά διορθωτικά μέτρα ώστε να διασφαλίζει την ευθυγράμμιση της έκθεσης σε κινδύνους με τα όρια που καθορίζει το ΔΣ;	Όχι	Θα καθοριστεί κατά τη 2η φάση της διαχείρισης των κινδύνων (Καταρτισμός Πλαισίου και Διαδικασία Διαχείρισης Κινδύνων).
	Παρακολουθεί και αξιολογεί το ΔΣ (ή η Επιτροπή) τους τρόπους με τους οποίους η Διεύθυνση προτίθεται να ανταποκριθεί ή έχει ανταποκριθεί σε σημαντικούς κινδύνους;	Όχι	Θα καθοριστεί κατά τη 2η φάση της διαχείρισης των κινδύνων (Καταρτισμός Πλαισίου και Διαδικασία Διαχείρισης Κινδύνων).

Κυπριακός Οργανισμός Αγροτικών Πληρωμών
Απαντήσεις στο Ερωτηματολόγιο Ελέγχου Συμμόρφωσης με τον Κώδικα Δημόσιας Διακυβέρνησης

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ

<p>Το ΔΣ διασφαλίζει ότι λαμβάνει τις κατάλληλες πληροφορίες στην κατάλληλη μορφή, ώστε να μπορεί να αξιολογήσει την απόδοση του Οργανισμού στη βάση των σημείων/θέτων/προστυπών και στόχων, και καθιστά τη διαδικασία υπεύθυνη να ληφθούν υπόψη οι ανάγκες των ενδιαφερόμενων.</p>	<p>Λαμβάνει το ΔΣ εκθέσεις που κάνουν σαφή σύγκριση μεταξύ προγραμματισμένων και πραγματικών δραστηριοτήτων και αποτελεσμάτων, και οι οποίες προσδιορίζουν σαφώς και επεξηγούν οποιαδήποτε διαφορές μεταξύ των δύο;</p>	<p>Ναι</p>	<p>Για παράδειγμα, η υλοποίηση του Προϋπολογισμού του Οργανισμού υποβάλλεται τακτικά στον Επίτροπο, Β. Επίτροπο και στα Τμήματα / Υπηρεσίες του Οργανισμού με ανάλυση των διαφορών μεταξύ προβλεπόμενων και πραγματικών δαπανών.</p>
<p>Το ΔΣ λαμβάνει σχετικές εκθέσεις μέσα σε εύλογο χρονικό διάστημα πριν από κάθε συνεδρίασή του;</p>	<p>Ναι</p>	<p>Υπάρχει διαδικασία με καθορισμένα χρονοδιαγράμματα για υποβολή συγκεκριμένων εκθέσεων / αναφορών προς Επίτροπο.</p>	<p>Τα θέματα της ημερήσιας διάταξης της Διευθυντικής Ομάδας(ΔΟ) συνοδεύονται με ενημερωτικά σημειώματα και αναλυτική πληροφόρηση για το υπό συζήτηση θέμα και υποβάλλονται πριν την κάθε συνεδρίαση της ΔΟ κατά την οποία λαμβάνονται αποφάσεις από τον Επίτροπο.</p> <p>Για λήψη αποφάσεων από τον Επίτροπο υποβάλλονται γραπτώς αναλυτικά σημειώματα, τα οποία, όπου είναι απαραίτητο συνοδεύονται από σχετικές εκθέσεις / αναλύσεις / αναφορές τρίτων ή του Οργανισμού, ώστε να μπορούν να αξιολογηθούν και ανάλογα να εγκρίνονται ή απορρίπτονται.</p>

Κυπριακός Οργανισμός Αγροτικών Πληρωμών
Απαντήσεις στο Ερωτηματολόγιο Ελέγχου Συμμόρφωσης με τον Κώδικα Δημόσιας Διακυβέρνησης

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ

	<p>Διεξάγονται ουσιαστικές συζητήσεις μεταξύ των μελών του ΔΣ (ή σχετικών Επιτροπών) και της Διεύθυνσης σχετικά με το περιεχόμενο των εκθέσεων;</p>	<p>Ναι</p>	<p>Καταγράφονται στα πρακτικά των συνεδριών της Διευθυντικής Ομάδας, κατά τις οποίες δυνατόν να ληφθούν αποφάσεις από τον Επίτροπο.</p> <p>Συζητήσεις μεταξύ αρμοδίων Προϊσταμένων, Επιτρόπου και Β. Επιτρόπου διεξάγονται τακτικά για διάφορα ειδικά θέματα καθώς και για το περιεχόμενο διαφόρων εκθέσεων.</p>
	<p>Αποτελούν οι ισχύοντες νόμοι και κανονισμοί και άλλα απαιτούμενα πρότυπα μέρος του προσανατολισμού νέων μελών στο ΔΣ;</p>	<p>Ναι</p>	<p>Ο Επίτροπος με τον διορισμό του, καθώς και μετέπειτα, ενημερώνεται τακτικά από τους Προϊστάμενους των Τμημάτων / Υπεύθυνους Υπηρεσιών για τις σημαντικότερες απαιτήσεις που απορρέουν από το κανονιστικό πλαίσιο και για τον αντίκτυπο των ενεργειών του Οργανισμού προς συμμόρφωση με αυτές.</p> <p>Σχετικές με το θέμα συζητήσεις γίνονται και στις συναντήσεις της Διευθυντικής Ομάδας.</p>
	<p>Δίδεται επαρκής προσοχή σε νομικές και ρυθμιστικές απαιτήσεις στα πλαίσια της διαδικασίας παρακολούθησης και υποβολής εκθέσεων;</p>	<p>Ναι</p>	<p>Τα Τμήματα και Υπηρεσίες του Οργανισμού ενημερώνονται για αλλαγές / νέες νομοθεσίες στην εθνική νομοθεσία, μέσω της Επίσημης Εφημερίδας της Δημοκρατίας που κυκλοφορεί εντός του Οργανισμού και επικαιροποιούν τις διαδικασίες τους αναλόγως.</p> <p>Αναφορικά με Ευρωπαϊκές νομοθεσίες / κανονισμούς / κατευθυντήριες γραμμές / έγγραφα εργασίας κ.λ.π., η ενημέρωση γίνεται από τους αντιπροσώπους του Οργανισμού που συμμετέχουν στις συνεδρίες των διαχειριστικών επιτροπών της Ε.Ε., μέσω σχετικής έκθεσης αντιπροσώπου που απευθύνεται προς τον Επίτροπο , Προϊστάμενους των Τμημάτων και Υπηρεσιών του Οργανισμού και άλλους αρμόδιους φορείς εκτός Οργανισμού. Οι αρμόδιοι Προϊστάμενοι επικαιροποιούν τις διαδικασίες τους αναλόγως.</p>

Κυπριακός Οργανισμός Αγροτικών Πληρωμών
Απαντήσεις στο Ερωτηματολόγιο Ελέγχου Συμμόρφωσης με τον Κώδικα Δημόσιας Διακυβέρνησης

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ

			<p>Για τις σημαντικές εξελίξεις στο νομικό πλαίσιο ενημερώνεται ο Επίτροπος και Β. Επίτροπος και άλλοι αρμόδιοι φορείς.</p> <p>Επιπλέον όλες οι διαδικασίες των Τμημάτων /Υπηρεσιών και τυχόν αναθεωρήσεις τους, εγκρίνονται από τον Επίτροπο.</p> <p>Ο Οργανισμός δέχεται ελέγχους από διάφορα ελεγκτικά σώματα(περιλαμβανομένης της Υπηρεσίας Εσωτερικού Ελέγχου), οι εκθέσεις των οποίων υποβάλλονται στον Επίτροπο για <u>ενημέρωσή του ως προς τη συμμόρφωση του Οργανισμού με τις εγκεκριμένες διαδικασίες</u> καθώς το ισχύον κανονιστικό πλαίσιο και για σχετικές ενέργειες. Ο Επίτροπος ενημερώνεται για τη συμμόρφωση του Οργανισμού με τις εισηγήσεις των διαφόρων ελεγκτών.</p>
<p>Ζητεί το ΔΣ κατάλληλες συμβουλές όσο αφορά στην έκθεση του σε νομικούς και ρυθμιστικούς κινδύνους;</p>		<p>Ναι</p>	<p>Υπάρχει στενή και τακτική συνεργασία με τους εξωτερικούς νομικούς συμβούλους του Οργανισμού καθώς και άλλους συμβούλους. Υπάρχει επίσης ανεξάρτητη Υπηρεσία Νομικών Θεμάτων, η οποία συμβουλεύει σχετικά τον Επίτροπο.</p> <p>Υπάρχει ανεξάρτητη Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου η οποία υποβάλλει εκθέσεις προς τον Επίτροπο ως προς τη συμμόρφωση των διαδικασιών του Οργανισμού με τους ισχύοντες νόμους, κανονισμούς, έγγραφα εργασίας, κατευθυντήριες γραμμές κλπ. Σχετικές εισηγήσεις υποβάλλονται και από την Αρμόδια Αρχή Διαπίστευσης.</p>

Κυπριακός Οργανισμός Αγροτικών Πληρωμών
Απαντήσεις στο Ερωτηματολόγιο Ελέγχου Συμμόρφωσης με τον Κώδικα Δημόσιας Διακυβέρνησης

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ

<p>Το ΔΣ παρέχει σαφείς και ακριβείς εκθέσεις στα ενδιαφερόμενα μέρη και τουλάχιστον μια φορά τον χρόνο, παρέχει, μεταξύ άλλων, εκθέσεις για την εκτέλεση του σκοπού του Οργανισμού, του οράματος και των στόχων του, για τη διακυβέρνηση και για τον εσωτερικό έλεγχο, καθώς και ετήσιες οικονομικές καταστάσεις συνοδευόμενες από τη σχετική έκθεση ελέγχου;</p>	<p>Ναι</p>	<p>Ο Οργανισμός ετοιμάζει κάθε έτος Ετήσια Έκθεση την οποία υποβάλλει στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας και αντίγραφο αυτής κατατίθεται στο Υπ. Συμβούλιο, στη Βουλή των Αντιπροσώπων και στην Αρμόδια Αρχή Διαπίστευσης. Επιπλέον, η ετήσια έκθεση του Οργανισμού αναρτάται στην ιστοσελίδα του Οργανισμού για ενημέρωση του κοινού.</p> <p>Οι εκθέσεις της Υπηρεσίας Εσωτερικού Ελέγχου του Οργανισμού είναι διαθέσιμες σε όλα τα ελεγκτικά σώματα που ελέγχουν τον Οργανισμό και αποστέλλονται και στα μέλη της Συμβουλευτικής Επιτροπής Διαπίστευσης.</p>
		<p>Η έκθεση κινδύνων του Οργανισμού θα υποβάλλεται από το 2020 και μετέπειτα προς το Υπ. Γεωργίας και στο Υπ. Οικονομικών.</p> <p>Επιπλέον μαζί με τον Προϋπολογισμό του Οργανισμού υποβάλλεται κατάσταση των δημοσιονομικών κινδύνων και ανάλυση σχετικών χρηματοοικονομικών δεδομένων.</p> <p>Από το 2020, μαζί με τον Προϋπολογισμό του Οργανισμού ζητείται επίσης να υποβάλλεται βεβαίωση εφαρμογής των αρχών του Κώδικα Δημόσιας Διακυβέρνησης και να συμπληρωθεί σχετικό ερωτηματολόγιο.</p> <p>Επιπρόσθετα, στο πλαίσιο της διαδικασίας Διαχείρισης Κρατικών Χορηγιών γίνεται σχετική ενημέρωση, μέσω της συμπλήρωσης συγκεκριμένων εντύπων, προς το Υπ. Οικονομικών και το Υπ. Γεωργίας.</p>

Κυπριακός Οργανισμός Αγροτικών Πληρωμών

Απαντήσεις στο Ερωτηματολόγιο Ελέγχου Συμμόρφωσης με τον Κώδικα Δημόσιας Διακυβέρνησης

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ

<p>Λαμβάνουν τα ενδιαφερόμενα μέρη εκθέσεις σχετικά με τον βαθμό στον οποίο ο Οργανισμός εφαρμόζει τις αρχές της καλής διακυβέρνησης;</p>	<p>Ναι</p>	<p>Από το 2020, μαζί με τον Προϋπολογισμό του Οργανισμού ζητείται να υποβληθεί βεβαίωση εφαρμογής των αρχών του Κώδικα Δημόσιας Διακυβέρνησης και να συμπληρωθεί σχετικό ερωτηματολόγιο.</p> <p>Επιπρόσθετα, στο πλαίσιο της διαδικασίας Διαχείρισης Κρατικών Χορηγιών γίνεται σχετική ενημέρωση, μέσω της συμπλήρωσης συγκεκριμένων εντύπων, προς το Υπ. Οικονομικών και το Υπ. Γεωργίας.</p>
<p>Παρέχει το ΔΣ εκθέσεις τόσο για τις δραστηριότητες που σχετίζονται, μεταξύ άλλων, με θέματα περιβαλλοντικά, κοινωνικά, εργασιακά, ανθρωπίνων δικαιωμάτων και καταπολέμησης περιπτώσεων διαφθοράς και δωροδοκίας;</p>	<p>Ναι</p>	<p>Ο Οργανισμός ετοιμάζει κάθε έτος Έκθεση την οποία υποβάλλει στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας και αντίγραφο αυτής κατατίθεται στο Υπ. Συμβούλιο, στη Βουλή των Αντιπροσώπων και στην Αρμόδια Αρχή Διαπίστευσης. Επιπλέον, η ετήσια έκθεση του Οργανισμού αναρτάται στην ιστοσελίδα του Οργανισμού για ενημέρωση του κοινού. Οι εκθέσεις της Υπηρεσίας Εσωτερικού Ελέγχου του Οργανισμού είναι διαθέσιμες σε όλα τα ελεγκτικά σώματα που ελέγχουν τον Οργανισμό και αποστέλλονται και στα μέλη της Συμβουλευτικής Επιτροπής Διαπίστευσης.</p> <p>Η έκθεση κινδύνων του Οργανισμού θα υποβάλλεται από το 2020 και μετέπειτα προς το Υπ. Γεωργίας και στο Υπ. Οικονομικών.</p> <p>Επιπλέον μαζί με τον Προϋπολογισμό του Οργανισμού υποβάλλεται κατάσταση των δημοσιονομικών κινδύνων και ανάλυση σχετικών χρηματοοικονομικών δεδομένων.</p> <p>Από το 2020, μαζί με τον Προϋπολογισμό του Οργανισμού ζητείται επίσης να υποβάλλεται βεβαίωση εφαρμογής των αρχών του Κώδικα Δημόσιας Διακυβέρνησης και να</p>

Κυπριακός Οργανισμός Αγροτικών Πληρωμών
Απαντήσεις στο Ερωτηματολόγιο Ελέγχου Συμμόρφωσης με τον Κώδικα Δημόσιας Διακυβέρνησης

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ

6.1 Το ΔΣ ελέγχει την κατώτερη σύνθεση μελών και διασφαλίζει τις κατάλληλες δομές επιτροπών έτσι ώστε να παρέχονται ευκαιρίες για ενημερωμένη σύζηση και ερβή διαδοκασία μόνης αποφάσεων.				
	Υπάρχει διαδικασία μέσω της οποίας παρέχεται εισήγηση στην αρμόδια αρχή που είναι υπεύθυνη για τον διορισμό του ΔΣ, για το απαιτούμενο προφίλ των μελών του ΔΣ;	Ναι	Καθορίζεται από το Νόμο του ΚΟΑΠ (Ν.64(Ι)/2013).	
	Υπάρχει περιγραφή των καθηκόντων/ρόλου του Προέδρου που να καθορίζει την αναμενόμενη απόδοσή του;	Ναι	Καθορίζεται από το Νόμο του ΚΟΑΠ (Ν.64(Ι)/2013) και καταγράφονται στα συμβόλαια διορισμού του Επιτρόπου και Β. Επιτρόπου	
	Έχουν θεσπιστεί διαδικασίες για την παρακολούθηση και αξιολόγηση της απόδοσης του Προέδρου, καθώς και για την παροχή σ' αυτόν κατάλληλων συμβουλών και υποστήριξης, εάν χρειάζεται;	Ναι	Η παροχή κατάλληλων συμβουλών και υποστήριξης προς τον Επίτροπο καθορίζεται από το Νόμο του ΚΟΑΠ(Ν.64(Ι)/2013) π.χ από το Βοηθό Επίτροπο, από τα μέλη της Συμβουλευτικής Επιτροπής Διαπίστευσης κλπ.	
	Υπάρχει επαρκής ποικιλομορφία μεταξύ των μελών του ΔΣ ώστε αυτά να είναι σε θέση να παρέχουν διαφορετικές απόψεις και να διασφαλίζεται η λήψη πιο ενημερωμένων και σφαιρικών αποφάσεων;	Δ/Ε	Δεν υπάρχει Δ.Σ.	
	Είναι τα μέλη του ΔΣ σε θέση να αφιερώσουν τον απαιτούμενο χρόνο για να εκτελούν αποτελεσματικά τον ρόλο τους;	Ναι	Ναι	
	Έχουν συσταθεί οι απαραίτητες Επιτροπές του ΔΣ;	Δ/Ε	Δεν υπάρχει Δ.Σ., άρα δεν υπάρχουν ούτε σχετικές επιτροπές.	

Κυπριακός Οργανισμός Αγροτικών Πληρωμών
Απαντήσεις στο Ερωτηματολόγιο Ελέγχου Συμμόρφωσης με τον Κώδικα Δημόσιας Διακυβέρνησης

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ

	Υπάρχει επαρκής αριθμός μελών του ΔΣ σε κάθε Επιτροπή; Τα μέλη αυτά διαθέτουν τις απαραίτητες γνώσεις, δεξιότητες και εμπειρία για να εκτελεώσουν σωστά τον σκοπό της Επιτροπής;	Δ/Ε	Δεν υπάρχει Δ.Σ., άρα δεν υπάρχουν ούτε σχετικές επιτροπές.
	Οι Επιτροπές του ΔΣ έχουν σαφείς όρους εντολής τους οποίους τηρούν;	Δ/Ε	Δεν υπάρχει Δ.Σ., άρα δεν υπάρχουν ούτε σχετικές επιτροπές.
	Οι συνεδριάσεις Επιτροπών διεξάγονται στο ίδιο υψηλό επίπεδο όπως οι συνεδριάσεις του ΔΣ, με την κατάλληλη διοικητική υποστήριξη;	Δ/Ε	Δεν υπάρχει Δ.Σ., άρα δεν υπάρχουν ούτε σχετικές επιτροπές.
	Οι Επιτροπές ακολουθούν μια εγκεκριμένη διαδικασία υποβολής εκθέσεων στο ΔΣ;	Δ/Ε	Δεν υπάρχει Δ.Σ., άρα δεν υπάρχουν ούτε σχετικές επιτροπές.
	Υπάρχει σαφές Πρόγραμμα Θεμάτων Αποκλειστικής Αρμοδιότητας του ΔΣ και/ή άλλοι εκτελεστικοί περιορισμοί;	Ναι	Καθορίζονται από το Νόμο του ΚΟΑΠ (Ν.64(Ι)/2013) και καταγράφονται στα συμβόλαια διορισμού του Επιτρόπου και Β. Επιτρόπου.
	Τα μέλη του ΔΣ έχουν ενημερωθεί για τα καθήκοντα και τις ευθύνες τους που πηγάζουν από τον νόμο και έχουν αναγνωρίσει ότι τα κατανοούν και τα αποδέχονται;	Ναι	Καθορίζονται από το Νόμο του ΚΟΑΠ (Ν.64(Ι)/2013) και καταγράφονται στα συμβόλαια διορισμού του Επιτρόπου και Β. Επιτρόπου.
6.2	Το ΔΣ διασφαλίζει τη συμμόρφωση με τις πολιτικές που έχει εγκρίνει, συμπεριλαμβανομένων και των πολιτικών που καθορίζουν τις παραμέτρους λειτουργίας της Δεσφίνωσης.		
	Υπάρχουν εγκεκριμένες από το ΔΣ πολιτικές σε βασικούς τομείς των δραστηριοτήτων του Οργανισμού;	Ναι	Υπάρχουν εγκεκριμένες από τον Επίτροπο πολιτικές, διαδικασίες, εγχειρίδια εφαρμογής, εγκύκλιοι κλπ

Κυπριακός Οργανισμός Αγροτικών Πληρωμών
Απαντήσεις στο Ερωτηματολόγιο Ελέγχου Συμμόρφωσης με τον Κώδικα Δημόσιας Διακυβέρνησης

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ

	Υπάρχουν εγκεκριμένες από το ΔΣ πολιτικές που καθορίζουν παραμέτρους εντός των οποίων πρέπει να ενεργεί η Διεύθυνση;	Ναι	Υπάρχουν εγκεκριμένες από τον Επίτροπο πολιτικές, διαδικασίες, εγχειρίδια εφαρμογής, εγκύκλιοι κλπ Οι περιγραφές εργασίας εγκρίνονται από τον Επίτροπο.
	Το ΔΣ παρακολουθεί τη συμμόρφωση με τις εγκεκριμένες πολιτικές του;	Ναι	Ο Οργανισμός δέχεται ελέγχους από διάφορα ελεγκτικά σώματα (περιλαμβανομένης της Υπηρεσίας Εσωτερικού Ελέγχου) , οι εκθέσεις των οποίων υποβάλλονται στον Επίτροπο για ενημέρωση του ως προς τη συμμόρφωση του Οργανισμού με τις εγκεκριμένες διαδικασίες και για σχετικές ενέργειες. Ο Επίτροπος ενημερώνεται για τη συμμόρφωση του Οργανισμού με τις εισηγήσεις των διαφόρων ελεγκτών.
6.5 Το ΔΣ υιοθετεί ορισμένες διαδικασίες που θα διασφαλίζουν ότι λειτουργεί αποτελεσματικά και σε υψηλό επαγγελματικό επίπεδο.			
	Υπάρχει κατάλληλα καταρτισμένος και έμπειρος γραμματέας για την υποστήριξη των εργασιών του ΔΣ;	Δ/Ε	Δεν υπάρχει Δ.Σ.
	Διαθέτει το ΔΣ μια περιεκτική ατζέντα για το μέλλον που να καλύπτει τις πλήρεις ευθύνες διακυβέρνησής του, τουλάχιστον για τους επόμενους δώδεκα μήνες;	Δ/Ε	Δεν υπάρχει Δ.Σ.
	Συνοδεύεται η κάθε συνεδρίαση του ΔΣ από μια λεπτομερή ατζέντα, η οποία να έχει συνταχθεί σε συνεννόηση με τα μέλη του ΔΣ και να περιλαμβάνει τα θέματα που εκκρεμούν ή για τα οποία πρέπει να ληφθεί απόφαση;	Δ/Ε	Δεν υπάρχει Δ.Σ.

Κυπριακός Οργανισμός Αγροτικών Πληρωμών
Απαντήσεις στο Ερωτηματολόγιο Ελέγχου Συμμόρφωσης με τον Κώδικα Δημόσιας Διακυβέρνησης

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ

<p>Το ΔΣ εμπλέκει κατάλληλα τη Διεύθυνση προκειμένου αυτή να παρέχει έγκαιρα προς το ΔΣ τις σχετικές και απαραίτητες πληροφορίες για να διευκολύνει τη λήψη τεκμηριωμένων αποφάσεων;</p>	<p>Ναι</p>	<p>Πραγματοποιούνται τακτικές συνεδρίες του Επιτρόπου με τη Διευθυντική Ομάδα. Αποστέλλεται έγκαιρα η ημερήσια διάταξη για κάθε συνεδρίαση της Διευθυντικής Ομάδας με προτεινόμενα θέματα και δίδεται χρόνος στους Προϊσταμένους Τμημάτων/ Υπηρεσιών για συμπερίληψη πρόσθετων θεμάτων που κρίνουν απαραίτητο να συζητηθούν, με σκοπό τη λήψη αποφάσεων. Η διαδικασία απαιτεί την ετοιμασία συνοδευτικών ενημερωτικών σημειωμάτων και αποστολή τους στα μέλη της ΔΟ πριν τη συνεδρίαση, ώστε να λαμβάνουν πλήρη και έγκαιρη ενημέρωση για το υπό συζήτηση θέμα.</p> <p>Οι αποφάσεις λαμβάνονται από τον Επίτροπο στη βάση αναλυτικών υπηρεσιακών εκθέσεων / μελετών / σημειωμάτων προς Επίτροπο καθώς και εποικοδομητικής συζήτησης των εμπλεκόμενων Προϊσταμένων.</p>
<p>Τα πρακτικά διαβουλεύσεων και τα πρακτικά των συνεδριάσεων ετοιμάζονται και διανέμονται εντός εύλογου χρονικού διαστήματος μετά από κάθε συνεδρίαση του ΔΣ;</p>	<p>Ναι</p>	<p>Τα πρακτικά της Διευθυντικής Ομάδας αποστέλλονται εντός εύλογου χρονικού διαστήματος.</p>
<p>6.4 Το ΔΣ διασφαλίζει οι σχέσεις του με τη Διεύθυνση καθώς και οι σχέσεις μεταξύ των μελών του στηρίζονται στον σεβασμό, αλλά ταυτόχρονα συμβάλλουν σε εποικοδομητική ανάπτυξη διαφορετικών απόψεων.</p>		
<p>Υπάρχει εγκεκριμένος από το ΔΣ κώδικας δεοντολογίας για τα μέλη του ΔΣ και τη Διεύθυνση;</p>	<p>Ναι</p>	<p>Υπάρχει απόφαση Επιτρόπου για κατ' αναλογία υιοθέτηση σχετικής εγκυκλίου του Τμήματος Διοίκησης και Προσωπικού του Υπ. Οικονομικών σχετικά με την εισαγωγή Οδηγού Συμπεριφοράς και Δεοντολογίας των Δημοσίων Υπαλλήλων.</p> <p>Επιπλέον ο Οργανισμός βρίσκεται στη διαδικασία ετοιμασίας Κώδικα Δημόσιας</p>

Κυπριακός Οργανισμός Αγροτικών Πληρωμών
Απαντήσεις στο Ερωτηματολόγιο Ελέγχου Συμμόρφωσης με τον Κώδικα Δημόσιας Διακυβέρνησης

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ

				Διακυβέρνησης στα πλαίσια των αρχών του Κώδικα που έχει εγκριθεί από το Υπ. Συμβούλιο με την απόφαση αρ. 87.869 ημερ. 25/07/2019.
	Υπάρχει ουσιαστική συζήτηση μεταξύ των μελών του ΔΣ και μεταξύ του ΔΣ και της Διεύθυνσης;	Ναι		Γίνονται τακτικές συναντήσεις της ΔΟ καθώς και ειδικές συναντήσεις με διάφορους εμπλεκομένους για συγκεκριμένα θέματα.
	Υπάρχει διαδικασία επίλυσης συγκρούσεων και υπάρχουν στοιχεία που να αποδεικνύουν ότι εφαρμόζεται αποτελεσματικά;	Ναι		Τεκμηριώνεται στα πρακτικά της ΔΟ.
	Το ΔΣ πραγματοποιεί τακτικά διαδικασίες ατομικής και συλλογικής αυτοαξιολόγησης για να εξακριβώσει την απόδοση του βάσει αντικειμενικών κριτηρίων, συμπεριλαμβανομένων των αρχών της καλής διακυβέρνησης;	Όχι		